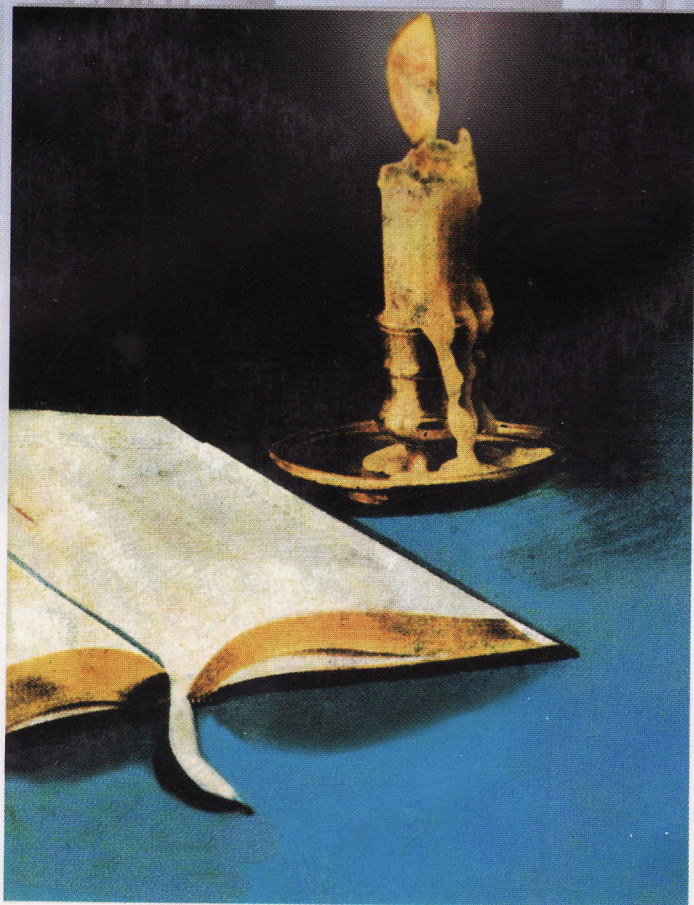

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ

(၁)

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ

ဤစာအုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်
 အပေါင်းတို့အတွက် ဖတ်သင့် ဖတ်ထိုက်သော ကျမ်းမြတ်
 ပင်ဖြစ်ပါ၏။ အထူးသဖြင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေ ယောဂီများ၊
 တရားဟောဓမ္မကထိကများနှင့်တရားပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေး
 အတွက်ဆောင်ရွက်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တရားနာသူ
 များအတွက် လက်ဝယ်ထားရှိရမည့် စာအုပ်...

ပြဿနာအချို့ သိကြမိ

- ❁ သောတာပန် မယားငယ် နေသလား...
- ❁ ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ တရားလား....
- ❁ ရဟန္တာကိုရင် ကစားသေးလား....
- ❁ ဝိသာခါ သီချင်းဆိုပြီး ဝိုက်ပြောတီးက,တယ်တဲ့...

စသည့် စသည့် သီချင်းစရာ ပြဿနာများစွာတို့ကို ဤစာ
 အုပ်တွင် ဖတ်ရှုရမည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁

* ၁

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁

PROBLEMS IN BUDDHA DHAMMA-1

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဖြန့်ချိရေး

ပိတောက်စာပေ

၁၁၆/၇၊ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

ဧကုတ္တအကြိမ်

F - 1

ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၈၆၊ ဇူလိုင်လ၊ ဒုတိယအကြိမ် (၁၅၀၀)

ပန်းချီ

စံတိုး

အပုံ

အောင်ချိုဌေး

ဘလောက်

လွင်

တန်ဖိုး ၇၀၀-ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်တင်မေ၊ ပိတောက်စာပေ (မြ-၀၁၅၁၇)

၁၁၆/၇၊ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးအောင်ချိုဌေး၊ နေလွင်အောင်ပုံနှိပ်တိုက် (မြ-၀၃၄၆၆)

အမှတ် ၂၇၁/ခ၊ လမ်း-၄၀၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဧကုတ္တအကြိမ်

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၂၀၈)

ဘာသာရေး မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၂၁၆)

၄

*

မွေဒုတိယ အရှင်ပညာဇောတ

တေတ္ထအကြိမ်

မာတိကာ

နိဒါန်း

၁။	နင်မလှချင်နဲ့၊ လှချင်တာသူများဖို့	...	၂၇
၂။	တရားထိုင်လွန်သော်	...	၃၇
၃။	တပည့်တော်သုံးနာရီနာချင်တယ်ဘုရား	...	၄၄
၄။	သိလျှင်ဘယ် က၊ ပါမလဲဘုရား	...	၅၃
၅။	တပည့်တော်ကအဘိဓမ္မာမှနာချင်တယ်ဘုရား...	...	၅၉
၆။	မြိုင်ထသွားတယ်ဘုရား	...	၆၄
၇။	တောနေမှတရားရမှာလားဘုရား	...	၆၉
၈။	ပန်းဝင်ကျသိရောပေါ့	...	၈၀
၉။	သိတော့ခက်တယ်ဘုရား	...	၈၆
၁၀။	တုံးဟာတုံးပေါ့	...	၉၃
၁၁။	ဆိုင်းမထည့်တော့ဘူး	...	၁၀၀
၁၂။	သူ့စိတ်ထောင်ကျနေတယ်တဲ့ဘုရား	...	၁၀၇
၁၃။	သူ့စောင်းဟောတယ်တဲ့ဘုရား	...	၁၁၄
၁၄။	ရယ်ရလို့သွားနာတယ်ဘုရား	...	၁၁၉

၁၅။	ပါးစပ်လှုပ်ရုံနဲ့အမြတ်ဆုံးကုသိုလ်ရတာ	... ၁၂၇
၁၆။	သိလျှင်ဘယ်လူ့ပါးမလဲဘုရား	... ၁၃၃
၁၇။	ဝိသာခါသီချင်းဆိုပြီးမိုက်ပျောက်တီး	
	က,တယ်တဲ့ဘုရား	... ၁၃၉
၁၈။	ဓမ္မကထိကမဟုတ်တာမှပင့်ချင်တယ်ဘုရား	... ၁၄၆
၁၉။	ဒီဘုန်းကြီးဘာတွေလျှောက်ပြောနေပါလိမ့်	... ၁၅၅
၂၀။	တရားမနာရလို့ငိုတယ်ဘုရား	... ၁၆၃
၂၁။	အသံနဲ့ဟောပါဘုရား	... ၁၇၀
၂၂။	ဓမ္မကထိကပေါလဲပေါတယ်၊	
	ရှားလဲရှားတယ်	... ၁၇၈
၂၃။	ငါ့ကြည့်နေ	... ၁၈၃
၂၄။	အရှင်ဘုရားတရားမှမစမ်းဘဲဘုရား	... ၁၉၀
၂၅။	ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်ကိုချည်း	
	ကြည့်ဟောတယ်ဗျ	... ၁၉၇
၂၆။	ဝေဒနာဟာရှုပ်ပေါ့ဗျ	... ၂၀၃
၂၇။	သူများဖြစ်တာမနာချင်ဘူးဘုရား	... ၂၁၂
၂၈။	ဘုရားထက်သာတယ်	... ၂၁၈
၂၉။	အရှင်ဘုရားပဲတစ်ခါကဟောဖူးတယ်	... ၂၂၄
၃၀။	သောတာပန်မယားငယ်နေသေးသလား	... ၂၃၂
၃၁။	လောကုတ္တရာကိုသိချင်ပါတယ်ဘုရား	... ၂၄၆

၃၂။	ကိလေသာဆယ်ပါးဆိုတာအဲဒါလားဘုရား	... ၂၅၅
၃၃။	အရှင်ဘုရားအမြစ်ဖြတ်တယ်	... ၂၆၄
၃၄။	ခုမှအထင်ကြီးပျောက်သွားတယ်	... ၂၇၂
၃၅။	အိမ်မှာထားရမှာ ရှက်လို့တဲ့	... ၂၈၃
၃၆။	အိုးခြမ်းကွဲတွေရေလောင်းနေတယ်ဆို	... ၂၉၀
၃၇။	ဒီလိုဆိုဘာပြောရပါ့မလဲ	... ၂၉၈
၃၈။	ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား	... ၃၀၅
၃၉။	ဟေ-လာကြု! လာကြု!	... ၃၁၃
၄၀။	ရေဆွမ်းဘုဉ်းပေးတယ်ဘုရား	... ၃၂၂
၄၁။	ချိုးအစာကောက်သလိုပဲ	... ၃၃၂
၄၂။	ရဟန္တာကိုရင်ကစားသေးလားဘုရား	... ၃၄၂
၄၃။	အကောင်ကြီးဖြစ်နေတယ်ဘုရား	... ၃၅၁
၄၄။	ဖေဖေနှယ် ဘာဖြစ်လို့ဒီမိန်းမယူရသလဲ	... ၃၆၂
၄၅။	ဝေဒနာမကုန်နိုင်ဘူးလို့ရိပ်မိတယ်	... ၃၇၂
၄၆။	ရဟန္တာလေးဟောတဲ့တရား နာခဲ့ရတယ်	... ၃၈၃
၄၇။	ရုပ်တစ်ကောင်နာမ်တစ်ကောင်ဆို	... ၃၉၅
၄၈။	သူများဘုန်းကြီးဟော နားဝင်ချိုလို့	... ၄၀၅
၄၉။	ဟိုကိုယ်တော်တွေ နာခိုင်းချင်တယ်	... ၄၁၂
၅၀။	ရွာကိစ္စရပ်ကိစ္စဆောင်ရွက်တာ	... ၄၂၀

ယောဂီနန္ဒီခေါ်စူဠသောတာပန်ဖြစ်ခန်း

ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း

- ❀ ဤစာအုပ်မှာ မူလသပိတ်အိုင် ဆရာတော်ဘုရား ကြီး၏ နိုင်ငံကျော် စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။
- ❀ ဝိပဿနာစာအုပ်လောကတွင် (၁၃) ကြိမ်တိုင်တိုင် ပုံနှိပ်ရသော စာအုပ်ထူးဖြစ်ပါသည်။ ယခုလဲ လက်ကျန် မရှိတော့။
- ❀ ဝေဒနာ တစ်ခုတည်း သဘောတရားလို ဖြစ်နေသော တရားခေတ်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းလဲ တရားပါပဲဟု အသိပေးခဲ့သည်။
- ❀ စာအုပ်နိဒါန်းကို ဓမ္မဒူတ-အရှင်ပညာဇောတ ဖွင့်ဆိုထားသည်မှာ ဆရာတော်ကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းနှင့် တခမ်းတနားကြီးပါပဲ။
- ❀ စာကိုယ်စာသားတွေကို မူလကထက် ခေတ်မီမီ တည်းဖြတ် ပြင်ဆင်ထားသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

၏

ထေရူပတ္တိအကျဉ်း

ဖွားမြင်ခြင်း

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတသည် ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ လက်ပံလှကျေးရွာအုပ်စု၊ ပဲခူးစုကျေးရွာ၌ ၁၂၉၆ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် (၁၄)ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့၊ နံနက် ၁၀နာရီ ၁၅မိနစ်တွင် မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ခမည်းတော် မယ်တော်

ခမည်းတော်မှာ ဦးတွတ်ဖြစ်၍ မယ်တော်မှာ ဒေါ်ငွေတင် ဖြစ်ပါသည်။ ခမည်းတော်မယ်တော်တို့သည် မြန်မာ့ရိုးရာ သမ္မာ အာဇီဝဖြစ်သော ကိုင်းကျွန်းလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးကြပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ဓမ္မးချင်းများ

ဒေါ်သိန်း၊ ဦးအေးချို၊ ဦးသန်းမောင်၊ ဦးသောင်း၊ ဦးလှထွန်း၊
ဦးချစ်၊ ဒေါ်မြင့်၊ ဦးအုံးမောင် အားဖြင့် သားချင်း ရှစ်ယောက်အနက်
ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတသည် ခြောက် ယောက်မြောက်
ဦးချစ်ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ယောက်မြောက် ဦးအေးချိုမှာ အရှင်သုမိတ္တာ
ဘိဝံသ (အစိုးရနှင့်စေတီယင်္ဂဏဓမ္မာစရိယ)ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ
ရန်ကုန်တိုင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ် ရှစ်မိုင်ပေါက်စေတီကျောင်းတိုက်
ဆရာတော်ဖြစ်ပါသည်။

ငယ်စဉ်ဘဝ

ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတသည် ငယ်စဉ်က ဆိုးလှ၍ မိဘ
များက ကျောင်းမထားပါ။ ဆယ်နှစ်သားအရွယ် မိဘများက
ရှင်ပြုသောအခါ စာမတတ်သေး၍ ရှင်နှင့်ဆိုင်ရာ သင်စရာများကို
နှုတ်တက်သင်ယူခဲ့ရပါသည်။ ကိုရင်ဝတ်နှင့် ပျော်သော်လည်း
စာမတတ်၍ လူထွက်ခဲ့ရပါသည်။

ကျောင်းသားဘဝ

၁၂ နှစ်သားအရွယ်ရောက်မှ နောင်တော် အရှင်သုမိတ္တာ
စာသင်ရာ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ရေလဲကျေးရွာစာသင်တိုက်
ဆရာတော် အရှင်ဥတ္တမထံအပ်ကာ သင်ပုန်းကြီးမှစ၍ သင်ခဲ့ရ
ပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ကိုရင်ဘဝ

(၁၃)နှစ်သားအရွယ်တွင် ကိုရင်ဝတ်ကာ သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ် စသော အခြေခံစာများကို သင်ယူခဲ့ပါသည်။

မညာသင်ကြားခြင်း

အထက်တန်းပညာများကို ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်း မြို့နယ်၊ ရှမ်းလမ်း၊ အောင်မင်္ဂလာသိဒ္ဓိကျောင်းတိုက်ဆရာတော် အရှင်ဥတ္တမ၊ နောင်တော် အရှင်သုမိတ္တာဘိဝံသ(အစိုးရနှင့် စေတီယင်္ဂဏ မွှောစရိယ)၊ အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် အရှင်နာရဒါ ဘိဝံသ၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက် နာယကဆရာတော် အရှင်ကောဝိဒါဘိဝံသ (သ-စ-အ-မွှောစရိယ)၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဌာန်းသိပ္ပံဆရာတော် အရှင်ဣန္ဒက၊ စစ်ကိုင်း တောင်ရိုး နန်းဦးတိုက်သစ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယ၊ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် ဆရာတော်များဖြစ်ပါသည်။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း

၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရှမ်းလမ်း၊ အောင်မင်္ဂလာသိဒ္ဓိကျောင်းတိုက်၊ ဗဒ္ဓသိမ်တော်၌ ဇေယျဝတီကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာ

စတုတ္ထအကြိမ်

ပဏ္ဍိတမဟာထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရန်ကုန်တိုင်း လမ်းမတော် မြို့နယ်၊ ရွှေတောင်တန်း ၆၅ သင်္ဂဟပွဲရုံ ဦးစံ၊ ဒေါ်တင် သား မောင်အောင်စိန်မြင့်၊ သမီးမအောင်ကြည်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ ပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါသည်။

အောင်မြင်ခဲ့သော စာမေးပွဲများ

အစိုးရပထမပြန်စာမေးပွဲ၊ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်း၊ စာချတန်း၌ ဂုဏ်ထူးနှင့်တကွအောင်မြင်၍ ‘သာသနဇေယျီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ’ ဘွဲ့တံဆိပ်၊ တိပိဋက ရွေးချယ်ပွဲ၌ သုတ်သုံးကျမ်းကို အထောက်အမ လွတ်ကင်းသန့်ရှင်းစွာ ပြန်ဆိုနိုင်သဖြင့် “ဗုဒ္ဓ သာသန ဝိသိဋ္ဌဒီဃဘာဏက” ဘွဲ့တံဆိပ်၊ ဝေတီယင်္ဂဏ စာမေး ပွဲ၌ သုတ်သုံးကျမ်းကို အထောက်အမလွတ်ကင်း သန့်ရှင်းစွာ ပြန်ဆိုနိုင်သဖြင့် ‘အဘိသိရိပဝရ သာသနာ့လင်္ကာရ၊ ဒီဃ နိကာယဝရ’ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ဇေတိပညာနှင့် သာသနာပြုနည်း

အင်္ဂလိပ်စာ၊ အခြားလောကီပညာများနှင့် သာသနာပြု နည်းကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ သံဃတက္ကသိုလ်မှ နာယက ဆရာတော် ကမ္ဘာသာသနာပြု၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အရှင်သေဋ္ဌိလ၊ ဆရာဦးလှမောင်၊ ဆရာဦးဖေအောင်၊ ဆရာ ဦးစစ်ထွန်းမှတ်ဝင်း၊ ဆရာ ဦးစောထွန်း၊ ဆရာဦးမောင်မောင်ကြီး စသော ဆရာအများထံ၌ (၃)နှစ်တိုင်တိုင် သင်ကြားခဲ့ပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ပဋိပတ်ကျင့်နည်း

ရန်ကုန်တိုင်း၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ရွှေဥမင်တောရ ဆရာတော်၊ အရှင်ကောသလ္လထံ၌ ပဋိပတ်ကျင့်နည်းကို နည်းခံသင်ယူကာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်ကို ၁၃၂၇ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁) ရက်နေ့မှစတင် သင်ယူအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ အင်္ဂုပ္ပုမြို့နယ် လေးကြီးရွာရွှေဂူတောရ၊ ကော့မှူးမြို့နယ် ညောင်ကုတ်ကိုင်းတောရ၊ ပေါင်မြို့နယ် သပိတ်အိုင်တောရ၊ ရေးမြို့နယ် အစင်ရွာ မွန်စိန်တောရ၊ အင်္ဂုပ္ပုမြို့နယ် ကွင်းကောက်တောင်၊ တောကြီးကျောင်းတို့၌ လှည့်လည်အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

တရားဟောအတတ်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ပဋ္ဌာန်းဆရာတော် အရှင်ဝိသုဒ္ဓါဘိဝံသတို့၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒများ၊ တရားတော်များကို နာခံမှတ်သားရာမှ တရားဟောတတ်ပါသည်။

စာရေးအတတ်

အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၊ ကျမ်းပြုအကျော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသနှင့် နိုင်ငံကျော် စာရေး

စတုတ္ထအကြိမ်

ဆရာကြီး ဦးသော်ဇင်တို့၏ နည်းညွှန်ပြသခြင်းကြောင့် စာပေ ကျမ်းဂန်များ ရေးသားတတ်ပါသည်။

ကျမ်းများပြုစုခြင်း

တေဒဂ် အရှင်ပညာဇောတဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ဒါနဝတ္ထု၊ သီလဝတ္ထု၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁)၊ ဘာဝနာဝတ္ထု၊ ဒေါသဖြေဖျောက်နည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၂)၊ ဗုဒ္ဓသက်သတ် လွတ်၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၃)၊ ရှင်လောင်းသင်ရှင်ကျင့်ဝတ်၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၄)၊ အယူဝါဒရှင်းတမ်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၅) နှင့် ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၆)တို့ကို ရေးသားပြုစုခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ငြင်းခုံပွဲမှအမြတ်၊ မွေးမေ့မေတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၇)၊ အလှူခံတစ်ကျိပ်လေး၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၈)၊ ဝေဒနာရှုပွားနည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၉)၊ ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ရှုပွားနည်းအချုပ်၊ ဓမ္မန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး၊ မီးကျိုးတွင်းမှပွင့်သောကြာတို့ကို ရေးသားပြုစုခဲ့ပြီး ဆက်လက်ရေးသားပြုစုဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မဒူတတောရတည်ဆောက်ခြင်း

၁၃၄၀ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီးလင်း မြို့၊ တောင်စွန်းဝယ် ဓမ္မဒူတဝိဟာရ တည်ဆောက်ကာ ရှင်ရဟန်း (၄၀)ကျော်တို့အား ပရိယတ်အဓိက၊ ပဋိပတ်တရားများကို သင်ကြားပို့ချပေးနေပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ဓမ္မဒီပရိပ်သာတည်ထောင်ခြင်း

၁၃၄၅ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆုတ် (၁၀)ရက်နေ့၌ ကျုံပျော်
မြို့နယ်၊ အင်းရဲဝယ် ဓမ္မဒီပရိပ်သာ တည်ထောင်ကာ ရဟန်းနှင့်
သီလရှင်၊ လူများအား ပဋိပတ်အဓိက ပရိယတ် တရားများကို
ပြသပို့ချသင်ကြားပေးလျက် ရှိပါသည်။

သာသနာ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း

ဤသို့အားဖြင့် ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ အရှင်သည်

၁။ ဓမ္မဒူတတော်ရ၊ ဓမ္မဒီပ ရိပ်သာတို့တွင် ပဓာန
နာယကအဖြစ် လည်းကောင်း၊

၂။ ဂဏဝါစက စာချဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊

၃။ ဂန္တဏာရကကျမ်းပြုဆရာ၊ စာရေးဆရာအဖြစ်
လည်းကောင်း၊

၄။ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာအဖြစ်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊

၅။ ဓမ္မကထိက တရားဟောဆရာအဖြစ်ဖြင့် လည်း
ကောင်း၊

စတုတ္ထအကြိမ်

- ၆။ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ရွှေကျင်နိကာယ၊ မြို့နယ် သံဃာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊
- ၇။ သမ္ဗုဒ္ဓိရ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

နိဒါန်း

ဤစာအုပ်သည် တရားစာအုပ်မဟုတ်ပေ။ သို့သော် တရားတွေ ပြဿနာတိုင်းတွင် ပြည့်နှက်နေအောင် ပါဝင်သည်ကို ရှုကြည့်ရမည်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤစာအုပ်ကို တရားစာအုပ်ဟုပင် ဆိုနိုင်၏။

သို့ တရားစာအုပ် ဆိုနိုင်လောက်အောင် တရားတွေ ပြည့်နှက်နေသော်လည်း ဖတ်ရှုသူအဖို့ မပျင်းမရိ မငြီးမငွေ့ဘဲ အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုစာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရှုနေရသည့်အလား တစ်ထိုင်တည်းနှင့် လက်ကမချ ဖတ်ရှုနိုင်ပါလိမ့်မည်။

သို့ ဖတ်ရှုနိုင်သော်လည်း တစ်ထိုင်တည်းနှင့် အပြီး မဖတ် ပါနှင့်။ ဖတ်သော် ဖတ်ကောင်း၍ ပြီးပါ၏။ မမှတ်မိ။ စာဖတ်ခြင်း သည် မှတ်မိဖို့အတွက် ဖတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ပြီးအောင် ဖတ်မှုကား ဖတ်ကောင်း၍ လွယ်၏။ မှတ်မိနိုင်မှုကား ပြဿနာများနက်၍ မလွယ်။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ပုဒ်ပြီးမှ တစ်ပုဒ် အေးအေးဆေးဆေး စဉ်းစားဝေဖန်၍ ဖတ်ပါ။ မှတ်ပါ။

မိမိသည် စာရေးဖို့ရန် ဝါသနာပါသူမဟုတ်ပေ။ စာကြည့်၊ စာကျက်၊ စာမှတ်ကို ပထမတန်းစား ဝါသနာပါ၍ ဟောပြောမှုကို မလွဲမရှောင်သာအနေနဲ့ ဒုတိယဝါသနာပါ၏။ သို့သော် ယခု လက်ရှိမှု ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ကျင့်ကြံမှုကို ကြိုးစားအားထုတ်လျက် နေ၏။

သို့စဉ် လွန်ခဲ့သော ၁၃၃၁ ခု၊ တပေါင်းလဆန်း (၁)ရက် နေ့က နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီး ဦးသော်ဝင်နှင့် တောင်ကြီးသို့ ခရီးထွက်ခဲ့၏။ တောင်ကြီးသို့ရောက်သော် ဆရာကြီး၏ တိုက်တွန်းချက်နှင့် “တေဒဂ်ရပုဂ္ဂိုလ်များ” အကြောင်းကို ဟောပြောခဲ့ရ၏။

ယင်း ဟောပြောချက်များကို ဆရာကြီးက အကျဉ်းချုပ် မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး “တေဒဂ်ဝတ္ထု” အမည်ဖြင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေလိုက်၏။ ယင်းစာအုပ်မှာ နှစ်ကြိမ်ပြန်ရိုက်ပြီး ဖြစ်၏။ ယခုလည်း လက်ကျန်မရှိတော့ဟု ဆို၏။

ယင်း “တေဒဂ်ဝတ္ထု” စာအုပ်ကို ဖတ်ရသော မိမိမိတ်ဆွေ အချို့က စိတ်ဝင်စားကြောင်း၊ သံဝေဂဖြစ်ကြောင်းနှင့် ကောင်းကြောင်း စသည်ဖြင့် မိမိထံသို့ စာရေးကြ၏။

မိမိမှာမူ ယင်းစာအုပ်ထွက်လာချိန်၌ တောရကျောင်းတွင် ကိုယ်တိုင်အားထုတ် ကျင့်ကြံမှုကို ကြိုးစားလျက်ရှိ၏။ မိတ်ဆွေ အချို့ထံမှ စာရသဖြင့် မိမိသည် ဆရာကြီးပေးပို့လိုက်သော “တေဒဂ်ဝတ္ထု” ကို ပြန်လည်ဖတ်ကြည့်မိ၏။ စိတ်ဝင်စား၍ စာရေးချင်စိတ် ပေါ်လာ၏။

သို့သော် မိမိမှာ တောရကျောင်းတွင်ဖြစ်၍ မှီငြမ်းကိုးကား
ရေးရန် စာအုပ်မရှိသဖြင့် စာမရေးနိုင်ခဲ့။ ထိုစဉ် ဒကာ-ဒကာမ
များက ဒါနနှင့်ပတ်သက်သော ပြဿနာများ လျှောက်ထားသဖြင့်
မိမိစဉ်းစား၏။

“အင်း...ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း နေ့စဉ်ပင် ဒါန
ပြုနေကြသည်။ သို့သော် ဒါနအမျိုးအစားနှင့် အကျိုး
တရားများကို သေသေချာချာသိပြီး ပြုတဲ့သူဦးရေက
အတော်နည်းပါးနေပါပေါ့ ကလား။ ဒီကြားထဲက ဒါန
အပြစ်ပြောသူတွေကလဲ များလာတယ်။ ငါဟာ ဒါနအမျိုး
အစားနှင့် ဒါနအကျိုးတရားများ၊ ဒါနပြဿနာများ
ဖြေရှင်းရေးသားရပါမူကား ကောင်းလေစွ”

သို့စဉ်းစားပြီး မိမိသည် ကိုးကားရန် စာအုပ်များ ရှာဖွေ
၏။ ဒါနအကြောင်းသိကောင်းစရာ စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးလိုက်၏။
ယင်းကား “ဒါနဝတ္ထု” စာအုပ်ပင်ဖြစ်၏။ ယခုထွက်ပေါ်ပြီး၍
လူကြိုက်များလျက် ဖြစ်နေပါ၏။

ဒါနအကြောင်းရေးပြီးသော် သီလအကြောင်း သိကောင်း
စရာ စုံစုံလင်လင် စာတစ်အုပ်ရေးလိုက်၏။ ယင်းကား
“သီလဝတ္ထု” စာအုပ်ပင် ဖြစ်၏။ ယခုဆိုလျှင် ထွက်ပေါ်ပြီး
ဖြစ်၏။ ယင်းစာမူများ ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ဆဲတွင် ထုတ်ဝေသူ
ထံမှ မိမိထံသို့ စာတစ်စောင် ပို့လိုက်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အရှင်ဘုရား...ဒါနဝတ္ထု၊ သီလဝတ္ထုစာမူများ ပြန်လည်မှတ်ပုံတင်ထားပါသည်။ ကျလျှင်ကျခြင်း ပုံနှိပ်ပါ တော့မည်ဘုရား၊ သို့ပါ၍ နောက်ထပ် ဆက်လက်ပုံနှိပ် နိုင်ပါရန် “ဘာဝနာဝတ္ထု” ရေးသားပေးပါရန် ကြိုတင် သိစေအပ်ပါသည်ဘုရား၊ ဘာဝနာဝတ္ထုရေးပါလျှင် အလုပ် စခန်း များများပါအောင် ရေးပါရန်လည်း သတိပေးပါ သည်ဘုရား”

မိမိမှာ ဒါနဝတ္ထုနှင့် သီလဝတ္ထု စာနှစ်မူရေးပြီး တရားကိုပဲ ဆက်လက်ကြိုးစားအားထုတ်နေသည်။ ဘာဝနာဝတ္ထုကို မရေး ဖြစ်ခဲ့။ ယင်းစာရသော် တရားအားထုတ်၍ မဖြောင့်တော့ပေ။ စာရေးဖို့ရန် ဝိတက်ဝင်လာသည်။ ရေးရမည့်စာကလဲ ဒါနဝတ္ထု နှင့် သီလဝတ္ထုတို့လောက် မလွယ်ကူ။ မြန်မြန်ဆန်ဆန် ရေးလို့ မရ။ စိတ်အေးလက်အေး အချိန်ယူပြီး ရေးမှဖြစ်မည်။ သို့နှင့် မိမိစဉ်းစားသည်-

“အင်း...ဘာဝနာဝတ္ထုလဲ ယခုလောလောဆယ်မှာ မရေးချင်သေး၊ ဒါနဝတ္ထုနှင့် သီလဝတ္ထု ပုံနှိပ်ပြီးက ဆက်လက် ပုံနှိပ်ရန် စာမူလဲတောင်းနေသည်။ ဘာဝနာ ဝတ္ထုမရေးသေးဘဲ တခြားဘာရေးရရင်ကောင်းမည်လဲ၊ အများ အတွက်အကျိုးရှိမည်လဲ။

“အင်း...လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်မှ ယနေ့အထိ မိမိကိုယ်တိုင် ဟောကြားပြသခဲ့သော တရားပွဲများမှ

မှတ်သားဖွယ်ရာကောင်းသော ပြဿနာများ ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်အပျက်များ၊ အတွေ့အကြုံများကို ကောက်နုတ်၍ ရေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ။

“ယင်းသို့ရေးလျှင် တရားဟောသူ၊ တရားပြသူ၊ တရားနာသူ၊ တရားအားထုတ်သူ အားလုံး လိုက်နာစရာ ကျင့်ကြံစရာ၊ ရှောင်ကြဉ်စရာများ ရရှိမည်။ သို့ရရှိလျှင် လောက သာသနာ နှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးမည်”

မိမိသည် ယင်းသို့စဉ်းစားပြီးလျှင် ဤစာအုပ်ကို ရေးလိုက် ၏။ “ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာ” များဆိုတဲ့ ဤစာအုပ်အမည်ကို ကြည့် သဖြင့် အထဲတွင် ဘာတွေရေးထားမည်ကို စာရှုသူ ခန့်မှန်းနိုင် မည်ဖြစ်၏။ သို့တမူ စာရှုသူ ရှင်းသထက်ရှင်းသွားအောင် ဖွင့်ပြ ပါဦးအံ့။

“ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ” အမည်တွင် ဗုဒ္ဓ + ဓမ္မ + ပြဿနာများဟု သုံးပုဒ်ရှိ၏။ ယင်းတွင် ဗုဒ္ဓမှာ “ဘုရား” ဖြစ်၏။ ဓမ္မမှာ “တရား” ဖြစ်၏။ ပြဿနာများမှာ “အမေး များ” ဖြစ်၏။ ဆက်စပ်လိုက်သော် “ဘုရား တရား အမေးများ” ဟူ၍ ဖြစ်လာ၏။

အချောပြန်ရသော် “ဘုရား တရားနှင့် ပတ်သက် သော အမေးများ” ဟူ၍ ဖြစ်၏။ အမေးများဆိုသဖြင့် အဖြေ မပါဘူးလားဟူ၍ စောဒနာရန် ရှိ၏။ မိလိန္ဒပဉ္စာ စာအုပ်ကို ရှုကြည့်ပါဘိ။ မိလိန္ဒအမေးဆိုသော်လည်း

ရှင်နာဂသိန်၏ အဖြေစုံပါရှိ၏။ ဤတွင်လည်း လူပေါင်းစုံ
တို့၏ ပြဿနာပေါင်းစုံကို မိမိက ဖြေရှင်းထားပါ၏။

ဤတွင် အကြောင်းအရင်း ပြဿနာ (၅၀)ပဲရှိပါ၏။
၎င်း(၅၀)ကို မေးဖြေထားရာတွင် ဝတ္ထုသဖွယ် ဖြစ်ပါ၏။
စာရှုသူ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်ပါ၏။

ယင်းပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပြဿနာနှစ်မျိုး
နှစ်စားကို ရှုကြည့်နိုင်၏။ မှန်၏။ “ပြဿနာ” ဟူသည်
ကောင်းသောပြဿနာနှင့် မကောင်းသောပြဿနာဟူ၍ နှစ်မျိုး
ရှိ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်၏ ဘဝတစ်သက်တာတွင် အကောင်း
နှင့် အဆိုး နှစ်မျိုးသော ပြဿနာတို့ကို တွေ့ကြုံရစမြဲပင်ဖြစ်၏။
ယင်းနှစ်မျိုးတွင် မကောင်းသော အဆိုးပြဿနာများနှင့်သာ
တွေ့ကြုံမှု များအံ့ထင်၏။ ကောင်းသော ပြဿနာမူ ကြံဖန်ရှာ
နိုင်ပါမှ အနည်းငယ်မျှ တွေ့ကောင်းတွေ့နိုင်မည်ဖြစ်၏။

တစ်ဖန် ယင်းပြဿနာများသည်လည်း မိမိနှင့်သက်ဆိုင်
သော မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ပြဿနာများကို မိမိကိုယ်တိုင်
ပြန်လည်တွေ့ကြုံဖြေရှင်းရခြင်း တစ်မျိုးရှိ၏။ သူတစ်ပါးနှင့်သက်
ဆိုင်သော သူတစ်ပါးကိုယ်ရေးကိုယ်တာပြဿနာများကို မိမိက
ဖြေရှင်းရခြင်းတစ်မျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဤစာအုပ်တွင် ယင်းနှစ်မျိုး
လုံးကို ဖတ်ရှုရမည်ဖြစ်၏။

မသိသေးသူ မိမိတပည့်ပဲဟူ၍ နှလုံးသွင်းပြင်၍ ဖတ်ရှုပါ။ ယင်းသို့ နှလုံးသွင်း ပြင်၍ဖတ်ရှုနိုင်ပါလျှင် စာရှုသူအတွက် သင်ခန်းစာတွေ အများကြီး ရရှိပါလိမ့်မည်။

တစ်ဖန်ဆိုရသော် ဤစာအုပ်ပါ အဖြစ်အပျက် ပြဿနာ အားလုံးတို့မှာ လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်တာကာလမှ ယနေ့အထိ မိမိတရားပွဲများမှလည်းကောင်း၊ မိမိတရားပြရာမှ လည်းကောင်း၊ မိမိတရားဟောသွားရာမှလည်းကောင်း၊ မိမိထံသို့ တရားလာ ရောက်လျှောက်ထားရာမှ လည်းကောင်း၊ ပေါ်ပေါက်လာသော တကယ့်အဖြစ်အပျက် အတွေ့အကြုံပြဿနာများ ဖြစ်ပါ၏။ ဝတ္ထုတိုများသဖွယ် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၏။

ယင်းကိုယ်တွေ့ပြဿနာများကို ဖော်ပြရာ၌ မည်သူ့ကိုမျှ ထိခိုက်နစ်နာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိပါ။ တစ်ဖန် ယင်းပြဿနာ တွင် ပါဝင်နေသူများကိုလည်း မထိခိုက် မနစ်နာစေရန် ပြဿနာ ရှင် အမည်များ၊ ပြဿနာဖြစ်ပေါ်လာရာ မြို့အမည်၊ ရွာအမည် စသည်များကို မသုံးနှုန်း မဖော်ပြဘဲ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ရေးသား ဖော်ပြထားပါသည်။

ပြဿနာရှင် အမည်ကို မသုံးလျှင်မဖြစ်၍ သုံးနှုန်းဖော်ပြ သည့်အခါတွင် “သူ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သူ့” ဟူ၍လည်း ကောင်း နာမ်စားနှင့် သုံးနှုန်းဖော်ပြထားပါသည်။

ယင်းသို့ သုံးနှုန်းဖော်ပြရာတွင် ယောက်ျား၊ မိန်းမ နှစ်ဦး လုံးကိုပင် “သူ-သူ့” ဟူ၍ တန်းတူသုံးပါသည်။ မြန်မာတို့တွင်

တစ်ဖန် ယင်းပြဿနာများကို ခွဲခြားပြန်လျှင် ဗုဒ္ဓဓမ္မအရေးနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများနှင့် လောကရေးနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်၏။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် စာအုပ်အမည်ကို ဖတ်ရှုကြည့်ခြင်းဖြင့်ပင် လောကရေးမဖက် ဗုဒ္ဓဓမ္မရေးသက်သက် ပြဿနာများကိုသာ ဖော်ပြထားသည်ဟု သိနိုင်ပြီဖြစ်၏။

တစ်ဖန် ယင်းပြဿနာများကို ဖော်ပြရာ၌ အကောင်းပြဿနာများကိုသာ ရွေးချယ်ဖော်ပြပါက ယင်းဖော်ပြချက်သည် ပြည့်စုံသော ဖော်ပြချက်၊ မှန်ကန်သော ဖော်ပြချက်မျိုး မဖြစ်နိုင်။

မှန်၏။ ပြဿနာဟူသည် အကောင်းချည်းသက်သက်လဲ ဘယ်နည်းနှင့်မှ မဖြစ်နိုင်။ အဆိုးချည်းသက်သက်လဲ မဖြစ်နိုင်။ အကောင်းအဆိုး နှစ်မျိုး ရောထွေးနေမည်သာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ အကောင်းအဆိုး ပြဿနာနှစ်မျိုးလုံးကို ဖော်ပြပါမှသာ မှန်ကန်တိကျသော ပြဿနာများ၊ ပြည့်စုံတိကျသော ပြဿနာများ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်၏။

ပြဿနာနှစ်မျိုးလုံးကို ဖော်ပြထားရာ၌ စာရှုသူသည် အဆိုးပြဿနာကို ဖတ်ရှုရပါက “ကဲ့ရဲ့သူကိုဆရာတင်” ဆိုသည့် စကားပုံအတိုင်း မိမိကိုယ်ကို ပြုပြင်သတိပေးသူ ဆရာပဲဟူ၍ နှလုံးသွင်းပြင်၍ ဖတ်ရှုပါ။ အကောင်းပြဿနာကို ဖတ်ရှုရပါက “ချီးမွမ်းသူကို တပည့်” ဆိုသည့် စကားပုံအတိုင်း မိမိလောက်

စကားပြောရာ၌ ယောက်ျား၊ မိန်းမ အားလုံးကိုပင် “သူ-သူ” ဟု နာမ်စားတစ်မျိုးတည်းနှင့် သုံးနှုန်းလေ့ရှိသောကြောင့် ဤတွင်လည်း မခွဲခြားဘဲ သုံးနှုန်းထားပါသည်။

အဖြစ်အပျက် အတွေ့အကြုံ ပြဿနာအားလုံးတို့မှာ မြို့ရွာဒေသ အမျိုးမျိုးတို့မှ လူအမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံဖြစ်ပျက်ခဲ့ရသော အတွေ့အကြုံ ပြဿနာများဖြစ်၍ စကားအသုံးအနှုန်းတို့မှာလည်း ပြဿနာတစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူနိုင်ပါပေ။ မှန်၏။ ဤတွင် ပြဿနာတစ်ခု အသုံးအနှုန်းတစ်မျိုးလိုပင် ဖတ်ရှုရမည်ဖြစ်၏။

၎င်းပြင် မိမိကိုလည်း အရပ်ဒေသအမျိုးမျိုးမှ လူအမျိုးမျိုးတို့က အခေါ်အဝေါ် အမျိုးမျိုးနှင့် “ဦးပဉ္စင်း၊ ဦးပဉ္စင်းလေး၊ ဘုန်းကြီး၊ ဆရာတော်” စသည်ဖြင့် သူတို့၏ဒေသ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးစံနှင့် စိတ်ကူးအမျိုးမျိုးနှင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းထားသည်ကို ဖတ်ရှုရမည်ဖြစ်၏။ မိမိသည် ယင်းတို့အား ဘယ်လိုခေါ်ဝေါ်ပါစသည်ဖြင့် ပြင်မပေး။ ပြင်၍လည်း မရေးဘဲ မူရင်းအတိုင်းပင် ရေးလိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ပါ ပြဿနာများမှာ မိမိတရားဟောနှစ် ဆယ်နှစ်တာအတွင်းမှ အချို့အဝက်မျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ မကြာမီ ကျန်ရှိနေသော ပြဿနာတို့ကို ဖော်ပြပါအံ့။

ယင်းသို့ဆိုသဖြင့် စာရှုသူသည် ပြဿနာတွေ များလှပါကလားဟု ထိတ်လန့်မသွားပါနှင့်။ “ပြဿနာပေါင်း သောင်း

ခြောက်ထောင်” ဆိုသော စကားပုံအတိုင်းပေါ့။ ပြဿနာတွေ များသော်လည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူညီဘဲ ကွဲပြားခြားနား မှတ်သားစရာတွေချည်း ဖြစ်ပါ၏။

ယခု အတွဲ(၁)ပါ ပြဿနာအားလုံး စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ချည်း ဖြစ်သလို၊ အတွဲ(၂)ပါ ပြဿနာအားလုံးလည်း စိတ်ဝင် စားဖွယ်ရာတွေချည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ပြဿနာ တို့ကို ဖတ်ရှုမှတ်သားခြင်းဖြင့် စိတ်ချမ်းသာ၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရနိုင်ပါစေသော်။

ဓမ္မဒူတ-အရှင်ပညာဇောတ

ဝိသိဋ္ဌ ဒီဃဘာဏကနှင့်သိရီပဝရဓမ္မာစရိယ

၁၃၃၆-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်

၃၀-၉-၇၄

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ပီရတ္ထု၊
 နင်္ဂမလှချင်နဲ့၊ လှချင်တာသူများဖို့

(၁)

“ထင်သေးပြစ်မှား-ထင်ကြီးကြည်ညို” ဆိုသော စကားသည် အင်မတန်မှ မှန်ကန်လှ၏။ လူတို့သည် တစ်ယောက်အကြောင်း တစ်ယောက်မသိဘဲ တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း အထင်ကြီးတတ်ကြသလို အထင်လည်းသေးတတ်ကြ၏။ အထင်ကြီးလျှင် ကြည်ညို၏။ အထင်သေးလျှင် ပြစ်မှား၏။ ယင်းသည် လောကဓမ္မတာပင်ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ အထင်သေးလွယ် အထင်ကြီးလွယ်ခြင်းသည် အများအားဖြင့် အမှားနှင့်ကြုံရတတ်၏။ အလိမ်အညာခံရတတ်၏။

မှန်၏။ လောကတွင် လူအမျိုးမျိုးရှိ၏။ အချို့က အထက်တန်းမှ အထင်ကြီးခံရအောင် ပြုလုပ်လိမ်ညာ၏။ အချို့က

စတုတ္ထအကြိမ်

အောက်တန်းမှ အထင်သေးခံရအောင် ပြုလုပ်ပြီးမှ လိမ်ညာ၏။ လိမ်ညာခြင်းတော့မူ အတူတူသာဖြစ်၏။ အထက်တန်းနှင့် အောက်တန်းသာကွာ၏။ အရများနှင့် အရနည်းသာကွာ၏။

သို့ဖြစ်၍ သူရောကိုယ်ပါ ဘယ်သူမဆို မြင်လျှင်မြင်ချင်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်အား အထင်သေးလျှင်လည်း မကောင်းသလို၊ အထင်ကြီးလျှင်လည်း မကောင်းပေ။ အထင်သေးလျှင် ပြစ်မှားတတ်၍ သိသောအခါ တောင်းပန်ဝန်ချရ၏။ အထင်ကြီးလျှင် ကြည်ညို ရိုသေဆည်းကပ်၏။ သိလျှင် အခွာရခက်၏။ အပြစ်မူ ဘယ်ဟာမှမလွတ်ပေ။

တစ်ခါက မိမိသည် ကိုယ်တိုင်ကြို၏။ ရွာကြီးတစ်ရွာတွင် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးရှိ၏။ အကျင့်သီလနှင့်ပြည်စုံ၍ ရဟန္တာတမျှ ကြည်ညိုကြ၏။ ယင်းဆရာတော် မတိုင်မီ ပထမဆရာတော်လည်း ထိုကဲ့သို့ပင်ဟု ကြားရ၏။ ပထမဆရာတော်လက်ထက်ထဲက ကထိန်လက်မခံဘဲ သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် ဝတ်ပွဲကျင်းပလေ့ရှိ၏။ ယခု ဆရာတော် လက်ထက် မိမိသွားစဉ်ကမူ (၃၇)ကြိမ်မြောက် ဝတ်ပွဲ ဖြစ်၏။ ဆရာတော်နှစ်ဆက် ဝတ်ပွဲမှာ နှစ်တစ်ရာကျော်လေပြီ။ ယခု ဆရာတော်သည်ပင် သက်တော် (၈၀) ကျော်ပြီ။

ဝတ်ပွဲမှာ စနစ်ကျလှ၏။ တစ်ပါးတစ်ကျောင်းနေရ၏။ ကျောင်းဒကာများက ကိုယ့်ကျောင်းဘုန်းကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စကို ကိုယ်တာဝန်ယူရ၏။ ဆွမ်းကိုမူ နံနက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်း၊ တစ်နေရာတည်း၌ စုကျွေး၏။ ညနေဘက်ဆိုလျှင် ကျောင်းဒကာ

ကျောင်းအမများနှင့် ဆွေမျိုးတစ်စုစီ လာကြ၍ အသီးသီး ကိုယ့် ကျောင်းဘုန်းကြီးနှင့် ကိုယ်စကားပြောကြ၊ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ် ကြ၏။

မိမိကျောင်းသို့မူ ကျောင်းအမငယ်နှင့် အဖော်တစ်ယောက် သာ လာလေ့ရှိ၏။ မိမိမှာ စာကြည့်ဝါသနာပါ၍ စာကြည့်များ၏။ မိမိစာကြည့်နေလျှင် သူတို့မလာပေ။ ပြန်သွားလေ့ရှိ၏။ အလိုက် သိ၏။ မိမိသည် ကျောင်းအမငယ်အား အထင်သေး၏။ အ,တ,တ,ဟု ထင်၏။ တရားလည်းနားဝင်မည်မထင်။ သို့နှင့် တော်ရုံလျော်ရုံမျှ ရံခါပြော၏။ စကား ဟုတ်တိပတ်တိ မစပ်မိ ပေ။

သို့နှင့် ဝတ်ပွဲကား ပြီးတော့မည်။ ပြီးခါနီး လေးညတွင် ဝတ်စောင့်သည့် သံဃာတော်များထဲမှ တရားဟောတတ်သူများကို စာရင်းပြု၍ တစ်ညနှစ်ပါး ဟောစေ၏။ ထိုတွင် မိမိပါဝင်နေ တော့၏။ မိမိသည် ပထမည ပထမဆုံးဟောရ၏။ “ဝတ်နှင့်ဝဋ်” ကို ကွဲပြားရှင်းလင်းအောင် ဟောပြခဲ့၏။ ရဟန်းရော လူပါ သဘောကျကြ၏။ နောက်နေ့ နေ့လယ်တွင် ကျောင်းအမငယ် နှင့် အဖော်ရောက်လာပြီး ရှိခိုးလျှောက်၏။

“ဝတ်ပွဲလဲ ပြီးတော့မယ်၊ ဦးပဉ္စင်းနဲ့လဲ တစ်ခါမှ စကား ကောင်းကောင်းမပြောရသေးဘူး၊ ယခုည တပည့်တော်တို့ တည်းခိုတဲ့ဇရပ်ကို ကြွပါဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

ကျောင်းအမငယ်မှာ ရွာဝေးမှလာ၍ ဝတ်ကျောင်းဆောက်ခြင်းဖြစ်၏။ ရွာမပြန်တော့ဘဲ ဇရပ်တွင်တည်းခို၍ ဝတ်ပြုနေခြင်းဖြစ်၏။

“ဇရပ်ကို ဘာလုပ်ရအောင်ကြံရမှာလဲ၊ ညကျ တရားပွဲနှင့် ဟာပဲ တရားနာရမှာပေါ့”

“တပည့်တော်တို့ ဆွေမျိုးတွေရောက်နေပြီ၊ တပည့်တော်တို့ ဦးပဉ္စင်းနှင့်လဲ စကားပြောချင်တယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတရားလဲနာချင်တယ်၊ ဇရပ်မှာ တပည့်တော်တို့ စုပြီးစောင့်နေမယ်၊ ဒီက တရားပွဲစလျှင် ဦးပဉ္စင်း ဇရပ်ကိုကြွပါ”

“ဟင် ဒီမှာ တရားပွဲရှိလျက်နှင့် ဒီက တရားတော့မနာ၊ ဦးပဉ္စင်းက ဇရပ်လာဟောရမယ်၊ ဟုတ် ဟုတ်သေးတော့၊ ဦးပဉ္စင်းလဲ ဒီမှာဟောတဲ့ဘုန်းကြီးတွေလောက် အဟောမကောင်းဘူး၊ သူတို့က ဇာတ်ထုတ် ဇာတ်ကွက်နဲ့ အလွမ်းအသောနဲ့ အသံကောင်းကောင်းနှင့် ဟောမှာ၊ ဒီတရားပွဲနာလျှင် ပြီးရောပေါ့၊ ဦးပဉ္စင်းလဲ ဒီတရားပွဲမှာ နာချင်သေးတယ်”

“ဦးပဉ္စင်းကလဲ မနာချင်ပါနဲ့၊ အသံကောင်းကောင်းနားထောင်ချင်လျှင် ပွဲသွားကြည့်မှာပေါ့၊ ရေဒီယိုဖွင့်နားထောင်မှာပေါ့၊ ဘာဖြစ်လို့ တရားနာမှာလဲ၊ တရားနာတာပဲ အသံနာတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ တပည့်တော်တို့ ဦးပဉ္စင်းတရားဟောတာပဲ နားလည်တယ်၊ အမေတို့လဲ ရောက်နေတယ်၊ သူတို့အားလုံးက အပင့်

ခိုင်းလို့ လာပင့်ရတာ၊ မေးချင်စရာတွေလဲ အများကြီးရှိတယ်၊
ဇရပ်ကို ကြွဟောပါ”

မိမိမှာ ကြီးကျယ်သည်ဟု ထင်၏။ စကားကြီးစကားကျယ်
သုံးသည်ဟု ထင်၏။ သို့သော် မနေသာပေ။ ဝန်ခံရတော့၏။
ညတရားပွဲစလျှင် ဇရပ်သို့ကြွရ၏။ ဆွေမျိုးတစ်စု အစိတ်သုံးဆယ်
ခန့်ရှိ၏။ ရောက်လျှင် ဘာတရားဟောမည်လဲဟု မေးပြီး တရား
ဟောပေး၏။ တရားဟောပြီးလျှင် ကျောင်းအမငယ်နှင့် သူ့အမေ
ကြီးတို့ ခေါင်းဆောင်၍ တရားရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး မသိတာများ၊
သိချင်တာများကို အလွတ်လည်းမေး၏။ စာအုပ်ထဲမှာ မသိလို့
မှတ်ထားတာများကိုလည်း စာအုပ်ကြည့်၍ မေး၏။ အမေးပေါင်း
မှာ စုံလှတော့သည်။ မိမိမှာ ဒီတော့မှ ကျောင်းအမငယ်အား
ဩချရတော့သည်။ မိမိမှာ ထိုစဉ်က တရား တစ်လမျှသာအား
ထုတ်ဖူးသေး၏။ စာပေသာ မကျွမ်းကျင်ပါက ကျောင်းအမငယ်၏
အမေးများကို ကျေနပ်အောင် မဖြေနိုင်မှာ အမှန်ပင်။ နောက်ရက်
များတွင်မူ ပိုမိုရင်းနှီးလာတော့ မိမိမှာ မနေနိုင်။ အမှန်ကို
ဖွင့်ပြောရ၏။

“ဦးပဉ္စင်းက ကျောင်းအမငယ်ကို အထင်သေးနေတာ၊
ဒီကောင်မလေး ဆင်းရဲတယ်နဲ့တူတယ်။ တစ်နေ့လာလဲ ဒီအဝတ်
အစားပဲ၊ အလိုက်တော့သိပါရဲ့၊ ရိုးအ၊အ၊နဲ့၊ ငါတရားစကား
ပြောလဲ မောရုံပဲရှိမှာပဲ၊ နားလည်မှာလဲမဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ဝင်စား
မှာလဲ မဟုတ်ဘူးလို့”

ကျောင်းအမငယ်မှာ အဝတ်အစားရိုး၏။ အပြောင်းအလွဲ နည်း၏။ နံ့သာသနပ်ခါး ခြယ်သလေ့မရှိ။ ရွှေငွေ မဝတ်ဆင်။ စကားနည်းသည်။ အနေအပြော အေးဆေးသည်။ သို့ကြောင့် မိမိက ပုံကြည့်ပြီး အထင်သေး၍ ပြစ်မှားခြင်းဖြစ်၏။

“ဦးပဉ္စင်းက တပည့်တော်ကို အထင်သေးပေမယ့် တပည့် တော်က ဦးပဉ္စင်းကို အထင်မသေးပါဘူး။ တပည့်တော် အခုလို အခြေအနေဖြစ်လာတာ ဆရာတော်ကြီးဆုံးမလို့ တရားသဘော ပေါက်လို့ပါ”

“ဆရာတော်ကြီး ဘယ်လိုဆုံးမလဲ၊ ဘယ်လိုတရားသဘော ပေါက်လဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော် အသက် ၁၆ နှစ်လောက်တုန်းက သိပ် ခေတ်ဆန်၊ သိပ်အလှအပကြိုက်၊ သိပ်ဝတ်စားတာပေါ့”

ကျောင်းအမငယ်မှာ ထိုစဉ်က ၂၁ နှစ်မျှရှိသေး၏။ ညီမငယ်နှင့် အဖေ၊ အမေအားဖြင့် မိသားစု လေးယောက်သာ ရှိ၏။ ယခု ကျောင်းဆောက်သည်မှာ သူ၏ သီးခြားစုဆောင်း ငွေနှင့် ဆောက်ခြင်းဖြစ်၏။

“နောက် ဘာဖြစ်လို့ ခေတ်မဆန်၊ အလှအပမကြိုက်၊ မဝတ်စားတာလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“တစ်နေ့ တပည့်တော်နဲ့ အမေနဲ့ ဥပုသ်လာစောင့်တယ်၊ တပည့်တော်က ကျကျနန ဝတ်စားပြင်ဆင်လာတာပေါ့၊ ကျောင်း

ရောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက တပည့်တော်ကို မြင်တော့ တရားဟောတယ်”

“နင်မလှချင်နဲ့ လှချင်တာ သူများဖို့”

“ဘယ်ဟုတ်မလဲ ဆရာတော်၊ လှချင်တာ ကိုယ့်ဖို့ပေါ့”

“နင် စဉ်းစားဦး၊ သဘောပေါက်တော့ ငါ့ပြန်ပြော”

ဆရာတော်ကြီးနှင့် ကျောင်းအမယ်မှာ ဆွေမျိုးရင်းခြာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျောင်းအမယ်မှာ ပြန်ပြောရဲခြင်းဖြစ်၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ တရားရှည်ရှည် ဟောလေ့မရှိ၊ စကားများများ ပြောလေ့မရှိ။ ဤမျှလောက်ပဲ ပြောဟောလေ့ ရှိ၏။

“အဲဒီလိုပြောတော့ တပည့်တော်လဲ နောက်ထပ်ပြန်မပြောရဲတော့ဘူး၊ အိမ်ရောက်တော့ အပြန်ပြန်စဉ်းစားတော့...“**လှချင်တာ ကိုယ့်ဖို့မဟုတ်ဘူး၊ သူများဖို့**” ဆိုတာ သဘောပေါက်သွားတယ်၊ အဲဒီကစပြီး တပည့်တော် လှချင်ပချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ဘယ်တော့မှမဝတ်စား၊ မပြီးလိမ်း မပြင်ဆင်တော့ဘူး၊ သူများဖို့ချည်းဟာ၊ ကိုယ့်ဖို့မှမဟုတ်တာ၊ ဟိုတုန်းကသာ ဦးပဉ္စင်းမြင်လျှင် ယခု အထင်သေးသလို မသေးဘဲ အထင်ကြီးမှာ”

သိတော့ သိကြပါ၏။ သို့တမူ သိတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့မှာ လွယ်ကူသောကိစ္စတစ်ခုမဟုတ်ပေ။ ကျောင်းအမယ်မူကား အံ့သြစရာပင်။ တောရွာမှာ ပစ္စည်းအရှိထဲကပင်ဖြစ်၏။ သီလရှင်ဝတ်ပြီး တရားအားထုတ်ချင်၏။ မိဘများကို ပစ်မထားနိုင်။ အိမ်တွင် ဦးဆောင်နေရ၍ ခွင့်မသာ။ ညီမငယ်ကို မြန်မြန်

ကြီးစေချင်နေ၏။ မိမိလည်း ကျောင်းအမငယ်အား ဘာမျှပြန် မပြောနိုင်တော့။ စိတ်ထဲမှ ဥဒါန်းပဲ ကျူးရင့်နိုင်တော့၏။

“ဪ...သီလရှိ၍ ကျင့်ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံတဲ့ အရှင် မြတ်တွေကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရသည်မှာ အဖိုးတန်၍ မြင့်မြတ်ပါပေစွ”

“နေပါဦး ကျောင်းအမငယ်၊ တရားဘယ်မှာအားထုတ်လဲ၊ စာ ဘယ်မှာသင်လဲ”

မိမိမှာ အရှက်ပြေဆိုသလို စကားကိုလွဲ၍ ဟန်လုပ်မေး ရတော့၏။ သို့မဟုတ်မူ အနေခက်နေမည်။

“တပည့်တော် ကျောင်းလာတဲ့အခါ ဆရာတော်ကြီး လျှောက်မေးတယ်၊ ရွာထဲ တစ်ခါတလေ သီလရှင်တွေ ကြွတဲ့ အခါ၊ ရဟန်းသံဃာတွေ ကြွတဲ့အခါ မေးတယ်၊ အဲဒီလိုမေးပြီး အားထုတ်တယ်၊ အိမ်မှာပဲ အားတဲ့အခါ အားထုတ်တာပဲ၊ စာလဲ တပည့်တော် လေးလပဲ သင်ရတယ်၊ တတ်ချင်တာနဲ့ လာသမျှလူ စာအုပ်ကိုင်ပြီး မေးတာပဲ၊ ကြာတော့ ဖတ်တတ်သွားတယ်”

ကျောင်းအမငယ်မှာ ဝီရိယရှိ၏။ ဇွဲရှိ၏။ မေးရမှာ အောက် ကျသည်ဟု သူမထင်။ မသိလျှင် သိမည့်သူကို မေး၏။ သို့နှင့် မိမိသည် ကျောင်းအမငယ်အား ဆက်လက်ကြိုးစားရန် လျော်သောတရားကို ဟောပေးလိုက်၏။

“ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အိမ်သို့ချဉ်းကပ် သည်ရှိသော်...”

၁။ လူတို့သည် မြင်၍ စိတ်ကြည်လင်သောအခါ
ထိုအိမ်သည် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေတတ်သော
အကျင့်ကို ကျင့်သည်မည်၏။

၂။ လူတို့သည် ခရီးဦးကြိုဆိုကြ၊ ရှိခိုးကြ၊ နေရာ
ထိုင်ခင်း ပေးကြသောအခါ ထိုအိမ်သည် မြင့်မြတ်
သော အမျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို
ကျင့်သည်မည်၏။

၃။ လူတို့သည် ဝန်တိုမှု အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်
သောအခါ ထိုအိမ်သည် တန်ခိုးကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည်မည်။

၄။ လူတို့သည် အစွမ်းရှိသလောက်၊ အားရှိသလောက်
ဝေဖန်လှူဒါန်းသောအခါ ထိုအိမ်သည် ဥစ္စာပေါများ
ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည်
မည်၏။

၅။ လူတို့သည် ပုစ္ဆာမေးကြ၊ ပြဿနာမေးကြ၊ တရား
နာကြသောအခါ ထိုအိမ်သည် ပညာကြီးခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏။

ဟူသော ငါးမျိုးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကောင်းမှုကို ပွားစေ
ကုန်၏။

(ကုလသုတ်၊ ပဉ္စကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်)

ကျောင်းအမဝယ်မှာ သူ့အဖြစ်နှင့် အလျော်ဆုံးသော
တရားမှီထွင် ရှေးကထက်ဝမ်းသာဟန်ပြ၏။ နောက်ထပ်လည်း

စတုတ္ထအကြိမ်

၃၆ *

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

ဟောဦးမည်လားဟု မျှော်လင့်ပုံရ၏။ သို့သော် ည ၁၂ နာရီ
ထိုးပြီမို့ မိမိလည်း ပြန်လာခဲ့ပါတော့၏။

* သီလရှိလတ် ကျင့်ဝတ်တတ် ရှင်မြတ်ကိုးကွယ်နိုင်စေသော်။

* တရားနာကြည့် ကျင့်ကြံဘိ မသိ မေးမြန်းနိုင်စေသော်။

တရားထိုင်လွန်သော်

(၂)

ယခုခေတ်တွင် တရားလိုက်စား အားထုတ်သူများ ပေါများလာသည်။ တရားမှ လိုက်စား အားမထုတ်ဖူးသေးဘူးဆိုလျှင် ခေတ်မမီ လူရာမဝင်သလို ဖြစ်လာသည်။ တရားအားထုတ်သူများသလောက် တရားဟောသူ တရားပြသူလည်း များလာသည်။ သို့ရာတွင် ဟောသူ၊ ပြသူ၊ လိုက်စားအားထုတ်သူများသည် ဘုရားရှင်၏ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကျင့်စဉ်ကျသူ ဦးရေမှာ မများလှဟု ထင်သည်။

ယင်းသည်မှာ ဒါန သီလမျှနှင့် ပုတီးလက်စွဲသော လွန်ခဲ့သော ခေတ်ရှိ ဟောသူ၊ လိုက်စားသူများနှင့် ပြန်၍ အကောင်းအဆိုး၊ ယဉ် မယဉ်၊ သူတော်ကောင်း မကောင်းကို ပြန်လည်နှိုင်းယှဉ်၍ပြခြင်း ဖြစ်၏။ ဒါန သီလမျှနှင့် ပုတီးလက်စွဲ

စတုတ္ထအကြိမ်

သောခေတ်က လူများသည် ယခု ပုတီးဖယ်ချ တရားအားထုတ်သူ များထက် အစစသာတာကို မည်သူ ငြင်းဆိုနိုင်အံ့နည်း။

တစ်ဖန် မျက်မှောက်ခေတ် ပုတီး ဖယ်ချ၍ တရားခေတ် စားချိန်ကို ကြည့်ပါဦး။ မိမိ တစ်ချိန်က မြို့ကြီးတစ်မြို့တွင် တရားဟော၊ တရားပြနေစဉ် စိတ်ရောဂါအထူးကု ဆေးရုံကြီးမှ ဒေါက်တာအုန်းမောင် ရေးသော “စိတ်သောကပြဿနာများ” စာအုပ်ကို ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ကပ်လှူသည်နှင့် ဖတ်ရ၏။ ယင်းတွင် “တရားထိုင်လွန်သော်” ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ဖတ်ကြည့် မိသည်။

“စိတ်ရောဂါဆေးရုံကြီးသို့ လာရောက်ကုသသော လူနာ အားလုံးကို ‘မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် စိတ် ရောဂါ စ၍ဖြစ် သနည်း’ ဟု ကျွန်တော်တို့ မေးမြန်းရ ပါသည်။ လူနာခပ်များများသည် တရားထိုင်ရာမှ စ၍ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်”

“တရားထိုင်ရင်း အကြားအမြင်များ ရလာသည် ထင်ပြီး စိတ်ပါ နောက်၍သွားကြလေသည်။ ဘဝင်မြင့် သော စိတ္တဇ ဖြစ်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရားထိုင် လွန်ခြင်းသည် စိတ်ရောဂါကို ဖြစ်စေသည်ဟူ၍ ယေဘုယျ မှတ်ချက်ချမိသည်”

“အို...တရားပြသူ၊ တရားအားထုတ်သူအပေါင်းတို့ ယင်း အချက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှုကြည့်ဆင်ခြင်ပါလော့၊ တရား

ထိုင်လွန်သော်လို့ ဆိုထားသည်။ ယခုခေတ် တရားပြသူ၊ တရားအားထုတ်သူများသည် “ထိုင်မှ” တရားလို့ ယူဆသူများ၍ ကြာကြာထိုင်နိုင်မှ ဆရာက ကြိုက်နှစ်သက်၏။ အားထုတ်သူကလည်း ကြာကြာထိုင်နိုင်တာကို ဂုဏ်ယူပြောဆို၏။ ယင်းသည် ပင် ဘုရားရှင်ဝါဒ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ မကျတော့၍ ရူးနိုင်သည်တစ်ချက် ဖြစ်၏။

ဘုရားရှင်က လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊ သွား၊ လေးပါးကုရိယာမျှတစွာ အားထုတ်ဖို့ ညွှန်ကြားထားပါလျက် “ထိုင်” တာကို ဦးစားပေး ထိုင်ခိုင်းပြီး ဘုရား ရဟန္တာများမှာပင် မကုန်တဲ့ အထိုင်ကြာ၍ ကိုယ်နာကျင်ကိုက်ခဲ ညောင်းညာမှု “ကာယိကဒုက္ခ” တွေကို ကုန်အောင် ဆုံးအောင် ချုပ်အောင် “ထိုင်” မှု မဖျက်စေဘဲ အားထုတ်ခိုင်းခြင်းသည် ရူးသည်တစ်ချက်၊ ရူးဆေးကြီးတစ်ခွက် ဖြစ်၏။

အားထုတ်ခိုင်းရာတွင် ရုပ်နာမ် ပရမတ်ကို မပြောပြဘဲ သာမန် ပညတ်အာရုံမျှ အားထုတ်ခိုင်းနေကြပြီး ပညတ်အာရုံ အမျိုးမျိုးမြင်မှုကို ဦးစားပေး၍ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ရူးနိုင်သည် တစ်ချက်၊ ရူးဆေးကြီးတစ်ခွက် ဖြစ်၏။

မိမိသည် ယင်းစာအုပ်ကို တစ်ဖန် ဆက်ဖတ်ပြန်သည်။

“တရားမထိုင်ရဟူ၍ ကျွန်တော်မဆိုပါ။ ဝိပဿနာ လိုက်စား၍ တရားထိုင်ခြင်းသည်သာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။ တရားလည်း

ထိုင်သည့်အခါ ထိုင်ပါ။ သို့သော် တစ်ဖက်စွန်းသို့ရောက်
အောင် အလွန်အကျွံ တရားကျင့်ခြင်းသည် ခံနိုင်ရည်
မရှိသူတို့အဖို့ တကယ်ပင် စိတ်နောက်သွားနိုင်ပါသည်။
စိတ်နောက်သွားသော လူနာများကို ခပ်များများပင် တွေ့ရ
ပါသည်။ မိန်းမ ယောက်ျား ဘုန်းကြီးအားလုံး တွေ့ရ၏”

“အင်း...စာရေးသူ၏ မှတ်ချက်သည် မှန်၏။ ဘုရားရှင်က
အစွန်းနှစ်ပါး ဖယ်ရှား၍ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်လမ်းသွားရန် ညွှန်
ကြား၏။ တရာပြသူအချို့နှင့် တရားအားထုတ်သူအချို့သည်
ယင်းကို နားမလည် သဘောမပေါက်။ ထိုင်လျှင် ပြီးတာပဲ
ယူဆသည်။ ယင်းအတိုင်း လုပ်သည်။ **တစ်ဖက်စွန်းရောက်၍
စိတ်နောက်ရသည်။**

ဘုရားရှင်သည် ကာယနုပဿနာ-ရုပ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံ
အမျိုးမျိုး၊ ဝေဒနာနုပဿနာ-ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံ
အမျိုးမျိုး၊ စိတ္တာနုပဿနာ-စိတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ပုံအမျိုးမျိုး
နှင့် ဓမ္မာနုပဿနာ ရုပ်နာမ်မိဿက-ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပုံ
အမျိုးမျိုးတို့ကို သတ္တဝါစရိုက် အကြိုက်လိုက်၍ အမျိုးမျိုးဟော
ခဲ့၏။

သို့ပါလျက် ယခုခေတ် တရားပြသူ အများအပြားသည်
ဘုရားရှင်၏ ယင်းနည်းအမျိုးမျိုးထဲမှ ဘုရားရှင်၏ ညွှန်ကြားချက်
နှင့်လည်း တကယ်မကိုက်ညီသော “အထိုင်ကြာ၍ ကိုယ်နာကျင်
ကိုက်ခဲ ညောင်းညာတောင့်တင်းမှု ကာယိကဒုက္ခ”ကို ဘုရား

ရှင်၏ ညွှန်ကြားချက် ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်းလိုလုပ်ပြီး “နာကျင်ကိုက်ခဲ
ညောင်းညာတောင့်တင်းမှု ကာယိကဒုက္ခ” မကုန်မဆုံး မချုပ်
မငြိမ်းဘဲ အထိုင်မဖျက်ရဟု အမိန့်ပေး၍ အားထုတ်ခိုင်းနေကြ
ခြင်းသည် ရှူးနိုင်သည်တစ်ချက်၊ ရှူးဆေးကြီးတစ်ခွက်ဖြစ်တော့၏။

တစ်ဖန် “အထိုင်ကြာ၍ ကိုယ်နာကျင်ကိုက်ခဲ ညောင်းညာ
တောင့်တင်းမှု ကာယိကဒုက္ခ”ကို အောင့်အည်းခံနိုင်သူ အချို့မှာ
ကျင့်သားရ၍ ၎င်းတို့ မဖြစ်တော့သောအခါ “ဝေဒနာကုန်ပြီ
ဆုံးပြီ ချုပ်ပြီငြိမ်းပြီ”ဟု တရားရကြောင်း သတ်မှတ်ချက် ဒီဂရီ
ပေးလိုက်ခြင်းသည် ရှူးနိုင်သည်တစ်ချက်၊ ရှူးဆေးကြီးတစ်ခွက်
ပင် ဖြစ်၏။

တရားအားထုတ်သူသည် တရားရ မရ ကိုယ်တိုင်သိရ
မည်ဖြစ်၏။ ဆရာက ပြောမှ သိရမှုသည် မမှန်ကန်နိုင်။ မိမိ၏
အမူအကျင့်၊ ကိလေသာ အနည်းအများ၊ စိတ်နေစိတ်ထားဟာ
တရားအားမထုတ်ခင်ကနဲ့ ယခု အားထုတ်ပြီးမှ ဘယ်လို ထူးခြား
လဲဆိုတာ ချိန်ထိုးကြည့်လျှင် သိနိုင်သည်။ ‘အရှင်ဘုရား တရားမှ
မဝမ်းဘဲဘုရား’တွင် ဖတ်ကြည့်ပါ။

မိမိသည် ကိုယ်တိုင် တရားအားထုတ်ဆဲဖြစ်၍ သူတစ်ပါး
တို့အားလည်း တရားပြုလာသည်မှာ ဆယ်နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။ ဓာတ်ကြီး
လေးပါးကို အားထုတ်၍ ၎င်းကိုပဲ ပြသည်။ ယောဂီများကို
ကြာကြာမထိုင်ခိုင်း။ ထိုင်နိုင်သလောက် ထိုင်ခိုင်းသည်။ ထိုင်ဆဲ
မှာ ပြောင်းနိုင်ခွင့်ပေးသည်။ ဣရိယာပုတ်လေးပါး တစ်ပါးညောင်း

တစ်ပါးပြောင်း အားထုတ်ခိုင်းသည်။ အထိုင်ကြာ၍ ကိုယ်နာကျင်
ကိုက်ခဲ တောင့်တင်း ညောင်းညာမှု ကာယိကဒုက္ခကို မရှုခိုင်း။
ယင်းသို့ဖြင့် မိမိရော ယောဂီများပါ နာကျင်ကိုက်ခဲ တောင့်တင်း
ညောင်းညာမှု ကာယိကဒုက္ခနှင့် မတွေ့ရဘဲနှင့် တရားတိုးတက်၏။
ဘုရားရှင်၏ သတိပဋ္ဌာန်နိဒါန်းနှင့် ညီညွတ် လှ၏။ ဘုရားရှင်က
မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်နိဒါန်းတွင်-

“ရဟန်းတို့၊ နှစ်ကြောင်းနှစ်မြွှာ မကွဲလာ၍ ကော
ပထ အမည်ရှိသော ဤလောကုတ္တရာမဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌
ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ခေါ်ငြား ဝိပဿနာတရားသည် သတ္တဝါ
တို့၏-

- ၁။ ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေး ဝိသမလောဘ၊
အဘိဇ္ဈာ အစရှိကုန်သော အညစ်အကြေးတို့မှ
စင်ကြယ်မည်။
- ၂။ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းတို့ကို လွန်
မြောက်မည်။
- ၃။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ကာယိကဒုက္ခနှင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု
စေတသိကဒုက္ခတို့ ချုပ်ငြိမ်းမည်။
- ၄။ မြတ်သော ဖြူစင်သော ကိလေသာ အညစ်
အကြေးမှ ကင်းသော အရိယမဂ်ကို ရမည်။
- ၅။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်မည်။

(မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ သုတ်မဟာဝါ)

စတုတ္ထအကြိမ်

ဟု အကျိုးတရားများကိုပြ၍ အာမခံနှင့် ဟောထားခဲ့ပါ၏။
 မှန်ကန်စွာ အားထုတ်ကြ၍ ရှေးက ပုဂ္ဂိုလ်များ ၎င်းအကျိုးများ
 ရသွားကြ၏။ ယခုလည်း အချို့ရဆဲ၊ နောင်လည်း အချို့ရလိမ့်
 ဦးမည်။ ယခုမူ စိတ်နောက်သွားနိုင်သည်ဟု ဆိုလာသည်။
 ဘုရားရှင်၏ ညွှန်ကြားချက်နှင့် နည်းမကျ၍ ဟူ၍မှတ်ပါ။

သို့ပါ၍ တရားအားထုတ်လိုသူသည် “ယထာဘူတံ
 ဉာဏာယ သတ္တာ ပရိယေသီ တဗ္ဗာ” ဟူသော ဘုရားရှင်၏
 ညွှန်ကြားချက်ကို ဦးထိပ်ရွက်လျက် ဆရာကောင်းကိုရှာ၍ နည်းခံ
 အားထုတ်သဖြင့် အကျိုးထူးခံစားရပါစေသော်။

* ဗုဒ္ဓတရား နည်းမှန်များ ညွှန်ကြားသူနှင့် တွေ့စေသော်။

တပည့်တော် သုံးနာရီနာချင်တယ်ဘုရား

(၃)

မိမိတို့ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူအမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ရ၏။ တရားနာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ မနာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ တရားရှည်ရှည် နာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ တိုတို နာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ အသံကောင်းကောင်းနှင့် ဟောမှ နာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ ရိုးရိုးအရှိအသံအတိုင်းဟောမှ နာချင် သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ အရွှန်း၊ အသော၊ အလွမ်း၊ အဆွေးတွေနဲ့ ဟောမှ နာချင်သူနဲ့လည်း တွေ့ရ၏။ ထိုမျှ အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုး ရှိသူတွေကို ဟောသူ တစ်ဦးတည်းက အဘယ်မှာ အလိုပြည့် အောင် ဖြည့်စွမ်းနိုင်အံ့နည်း။ တစ်ဖန် အလိုဖြည့်ရာတွင်လည်း ကောင်းသောအလိုသာ ဖြည့်နိုင်တော့မည်ပေါ့။ မကောင်းသော အလိုကို အဘယ်မှာ ဖြည့်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အဘယ်မှာ ဖြည့်သင့် ပါအံ့နည်း။

စတုတ္ထအကြိမ်

ယင်းသို့ ဆန္ဒအမျိုးမျိုး ရှိသူများအထဲမှ တစ်ခါက မိမိသည် တစ်မျိုးနှင့်ကြုံဖူး၏။ မိမိအား တောရွာတစ်ရွာမှ ကထိန်ပွဲကြီး တစ်ပွဲတွင် တရားဟောရန်ပင့်၏။ မိမိသည် အဟောခက်၍ အလှူပွဲကို မဟောလို။ အလှူပွဲလာသူများမှာ တရားနာချင်သူ သိပ်မပါ။ အလှူရှင်မျက်နှာပြုရေး၊ ကူညီလုပ်ကိုင်ရေး၊ သိမ်းဆည်း ရေးသမားများသာ ဖြစ်၏။ စားသောက်ပြီးသော် ပြန်သူများ၏။ ကူညီလုပ်ကိုင်ရေးနှင့် သိမ်းဆည်းရေးသမားများသာ ကျန်တော့၏။ ထိုသူများလည်း တရားစိတ်မဝင်စား။ သိမ်းဆည်းရေးစိတ်ဝင်စား နေ၏။ သို့ဖြစ်၍ မဟောလို။ ခက်တဲ့အထဲမှာ မရှောင်နိုင်တော့ ကြုံရ၏။ အလှူမှာ ညရောက်ကြရ၏။ သံဃာလည်းများ၏။ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အလှူဒကာက လျှောက်ထား၏။

“တပည့်တော် တရားနာချင်လို့ အရှင်ဘုရားကို သက်သက် မရအရ ပင့်တာဘုရား၊ အဲဒါ အရှင်ဘုရား သုံးနာရီ ဟောနိုင်ပါ့ မလား၊ တပည့်တော် သုံးနာရီ နာချင်တယ်ဘုရား”

“ဒကာကြီး၊ အလှူကလဲ အလှူကြီး၊ သံဃာတွေကလဲ အများကြီး၊ ပရိသတ်ကလဲ များမှာ၊ ကျွေးမွေးညှိခံတာနဲ့ ပြန်ဖို့နဲ့ တရားသုံးနာရီဟောလို့ အချိန်မီပါမလား၊ ပြန်ကြရမှာက အဝေးကြီးတွေ၊ မြို့မှာလို ကားတို့ မြင်းလှည်းတို့ ဆိုက်ကားတို့လဲ ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ ခြေလျင်ပြန်ကြရမှာ”

“တပည့်တော် ၁၂ နာရီအပြီး ညှိခံကျွေးမွေးမယ်ဘုရား၊ ၁၂ နာရီ စ၊ တရားနာနိုင်လျှင် သုံးနာရီမှာ ပြီးမယ်၊ ပြန်ချိန် ရနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

မိမိမှာ အလှူတရား အချိန်ရှည်ရှည် မဟောလို၊ မနာချင် သူက လူများစု၊ နာချင်သူက လူနည်းစု၊ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး အချိန်ရှည်ရှည် ဟောလို့ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ အချိန်တိုတာတောင်မှ မနာချင်သူများအဖို့ အချိန်ရှည်ရှည် ဖြစ်နေသည်။ မှန်၏။ ဘုရား ရှင်လည်း ဟောထား၏။

“အိပ်မပျော်သူအား ညဉ့်သည် ရှည်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။
ခရီးပန်းသူအား တစ်ယူဇနာခရီးသည် ရှည်ဝေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိကုန်သော သူမိုက် တို့အား သံသရာခရီး နေရမည့်အချိန်ကြီးသည် ကေန် အားဖြင့် ရှည်၏” (ဗာလဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဒကာကြီး ဒီလောက်များပြားမယ့် ပရိသတ်နဲ့ ၁၂ နာရီ ထိုးအပြီး ညဉ့်ခံကျွေးမွေးဖို့ မလွယ်ဘူးထင်တယ်၊ ပြီးတော့ ယခုညလဲ ချက်ကြပြုတ်ကြနှင့် ပင်ပန်းထားတော့ အချိန်ရှည်ရှည် ကြီး နာနိုင်ပါ့မလား၊ ပူကလဲပူတယ်”

“တပည့်တော် ၁၂ နာရီအပြီး ညဉ့်ခံကျွေးမွေးမယ်ဘုရား၊ တောသားတွေပဲ ဒီလောက်တော့ ဘာပင်ပန်းတယ်ခေါ်မလဲ၊ မပူပါဘူးဘုရား၊ နေပူကြီးထဲ တစ်နေကုန်ကောက်ရိတ်သလောက် မဆိုးပါဘူး၊ နာနိုင်ပါတယ်၊ တစ်ခါတလေ နာရတာပဲ”

ဘုရားရှင် ဟောထားတာရှိ၏။

“တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဝေယျာဝစ္စာနံ၊ ယဒိဒံ
အတ္ထိကဿ ဩဟိတသောတဿ ပုနပ္ပုနံ ဓမ္မံ

စတုတ္ထအကြိမ်

ဒေသေတိ”...ရဟန်းတို့ ချစ်စဖွယ် ပြောဆိုသူတို့တွင် အလိုရှိ၍ နားစိုက်ထောင်သူအား အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တရားဟောပေးခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏”

(ဗလသုတ်-နဝက အင်္ဂုတ္တရ)

“ကဲ...ဒါဖြင့် ဒကာကြီး မနက်ဖြန် ၁၂ နာရီပြီးအောင်သာ ညဉ့်ခံကျွေးမွေးပေတော့၊ ဦးပဉ္စင်း သုံးနာရီ ဟောနိုင်တယ်၊ ဟော ပေးမယ်”

ဒကာကြီးမှာ အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝသွားလို့ထင် အားရဝမ်းသာ နှင့် ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်သွား၏။ အမှောင်လည်း သန်းလာပြီ။ ကျောင်းတွင် မီးဆွဲများ ထွန်းထား၏။ သီတင်းကျွတ်စ ပိုးကောင် များက မီးရှိရာသို့ လာ၏။ နားထဲဝင်၊ နှာခေါင်းထဲဝင်၊ တရွရွ လျှောက်တက်။ အသံချဲ့စက်က တစ်ချက်မှမရပ်။ တစ်ညလုံး ဖွင့်၏။ အိပ်မရသော သံဃာများက စကားပြော။ ကြမ်းပိုးကလည်း ကိုက်။ အိုက်ကလည်း အိုက်နှင့် တစ်ညလုံး တစ်မှေးမှ မမှေးရ။ မအိပ်ရ။ မျက်နှာသစ် လွတ်၏။ နံနက်လင်းသော် ကထိန်ပွဲမှာ စည်ကားလှ၏။ ညဉ့်ခံသူများမှာ ပျာယာခတ်နေ၏။ ညဉ့်ခံ ကျွေးမွေးပြီးသော် ဒကာကြီး ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား နာရီဝက်တော့ နောက်ကျသွားတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ပြန်ချိန်ရပါတယ်၊ ဟောသာ ဟောပါ ဘုရား၊ တပည့်တော် သုံးနာရီ နာချင်တယ်ဘုရား”

“အင်း...ဒကာကြီးနဲ့ ပရိသတ်ကတော့ ဘယ်လိုနေမလဲ မသိဘူး၊ ဟောမယ့် ဘုန်းကြီးတော့ ညက အသံချဲ့စက်က

ဆူ၊ ကြမ်းပိုးတွေကကိုက်၊ အိုက်က အိုက်နဲ့၊ တစ်မှေးမှ မအိပ်
ရဘူး၊ ဟောရင်းနဲ့ ပလ္လင်ပေါ် ငိုက်များနေမလား မသိဘူး”

“အဲဒီ အသံချဲ့စက်က တပည့်တော်ထည့်တာ မဟုတ်ဘူး
ဘုရား၊ ကာလသားတွေ၊ ပြောလဲမရဘူး၊ သူတို့ထည့်၊ သူတို့
ဖွင့်တာပဲ”

အလ္လ့ဒကာကြီးမှာ ဝိပဿနာ တရားပြ ဆရာကြီးဖြစ်၏။
တရား အေးအေးဆေးဆေး နာကြားလို၏။ ယခုမူ အသံချဲ့စက်
အသံကုန် တစ်ညလုံး ဖွင့်မှုကြောင့် “**ရိုင်းလှချည်တောအလ္လ့**”
ဟုပဲ နာမည်တပ်ရတော့မလို ဖြစ်နေ၏။ သို့သော် အချို့အလ္လ့မှာ
အလ္လ့ရှင်ကိုယ်တိုင် ရိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ အချို့အလ္လ့မှာမူ ယခုကထိန်
ကဲ့သို့ ဘေးမှဝင်၍ ရိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ ရိုင်းသူများကတော့ အသုံး
ယဉ်လှ၏။ ကူညီခြင်းပါတဲ့။ မလိုသူအား မလိုတာကို ကူညီခြင်း
သည် နှောင့်ယှက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ “**မကူညီချင်နေပါ၊ မနှောင့်
ယှက်ပါနဲ့**” ဆိုသော စကားပုံသည် ဤအလ္လ့ပွဲမျိုးအတွက် ဖြစ်၏။
မြို့မှ ညအိပ်ကြွ ဆရာတော်ကြီးများမှာ နောက်တောအလ္လ့ဆို
ဘယ်တော့မှ ညအိပ်မကြတော့ဟု ညည်းတွားဆုံးဖြတ်သံ
ကြားရ၏။ မိမိမှာမူ တောအလ္လ့များဟာ ဘယ်တော့မှများ
“**ယဉ်လှသည့် တောအလ္လ့**” ဖြစ်ပါအံ့နည်းဟု ညည်းတွားမျှော်လင့်
မိ၏။

“ကဲ...ဒါဖြင့်လဲ ဟောရတာပေါ့ ဒကာကြီးရယ်၊ ပရိသတ်
က အပြစ်တင်ရင်တော့ ဒကာကြီးပဲ လွှဲချရမှာပဲ”

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“ကိစ္စမရှိပါဘူး ဘုရား၊ ပရိသတ်လဲ ဒီလောက်တော့ နာနိုင်ပါတယ်”

မိမိမှာ တရားဟောလျှင် နာရီရှေ့ချ၍ ဟောလေ့ရှိ၏။ အချိန်ကိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ရှည်ရှည်တိုတို အလိုကျ ဟောလိုရ၏။ သို့နှင့် မိမိသည် နာရီရှေ့ချပြီး ၁၂ နာရီ မိနစ် ၃၀မှစ၍ ဟောသည်။ ပထမ ကထိန်တရား၊ ဒုတိယ ဝိပဿနာတရား ဟောကြားပြီး အဆုံးသတ်သော် ၃ နာရီ မိနစ် ၃၀ဖြစ်၏။ အလ္လ့ဒကာကြီးမှာ ရွှင်လန်းတက်ကြွ ပီတိသောမနဿတွေ ဝေဆာသွားပေ၏။ သို့သော် နောက် တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာသော အခါ မိမိနှင့် ရင်းနှီးသူ ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“မောင်ပဉ္စင်း တရားဟောတာကလဲ ရှည်လှသည်လား ဘုရား”

“ဒကာမကြီးကလဲ အဆက်အစပ်မရှိ၊ ဘယ်မှာ တရား ဟောတာ ရှည်တာလဲ”

“ဟိုကထိန်မှာပေါ့ ဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ ဖိတ်လို့သွား တယ်၊ အလ္လ့ဒကာနဲ့ အချို့ပရိသတ်ကတော့ သဘောကျပါတယ်၊ တချို့ပရိသတ်ကတော့ နောက်ကနေပြီး ‘ဘုန်းကြီးကလဲ အလိုက် မသိဘူး၊ သူတတ်တိုင်း လျှောက်ဟောနေတယ်၊ ဒီမှာဖြင့် ပူလှပြီ ပြန်စရာကလဲ ရှိသေး’နဲ့ တွန့်လိမ်ပြီး ညည်းနေကြတယ်”

“ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ ဒကာမကြီးရဲ့၊ အလ္လ့ဒကာက သုံးနာရီဟောဖို့ အတင်းလျှောက်လို့ ဟောရတာပဲဟာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်

ငါးမျိုးအကြောင်း ဘုရားဟောထားတာ အရှိသားပဲ၊ ဒါဟာ သူ့အလိုနဲ့သူပဲ”

“ဘယ်လို ဟောထားသလဲ မောင်ပညာဇော၊ ဟောပြောပါဦး”

“ရဟန်းတို့...ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ၊ စောင့်ထိန်းမှုသီလ၊ အကြား အမြင် သုတ၊ စွန့်ကြဲမှုစာဂနှင့် အသိပညာ မရှိသူအား ယင်းသဒ္ဓါ စသည်နှင့်စပ်သော စကားသည် မကောင်းသောစကား ဖြစ်၏။

“ယင်းသဒ္ဓါ စသည်နှင့် စပ်သော စကားကို ပြောဟော အပ်သည်ရှိသော် ယင်းသဒ္ဓါ စသည် မရှိသူ သည် ယင်းသဒ္ဓါ စသည်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာ မမြင်၊ ယင်းသဒ္ဓါ စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်မှုကို မရ၊ စိတ်နှလုံး၌ ငြိ၏။ အမျက်ထွက်၏။ ဖောက်ပြန်၏။ အမျက်ထား၏။ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်ရှားပြ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းသဒ္ဓါစသည် နှင့် စပ်သော စကားသည် ယင်းသဒ္ဓါစသည် မရှိသူအား မကောင်းသောစကား ဖြစ်၏။

“ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ၊ စောင့်ထိန်းမှုသီလ၊ အကြားအမြင်သုတ၊ စွန့်ကြဲမှုစာဂနှင့် အသိပညာရှိသူအား ယင်းသဒ္ဓါ စသည်နှင့် စပ်သော စကားသည် ကောင်းသော စကားဖြစ်၏။”

ယင်း သဒ္ဓါစသည်နှင့် စပ်သောစကားကို ပြောဆိုသည်ရှိသော် ယင်းသဒ္ဓါ စသည်ရှိသူသည် ယင်းသဒ္ဓါစသည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာမြင်၏။ ယင်းသဒ္ဓါ စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ စိတ်နှလုံး၌ မငြိ။ အမျက်မထွက်။ မဖောက်ပြန်။ အမျက်မထား။ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထင်ရှားမပြု။ ယင်းသဒ္ဓါစသည်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို မိမိ၌ ကောင်းစွာမြင်၏။ ယင်းသဒ္ဓါစသည်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ထို့ကြောင့် ယင်းသဒ္ဓါ စသည် ရှိသူအား ယင်းသဒ္ဓါစသည်နှင့်စပ်သော စကားသည် ကောင်းသောစကားဖြစ်၏”

(ဒုက္ကထာသုတ်-ပဉ္စက-အင်္ဂုတ္တရ)

“အင်း...ဟုတ်တော့လဲ ဟုတ်တာပဲလေ၊ ပရိသတ်က နှစ်မျိုးဖြစ်နေတော့ ဘယ်နှစ်မျိုးလုံး အလိုကျနိုင်မလဲ”

“ပညာရှိ အလိုကျဖို့ပဲ အရေးကြီးတယ် ဒကာမကြီး၊ တကယ့် တရားစစ်စစ်ဟောလျှင် ကြိုက်သူနည်းတယ်၊ များအောင် ဆိုပြီး ဟောလျှင် ပညာရှိကဲ့ရဲ့မယ်”

“အင်း...ခက်သားပါလား မောင်ပဉ္စင်း၊ တပည့်တော်လဲ သွားစရာကိစ္စလေးတွေ သွားလိုက်ဦးမယ် မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

စတုတ္ထအကြိမ်

ဒကာမကြီးသည် ပြောပြောဆိုဆို ရိုနှိုးဦးချ၍ ထသွားတော့
၏။ မိမိမှာမူ တရားဟောမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတ တိုးသွား
ပါ၏။ နောင်အခါ ဆင်ခြင်ရန် ရလိုက်၏။

* ဗုဒ္ဓဟောကြား မြတ်တရား ကြိုးစား နာနိုင်ကြစေသော်။

* မလို၊ရှည်ဆို လို၊တိုဆို ညီကိုဟောဖို့ ခက်ကြီးနော်။

သိလျှင် ဘယ် က၊ ပါမလဲဘုရား

(၄)

မိမိသည် တစ်ခါက တောရကျောင်း တစ်ကျောင်းတွင် ဝါဆို၏။ ယင်းသို့ ဝါဆိုခိုက် ဥပုသ်နေ့တွင် ချဉ်းကပ်လာသော ဒကာ ဒကာမတို့အား တရားဟော တရားပြပေး၏။ မိမိသည် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတွေကို ဟောပြော ပြသလေ့ရှိ၏။ တစ်ခါ သော် ဒေဝဒူတသုတ်ကို နှစ်ဥပုသ်ခွဲ၍ဟောရာ နောက်ပိုင်းတွင် တာလပုဋ္ဌသုတ်ကို သွင်း၍ဟောလိုက်၏။

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက် တို့အား အစာကျွေး၍ မွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တာလပုဋ္ဌ ဇာတ်ဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင် ထံချဉ်းကပ်ရှိခိုး၍ လျှောက်မေး၏။

“မြတ်စွာဘုရား ပွဲအလယ်၊ သဘင်အလယ်၌ မှန်-မမှန် အားဖြင့် လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျ မွေ့လျော်စေသော ကချေသည် သေသော် ပဟာသနတ်ဖြစ်၏ဟု ပြောဆို

စတုတ္ထအကြိမ်

ကြကုန်သော ရှေးဆရာဆရာ ကချေသည်တို့၏ စကားကို ကြားဖူးရပါ၏။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ဟု ဆိုလိုတော်မူပါသနည်း”

တာလပုဋ္ဌဇာတ်ဆရာကြီးသည် သာမညမဟုတ်။ အဆင်းလည်း ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့ လှ၏။ ထို့ကြောင့် တာလပုဋ္ဌဟု ခေါ်ကြ၏။ ပါရမီပြည့်စုံပြီးသား ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်တွင် ကျော်ကြား၏။ လှည်းငါးရာ၊ မာတုဂါမ ငါးရာ အခြံအရံ ရှိ၏။ ဇနီးတွင်လည်း နည်းတူရှိ၏။ ဉာဏ်ရင့်ကျက်၍ ဘုရားရှင်ထံ ရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။

“ဂါမဏိ မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို မမေးလင့်”

တာလပုဋ္ဌ ဇာတ်ဆရာကြီးသည် နှစ်ကြိမ်မြောက် မေးပြန်၏။ ဘုရားရှင်သည် တား၏။ သုံးကြိမ်မြောက်မေးပြန်၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က ဖြေ၏။

“ဂါမဏိ ရှေးအစကပင် သတ္တဝါတို့သည် မကင်းသော စွဲမက်မှုရာဂ၊ မကင်းသော အမျက်ဒေါသ၊ မကင်းသော တွေဝေမှုမောဟ ရှိကုန်၏။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ နှောင်ကြီးတို့ဖြင့် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကချေသည်သည် ပွဲအလယ်၊ သဘင်အလယ်၌ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့ကို အတိုင်းထက်အလွန် ရှေးရှုဆောင်၏။ ထိုကချေသည်သည် မိမိ ကိုယ်တိုင်

စတုတ္ထအကြိမ်

ယစ်မှူးမေ့လျော့လျက် သူတစ်ပါးတို့ကို ယစ်မှူးမေ့လျော့
စေရကား သေသော် ပဟာသ ငရဲသို့ ရောက်၏”

“ဗွဲအလယ်၊ သဘင်အလယ်၌ မှန် မမှန်အားဖြင့်
လူအပေါင်းကို ရွှင်ပျ မွေ့လျော်စေသော ကချေသည်
သေသော် ပဟာသနတ်ဖြစ်၏ဟု ထိုသူအား အယူဖြစ်ခဲ့မှု
ထိုသူ၏အယူသည် မှားသော အယူသာ ဖြစ်၏။

ဂါမဏိ မှားသောအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအား
ငရဲနှင့် တိရစ္ဆာန်ဟူသော လားရာဂတိနှစ်ပါးတွင် တစ်ပါး
ပါးသော လားရာဂတိကို ငါဟော၏”

တာလပုဋ ဇာတ်ဆရာကြီးသည် ငိုလေ၏။ မျက်ရည်
ကျလေ၏။ စိတ်အတော် မချမ်းမသာ ဖြစ်သွား၏။

“ဂါမဏိ မသင့်လျော်၊ ဤစကားကို ရပ်လော့၊ ငါ့ကို
မမေးလင့်ဟု သင့်ကို ငါတားသည် မရ၊ သင်မေး၍ ငါဖြေရသည်”

“မြတ်စွာဘုရား၊ ဤသို့ဖြေ၍ ငိုသည်မဟုတ်ပါ၊ စင်စစ်
သော် ကချေသည်သည် သေသော် ပဟာသနတ်ဖြစ်၏ဟု ရှေး
ဆရာ ဆရာ ကချေသည်တို့သည် တပည့်တော်ကို အချိန်ကြာ
မြင့်စွာကပင် ကောက်ကျစ်လှည့်ပတ် ဖြားယောင်းအပ်ပါ၏”

“မြတ်စွာဘုရား တရားတော်သည် အလွန်
နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ တပည့်တော်သည် ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

“မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာ
ဘုရား၏ အထံတော်၌ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏”

တာလပုဋ္ဌဇာတ်ဆရာကြီးသည် ဘုရားရှင်ထံတွင် ရှင်ရဟန်း
အဖြစ်ကို ရ၏။ တရားကို ကြိုးစားအားထုတ်ရာ မကြာမီ
ရဟန္တာဖြစ်သွား၏။ ကုသိုလ်ကံအားလုံး ဆိတ်သုဉ်း
သွား၏။ (တာလပုဋ္ဌသုတ်-ဂါမဏိသံယုတ်)

မိမိသည် ယင်းသုတ်ကို ထည့်ဟောပြီး ဆက်လက်၍
ဒေဝဒူတသုတ်ကို ဟောကာ နိဂုံးသတ်၏။ တရားပွဲပြီးသော်
ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“(သူ)တော့ ငိုသွားပြီဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ ငိုသွားတာလဲ”

“တရားထဲမှာ ကချေသည်မလေးသေရင် ပဟာသငရဲ
ကျတယ်လို့ အရှင်ဘုရားက ဟောတော့ (သူ)က ငိုတာပေါ့ဘုရား၊
(သူ)က မင်းသမီးပဲဟာ”

လာလျှောက်သူမှာ (သူ)၏အမေပင်ဖြစ်၏။ ဒကာမကြီး
လည်း စိတ်ကောင်းဟန်မတူ။ ထိုနေ့တွင် ဥပုသ်သည်များအား
(သူ)က ဖျော်ရည်တိုက်၏။ ဒကာမကြီးနှင့် စကားပြောနေစဉ်
မိမိအား အရင်ဖျော်ရည်လာကပ်၏။ မျက်နှာတွင် မျက်ရည်စများ
နှင့် မရွှင်ပျူ။

“တရားနာနေရင်း ငိုနေတယ်ဆို”

“ငိုနေတာပေါ့ဘုရား၊ ကချေသည် သေရင် ပဟာသငရဲ
ကျတယ်ဆိုတော့ ကြောက်တာကိုး”

“ဖျော်ရည်တိုက်ပြီးရင် လာခဲ့ဦး”

ဓတုတ္တအကြိမ်

ဖျော်ရည်ကို မကြည်မသာနှင့် ကိုယ်တိုင်လိုက်တိုက်နေ၏။
ပရိသတ်ကလည်း သူ့ကို သနားကြသည်။ အားပေးကြသည်။
သူသည် မိဘ အစ်မ၊ အစ်ကိုနှင့် တူ၊ တူမများကို လုပ်ကျွေး
မွေးမြူနေသူဖြစ်၏။ မကြာမီ ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချထိုင်နေ၏။

“ကခဲတာ ဘယ်နှစ်နှစ်ရှိပြီလဲ”

“တပည့်တော် ဘိ-နှစ်သမီးကတည်းက ကခဲတာဘုရား၊
အပြစ်ရှိမှန်းလဲ မသိပါဘူး။ သိရင် ဘယ်ကပါမလဲဘုရား၊ အခု
အရှင်ဘုရားဟောမှပဲ အပြစ်ရှိမှန်း သိရပါတယ်၊ တပည့်တော်ကို
သင်ပေးတာကလဲ ဘုန်းကြီး ဘုရား၊ အင်း...ဒါကြောင့် ဆရာ
ကောင်းလိုတယ်လို့ ပြောကြတာကို၊ စောစောက နားမလည်ဘူး”

“ဘယ်နားလည်မလဲ၊ ကျောင်းနား ကန်နားမှ မကပ်တာ”

“ကပ်သင့်သလောက်တော့ ကပ်ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ...ကဲ...လွန်ခဲ့တာက လွန်ပြီးပြီ၊ ငိုနေလို့ မပြီးဘူး၊
သိရင် ရှေ့ကို ရှောင်ဖို့ပဲပေါ့”

“ဒီနှစ်အတွက်က လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ရက် နှစ်ရက်ကမှ
စာချုပ်ထားပြီးပြီဘုရား၊ အဲဒါ ခက်တာပဲ”

“စာချုပ်ထားရင် ပြင်နိုင်ရင်ပြင်ပေါ့၊ မပြင်နိုင်ရင်လဲ အသိ
ရှေ့ထားပေါ့၊ ရှေးကလို သတိလက်လွတ် မကန့်ပေါ့”

“တပည့်တော် တတ်နိုင်ရင် စာချုပ်ဖျက်မယ်ဘုရား”

“အင်းကြိုးစားရင် ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ တာလပုဋ် ဇာတ်ဆရာ
ကြီးကြည့်ပါလား၊ သိတော့ ရှင်ရဟန်းပြုပြီး တရားအားထုတ်တာ
ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်”

“တပည့်တော် သီလရှင်ဝတ်ပြီးတော့တောင် တရားအား ထုတ်ချင်ပါတယ်ဘုရား၊ မှီခိုနေသူတွေကို ငဲ့ကွက်လို့သာ”

“မဖြစ်နိုင်တာ တွေးပူမနေနဲ့၊ နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ နိုင်သလို ကြိုးစား ကိုယ်က သူများထက်အကုသိုလ်များတာ၊ သူများတွေလို ပေါ့ပေါ့နေလို့မဖြစ်ဘူး၊ တရားအားထုတ်ပုံတွေ အမျိုးမျိုးဟောပေး ထားပြီးပြီပဲ၊ အချိန်အလကားမဖြူးဘဲ တရားအားထုတ်ပေါ့”

“တင်ပါ့ဘုရား၊ တပည့်တော် ကြိုးစားမယ်ဘုရား”

မိမိသည် ထိုတောရမှ ဝါကျွတ်သော် တောရတစ်ကျောင်း သို့ ပြောင်းခဲ့၏။ မကြာမီ မိမိထံ စာတစ်စောင်ရောက်၏။

အရှင်ဘုရား တပည့်တော် အရှင်ဘုရားဟောပြု၍ သိရသော ပဟာသဇရေကျသော ကချေသည်အလုပ်ကို ဖြုတ်၍ ယခု ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား စားသောက်နေပါပြီဘုရား။

ကျေးဇူးကြီးလှသော အရှင်ဘုရား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာပါစေသော်-

အရှင်ဘုရား၏ တရားတပည့်သံသရာခရီးသည်

✽ မိမိက် ဖမိက် ဆရာမိက် မိတ်ဆွေမိက်နှင့် လွဲစေသော်။

✽ မိကောင်း ဖကောင်း ဆရာကောင်း မိတ်ဆွေကောင်းနှင့် တွေ့စေသော်။

တပည့်တော်ကအဘိဓမ္မာမှ နာချင်တယ်ဘုရား

(၅)

မိမိတို့ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပရိသတ်အမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ရ၏။ တစ်ခါတစ်ရံမူ တော်တော်ဆိုးသူတွေနှင့်ပင် တွေ့ရ၏။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ ခန္တီတရားများရှေ့ထားကာ ဖြေရှင်းဟောကြားရ၏။ တစ်ချိန်က မိမိတွေ့ရ၏။ မိမိသည် တရားနာပရိသတ်တို့အား အစဟောစဖြစ်၍ တရားနာခြင်းအကျိုးများကိုပြ၍ တရားနာဖို့ တိုက်တွန်းတရား ဟောပြပေးနေ၏။ တရားပွဲပြီးသော် ဒကာကြီးတစ်ယောက် ထလာပြီး ရှိခိုးလျှောက်ထား၏။

“တပည့်တော်က အဘိဓမ္မာမှ နာချင်တယ်ဘုရား၊ သုတ္တန်ကို မနာချင်ဘူး”

စတုတ္ထအကြိမ်

“နို့-နေပါဦး ဒကာကြီး၊ အဘိဓမ္မာတရားမှ နာချင်တယ်၊ သုတ္တန်တရားကို မနာချင်ဘူးဆိုတော့ ဘယ်တရားဟာ အဘိဓမ္မာ၊ ဘယ်တရားဟာ သုတ္တန်လို့ ခွဲခြားပြီး ဒကာကြီးသိသလား”

“ဒီလိုတော့လဲ တပည့်တော် ခွဲခြားမသိဘူးဘုရား”

“နို့-အဲဒီလို ခွဲခြားမသိလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရွေးနာနိုင်မလဲ”

“ဒါတော့ တပည့်တော် ရွေးမနာနိုင်ဘူးဘုရား”

“ဒါဖြင့် ဦးပဉ္စင်းအထင်ပြောမယ်၊ ဒကာကြီးက ဝတ္ထုကြောင်းဟောလျှင် သုတ္တန်၊ ဝတ္ထုမပါ စကားပြေသက်သက် လျှောက်ပြောလျှင် အဘိဓမ္မာ ဒီလိုထင်တာလား”

“တင်ပါဘုရား၊ အဲဒီလိုထင်ပါတယ်”

“ခက်ပြီဒကာကြီး၊ ‘မရှိတာထက် မသိတာခက်’ ဆိုတာဟာ အဲဒါမျိုးပဲဒကာကြီး၊ ဝတ္ထုကြောင်းဆိုတာက ဟိုပထမဘုရားရှင် စဟောတုန်းက ကျွတ်တမ်းဝင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အကြောင်းကို ဦးပဉ္စင်းတို့က သာဓကအနေနဲ့ ပြန်ပြောလို့ ဝတ္ထုကြောင်း ဖြစ်သွားတာ၊ ပထမ ဘုရားရှင်ဟောစဉ်က ဘယ်ဝတ္ထုကြောင်း ဟုတ်မလဲ၊ ရံခါ ဂါထာနှင့် ရံခါ စကားပြေနှင့် ဟောလိုက်တာပဲ၊ စင်စစ် လူ့ပြည်မှာ ကျွတ်တမ်းဝင်သမျှ သုတ္တန်တရားနှင့်ချည်း ကျွတ်တမ်းဝင်တာပဲ၊ အဘိဓမ္မာတရားကို ဘုရားရှင် လူ့ပြည်မှာ ဟောတာမဟုတ်ဘူး၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာဟောတာ၊ ဦးပဉ္စင်း အကျဉ်းချုပ်ရှင်းပြ မယ် နားထောင်။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ဆိုတာ ယထာဓမ္မ သာသနာဖြစ်၍ တရားနာဝေနေယျ မျက်နှာကို ဆံလွှာမျှ မလိုက်စားဘဲ တရားဓမ္မ သဘာဝလမ်းနက်ကျယ်ဝှမ်း၌ ဉာဏ်စွမ်းအထွတ် စက်ကုန်လွှတ်၍ဖြစ်သောကြောင့် အဇ္ဈာသယ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ရှိ၏။ အနာဝရဏဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တို့၏ အခွင့်ဖြစ်၏။ အာသယာနုသယ ဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်တို့၏ အခွင့် မဟုတ်။

“အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းကိစ္စကို ပဓာနမပြုမူ၍ တရားဓမ္မရှိသမျှကို အကုန်အစင် ဝေဖန်၍ ဟောသော ဒေသနာတော်ဖြစ်၏။

“သုတ္တန်ဒေသနာတော်ဆိုတာက ယထာနုလောမ သာသနာဖြစ်တယ်၊ တရားနာ ဝေနေယျတို့၏ ပါရမီဖြည့်ရာ ကာလ၊ ဘဝ၊ ကမ္ဘာ သံသရာ အဆက်ဆက်တို့၌ လေ့ကျက် လိုက်စား ပွားများတည်ထောင်၍ လာခဲ့သော ဝိသနာစရိုက် အသိုက်အအုံ အလုံးစုံတို့ကို အကုန်ရှုမြင် တော်မူပြီးမှ ဝေနေယျ အင်အားနှင့် တရားကို တိုင်းတာ၍ ဒေသနာ အတိုကောက်ကို ရွေးကောက်၍ ဟောတော်မူရာ ဖြစ်သော ကြောင့် ဝေနေယျဇ္ဈာသယ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏။ အာသယာ နုသယဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်

တို့၏ အခွင့်ဖြစ်၏။ အနာဝရဏဉာဏ်၊ သဗ္ဗသုတဉာဏ်
တို့၏ အခွင့် မဟုတ်။

“သုတ္တန် ဒေသနာတော်သည် မင်္ဂလိကကို မရကုန်
သေးသော ပုထုဇဉ်တို့အား ယခုဘဝမင်္ဂလိကကို ရဖို့
ကမ္မဋ္ဌာန်း ပြုလုပ်ခြင်းငှာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောသော
ဒေသနာတော်ဖြစ်၏”

“တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား”

“အင်း...သဘောပေါက်ရင်တော့ တော်ပါသေးရဲ့၊
နို့မဟုတ်လျှင် ဒကာကြီး အပါယ်ကျမယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား”

“ဘုရားရှင်၏ တရားစကားတွေကို သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊
အဘိဓမ္မာလို့ သုံးစုခွဲထားတယ်၊ အဲဒီသုံးစုကိုပဲ ပေါင်း၍ တစ်ခါ
ပရိယတ္တိသာသနာလို့ တစ်ခါ ခေါ်နိုင်သေးတယ်၊ ဒကာကြီးက
သုတ္တန်တရား မနာချင်ဘူးဆိုတော့ ဘုရားစကား သုတ္တန်ပိဋကတ်
ပယ်ရာ ရောက်မသွားဘူးလား၊ ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကိုလဲ
ပုတ်ခတ်ရာ ရောက်မသွားဘူးလား”

“အခုအတိုင်းဆိုတော့ ရောက်နေတာပေါ့ ဘုရား”

“ရောက်နေလျှင် ယခုဘဝ တရားအားထုတ်လဲ မရတော့
ဘူး၊ သေလျှင်လဲ အပါယ်ကျလိမ့်မယ်”

“တပည့်တော် လွန်မိတာ ခွင့်လွှတ်သည်းခံပါဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“သည်းခံခွင့်လွှတ်ပါတယ် ဒကာကြီး၊ နောင်သာ ဒကာကြီး ဘယ်တရား များများနာရမလဲလို့သာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ရွေးချယ် နိုင်ပါစေ”

“တပည့်တော် ဦးတင်ပါသည်ဘုရား”

❁ သုတ္တန်ဆိုလျှင် မနာချင် နောင်တွင် ပြောကြားရှောင်စေ သော်။

❁ သုတ္တန်တရား မြတ်ဘုရား ဟောကြားကိုယ့်တွက် ဖြစ်စေ သော်။

မြိုင်ထသွားတယ်ဘုရား

(၆)

ယခုခေတ်သည် တရားပွဲ ခေတ်စားသော ခေတ်ဖြစ်၏။ ဆောင်းကုန် နွေကူးလများတွင် မြို့ရွာ အများအပြားတို့၌ တရားပွဲများ ကျင်းပကာ တရားဟောလေ့၊ တရားနာလေ့များပြားလာသဖြင့် သာသနာရေးဘက်ကကြည့်လျှင် အားရစရာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

ပို၍ အားရစရာဖြစ်ရန် နာသူများသည် ဘုရားဟောတရားအမှန်ကို သဒ္ဓါတရားမှန်စွာ နာတတ်ဖို့နှင့် ဟောသူများကလဲ ဘုရားဟော တရားအမှန်တွေကို “တရားဟောမွေကထိက” ဆိုတဲ့ အမည်နှင့်လိုက်လျောအောင် သဒ္ဓါတရားမှန်စွာနှင့် ဟောတတ်ဖို့ အထူးလိုလားသည်ဟု မိမိထင်မြင်သည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

သို့မဟုတ်က “ဟောသူကမှ တရားနှင့်အညီ မဟောဘဲ နာသူသည် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တရားနှင့်အညီ နာကြား၍ တရားနှင့်အညီ ကျင့်နိုင်ပါအံ့နည်း” ဆိုတဲ့ ပညာရှိများဘက်က ဆင်ခြေပြဿနာပေးမှု ပေါ်လာနိုင်သည်။

အထူးသဖြင့် ဟောပြောသူများသည်-

“လူမိုက်တစ်သောင်း၊ ချီးမွမ်းရှောင်းလည်း၊
လူကောင်း တစ်ယောက်၊ ပြစ်တင်ကြောက်လော့”

နှင့်

“လူမိုက်ချီးမွမ်း၊ ဂုဏ်နာနွမ်း၏”

ဆိုတဲ့ မဃဒေဝလင်္ကာ ဆုံးမစာနှင့်အညီ လိုက်နာဟောပြောရန် လိုအပ်သည်ဟု ထင်၏။ သို့မဟုတ်က လူမိုက်ချီးမွမ်းတော့ ခံချင်ခံရပေမည်။ ပညာရှိသူတော်ကောင်း ကဲ့ရဲ့ခံရမှုကား လွတ်မည်မဟုတ်ပေ။

ဟောပြောသူများသည် အလှူမင်္ဂလာ စသည် ကြံ့တိုင်း မေတ္တာသုတ်ပရိတ်တော်ကို လက်မလွတ်တမ်း ရွတ်ဖတ်ကြ၏။ သို့သော် ထိုအထဲတွင်ပါရှိသော-

“နဝ ခုဒ္ဒ မာစရေ ကိဉ္စိ၊ ယေန ဝိညာပရေ ဥပဝဒေယျံ” ပညာရှိသူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော တစ်ပါးသူတို့ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ ပြောဆိုကြမည့် ယုတ်ညံ့ဖျင်းသိမ်သော အကုသိုလ်စု ကိုယ်နှုတ် စိတ် မစောင့်စည်းမှုကို စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှပင် ဖြစ်သော်လည်း မပြုလုပ်မပြောဆို မကြံစည်ရာ”

ဟူသော အဆုံးအမစာပိုဒ်ကိုမူ မေ့ဟန်တူ၏။ သို့ဖြစ်၍ အဟော တစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုးဖြစ်၍ ကဲ့ရဲ့ခံကြုံရဟန်တူ၏။

မှန်၏။ ကိုယ်တွေ့ကြုံဖူး၏။ မိမိသည် တစ်ခုသော နွေရာသီ ကာလက တစ်ခုသောမြို့မှ ဘုရားပွဲကြီးတစ်ပွဲတွင် တရားဟော ရ၏။ မိမိမှာ တရားပွဲ ၁၅ ရက် ဓမ္မကထိက ၅-ပါးတွင် နောက်ဆုံးရက် နောက်ဆုံးဓမ္မကထိက ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံး ဓမ္မကထိကသည် ရှေးရက်က ဟောသော ဓမ္မကထိကများ၏ တရားပွဲအခြေအနေကို မေးရ၏။ သို့မှ မိမိဟောမည့် တရားနှင့် ရှေးဓမ္မကထိကများ တရားစပ်မည်၊ တရားချင်း မထပ်မည်၊ ပရိသတ်အကဲခတ်နိုင်မည်၊ သို့နှင့် မိမိသည် ချဉ်းကပ်လာသူ ဒကာကြီးတစ်ယောက်အား မေးစမ်းကြည့်၏။

“ဘယ်လိုလဲ ဒကာကြီး၊ ရှေ့ပိုင်း ဓမ္မကထိကဆရာတော် များ ဘာတရားတွေ ဘယ်လိုဟောပြောသွားသလဲ”

“မေးမနေပါနဲ့ဘုရား၊ တချို့ဓမ္မကထိကတွေ မြိုင်ထသွား တယ်ဘုရား”

ဒကာကြီးသည် ယင်းသို့ပြောပြီး ဘယ်ဓမ္မကထိက ဘယ် တရားကို ဘယ်လိုဟောသည် စသည်ဖြင့် ကြိုက်လျှင်ကြိုက်သလို မကြိုက်လျှင်မကြိုက်သလို ရှင်းရှင်းဘွင်းဘွင်း ပြောပြ၏။ မှတ်မိ သားမိလည်း ရှိ၏။

“မြိုင်ထဆိုတာ ပြောစမ်းပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ ဘယ်လို မြိုင်ထသွားတာလဲ”

“အရှင်ဘုရားကလဲ ဓမ္မကထိကလုပ်နေပြီး မြိုင်ထတောင် မသိသေးဘူးထင်တယ်၊ တစ်ခေတ်နောက်ကျတာကိုးဘုရား”

“ဒကာကြီးပြောလဲ ခံရမှာပဲ၊ ဦးပဉ္စင်းကလဲ ဓမ္မကထိကမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ချွေးတပ်ဆွဲသလို အတင်းဆွဲလို့ ပါလာတာပဲဟာ”

“အို...အရှင်ဘုရားကို တပည့်တော်က ဓမ္မကထိက မှတ်နေတာ၊ လတ်စသတ်တော့ အရှင်ဘုရားကချွေးတပ်သားကိုး”

“ထားပါတော့ဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးရဲ့ မြိုင်ထကိုပဲ လင်းစမ်း ပါဦး၊ ကြားပါရစေ”

“ဒီလိုဘုရား၊ ပွဲထဲက မင်းသား မင်းသမီးတွေဟာ အလှည့် အပတ်တွေ အညှအခရာတွေနဲ့ သံရှည်ဆွဲကာ တစ်ယောက် တပြန် ဆိုလိုက်၊ ကြားထဲက လူပျက်က ပျက်လိုက် လုပ်သလို ပေါ့၊ တရားပွဲမှာ ဟောတဲ့ ဓမ္မကထိက အလှည့်အပတ်တွေ အညှအခရာတွေနဲ့ သံရှည်ဆွဲကာ ပရိသတ်ကို ချပေးလိုက်၊ ပရိသတ်တစ်လှည့် ဓမ္မကထိကတစ်လှည့်ဆို၊ ကြားထဲပျက်လုံး ထုတ်လိုက်၊ ပရိသတ်က ဟားတိုက် ရယ်မောလိုက်၊ အဲဒါ မြိုင်ထပေါ့ဘုရား”

“ဪ...”

မိမိမှာ “ဪ” ဟုသာ အော်နိုင်တော့၏။ ဘာပြော ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေ၏။ ထိုစကားကို ထောက်ခံရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ကန့်ကွက်ရမည်လော၊ ထွေလာ ဝိုးဝါး ဖြစ်နေ၏။ စဉ်းစားမရဖြစ်နေ၏။ ထိုစဉ် ဒကာကြီးက ဆက်ပြောပြန်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဘယ်မှာလဲ ဘုရားတရား၊ ရယ်စရာနှင့် အသံပဲရှိတယ်၊
အသံဟာ တရားမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရား၊ တရားဟာလဲ အသံမဟုတ်
ဘူး၊ ဘုရား၊ တရားကို ဟောတာ၊ အသံကိုဟောတာမှမဟုတ်
ဘဲဟာ၊ သူတို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို “ငါတို့ တရားမရှိဘဲနှင့် တရား
ဟောနေပါလား” လို့ မရိပ်မိဘူးလား၊ မသိဘူး၊ ဘုရား၊ တပည့်
တော်လဲ အဲဒီ ဓမ္မကထိကတွေအထံ ချဉ်းလဲ မချဉ်းကပ်ဘူး
ဘုရား၊ တရားလဲ ဆုံးအောင် ဘယ်တော့မှ မနာဘူးဘုရား၊
ခဏနာပြီး မဟန်ပုံပေါ်လျှင် ဖိနပ်ကိုင်ပြီး ထပြန်တာပဲ ဘုရား”
“ဟင်”

မိမိမှာ “ဟင်” ရပြန်၏။ ဟင်ရင်း စဉ်းစားမိ၏။ အာဂ
ဒကာကြီးပဲ၊ ရှင်းရှင်းဘွင်းဘွင်းပဲ၊ ငါဟောရင်လဲ ဖိနပ်ကိုင် ထပြန်
ဦးမှာလား၊ ငါ ဘယ်လိုဟောရပါ၊ ငါ ဟောနေကျပုံစံအတိုင်း
အက္ခရာ ပုဒ်ပျဉ်း ဂရုလဟု ဒီဃရဿ ပီပြင်စွာ ဟောရုံပဲရှိတာပဲ၊
သို့စဉ်းစားရင်း ထိုဒကာကြီး စကားနှင့်လျော်သော ဗုဒ္ဓ၏ တရား
အစဉ်များ မိမိဉာဏ်တွင် ထင်မြင်ပေါ်ပေါက်လာ၏။ ထိုဒကာ
ကြီးတော့ သိဟန် ကြားဟန် မတူတော့ပါ။

“ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော သီချင်းသံဖြင့် သီဆို တရား
မဟောအပ်၊ သီဆိုဟောလျှင် ဟောသော ရဟန်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်
အပြစ် သင့်ရောက်၏”

(စူဠဝါ-ဝိနယ)

“တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာ အပူမီးတို့ အမြဲပင်
တောက်လောင်နေအပ်သည် ဖြစ်ပါလျက် ကာမဂုဏ်ငါးပါး အာရုံ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁

*** ၆၉**

များ၌ တဟားဟား တပြိုးပြိုးနေခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ် အညှီတိုက်၌ အကြည်ဆိုက်၍ နေခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဝိဇ္ဇာ အမှောင်တိုက် သည် ပိတ်ဖုံးအပ်ပါလျက် အမှောင်ဖျက်ဆီး ဉာဏ်ဓာတ်မီးကို အဘယ်ကြောင့် မရှာမှီးပဲ နေကြကုန်သနည်း”

(ဝရာဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

❁ ဗုဒ္ဓတရား ရှင်လူများ နာကြား ဟောကြားမှန်စေသော်။

တောနေမှ တရားရမ္မာလား ဘူးရား

(၇)

မြို့ရွာတွေ၌ ရိပ်သာတွေ မှီလိုပေါက်နေသော ယခုခေတ်တွင် “တောနေမှာ ရားရမ္မာလား” ဟု ကဲ့ရဲ့သံနှင့်တစ်ဖုံ၊ မသိလို့ တစ်မျိုး အမျိုးမျိုးဝေဖန်ပြောဆိုသံကို ကြားရ၏။ မသိလို့ မေးမြန်းသည့်အနေနှင့် ပြောဆိုသည်မှာ မထောင်းတာလှသော်လည်း မိမိမနေနိုင်သည်နှင့် သူတစ်ပါးနေနိုင်၍ နေသည်ကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသောအား ဝေဖန်ပြောဆိုသည်မှာကား ဝန်လေးလှ၏။ အပြစ်ကြီးလှ၏။ သို့အပြစ်မဖြစ်ရန် မိမိအဖြစ်ကို တင်ပြပါအံ့။

မိမိသည် တောတွင် နေလျက် တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လေးလတွင် သွားလာ တည်းခို နေထိုင်စားသောက်မှု ကျန်းမာရေးနှင့် လျော်ကန်မည့် ဌာနများမှ တရားဟောပင့်လျှင် လိုက်ဟောလေ့ရှိ၏။ ကျန်လများတွင်မူ တောရနေလေ့ရှိ၏။ အချို့

စတုတ္ထအကြိမ်

ဒကာ ဒကာမများက မြို့ရွာမှာ နေစေချင်သည်။ နေဖို့လျှောက်သည်။ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ကမူ ဤသို့လျှောက်ထား၏။

“တောနေမှ တရားရမှာလားဘုရား၊ မြို့မှာနေလဲ တရားရပါတယ်၊ သူများတွေ မြို့မှာနေပြီး တရားအားထုတ်နေကြတာပဲဟာ”

“ဒကာမကြီး၊ အဲဒါ တောအကြောင်း ဘုရားရှင်ဟောထားတာမသိသေးလို့၊ သိလျှင် ဒီလိုပြောမှာမဟုတ်ဘူး၊ နောက်ဒီလို ဘယ်တော့မှ မပြောနဲ့”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော်ကို အဲဒီတောအကြောင်း ဘုရားဟောထားတာ ဟောပြောဘုရား”

“အကုန်တော့ မဟောနိုင်ဘူး ဒကာမကြီး၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှလောက်ပဲဟောနိုင်တယ်”

“ဟောနိုင်သမျှ ဟောပါဘုရား”

“ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးရှိတယ် ဒကာမကြီး၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတွင် ဘုရားရှင်က-

၁။ တောကျောင်းနေမှ တရားရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို သူ၏ တပည့်များလည်း အတုလိုက်၍ ကျင့်အောင် တောကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏။

၂။ အားအစွမ်းနည်းပါး၍ ရွာကျောင်းနေမှ တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွာကျောင်း၌သာ နေစေတော်မူလို၏။

၃။ တောကျောင်းနေနေ၊ ရွာကျောင်းနေနေ တရားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သူ၏ တပည့်များလည်း အတု

စတုတ္ထအကြိမ်

လိုက်၍ကျင့်အောင် တောကျောင်း၌သာ နေစေ
တော်မူလို၏။

၄။ တောကျောင်းနေနေ ရွာကျောင်းနေနေ တရား
မရမည့် ယခုခေတ်များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို
နောင်ဘဝ၌ မဂ် ဖိုလ်၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်အောင်
ခုတင်ဆောင်မှုအထုံပါအောင် တောကျောင်း၌သာ
နေစေတော်မူလို၏။ (ပါရာမိက အဋ္ဌကထာ)

ဟင်...ဒီလိုဆို မောင်ပဉ္စင်းဥစ္စာက ကိုယ့်ခွက်ထဲကရေ
တောင် ပါမလိုဖြစ်နေပါလား”

“ဘယ်လို ကိုယ့်ခွက်ထဲကရေတောင် ပါမလိုဖြစ်တာလဲ”

“မောင်ပဉ္စင်းများ ဒီမှာနေမလားလို့ ပြောပါတယ်၊ မနေတဲ့
အပြင် ဒီကကိုယ်တော်တွေတောင် မောင်ပဉ္စင်းနောက် လိုက်ရမလို
ဖြစ်နေပြီ”

“ဒါက အစရှိသေးတယ်၊ နားထောင်ဦး၊ ပြောဦးမယ်”

“တောသညာအမှတ်ကို နှလုံးသွင်းလျက် မရသေး
သော သမာဓိကို ရခြင်းငှာ၊ ရပြီးသောသမာဓိကိုလဲ စောင့်
ရှောက်ခြင်း ငှာ ထိုက်၏။ ဘုရားရှင်လဲ တောနေရဟန်း
အား ဝမ်းမြောက် တော်မူ၏” (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ)

“နာဂိတ-ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တည်ကြည်သော
စိတ်ရှိလျက် ထိုင်နေသော ရွာနီးကျောင်းနေရဟန်းကို တွေ့မြင်
ရ၏။ နာဂိတ-ထိုငါ့အား-

စတုတ္ထအကြိမ်

“ယခုအခါ၌ ဤအရှင်ကို အရံစောင့်ကဖြစ်စေ၊
သာမဏေက ဖြစ်စေ၊ သီတင်းသုံးဖော်က ဖြစ်စေ၊ ထို
သမာဓိမှ ရွှေ့စေလိမ့်မည်”

ဟု အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ-ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်း
နေမှုဖြင့် ငါမနှစ်သက်။

“နာဂိတ-ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌အိပ်ငိုက်
လျက် ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။
နာဂိတ-ထိုငါ့အား-

“ယခုအခါ ဤအရှင်သည် ဤအိပ်ငိုက်ခြင်းကြောင့်
ဖြစ်သော ပင်ပန်းမှုကို ပယ်ဖျောက်၍ တစ်ခုတည်းသော
သဘောဖြစ်သည့် တောဟူသောအမှတ်သညာကိုသာလျှင်
နှလုံးသွင်းလိမ့်မည်”

ဟု အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ-ထို့ကြောင့် ရဟန်းအား တောနေမှု
ဖြင့် ငါနှစ်သက်၏။

“နာဂိတ-ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌ မတည်
ကြည်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ
ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား-

“ယခုအခါ၌ ဤအရှင်သည် မတည်ကြည်သော
စိတ်ကိုလဲ တည်ကြည်စေလိမ့်မည်။ တည်ကြည်ပြီးသော
စိတ်ကိုလဲ အစဉ်စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်”

ဟု ဤသို့အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ-ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား
တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါနှစ်သက်၏။

“နာဂိတ-ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် တော၌တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိတ-ထိုငါ့အား-

“ယခုအခါ၌ ဤအရှင်သည် ကိလေသာ မကျွတ်လွတ်သေးသော စိတ်ကိုလဲ ကျွတ်လွတ်စေလိမ့်မည်၊ ကျွတ်လွတ်ပြီးသော စိတ်ကိုလဲ အစဉ်စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်”

ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ-ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါနှစ်သက်၏။

“နာဂိတ-ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးတို့ကို ရသော ရွာနီးကျောင်းနေရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ပူဇော် အကျော်အစောကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်၏။ တောစွန့်ဖြစ်သော တောကျောင်းတို့ကို စွန့်၏။ ရွာနီး၊ မင်းနေပြည်သို့ဝင်ရောက်၍ နေ၏။ နာဂိတ-ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်းနေမှုဖြင့် ငါမနှစ်သက်”

“နာဂိတ-ဤသာသနာ၌ ငါသည် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးတို့ကို ရသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို တွေ့မြင်ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ပူဇော်သက္ကာ အကျော်အစောကို စွန့်ပယ်ရှား၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းကို မစွန့်၊ တောစွန့်ဖြစ်သော တောကျောင်းတို့ကို မစွန့်၊ နာဂိတ-

ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် နှစ်သက်၏”
(နာဂိတသုတ်-ဆက္က-အဂ္ဂတ္ထရ)

“အမလေး အရှင်ဘုရားရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကလဲ များလှချည့်လားဘုရား”

“နားထောင်ဦး ဒကာမကြီး၊ ဒါ့ကြောင့် ဒကာမကြီးကို နောက် ဒီလို မပြောနဲ့လို့ ပြောတာပေါ့”

“တစ်ယောက်တည်း နေခြင်း စားခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ တစ်ယောက်တည်း အိပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ပြုရာ၏။ တစ်ယောက်တည်း မပျင်းမရိဖြစ်၍ကျင့်လော့၊ တစ်ယောက်တည်း မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမသည်ဖြစ်၍ တော အုပ်၌ မွေ့လျော်ရာ၏”
(ပကီတ္ထကဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ရဟန်းတို့...ရဟန်းတို့သည် တောကျောင်းတို့၌ လိုလားသော စိတ်ရှိနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်း တို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိ ပေ”
(ပထမသတ္တကသုတ်-သတ္တက-အဂ္ဂတ္ထရ)

“ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် ကျောင်း ကောင်းကို အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ သစ်ပင်ရင်း၌နေထိုင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ရုက္ခမူရတင်ဆောင်ခြင်းကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်လိမ့် မည်။ အစွန်အဖျားကျသော တောကျောင်းတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြ ကုန်လိမ့်မည်။ ရွာနိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့၌ ဝင်ရောက်နေကြကုန်

လိမ့်မည်။ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လဲ မလျောက်ပတ်သော၊ များလှစွာသော၊ မအပ်သော ပစ္စည်းရှာမှီးခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လိမ့်မည်။ ရဟန်းတို့...ဤအနာဂတ်ဘေးသည် ယခုအခါ မဖြစ်ပေါ်သေး။ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်။ ထိုဘေးကို သင်တို့ သိရမည်။ သိပြီး၍လဲ ထိုဘေးကိုပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်”

(စတုတ္ထအနာဂတာဘယသုတ်-ပဉ္စက-အဂ္ဂတ္ထရ)

“အစွန်ကျ၍ ဝေးကွာလှသော တောရကျောင်း၌ ကိန်းအောင်းနေလေ့ရှိသော ထိုတောရရဟန်း၏ စိတ်ကို မလျောက်ပတ်သော ရူပါရုံစသည်တို့သည်လဲ မပျံ့လွင့်စေကုန်။ ကင်းသော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ၏။ အသက်၌ တပ်နှစ်သက်သော နိကန္တီကိုလဲ စွန့်နိုင်၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သုခဟူသော အရသာကိုလဲ ခံစားရ၏။ ပုံသုက္ကုတင်အစရှိသော ကြွင်းတင် ၁၂-ပါးသည်လဲ ထိုတောရနေရဟန်းအား သင့်အပ်လျောက်ပတ်၏”

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ)

“ဆိတ်ငြိမ်သော ကိုယ်၊ စိတ်ရှိထသော၊ လူသူတို့နှင့် မရောနှောထသော၊ အစွန်ကျသော တောရကျောင်း၌ ပျော်ထသော တောရနေခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေနည်းတော်ကို နှစ်သက်စေထသော ရဟန်းသည် တောရကျောင်း၌ တစ်ယောက်ထီးတည်းနေသည်ဖြစ်၍ အကြင်ဝိဝေကသုခကိုရ၏။ ထိုအရည်ဝါသီ တောရမှီသော

စတုတ္ထအကြိမ်

ယောဂီရဟန်း၏ ထိုဝိဝေကသုခအရသာကို သိကြားနှင့် တကွ ကုန်သောနတ်တို့သော်လဲ မခံစားရကုန်”

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ)

“ချုပ်ဝတ်တန်ဆာကို ဝတ်ဆင်လျက် ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်နှင့်တကွ စစ်မြေအောင်တပ်သို့ ရောက်သော မင်းသည် တစ်ဖက်ရန်သူကို အောင်မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင် သကဲ့သို့ ပုံသုက္ကဟူသော ချုပ်ဝတ်တန်ဆာကိုဝတ်ဆင် လျက် အရညကင် တောရနေခြင်းဟူသော ဆင်သင်း၊ မြင်းသင်း၊ ရဲမက်နှင့်တကွ ပုံသုက္ကနှင့် အရညကင်မှတစ်ပါး ဝုတင် ၁၁-ပါးဟူသော လက်နက်ကိုစွဲကိုင်လျက် တောရ ကျောင်းဟူသော စစ်မြေအောင်တပ်ချသော ဤအရည ဝါသီ တောရမှီသော ယောဂီရဟန်းသည်သာလျှင် မကြာမီ ပင် အနုသယဟူသော ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်နှင့်တကွသော ကိလေသာမာရ်ဟူသော ရန်ကို အောင်မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင် လတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် တောရနေခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို ပညာရှိ ယောဂီရဟန်းသည်ပြုရာ၏။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်-အဋ္ဌကထာ)

အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်သည် ရှင်အာနန္ဒအား အမိန့်ရှိ၏။

“အာနန္ဒ၊ ပြုသစ်စဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာကုန်သေးသော ဤသာသနာတော်သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းသစ် တို့ကို-

“ငါ့ရှင်တို့...သင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ တော၌ နေသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ အစွန်အဖျားကျသော တောရ ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲကုန်လော့ဟု ကိုယ်၏ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ ‘ကာယဝိဝေက’ ၌ ဆောက်တည်စေအပ်ကုန်၏။ သွင်း ထားအပ်ကုန်၏။ တည်စေအပ်ကုန်၏။”

(အန္တကဝိနွသုတ်-ပဉ္စက-အင်္ဂုတ္တရ)

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် တောရနေခြင်းအကြောင်းထူးကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့...မိမိ၏ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာ စွာ နေခြင်းကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် နောင်လာနောက်သား များကို အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းထူးနှစ်မျိုးတို့ကို ကောင်းစွာရှုဆင်ခြင်လျက် ငါသည် အရညကင်ဓုတင်ကိုပြီးစေနိုင်သော တောကျောင်း၊ လူတို့ ကျက်စားရာမဟုတ်သော တောကျောင်း၊ အစွန် အဖျားကျ၍ အလွန်ဝေးကွာသော တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲ၏”

(ဒုက-အင်္ဂုတ္တရ)

“ကဲ...ဒကာမကြီး၊ တောရနေရခြင်းအကျိုးတွေ အများ ကြီးပဲ၊ အားရစရာကြီးပဲမဟုတ်လား၊ ဒါ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ရှိသေးတာ”

“မောင်ပဉ္စင်းရယ်၊ တပည့်တော်တောင် ဒကာမမို့ တစ်ပန်း ရှုံးလို့ဘုရား၊ နို့မဟုတ်ရင် တပည့်တော်ပါ တောမှာနေမယ်၊ မောင်ပဉ္စင်းပြောတာနဲ့ ကြည်နူးလှပြီဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဒါတင်ဘယ်ကမလဲ ဒကာမကြီးရဲ့၊ ထင်ရှားတာလေး တစ်ခု ကျန်နေသေးတယ်၊ ပြောရဦးမယ်၊ ပါရမီ ၁၀-ပါးရှိတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ရွာတွေ မြို့တွေမှာနေပြီး ၉-ပါးပဲဖြည့်နိုင်မယ်၊ နိက္ခမပါရမီဟာ မြို့ရွာမှာ ဖြည့်လို့မရဘူး၊ တောမှာဆို ပါရမီ ၁၀-ပါးလုံး တစ်ပြိုင်နက် ဖြည့်လို့ရတယ်”

“တပည့်တော် ဝစီကံဖြင့် ပြစ်မှားပြောဆိုမိတာကိုလဲ သည်းခံခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား”

“သည်းခံခွင့်လွှတ်ပါတယ်၊ နောင်အခါမှာသာ ဆင်ခြင်ပါ”

❀ မြတ်ရှင်ဗုဒ္ဓ အလိုကျ တောရဆောက်တည်နိုင်စေသော်။

ပန်းဝင်ကျ သိရောပေ့

(၈)

မိမိသည် တစ်ခါက တောရွာ တစ်ရွာသို့ တရားဟော
 ရောက်၏။ ယင်းရွာတွင် တောရကျောင်းရှိ၏။ ဆရာတော်ကြီး
 မှာ သက်တော် (၈၀)ကျော်ပြီဟု သိရ၏။ မိမိသည် ယင်းကဲ့သို့
 မထေရ်ကြီးဝါကြီး သက်တော်ကြီး ဆရာတော်ကြီးများအား
 ဖူးမြင်လို၏။ အဆုံးအမကို နာခံလို၏။ သို့နှင့် တရားပွဲချိန်နှင့်
 ဝေးသောအချိန်တွင် ဒကာများအား လိုက်ပို့ခိုင်း၏။ ရောက်လျှင်
 ဆရာတော်ကြီးအား ရှိခိုးဦးချ၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ ကြည်ညိုစရာ
 အလွန်ကောင်းပေ၏။

“ငါ့ရှင်လား ဒီရွာမှာ တရားဟောနေတာ”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်ပါ”

“ငါ့ရှင်၊ ညဘက်ဟောတဲ့တရားတွေ နံနက်ဆိုလျှင် တို့ဆီ
 ရောက်လာတယ်၊ နာတဲ့လူတွေက လာပြောကြတယ်၊ သဘောကျ

စတုတ္ထအကြိမ်

သဘောရှိသော ပညာရှိကို မှီဝဲသူအား မြတ်၏။ မဆုတ်
ယုတ်” (ပဏ္ဍိတဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ယုတ်မာကုန်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မမှီဝဲရာ၊
ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာကုန်သော ယောက်ျားတို့ကို မမှီဝဲရာ၊
သီလအစရှိသော ဂုဏ်ဖြင့် ကောင်းကုန်သော အဆွေ
ခင်ပွန်းတို့ကို မှီဝဲရာ၏။ ယောက်ျားမြတ်တို့ကို မှီဝဲရာ၏”
(ပဏ္ဍိတဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“မှန်ပါဘုရား၊ ကောင်းလှပါတယ် ဘုရား၊ ဆက်လက်
အမိန့်ရှိပါဘုရား၊ တပည့်တော်များလဲ ဒကာ ဒကာမတွေကို
တရားနာဖို့ တိုက်တွန်းတဲ့အခါမှာ-

“ဘုရားချစ်ရှင်၊ ဟောသွန်သင်သား၊ ကိုးအင်ဓမ္မ
ဓာတ်၊ တရားမြတ်ကို၊ မပြတ်သင်ကြား၊ နာသူအားလျှင်၊
ငါးပါးနိဿိ၊ အကျိုးထင်၏၊ ပုံပြင်ထုံးဟောင်း၊ ရှေးနှောင်း
ခုဖြစ်၊ စင်စစ်ကောင်းဆို၊ ကြောင်းကျိုးစကား၊ နည်းနာ
များကို၊ မကြားစဖူး၊ ကြားရထူး၏၊ ကြားဖူးရှေးက၊ ကြား
ပြီးစွလည်း၊ ကြားရတဖန်၊ ကြည်လင်ပြန်၏၊ ဉာဏ်မမီ
ငြား၊ ထင်ယုံမှားလည်း၊ ပယ်ရှားဖျောက်ပ၊ ကင်းစေရ၏၊
ဝါဒမထောင့်၊ ယူဖြောင့်စိတ်ကြည်၊ ဤငါးလီတည်”

(မဃဒေဝ-၃၇၈)

စသည်ဖြင့် တရားနာရခြင်း၊ အကျိုးတွေပြုပြီး တိုက်တွန်း
လေ့ရှိပါတယ်။ ယခု ဆရာတော်ဆုံးမတော့ အဲဒီအကျိုးတွေ

တပည့်တော်ရတာပေါ့ ဘုရား၊ တပည့်တော်က အဟောသမား အဖြစ်များနေတာ၊ ဆရာတော်တို့နဲ့ တွေ့မှ အနာသမားဖြစ်ရတာ၊ ဆုံးမပါဘုရား”

“အေး အေး...ငါ့ရှင်၊ ကောင်းကောင်းလဲ ဟော၊ ကောင်း ကောင်းလဲ ကျင့်၊ ကောင်းကောင်းလဲ နာပေးပေါ့၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တိုင်တောင်မှ တရားနာသေးတာပဲဟာ”

“မှန်ပါ ဘုရား၊ ဆရာတော် ဆုံးမတဲ့အတိုင်း အတတ် နိုင်ဆုံး လိုက်နာပါ့မယ် ဘုရား”

“အေးအေး...ဘယ်သူတွေ ဘာပြောပြော၊ ကိုယ့်အပြော နှင့် ကိုယ့်အလုပ်၊ သူ့အပြောနှင့် သူ့အလုပ် ညီမညီ ပန်းဝင်ကျ သိရောပေါ့”

“ဆရာတော်ဘုရား၊ “ပန်းဝင်ကျ သိရောပေါ့”ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ ဘုရား”

“ဒီလိုကွယ့် ငါ့ရှင်ရဲ့၊ ဘယ်သူတွေကပဲ ကိုယ်ဟာ ဘာ ပါ၊ ညာပါ စသည်ဖြင့် ဘယ်လိုပဲပြောပြော၊ တစ်ဖန် သူများကိုလဲ ဘယ်လိုပါ၊ ဘယ်ဝါပါ စသည်ဖြင့် ဘယ်လိုပဲပြောပြော၊ ယခု ဘဝအဆုံး၊ သေခါနီးဟာ ပန်းဝင်တစ်ချက်ပဲ၊ အဲဒီမှာ တစ်ချက် သိရမယ်၊ နောက် အရိမေတ္တယျ ဘုရားရှင် သာသနာဟာ ပန်းဝင်တစ်ချက်ပဲ၊ အဲဒီမှာ တစ်ချက်သိရမယ်၊ အဲဒီမှာ ဘယ်သူ ပါတယ်၊ မပါဘူးဆိုတာ သိရမယ်၊ ပန်းဝင်ကျ သိရောပေါ့ဆိုတာ အဲဒါပဲ ငါ့ရှင်ရဲ့”

“တပည့်တော် သိပ်ဝမ်းသာပါတယ် ဘုရား၊ ပန်းဝင်
ကောင်းအောင်လဲ ကြိုးစားပါ့မယ် ဘုရား”

“အေး အေး...၊ ငါ့ရှင် ပန်းဝင်ကောင်းချင်ရင် ပထမ
အပရိဟာနိယတရား ခုနစ်ပါးကို လက်ကိုင်ထားကွယ့်-

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်
တောင်၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့ကို
ခေါ်တော်မူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့၊ ရဟန်းတို့သည်...

၁။ မပြတ် စည်းဝေးနေကြ၊ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေ
ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး...

၂။ အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ၊ အညီအညွတ် အစည်း
အဝေးမှ ထကြကုန်လျက် သံဃကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ်
ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး

၃။ မပညတ်သေးသောအရာကို မပညတ်ကြကုန်မှီ၍
ပညတ်ပြီးသောအရာကို မဖျက်ကြကုန်ဘဲ ပညတ်ထားသမျှသော
သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်နေကြသမျှ
ကာလပတ်လုံး...

၄။ ရဟန်းဝါရင့်ကုန်သော၊ ရဟန်းသက် ရှည်ကုန်သော၊
သံဃာ့ဦးစီးဖြစ်ကုန်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို အရိုအသေပြုကုန်၊
အလေးပြုကုန်၊ မြတ်နိုးကုန်၊ ပူဇော်ကုန်လျက် ထိုထေရ်ကြီးတို့၏
စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည်ဟု ထင်မှတ်နေကြသမျှ ကာလ
ပတ်လုံး...

၅။ ဖြစ်ပေါ်လာသော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ပေးတတ်သော တဏှာ၏အလိုသို့ မလိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး...

၆။ တောရကျောင်းတို့၌ လိုလားသောစိတ် ရှိနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး...

၇။ “အဘယ်သို့လျှင် မလာရောက်ကုန်သေးသော သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် လာရောက်ကြပါကုန်အံ့နည်း။ လာရောက်ကုန်ပြီးသော သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန်အံ့နည်းဟု ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သတိပြုနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး...ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပါချေ။

“ရဟန်းတို့...ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ယင်းတရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပါပေ”

(ပထမ သတ္တကသုတ်-သတ္တက-အင်္ဂုတ္တရ)

“ပြည့်စုံလှပါတယ်ဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရားလဲ မောရော့မယ်၊ တပည့်တော်တို့လဲ ခွင့်ပြုပါဘုရား၊ ဦးတင်ပါသည်ဘုရား”

❁ သက်ကြီးစကား၊ သက်ငယ်ကြား၊ မှတ်သားကျင့်ကြံ နိုင်စေသော်။

သိတော့ ခက်တယ်ဘုရား

(၉)

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ပထမ ဝါကို ဣသိ ပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ ဝါကပ်တော်မူ၏။ သီတင်းကျွတ်သော် ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့၊ ငါဘုရားသည် နတ်တို့၏အာရုံ ကာမ ဂုဏ်၌မှီသော တဏှာလောဘ ကျော့ကွင်း၊ လူတို့၏ အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌မှီသော တဏှာလောဘ ကျော့ကွင်း၊ ဤတဏှာလောဘ ကိလေသာကျော့ကွင်း အလုံစုံတို့မှ ကင်းရှင်းလွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် လည်း ကင်းရှင်းလွတ်မြောက်ခဲ့ကြလေပြီ။

“ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မြောက်မြားလှစွာသော လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ လောကီ လောကုတ္တရာ

ဓမ္မက္ခယအကြိမ်

ချမ်းသာစီးပွား ကောင်းကျိုးတရား ဖြစ်ပွားရန် အရပ် ရှစ်မျက်နှာ တစ်နေ့လျှင် တစ်ယူဇနာ အလွန်ဆုံးထား၍ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သောအား သွားကြကုန်လော့။

“လမ်းတစ်ကြောင်း၌ ရဟန်းနှစ်ပါးပေါင်း၍ သွားခဲ့သော် တစ်ပါးက တရားဟောလျှင် ကျန်တစ်ပါးက အလုပ် မရှိ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေရမည်ဖြစ်သောကြောင့် လမ်းတစ်ကြောင်း၌ ရဟန်းနှစ်ပါး ပေါင်း၍ မသွားကြကုန်လင့်”
(မဟာဝါ-ဝိနယ)

ယခုခေတ် သာသနာပြု အဖွဲ့အစည်းတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ယင်းမိန့်ခွန်းတော်အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်သင့်၏။ သို့မဟုတ်က အောင်မြင်သင့်သလောက် အောင်မြင်မည်မဟုတ်။ မှန်၏။ လက်တွေ့ ပုံစံပြရသော် တစ်ချိန်သော နွေကာလက ရွာကြီး တစ်ရွာသို့ ထင်ရှားသော သာသနာပြုအဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ ရောက်လာ၏။ တစ်ဖွဲ့တွင် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနှင့် နောက်ပါလူ ၆၀-လောက် ပါလာ၏။ တစ်ဖွဲ့တွင် ဘုန်းကြီး ၅-ပါးနှင့် နောက်ပါလူ ၂၀ လောက် ပါလာ၏။

တရားပွဲဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ဝင်တို့သည် ကြိုဆိုမှု၊ ညှိခံ ကျွေးမွေးမှု၊ တရားပွဲအချိုးကျမှု၊ လှူဒါန်းမှု၊ ပြန်ပို့မှု စတဲ့ အမှုမျိုးစုံတို့ကို ဂရုစိုက်နေကြရသည်နှင့် တရားကို ဂရုတစိုက် အာရုံကျအောင် နာနိုင်ခွင့်မရ၊ တစ်ဖန် နောက်ထပ် ယင်းတရား ပွဲမျိုး ဖြစ်မြောက်ဖို့အတွက် အကုန်အကျများမှု၊ ပင်ပန်းမှုတို့ကြောင့်

စတုတ္ထအကြိမ်

ရုတ်တရက် မလွယ်ကူတော့။ သို့ဖြစ်လျှင် မိမိတို့ သာသနာပြုမှု အောင်မြင်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

တစ်ဖန် ပရိသတ်အထံမှ ပဲ့တင်ထပ်သံကိုလည်း ပြန်လည် နာခံသင့်၏။ မိမိတို့သည် တရားပွဲကျင်းပစဉ် ကြော်ငြာကောင်း၍ လုံးပမ်းဆောင်ရွက်သူ ကောင်း၍ စည်ကားရုံမျှဖြင့် “ငါတို့ ဟော တာ အောင်မြင်သည်”ဟု မထင်သင့်။ မိမိသည် ယင်းတရားပွဲ နှစ်ပွဲ အပြီးတွင် ယင်းရွာကြီးသို့ ရောက်ခဲ့၏။ ရောက်လျှင် တရားပွဲသတင်း ကြားရ၏။ သို့နှင့် အခြေအနေ အမှန်သိရအောင် ဒကာကြီးတစ်ယောက်အား မေးကြည့်၏။

“ဘယ်နှယ်လဲ ဒကာကြီး၊ တရားပွဲအခြေအနေ”

“သိတော့ ခက်တယ်ဘုရား”

“ဘယ်လိုသိတော့ ခက်တယ်လဲ ဒကာကြီးရဲ့”

“ဟာ သူတို့ဥစ္စာက တရားဟောတယ်သာ ဆိုတယ်၊ မတရားတွေက အများကြီး ပါနေတာပဲဘုရား”

“ဘယ်လို မတရားတွေ ပါနေတာလဲ ဒကာကြီးရဲ့၊ ပြော စမ်းပါဦး”

“တပည့်တော် ပါဠိတော် မြန်မာပြန်တွေ ဖတ်ထားတာ ဘုရား၊ အဲဒီမှာ ဖတ်ဖူးထားတယ်”

“ရဟန်းတို့ ရှည်စွာသော သီချင်းသံဖြင့် တရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်တို့သည်-

၁။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ထိုအသံ၌ စွဲမက်၏။

၂။ သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ထိုအသံ၌ စွဲမက်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

၃။ ငါတို့ သီချင်းဆိုသကဲ့သို့ ထို့အတူ သာကီဝင် မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် သီချင်းဆိုကုန်၏ဟု လူဒါယကာ တို့ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။

၄။ အသံပြုပြင်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းအား သမာဓိ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်၏။

၅။ နောင်လာ နောက်သားတို့ အတုလိုက်၏ဟူ၍ ငါးမျိုး တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဂီတဿရသုတ်-ပဉ္စက-အင်္ဂုတ္တရ)

“အဲဒီလို ဖတ်ဖူးထားတယ်ဘုရား၊ ယခု သူတို့ ဟောတာ ဝိပဿနာသာဆိုတယ်၊ ဘယ်မှာလဲ၊ အသံနေ အသံထားနှင့် ဆွဲဆွဲငင်ငင် ဟောတယ်၊ မင်းသားကျနေတာပဲ၊ ဆိုတာကိုများ သဘောကျနေသလား မသိဘူးဘုရား”

အင်း၊ တရားဟောသူသည် အထူးသဖြင့် အများအား ယဉ်ကျေးအောင် ညွှန်ပြသူဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ အောက်ပါဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ နှစ်ဂါထာကို အမြဲရွတ်သင့်၏။

“မိမိ ကိုယ်ကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာ လျောက်ပတ် သော အကျင့်၌ သွင်းထားရာ၏၊ ထိုနောက်မှ သူတစ်ပါး ကို ဆုံးမရာ၏၊ ပညာရှိသည် မညစ်ညူးစေရာ”

(အတ္တဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“အကြင် အကျင့်ဖြင့် သူတစ်ပါးကို ဆုံးမ၏၊ ထို အကျင့်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပြုရာ၏၊ မိမိယဉ်ကျေးသည်ဖြစ်၍ စင်စစ် ဆုံးမရာ၏၊ သင့်စွာ၊ မိမိကိုယ်သည် သူတစ်ပါးကို ဆုံးမသည်ထက် ခက်သတတ်” (အတ္တဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

စတုတ္ထအကြိမ်

“နို့ ဒကာကြီး တရားပွဲတွေ အစအဆုံး အပြီးတိုင် နာကြားတယ် မဟုတ်လား”

“တပည့်တော်က “နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ” သိက္ခာပုဒ် အဆုံး အဖြတ် ဖတ်ဖူးထားတာပဲ ဘုရား၊ ဘယ်အစအဆုံး နာမလဲ၊ မဟန်လျှင် ထပြန်တာပဲပေါ့”

“တယ်လာပါလား ဒကာကြီး၊ လင်းစမ်းပါဦး၊ ဘယ်လို များ ဖတ်ဖူးထားသလဲ”

“ဒီလို ဖတ်ဖူးထားတယ်ဘုရား”

“ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလကို ဆောက်တည်ထား သူသည် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ကစားခြင်း စသည်တို့ကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မပြုအပ်၊ သူတစ်ပါး တို့ကိုလည်း မပြုစေအပ်၊ သူတစ်ပါးတို့ပြုသည်ကိုလည်း ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းငှာ မသွားအပ်၊ အယုတ်သဖြင့် ဥဒေါင်းကခြင်း၊ မျောက်ကခြင်း၊ လေရွန်ခြင်း၊ လက်ခုပ်တီးခြင်း စသည်ကိုမူလည်း မကြည့်ရှု မနာခံအပ်၊ ပါရမီခန်း၊ ဘုံခန်း၊ ဘုရားဟော ဇာတ်နိပါတ် ဝတ္ထု သက်သေများကို တဏှာဖြစ်စေသောငှာ အေးအေးယဉ်ယဉ်ဆွဲငင်၍သိချင်းသံကဲ့သို့ အသံကိုပြုပြင်၍ မိမိလည်း မရွတ်မဟောအပ်၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း မရွတ်စေ မဟောစေအပ်၊ သူတစ်ပါးတို့ ဟောရွတ်သည်ကိုလည်း မနာခံအပ်၊ ကြည့်ရှုနာခံသူအား “နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ” သိက္ခာပုဒ်ပျက်၏။ (သစ္စပါရဂူ)

“နို့ ဟောတဲ့ ဓမ္မကထိကလဲ သိက္ခာပုဒ်ပျက်နေပေါ့”

“သူကတော့ သိလျက်သား ဟောသလား။ သို့မဟုတ် မသိလိုက်ဘဲ ဟောသလားတော့ မသိဘူးဘုရား။ ကိုယ်ကသိနေတော့ အကျိုးရချင်ရင် ရချင်သူက ရှောင်ရမှာပေါ့”

တရားဟော၍ သာသနာပြုသူသည် ယင်းသို့ ပညာရှိများ ထံမှ ပြန်လာသော ပဲ့တင်သံကို အထူး ဂရုပြုသင့်၏။ ဘုရားရှင်၏ သာသနာပြုလွှတ်ခန်းပါ တရားဟောနည်း ညွှန်ကြားချက်ကိုလည်း ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင် လိုက်နာသင့်၏။

“ရဟန်းတို့၊ သင်တို့သည် အစ အလယ် အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလျက် အနက်၊ သဒ္ဓါ၊ ပုဒ်၊ ပါဠိ၊ အက္ခရာနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြားကြကုန်လော့၊ အပိုအလိုမရှိ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော ဒုစရိုက် အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ် သော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသုံးပါးသိက္ခာ သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို နတ်လူတို့အား ထင်ရှားပြကြကုန်လော့”
(မဟာဝါစိနယ)

သို့မဟုတ်ပါက မိမိတို့ ဟောပြောမှုဖြင့် သာသနာပြုခြင်း သည် မအောင်မြင်ဘဲ မိမိတို့ထံသို့ ပညာရှိများထံမှ မကောင်း သော ပဲ့တင်သံ ပြန်လာမှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

“နို့ ဒကာကြီးတို့ရွာမှာ စက်တွေအပေါသားပဲ၊ အသံကော ဖမ်းမထားကြဘူးလား”

“တချို့လဲ ဆုံးအောင် ဖမ်းမထားဘူး၊ တချို့တော့လဲ ဆုံးအောင် ဖမ်းထားတယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်ခါမှ ပြန်ဖွင့်သံ မကြားဘူး၊ နောက် မကြာမီ အဲဒီတရားပွဲတွေအပြီးမှာ ကူဇွန်ရရ ဟောထားတဲ့ လူဓမ္မကထိကတစ်ဦးရဲ့ ကြိုးခွေတွေ ရောက်လာတယ်၊ ဟိုတရားကြိုးခွေတွေ ဖျက်ပြီး ကူးဖွင့်ကြတာ တစ်ရွာလုံးကို ညံ့ရောပဲ၊ ခုတောင် ပြောမဆုံးဘူး၊ ဟို တရားပွဲတွေကတော့ “**ကောက်ရိုးမီးပဲ**” ပွဲပြီး မီးသေပေါ့၊ ယခု လူဓမ္မကထိက တရားကတော့ “**ပွဲမီးပဲ**” ပြောရမလား မသိဘူး ဘုရား”

အင်း...သာသနာပြု...သာသနာပြုနဲ့ နာမည်ကတော့ တယ်ကောင်း၊ ဒါပေမယ့် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် တော်တော်များဟာ “**သာသနာဆိုတာ ဘာလဲ**” “**ပြုတာဆိုတာ ဘာလဲ**” လို့ သာသနာနှင့်ပြုတာ ကွဲပြားဟန် မရှိဘူးနဲ့ တူတယ် ဒကာကြီးရဲ့”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ် ကိုယ် ဘာမှန်းမသိဆိုတာ အဲဒါမျိုးပေါ့”

“ကဲ...တော်လောက်ပြီ ဒကာကြီး၊ ကိစ္စရှိတာ ဆောင်ရွက်ပေတော့”

❁ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်စု အပြု-သာသနာ ကွဲစေသော်။

❁ မကွဲပြားက ကဲ့ရဲ့ရ ပြုရအကျိုး မထင်ပေါ်။

တုံးဟာ တုံးပေါ့

(၁၁)

တစ်ချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် ပစ္ဆိမသမဏ ဦးပွင်းကြီး တစ်ပါးနှင့် တရားဌာနတစ်ခုသို့ အလေ့အလာသွား၏။ မိမိတို့မှာ လေ့လာရေးသမားများဖြစ်၍ ဆရာတော်အား လျှောက်ထားပြီး လေ့လာချင်တာကို လေ့လာနေ၏။ တခြားယောဂီများနှင့် နီးနှောမိခြင်း မရှိပေ။ တခြားယောဂီတွေ ဘယ်အချိန်ဘာလုပ်သည်ဟုလည်း မသိပေ။ ယင်းဌာနတွင် ကြီးမောင်းခေါက်သည့်အခါလည်း ရှိ၏။ တုံးခေါက်သည့်အခါလည်း ရှိ၏။ ဘာအထိမ်းအမှတ်နှင့် ခေါက်တာဟူ၍ မိမိတို့ မသိ။ အမှတ်လည်း မထား။ မိမိတို့ လေ့လာစရာများကိုသာ လေ့လာနေပေသည်။ တစ်နေ့ မိမိ၏ ပစ္ဆိမသမဏ ဦးပွင်းကြီး ကျောင်းပြင် ထွက်

စတုတ္ထအကြိမ်

သွား၏။ ခဏကြာ၍ ပြန်လာသောအခါ မျက်နှာ မရွှင်ပျပေ။
ရောက်မဆိုက်ပင် မိမိအား မေးမြန်းလျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား၊ တရားဌာနက လူတွေဟာ ဒီလိုပဲလား
ဘုရား”

“ဘာလဲ ဦးပဉ္စင်းကြီးရဲ့၊ ဘာတွေ့ခဲ့လို့လဲ”

“တပည့်တော် တရားဌာနတွေ လျှောက်လေ့လာတာ
တရားဌာနပါဆို သုံးဌာန ရှိပြီပေါ့၊ ဒီလိုချည်းပဲ တွေ့တယ်”

ဦးပဉ္စင်းကြီးမှာ ဆရာဝန်ကြီးဘဝမှ ပင်စင်ယူပြီး ပဉ္စင်း
မဝတ်မီ တရားဌာနတွေ လိုက်လေ့လာ၏။ သဘောကျသော
တရားဌာနတစ်ခုတွင် ပထမ လူဝတ်နှင့် တရားအားထုတ်၏။
နောက် ရဟန်းဝတ်နှင့် အားထုတ်၏။ သို့စဉ် မိမိနှင့်တွေ့၍
လေ့လာရန် လိုက်ချင်သည်ဆို၍ ပစ္ဆာသမဏအဖြစ် ခေါ်လာခဲ့
ခြင်းဖြစ်၏။

“ဘာတွေ့ခဲ့သလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော်က ဒီတရားဌာနမှာ ‘တုံး’ ခဏခဏ ခေါက်
နေတော့ ဘာအထိမ်းအမှတ်နဲ့ ခေါက်တာလဲလို့ သိချင်တယ်၊
အပြင်ထွက်ခိုက် တုံးခေါက်တာနဲ့ ကြုံနေတာနဲ့ တုံးခေါက်တဲ့
ကိုရင်ကြီးကို မေးကြည့်မိတယ်”

“ကိုရင်ကြီး တုံးဟာ ဘာတုံးလဲ”

“တုံးဟာ တုံးပေါ့၊ ဘာတုံးရမှာလဲ”

“ဘာအတွက် ခေါက်တဲ့တုံးလဲလို့မေးတာပါ ကိုရင်ကြီးရဲ့”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ကိုရင်ကြီးဟာ ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ မျက်နှာ မကြည်
မသာနဲ့ အလိုမကျတဲ့ အမူအရာပြကာ သူသွားလိုရာဘက်သို့
ထွက်သွားတယ်။ တပည့်တော် စိတ်မကောင်းဘူး ဘုရား”

“စိတ်မကောင်း မရှိနဲ့ ဦးပွင်းကြီး၊ သူတို့ တုံးခေါက်တဲ့
အဓိပ္ပာယ်က အားလုံးစုပေါင်း တရားအားထုတ်ဖို့ တုံးလားမှ
မသိတာဘဲ၊ တစ်နာရီတစ်ခါ ခေါက်နေတာ၊ တပည့်တော်တို့
နှစ်ပါးက သူတို့နဲ့ မရောဘဲ သီးခြားနေတော့ တုံးခေါက်သူက
ကျေနပ်ဟန် မတူဘူး၊ ဒါကြောင့် မကျေနပ်တဲ့ အမူအရာပြတာနဲ့
တူတယ်”

မိမိမှာ အတိအကျ အမှန်ကို မသိပေ။ ဦးပွင်းကြီး
စိတ်ချမ်းသာစေရန်သာ မှန်းဆ၍ ပြောရ၏။

“တပည့်တော် လူဝတ်နဲ့တုန်းကလဲ ကြုံတယ်၊ ပထမတစ်ခါ
တပည့်တော်ဇနီးလဲ ပါတယ်၊ တပည့်တော်က စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ
လေးဝတ်ပြီး လိုက်လေ့လာတယ်”

“ဦးပွင်းကြီးက ဖာတစ်လုံးခေါင်းကျား လုပ်တာပေါ့လေ”

“ဒီသဘောတော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား၊ တပည့်တော်က
စွပ်ကျယ်အင်္ကျီနဲ့ပဲ အနေများတော့ သွားတော့လဲအဲဒီအတိုင်းပဲ
သွားတာပေါ့၊ တရားဌာနတစ်ခုရောက်တယ်၊ ဆရာတော်က ရေချိုး
နေတယ်၊ ဒါနဲ့ တပည့်တော်တို့နှစ်ယောက် ထိုင်စောင့်နေတယ်၊
ရေချိုးပြီး ကြွလာတော့ ရှိခိုး ဦးချတယ်၊ ဘာတစ်လုံးမှ မမေး
မပြောဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ ဘာတစ်လုံးမှ မလျှောက်

၉၆

*

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

တတ်၊ နောက် ကျကျနန ဝတ်စားလာတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေ လာတော့ ရွှင်ရွှင်ပျပျနဲ့ မေးလိုက် စမ်းလိုက်တာ စုံလို့ပဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ စိတ်ပျက်တာနဲ့ ပြန်လာခဲ့တယ်၊ နောက်လဲ တစ်ခါမှ မရောက်တော့ဘူး”

“ဒါက ဖြစ်တတ်တဲ့ သဘောပဲ၊ အခန့်မသင့်လို့လဲ ဖြစ်မှာပေါ့၊ ကိုယ်ကလဲ လူစိမ်းဖြစ်နေတာကိုး”

“ဒုတိယ တစ်ခါတော့ တပည့်တော် တစ်ယောက်တည်းပဲ စွပ်ကျယ်အင်္ကျီနဲ့ပဲ တရားဌာနတစ်ခု သွားတယ်၊ ရောက်တော့ ဓမ္မာရုံမှာရှိနေတဲ့ ကပ္ပိယကို ရိုရိုသေသေပဲ တပည့်တော် မေးတယ်။”

“ဆရာတော် ဘယ်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးပါသလဲ”

“ဘာကိစ္စလဲ၊ ဘာလုပ်မလို့လဲ”

“မခြေမငံ အမူအရာ၊ မာကျောတဲ့ အပြောအဆိုနဲ့ ဆက်ဆံပြောတယ်၊ တပည့်တော်လဲ သည်းခံပြီး ပြန်ဖြေတယ်။

“ဆရာတော်နဲ့ တွေ့ချင်လို့ပါ”

“ဟိုကျောင်းကိုသွား၊ အဲဒီမှာ ဆရာတော်ရှိတယ်”

“တပည့်တော်လဲ သူညွှန်ပြတဲ့ ကျောင်းလာတယ်၊ ရောက်ရောက်ချင်းပဲ ဆရာတော်နဲ့ အခန့်သင့် တွေ့တယ်၊ ဆရာတော်က ကိစ္စမေးတယ်၊ တပည့်တော်လဲ လျှောက်ထားတယ်၊ အားလုံး ပြေလည်သွားတယ်၊ စိတ်သက်သာရာလဲ ရသွားတယ်၊ နို့မဟုတ်လျှင် တပည့်တော် ခုထက်ထိတောင် တရားအားထုတ်ဖြစ်မှာ

ဓမ္မတ္ထအကြိမ်

မဟုတ်သေးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပထမ တရားဌာနက နာမည်ကြီးလို့ သွားတာ၊ ဒုတိယက သူငယ်ချင်းတွေက ညွှန်းလို့ သွားတာ၊ ဒီနှစ်ခုမှ မဟန်လျှင် လန်ဖို့ပဲပေါ့ဘုရား”

“ဒီလိုပါ၊ လူ့လောကမှာ ရာထူးရှိတဲ့လူက မရှိတဲ့လူကို၊ ပညာရှိတဲ့လူက မရှိတဲ့လူကို၊ ပစ္စည်းရှိတဲ့လူက မရှိတဲ့လူကို၊ လှတဲ့လူက မလှတဲ့လူကို အထင်သေးပြီး အောက်ချဆက်ဆံ သလိုပေါ့၊ တရားဌာနက အချို့ယောဂီတွေလဲ သူတို့ကိုယ်သူတို့ တရားရှိတဲ့လူလို့ ထင်ထားတာ၊ အပါယ်တံခါးပိတ်ပြီ ထင်ထား တာ၊ ယခုမှ လာတဲ့လူကို တရားမရှိဘူး၊ အပါယ်ကျမယ့် အပါယ်စာ သတ္တဝါပဲဆိုပြီး အထင်သေးလို့ အပေါ်ကနေပြီး မာကျောကျောနဲ့ ဆက်ဆံတာနဲ့ တူတယ်”

“ဪ...ဒီလိုလား၊ ဒီလိုဆို တော်သေးတာပေါ့ ဘုရား၊ တပည့်တော်က မျက်နှာကြီး မျက်နှာငယ် ရွေးပြီး ဆက်ဆံတယ် မှတ်လို့”

မိမိမှာ ဦးပွင်းကြီး သက်သာရာရကြောင်း ကြံဖန်မှန်းဆ၍ ပြောလိုက်ရ၏။ သူတို့၏ အပြုအမူကမူ ဘယ်လိုသဘောထား ကြောင့် ထိုသို့ ပြုမူသည်ကိုမူ အတပ်သိ၍တော့ မဟုတ်ပါ။

“မျက်နှာကြီးငယ် ရွေးဆက်ဆံရင် ဒီတရားဌာနက ပြတဲ့ တရားဟာလဲ ဘယ်မှန်မှားလဲ၊ တရားမှန်လျှင် တသားတည်းနေ ရမှာပေါ့၊ အပြောအဟော တစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုးဆို ဘယ် ဟုတ်မလဲ”

“တရားဌာနတစ်ခု တော်တော် နာမည်ကြီးတယ် ဘုရား၊ မျက်နှာကြီး မျက်နှာငယ် ရွေးတာ”

မိမိသည် ရှေ့သို့ စကားမဆက်တော့ဘဲ ယင်းအဖြစ် အပျက်နှင့် လျော်သော ဘုရားရှင်၏ တရားအစဉ်တို့ကို စဉ်းစား နေမိ၏။ သို့ စဉ်းစားစဉ် မိမိဉာဏ်တွင် ဘုရားရှင်၏ တရား အစဉ်တို့ ထင်မြင်လာ၏။ ဦးပဉ္စင်းကြီးတော့ သိကြားဟန် မတူ တော့ပါ။

“သူတစ်ပါးတို့၏ မလျော်သော အမှုတို့ကို မရှု မဆင်ခြင်ရာ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ ကောင်းသော အမှု၊ မကောင်းသောအမှု ပြု မပြုကို မရှုမဆင်ခြင်ရာ၊ မိမိ၏ သာလျှင် ဤကောင်းမှုတို့ကို ပြုမိလေကုန်၏လော၊ မပြုမိ လေကုန်၏လောဟူ၍ ရှုဆင်ခြင်ရာ၏” (ပုပ္ဖဝဂ်၊ ဓမ္မပဒ)

“ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်သော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ အမှုတို့ကို မပြုဘဲ စွန့်ပစ်၍ မပြုသင့် မပြုထိုက်သော မာနထောင်ခြင်း စသော အမှုကို ပြု၏။ မာနဟူသော ကျူကို ထောင်ကုန်သော မေ့လျော့ကုန်သော သူတို့အား အာသဝေါတရား တိုးပွားကုန်၏။ (ပကီတ္ထကဝဂ်၊ ဓမ္မပဒ)

“ငဲ့ကာကိုယ့်ဖို့၊ ဤသို့မသင့်၊ ထိုသို့သင့်ဟု၊ နှုတ်ဖြင့်စာစား၊ တစွာစွာနှင့်၊ ဆရာကတော်၊ မည်ခေါ် မှတ်ပြု၊ အနုသာသိကာ၊ ဆက်ရက်မသို့၊ သူများကိုသာ၊ စီရင်ကာလျှင်၊ ကိုယ့်မှာသော်ကား၊ မကျင့်ငြားပဲ၊ တရား

လက်ရှိ၊ တရားသိတို့၊ ဂတိလိုက်ထ၊ အပါယ်ကျလိမ့်၊
 မီးပြသမား၊ တွင်းကွဲမှားသို့၊ တရားသိလျက်၊ ဂတိလိုက်
 ကာ၊ မမိုက်ရာဘူး၊ ခန္ဓာအသက်၊ သေပျက်အရေး၊
 သားသွေးလိုမှု၊ ဂတိပြုလည်း၊ မရှုတရား၊ အမိုက်အားဖြင့်၊
 အမှားမျှသာ၊ လိုက်မညာနှင့်၊ ပညာသတိ၊ မြဲတိမယို၊
 စောင့်သောကိုယ်ဖြင့်၊ သူ့ကိုနိစ္စ၊ ချင့်ဆုံးမလော့။

(မဃဒေဝ-၃၉၄)

တရားရှိသူ၊ ကိုယ်နှုတ်မှု၊ စိတ်ဖြူယဉ်ကျေးရမည်နော်။

မျက်နှာကြီးငယ်၊ မရွေးချယ်၊ တူကွယ် ဆက်ဆံရမည်
နော်။

ဆိုင်းမထည့်တော့ဘူး

(၁၁)

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ဗြဟ္မာမင်းက တရားဟောတော်မူရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားသဖြင့် တရားဟောရန် ဝန်ခံလိုက်ပြီးသော် သတ္တဝါတို့ကို ကြည့်တော်မူလေ၏။

“ငါသည် အဘယ်သူ့အား ပထမဦးဆုံး တရားဟောရအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ငါဟောသော ဤတရားကို လျင်မြန်စွာ သိအံ့နည်း”

(ဟောစီရာဝကုမာရသုတ်၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ)

တရားဟောသူသည် ဘုရားရှင်၏ ယင်းသို့ ကြည့်ရှုခြင်းကို သတိပြုသင့်၏။ မိမိတို့မူကား ယင်းသို့ ကြည့်တတ်သည့် ဉာဏ်စွမ်းမရှိပါပေ။ သို့သော် သိသူ၊ ဉာဏ်ရှိသူ၊ ပြောလွယ် ဆိုလွယ်

ဓတုတ္ထအကြိမ်

ရှိသူများကို ရည်မှန်း၍ အမှားကို အမှားဟု၊ အမှန်ကိုလည်း အမှန်ဟု ဘုရားရှင်၏ ဒေသနာတော်အတိုင်း တိကျပြတ်သားစွာ ခွဲခြား၍ ဟောကြားသင့်၏။ ဘုရားရှင်ကလည်း ယင်းအချက်ကို ရည်ရွယ်၍ တရားဟောပြီး သာသနာပြုရန် စေလွှတ်စဉ်က မိန့်မှာ လိုက်၏။

“ရဟန်းတို့-ဉာဏ်မျက်စိ၌ ကိလေသာမြူမှုန် နည်း ပါးကုန်သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါတို့သည် များစွာ ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် တရားတော်ကို မနာကြားရလျှင် မဂ်ဖိုလ် တရားအထူးကိုခြင်းမှ ဆုံးရှုံးနစ်နာကြပေလိမ့် မည်။ တရားအချက် သဘောနက်ကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် နားလည် သိမြင်ကြမည့် နတ်လူတို့သည်လည်း အထင် အရှား ပေါ်ပေါက်လာကြပေလိမ့်မည်”(မဟာဝါ ဝိနယ)

“ဉာဏ်မျက်စိ၌ ကိလေသာမြူမှုန် နည်းပါးသူ ဟူသည်မှာ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ တည်သော သတိ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော သမာဓိနှင့် အသိပညာရှိသူကို ဆိုသည်”

ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် တရားပွဲတိုင်းတွင် အနည်းစုအနေနှင့် ပါဝင်သည်သာဖြစ်၏။ တရားဟောသူသည် ယင်းအနည်းစုကို ချီန်၍ တစ်ယောက်လိုက်နာလျှင် တော်လောက်ပြီဟု ချီန်ဟော သင့်၏။ မှန်၏။ မိမိသည် တစ်ချိန်က ရွာတစ်ရွာတွင် ယင်းသို့ ချီန်၍ ဟော၏။ တရားပွဲမှာ ဝိပဿနာတရားပွဲဖြစ်၏။ ရက်များ၍

တရားကို စုံလင်အောင် ဟော၏။ ယင်းတွင် ကံလေးမျိုးကို ထည့်၍ဟော၏။

၁။ အမည်းကံ

၂။ အဖြူကံ

၃။ အမည်းအဖြူ ရောတွဲကံ

၄။ အမည်းအဖြူ မရောတွဲကံဟူ၍ ကံလေးမျိုးရှိတယ်။

အဲဒီ ကံလေးမျိုးတွင်...

၁။ အမည်းကံဆိုတာက အကုသိုလ်ကံကို ခေါ်တယ်။ သူက မကောင်းကျိုးကို ပေးမယ်။

၂။ အဖြူကံဆိုတာက ကုသိုလ်ကံကို ခေါ်တယ်။ သူက ကောင်းကျိုးကို ပေးမယ်။

၃။ အမည်းအဖြူရောတွဲ ကံဆိုတာက ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်ရောပြုတဲ့ကံကို ခေါ်တယ်။ ဥပမာ-အလှူ လှူတယ်၊ ဆိုင်းထည့်တယ်ဆိုရင် အလှူဆိုတဲ့ အဖြူကံနဲ့ ဆိုင်းဆိုတဲ့ အမည်းကံ ရောပြုတယ် ခေါ်တယ်။ အကျိုးပေးတော့ ဝေမာနိက ပြိတ္တာမျိုး၊ နဂါး၊ ဂဠုန်၊ လူညံ၊ နတ်ညံ့မျိုး အကျိုးပေးတယ်။

၄။ အမည်းအဖြူ မရောတွဲကံဆိုတာက အမည်းကံ၊ အဖြူကံနှင့် အမည်းအဖြူမရောတွဲ ကံတွေကို ကုန်စေနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဝိဝဋ္ဌကုသိုလ်ကံ၊ ဝိပဿနာမဂ်ကံကို ခေါ်တယ်။

စသည်ဖြင့် မိမိသည် မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသလာကုက္ကုရဝတိက သုတ္တန်ကို အကျယ်တဝင့် နှစ်ရက်ဟောပြော၏။ နောက်နေ့တွင်

စတုတ္ထအကြိမ်

မိမိထံသို့ ရင်းနှီးသော ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်း၊ ဟိုကောင်တော့ စိတ်ပြောင်းသွားပြီ”

“ဘယ်ကောင်လဲ၊ ဘယ်လို စိတ်ပြောင်းသွားလဲ”

“(သူ)ပေါ့ ဦးပဉ္စင်း၊ သိပ်အပြောရခက်တဲ့ကောင်၊ တပည့်တော်တူ တော်တာပေါ့”

“အင်း...အဲဒါ ဘာဖြစ်လဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“မနေ့က ဦးပဉ္စင်း ကံလေးမျိုးတရား ဟောပြီးတော့ တပည့်တော်ကို လာပြောတယ်”

“ဦးလေး ဒီဦးပဉ္စင်းကို ရအောင် ပင့်ပေးပါ”

“ဘယ်တော့လဲ၊ ဘာလုပ်ရအောင်လဲ”

“ကျွန်တော့် အလှူမှာ တရားဟောဖို့လေ၊ ကျွန်တော့် အလှူမှာ “**ဆိုင်းမထည့်တော့ဘူး**”၊ ဦးပဉ္စင်းက ဆိုင်းဆိုတာ အမည်းကံတဲ့၊ အလှူဆိုတာ အဖြူကံတဲ့၊ အလှူမှာ ဆိုင်းထည့်လျှင် အမည်းအဖြူ ရောတဲ့ကံ ဖြစ်တယ်တဲ့”

မိမိမှာ ယင်းသို့ တစ်ယောက် နှစ်ယောက် သိ၍ လိုက်နာလျှင် ဟောရကိစ္စ နပ်ပြီဟု အနည်းကိုပဲ ငဲ့၍ဟောသည်။ ယခု ဟောရကိစ္စ နပ်ပြီကောဟု ဝမ်းသာမိ၏။

“(သူ)က မနှစ်ကတည်းက သူ့သားတွေ ရှင်ပြုဖို့ ဘုရား၊ ဆိုင်းမထည့်နိုင်လို့ ဒီနှစ်မှ လှူမယ်ဆိုပြီး ရွှေ့ထားတာ၊ ခု သူသိသွားတော့ ဆိုင်းမထည့်တော့ဘူးတဲ့၊ တရားပွဲနဲ့ လှူမယ်တဲ့”

“နေပါဦး၊ သူက ဘယ်မှာ လူ့မှာလဲ”

“တပို့တွဲလမှာ လူ့မယ်ပြောတယ်”

“တပို့တွဲလတော့ ဦးပဉ္စင်းမအားဘူး၊ တန်ခူးလ အခါ ပြီးလောက်မှ အားမယ်”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော် သူ့ပြောကြည့်ဦးမယ် ဘုရား”

“အေး၊ ပြောကြည့်ပေါ့”

ဒကာကြီးသည် သူ့တူရှိရာသို့ ပြန်သွားပြီး အကျိုး အကြောင်း ရှင်းပြသည်။ စိတ်ထက်သန်နေခိုက်ဖြစ်၍ ပြောလွယ် ဆိုလွယ် ရှိဟန်တူ၏။ ဒကာကြီးသည် မကြာမီ ပြန်လာလျှောက် ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်း အားတဲ့ရက်မှပဲ လူ့မယ်တဲ့ဘုရား၊ တရားပွဲသာ ရက်များများ ဟောပေးပါတဲ့”

“အခါပြီးရင် ရက်များများ ရပါတယ်၊ ဟောပေးမယ်လို့ ပြောလိုက်၊ ရက်အတိအကျတော့ တပေါင်းလပြည့်ကျော်မှ ပေး လိုက်မယ်”

ယင်းသို့ သိလွယ်မြင်လွယ်သူများသည် တရားတစ်ပွဲ နှစ်ပွဲ တွင် အနည်းစုအနေနှင့် ပါဝင်လျက်ရှိ၏။ ယင်းတို့သိရန် အကောင်း အဆိုး၊ အမှားအမှန် ခွဲခြား ဝေဖန်၍ တိကျ ပြတ်သားစွာ ဟောဖို့ရန်မှာ ဟောသူများ၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်၏။

မိမိသည် ယင်းသို့ အာမခံပြီး တန်ခူးလ အခါလွန်သော် (သူ့)အလှူအား အလှူမတိုင်မီ ၁၀-ည တရားဟောပေး၏။

တရားနာ ပရိသတ်က (သူ)အား ကံကောင်းကြောင်း၊ တို့လူ့သာ
 လှခဲ့ရတယ်၊ ဒီလို သေသေချာချာ သိပြီး မလှခဲ့ရကြောင်း၊
 ညတိုင်း ချိုးမွမ်းစကား ပြောကြားကြ၏။ (သူ)မှာ ယင်းသို့
 ချိုးမွမ်းစကား ကြားရတိုင်း ဝမ်းမြောက်ရ၏။ သို့ဖြင့် (သူ)တွင်
 မလှခင်၊ လှဆဲ၊ လှပြီး ၃-ဌာနတို့၌ ဝမ်းအမြောက်ကြီးမြောက်၍
 သွားပါ၏။ လောက်(ဒ်)စပိကာမှ ပြောပင် မချ။ တရားဟောရုံမျှ
 သုံး၏။

ဘုရားရှင်သည် ယင်းသို့ သိလွယ်သူများကို တရားဟော
 ရန် စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်၏။

“ရှေးဘုရားတို့၌ ဆယ်ပါးသော ပုညကိရိယဝတ္ထု
 တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော လွန်ကဲသော ကောင်းမှု
 ရှိကုန်သော၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော ပဒုမ္မာ
 ကြာတို့သည် နေရောင်ခြည်နှင့် တွေ့ထိခြင်းကို တောင့်တ
 ကုန်သကဲ့သို့ တရားဟောခြင်းကိုသာလျှင် တောင့်တကုန်
 သော လေးပါဒရှိသော ဂါထာအဆုံး၌ အရိယာတို့၏
 ဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော သတ္တဝါ
 တို့သည် တစ်ဦးတစ်ယောက် မဟုတ်ကုန်၊ နှစ်ဦး
 နှစ်ယောက်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ အသိန်းမက များစွာ
 ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် တရားတော်ကို သိနိုင်ကုန်
 ၏။
 (သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ)

မိမိတို့သည် ဘုရားရှင်၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အရိယာ
တို့၏ ဖြစ်ရာဘုံတို့သို့ ကပ်ရောက်အောင် မဟောနိုင်သော်လည်း
အကုသိုလ် အကြမ်းစားတွေ ရှောင်ရှားပြီး တရားသမားဘဝသို့
ရောက်အောင် ဟောနိုင်လျှင် တော်လှပြီဟု ရည်ရွယ်၍ပဲ ဟောရပါ
သတည်း။

❀ တစ်ကြိမ်ဟောကာ၊ တစ်ယောက်မျှ၊ သိက ဟောကျိုး
နပ်သနော်။

သို့ဝိတ် ထောင်ကျနေတယ်တဲ့ ဘွဲ့ရား

(၁၂)

တစ်ချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့ရှိ ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်တွင် တရားဟော တရားပြနေ၏။ ယောဂီ အချို့ နေ့ရောညပါအားထုတ်ကြ၏။ အချို့ကမူ ညဘက် တရား မနာမီ တစ်ချိန်သာ အားထုတ်ကြ၏။ မိမိသည် အားထုတ်သော ယောဂီများအား မေးစစ်၍ သူတို့နှင့် လျော်မည့် တရားများကို ရွေးချယ်၍ တရားဟောပေး၏။ သို့ဖြင့် ယောဂီများ တရား တိုးတက်ကြ၏။

အချိန် အစီအစဉ်မှာ နံနက် ၈ နာရီတွင် သီလပေး၍ ခေတ္တ မေးလျှောက်ခွင့်ပြု၏။ ညနေ ၄ နာရီတွင် တရားစစ်၍ ခေတ္တ မေးလျှောက်ခွင့်ပြု၏။ ကျန်အချိန်များတွင်မူ အသီးသီး ကြိုက်နှစ်သက်သည့် ဣရိယာပုထ်နှင့် အားထုတ်ခွင့်ပြုထား၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓာကြီး

ည ၇ နာရီမှ ၈ နာရီတွင်မူ စုပေါင်းထိုင်ကာ အားထုတ်ရ၏။
၈ နာရီမှ ၉ နာရီအထိတွင်မူ တရားနာရ၏။

ယောဂီများမှာ အများအားဖြင့် ယခုမှ အားထုတ်ခါစ
ယောဂီများသာ များ၏။ အချို့ယောဂီများမှာ မိမိတို့ အတွေ့
အမြင် အသိကို မိမိအား မလျှောက်ရဲကြ။ ကြောက်နေကြ၏။
တချို့ကမူ စုံအောင် မလျှောက်တတ်ကြ။ တချို့တော့မူ ခရေစေ့
တွင်းကျ စုံအောင် လျှောက်တတ်ကြ၏။ တစ်နေ့ နံနက်
သီလပေးအပြီးတွင် ယောဂီတစ်ယောက်က လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား (သူ)က ပြောနေတယ် ဘုရား။ သူ့စိတ်
ထောင်ကျ နေတယ်တဲ့ဘုရား”

ထောင်ကျနေတယ်ပြောသော ယောဂီအား လက်ညှိုးညွှန်၍
လျှောက်ခြင်းဖြစ်၏။ တခြားယောဂီများက ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။
(သူ)ကမူ အရယ်သန်၍ ရယ်နေ၏။ (သူ)သည် မိမိအား ကြောက်
၏။ သို့နှင့် မိမိသည် (သူ)အား တိုက်ရိုက်မဖြေဘဲ မေးလျှောက်
သူအားပင် တိုတိုပြောလိုက်၏။

“ပြောလိုက် (သူ)ကို၊ စိတ်ထောင်ချလို့ မရဘူး၊ စိတ်
ထောင် မကျဘူး၊ လူထောင်ကျတာလို့”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော်(သူ)ကို ဒီလိုပဲ ပြောလိုက်မယ်ဘုရား”

“ပြောလိုက်၊ အဲဒီလိုပဲ”

မိမိသည် ကိစ္စရှိသည်နှင့် ထပြန်လာခဲ့၏။ ယောဂီများ
အသီးသီး တရားအားထုတ်ကျန်ခဲ့၏။ ညနေ တရားစစ်မေးပြီး
သောအခါမှ (သူ)အား တိုက်ရိုက် မေးကြည့်၏။

“စိတ်ထောင်ကျနေလို့ဆို၊ လွတ်ပြီလား”

“နဂိုက စိတ်ထောင်ကျနေတာမှတ်လို့၊ မနက်က ဦးပဉ္စင်း ပြောတော့မှ ပြန်ရှုကြည့်လိုက်တော့ စိတ်ထောင်ကျတာ မဟုတ်၊ လူထောင်ကျတာ လို့ သိတယ်”

“အို...ဘယ့်နယ် တရားအားထုတ်ရအောင် ယောဂီတွေ လာပါဆို၊ ဘယ့်နယ် ရာဇဝတ်မှုသင့်တဲ့ ထောင်သားခေါ်လာလဲ မသိဘူး၊ တရားဟောတဲ့ ဘုန်းကြီးရှေ့ ပြောသမျှ စကားတော့ နိုင်ငံကျော်မည်သာ မှတ်ပေတော့၊ စကားစပ်မိတိုင်း တရားပွဲ ထဲမှာ ထည့်ဟောမှာ”

“မလုပ်ပါနဲ့၊ မလုပ်ပါနဲ့ဘုရား၊ ရှက်စရာကြီး”

“နားထောင်၊ စိတ်ထောင်မကျပုံ ပြောပြမယ်၊ အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်သားတစ်ယောက် ညအခါ လာရောက်၍ ရှိခိုးလျှောက်၏။

“အဘယ်အရာသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ဖြစ်စေပါ သနည်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ အဘယ်အရာသည် ပြေး သွားသနည်း၊ အဘယ်အရာသည် သံသရာသို့ ရောက် သနည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည် အဘယ်အရာမှ မလွတ် ပါသနည်း”

“တဏှာသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏စိတ်သည် ပြေးသွား၏။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် သံသရာသို့ရောက်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်”

(ဒေဝတာသံယုတ်)

စတုတ္ထအကြိမ်

“သဘောပေါက်လား”

“ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“ပေါက်လျှင် ဆက်နားထောင်ဦး၊ စိတ်ပြေးသွားပုံ၊ မငြိမ်ပုံ စသည်ကို ပြောပြဦးမယ်”

“မြားသမားသည် ကောက်သောမြားကို ဖြောင့်အောင် ပြုသကဲ့သို့၊ ရှုပါရုံ စသည်တို့၌ တုန်လှုပ်ထသော၊ လှုပ်ပေါ် လော်လီထသော၊ သမထဝိပဿနာတည်အောင် စောင့်နိုင်ခဲ့ထသော၊ ဝိသဘာဝ အာရုံသို့ သွားသည်ကို တားမြစ်နိုင်ခဲ့ထသော၊ မိမိစိတ်ကောက်ကို ပညာရှိသည် သမထဝိပဿနာဖြင့် ဖြောင့်စွာ ပြု၏”(ဝိတ္ထဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ရေပို၊ ရေမွှား ရေ၌ငါးသည် ရေတည်းဟူသော တည်ရာမှ ထုတ်၍ ကြည်းကုန်း၌ တင်ထားအပ်သည် ရှိသော် ရေကို အောက်မေ့ တဆွေ့ဆွေ့ခုန် တုန်လှုပ် သကဲ့သို့ မာရ်သည် ထားအပ်သော ကိလေသဝဋ်ကို ပယ်ခြင်းငှာ ကာမဂုဏ်၌ မြူးခုန်ပျော်ပါး ကျက်စားနေကျ ဖြစ်သော ဤစိတ်သည် ကာမဂုဏ်ဓာတ် တည်ရာအရပ်မှ ထုတ်၍ ဝိပဿနာတည်းဟူသော ကြည်းကုန်း၌ တင်ထား အပ်သည် ရှိသော် ကာမဂုဏ်အာရုံတို့ကို တအောက်မေ့မေ့ တဆွေ့ ဆွေ့ခုန် တုန်လှုပ်လေ၏” (ဝိတ္ထဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“နှိပ်နင်းနိုင်ခဲ့ထသော၊ လျင်မြန်စွာဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်းရှိထသော၊ မျိုးနွယ်နိမ့်မြင့် သင့် မသင့်ကို မချင့်တွက်

စတုတ္ထအကြိမ်

တတ်သော၊ အမှတ်မရှိသော ကာမဂုဏ်၌ ကျလေ့ရှိသော စိတ်ကို ဆုံးမသူအား ကောင်း၏။ ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးသော စိတ်သည် ချမ်းသာသုံးချက်ကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။

(စိတ္တဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“အလွန် မြင်နိုင်ခဲ့သော၊ အလွန်လည်း သိမ်မွေ့သော၊ မျိုးနွယ်နိမ့်မြင့် သင့်မသင့်ကို မချင့်တွက်တတ် အမှတ်မရှိသော ကာမဂုဏ်၌ ကျလေ့ရှိသော စိတ်ကို ပညာရှိသည် စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စောင့်ရှောက်၍ လုံခြုံသောစိတ်သည် ချမ်းသာသုံးချက်ကို ရွက်ဆောင်တတ်၏”

(စိတ္တဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဝေးသောအရပ်၌ တည်သော အာရုံသို့လည်း သွားတတ်သော၊ တစ်ခုချုပ်ပြီးမှ တစ်ခုဖြစ်သော၊ ကိုယ်လည်း မဟုတ်သော၊ မဟာဘုတ်တည်းဟူသော လိုဏ်လျှင်တည်ရာရှိသော၊ စိတ်ကို စောင့်စည်းနိုင်သူတို့သည် ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ကုန်လတ္တံ့”

(စိတ္တဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဒါဖြင့်ဘုရား လူကို တရားကျောင်းမှာ ထောင်ချပြီး စိတ်ကို ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ထောင်ချရမယ်ပေါ့”

“အေးအေး၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ၊ ဒါနဲ့ စပ်မိပြီး ပြောပြဦးမယ်၊ နားထောင်ဦး”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ရှေးက အရှင်မြတ်သုံးပါး- “ကာမဝိတက် အစရှိသော အကုသိုလ် အကြံအစည်များကို မကြံစည်စတမ်း”လို့ ကတိ ကဝတ်ထားပြီး တောကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ဝါဆိုကြတယ်၊ သီတင်းကျွတ်တော့ အကြီးအရှင်မြတ်က အငယ်ဆုံး အရှင်မြတ် ကို မေးတယ်။

“ငါ့ရှင်...ဤဝါတွင်း သုံးလကာလအတွင်းဝယ် အဘယ်မျှသော အရပ်၌ စိတ်အား ပြေးသွား ဖြစ်ပွားခွင့် ကို ပေးအပ်သနည်း”

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်သည် ဤဝါတွင်း သုံးလကာလအတွင်းဝယ် ကျောင်းပရိဝုဏ် အပိုင်းအခြားမှ အပြင်အပ၌ စိတ်အား ပြေးသွားဖြစ်ပွားခွင့်ကို မပေးခဲ့ပါ”

“တစ်ဖန် အကြီးအရှင်မြတ်က အလတ်အရှင်မြတ် အား မေး၏။ အလတ်အရှင်မြတ်က ပြန်ဖြေသည်။

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်သည် ဤဝါတွင်း သုံးလကာလအတွင်းဝယ် မိမိနေသော ကျောင်းခန်း အတွင်းမှ အပြင်အပသို့ စိတ်အား ပြေးလွှားထွက်သွား ခွင့်ကို မပေးခဲ့ပါ”

“အရှင်မြတ် အငယ်နှစ်ပါးက အရှင်မြတ်ကြီးအား တစ်ဖန် မေးလျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားတို့သည် ဤဝါတွင်း သုံးလအတွင်းဝယ် အဘယ်မျှသော အရပ်၌ မိမိစိတ်အား ပြေးသွား ဖြစ်ပွားခွင့်ကို ပေးအပ်ခဲ့ပါသနည်း”

“ငါ့ရှင်တို့ ငါသည် ဤဝါတွင်းသုံးလ ကာလအတွင်း
ဝယ် မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ အပြင်အပသို့ စိတ်အား
ပြေးလွှားထွက်သွားခွင့်ကို မပေးခဲ့ပါ”

“အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားတို့သည် ပြုနိုင်ခဲ့
သော အမှုကို ပြုတော်မူအပ်ပါပေ၏”

(သက္ကပဉ္စသုတ်-အဋ္ဌကထာ)

“ယောဂီတို့လဲ အဲဒီလို ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုနိုင်ကြပါ
စေကုန်သတည်း။ ကဲ...တော်ကြစို့”

❁ ကိုယ့်စိတ်နှစ်တွင် စိတ်ကိုလျှင် ယဉ်အောင် ဆုံးမနိုင်စေ
သော်။

သို့စောင်းဟောတယ်တဲ့ဘုရား

(၁၃)

ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည့် သုတ္တန်တရားတော်တို့မှာ သတ္တဝါတို့၏ အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈာသယကို ကြည့်၍ ဟောထားခဲ့သော တရားတော်များဖြစ်၏။ ယင်းတရားတော်များကို မိမိတို့ ပြန်၍ ဟောသောအခါ တရားနာပရိသတ်အများတွင် တစ်ယောက်ယောက်၏ အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈာသယနှင့်လည်းကောင်း၊ အဖြစ်အပျက်နှင့်လည်းကောင်း တိုက်ဆိုင်စမြဲ၊ တူညီစမြဲပင်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ တိုက်ဆိုင်တူညီရာတွင် မိမိတို့ဟောပြောသူ မရောက်ဖူး၊ မဟောဖူးသေးသော အရပ်တွင်ဖြစ်ပါက “ဒီဘုန်းကြီး ငါ့အကြောင်းကို သိ၍ ငါ့ကြည့်ဟောတယ်” လို့ အထင်ကြီး ခံရတတ်၏။ ရောက်ဖူး၊ ဟောဖူး၍ အသိအကျွမ်းများသောအရပ်

ဓတုတ္တအကြိမ်

တွင်ဖြစ်ပါက “ဒီဘုန်းကြီး ငါ့စောင်းဟောတယ်” ဟု အပြောခံရလေ့ရှိ၏။

မိမိသည် ယင်းအဖြစ်အပျက်မျိုးနှင့် တစ်ခါမက အခါများစွာ ကြုံရ၏။ ထိုတွင် မိမိနှင့် ရင်းနှီးသော ဒကာမကြီးတစ်ယောက်၏ ပြောဆိုမှုကို ပြပါအံ့။ တစ်ခါက မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့တွင် လေးနေရာမျှ တရားဟော၏။ တချို့ ပရိသတ်သည် လေးနေရာလုံးသို့ လိုက်၍ တရားနာ၏။ တစ်နေ့ ထိုတရားနာပရိသတ်ထဲမှ မိမိနှင့်ရင်းနှီးသော ဒကာမကြီးများတစ်စု ရောက်လာ၍ ရှိခိုးလျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်းကို ဒေါ်ဒေါ်က ပြောတယ်၊ သူ့စောင်းဟောတယ်တဲ့ ဘုရား”

ဒေါ်ဒေါ်ဆိုသူမှာ မိမိအား အလွန်ကြည်ညိုသော ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ လာပြောသူမှာ ဒကာမကြီးနှင့်အတူ တရားနာဖော်နာဖက် ရင်းနှီးသူချင်းပင်ဖြစ်၏။

“နေပါဦး၊ ဘယ်မှာ ဟောတုန်းကလဲ၊ ဘာတရားဟောတုန်းကလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး၊ သူ့ကို ဘယ်လို စောင်းဟောသတဲ့လဲ”

“ဟိုတစ်နေ့ညကပေါ့၊ အမည်းကံ၊ အဖြူကံ၊ အမည်းအဖြူရောတဲ့ကံ၊ အမည်းအဖြူ မရောတဲ့ကံလို ကံလေးမျိုးဟောတဲ့ညကပေါ့၊ အဲဒီကံလေးမျိုး တရားဟောတာ သူ့စောင်းဟောတယ်တဲ့ ဘုရား”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးပဉ္စင်း သူ့လဲ စောင်းမဟောဘူး၊ တခြား ဘယ်သူ့ကိုမှလဲ စောင်းမဟောဘူး၊ ဒီကံလေးမျိုးက လူတိုင်းနှင့် တူလို့ အမည်းအဖြူ အရောများလို့ မရောစေချင်တဲ့ဆန္ဒ၊ သိစေ ချင်တဲ့ဆန္ဒနှင့် အများအတွက် ဟောတာပါ”

“မသိဘူး၊ အဲဒါ ဒေါ်ဒေါ်ကတော့ ဦးပဉ္စင်းက သူ့စောင်း ဟောတယ်ချည်းပဲ ပြောနေတာပဲ”

ဒကာမကြီးမှာ တရားလည်း အလွန်နာ၏။ အကင်းလည်း ပါး၏။ ဆိုလိုရင်းမှာ သိလွယ်၏။ သူ့အဖြစ်နှင့် တိုက်ဆိုင်တူညီ၍ ပြောခြင်းမျှသာဖြစ်၏။ အပြစ်တင်လို၍ ပြောခြင်းမဟုတ်ပေ။

“သူ့ကိုဖြင့် ဘာဖြစ်လို့ စောင်းဟောရမလဲ၊ ဒီလောက် ရင်းနှီးနေတာပဲ၊ တည့်တည့်ပြောမှာပေါ့၊ အခုလဲ မဟုတ်တာ မမှန်တာကို မဟုတ်ဘူး၊ မမှန်ဘူး၊ မလုပ်နဲ့ ရှောင်လို့၊ ဟုတ်တာ မှန်တာကိုလဲ ဟုတ်တယ်၊ မှန်တယ် ကြိုးစားလုပ် စသည်ဖြင့် တည့်တည့်မှန်မှန်ပဲ ပြောဟောပေးနေတာပဲ၊ ယခုမှ သူများနေရာ က တရားပွဲထဲမှာ စောင်းဟောပါ့မလား”

“တပည့်တော်လဲ အပြောသားပဲဘုရား၊ အဲဒီ ကံလေးမျိုး တရားက လူတိုင်းနှင့် တိုက်ဆိုင်နေတဲ့ တရား၊ ဒေါ်ဒေါ် တစ်ယောက်တည်းနှင့်သာ တိုက်ဆိုင်တာ မဟုတ်ဘူးလို့”

“ဒါဖြင့် ဒကာမကြီးကို ဒီတရားဟောပေးလိုက်၊ ဒီတရား ရှိနေရင် နောက်တစ်ခါ စောင်းဟောတယ်လို့ ပြောစရာမလိုတော့ ဘူးလို့လဲ ဦးပဉ္စင်းက ပြောတယ်လို့ ပြောလိုက်”

“ကိုယ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကာယ ဒုစရိုက်သုံးပါးကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ကာယဒုစရိုက်ကို စွန့်ပယ်၍ ကိုယ်ဖြင့် သုစရိုက်ကို ကျင့်ရာ၏”

“နှုတ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝစီဒုစရိုက် လေးပါးကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ နှုတ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ဝစီဒုစရိုက်ကိုစွန့်၍ နှုတ်ဖြင့် သုစရိုက်ကို ကျင့်ရာ၏”

“စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟုဆိုအပ်သော မနောဒုစရိုက် သုံးပါးကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ စိတ်ဖြင့် စောင့်ရှောက်သည် ဖြစ်ရာ၏။ မနောဒုစရိုက်ကို စွန့်ပယ်၍ စိတ်ဖြင့် သုစရိုက် ကို ကျင့်ရာ၏”

“ပညာရှိတို့သည် ကိုယ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါး နှုတ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် စိတ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ထိုပညာရှိတို့သည် စင်စစ် ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ စောင့်စည်းကုန်၏”

(ကောဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား၊ ဒီတရားတွေ အကုန်လုံးခြုံနေရင် ဘယ်စောင်းဟောတယ်လို့ ထင်စရာရှိတော့မလဲ၊ ကိုယ့်ဘက်က အကုန် ကောင်းနေတာပဲဟာ”

“ပြီးတော့ ဒီလိုလဲ ပြောလိုက်ဦး”

စတုတ္ထအကြိမ်

“တရားဆိုတာ စောင်းမဟောရဘူး၊ စောင်းဟော
လျှင်လဲ တရားမဟုတ်ဘူး၊ မတရားဖြစ်သွားမယ်၊ မတရား
ဟောလျှင် ဘယ်မှာ တရားဟောဘုန်းကြီး ဟုတ်တော့မလဲ၊
တရားလမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်တည့်မတ်မတ်ဟောမှ
တရားဟောတယ်ခေါ်တာလို့၊ တရားဟောတယ်ဆိုတာ
မီးရထားသွားသလိုပဲ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် ကိုယ့်တရား
လမ်းပေါ် ကိုယ်သွားနေတာပဲ၊ မီးရထားလမ်းဖြတ်တဲ့လူကို
မီးရထားက တိုက်သလို နင်းသလို တရားလမ်းကြောင်း
ဖြတ်တဲ့လူကို တရားက တိုက်တာ၊ နင်းတာပဲလို့၊ အဲဒီလို
ပြောလိုက်၊ တရားလမ်းကြောင်းဖြတ်လို့ အတိုက်ခံရ၊
အနင်းခံရတာ၊ စောင်းတာမဟုတ်ဘူးလို့”

ဒကာမကြီးများမှာ ရယ်ကာမောကာနှင့် သဘောကျ၍
“ပြောမယ် ဘုရား၊ ပြောမယ်ဘုရား”ဟု လျှောက်ထားရင်း ရှိခိုး
ဦးချ၍ ထပြန်သွားတော့၏။

❀ ဗုဒ္ဓတရား ပြန်ဟောကြား စောင်းလား၊ ချိတ်လား
ကင်းစေသော်။

ရယ်ရလို့ သွားနာတယ်ဘူးရား

(၁၄)

လူအမျိုးမျိုး နတ်အထွေထွေရှိ၏။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် စရိုက်ချင်း မတူကြပေ။ အထုံဝါသနာချင်းလည်း မတူကြပေ။ လောကသဘောအရ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတူဆက် သွယ်ပေါင်းသင်းနေသော်လည်း စရိုက်ဝါသနာချင်းမူ ကွဲပြားသည် သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာက ဖွင့်ပြသည်။

“ဇွေ သတ္တာ ဧကဇ္ဈသယာ နာ မ ဒုလ္လဘာ”
ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်ဆိုလျှင် အလိုဆန္ဒ အဇ္ဈသယ တစ်မျိုး တည်းဟူ၍ ရခဲ၏”

(သက္ကပဉ္စသုတ်-သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ)

“မှန်၏။ မိမိထံသို့ ဆည်းကပ်လာသူ ဒကာ-ဒကာမ အများအပြားရှိ၏။ ထိုသူတို့၏ စရိုက်နှင့် ဝါသနာလည်း အများ

စတုတ္ထအကြိမ်

အပြားပင်ရှိ၏။ ဒကာတစ်ယောက်သည် မိမိအား အထူးကြည်ညို
 ၏။ တတ်နိုင်သလောက် လှူဒါန်းသမှု ဒါနပြု၏။ သို့ရာတွင်
 သူသည် ဥပုသ်စောင့်လေ့မရှိ။ ထမင်းဆာလို့ဟု ဆင်ခြေပေး၏။
 တရားနာလေ့မရှိ။ ပျင်းလို့ဟု ဆင်ခြေပေး၏။ တရားအားထုတ်လေ့
 မရှိ။ အိပ်ချင်လို့ဟု ဆင်ခြင်ပေး၏။ မိမိအမျိုးမျိုး ဟောပြောပြ၏။
 မရပေ။ မိမိထံလာသောအခါ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်၊ တရားပွဲမရှိ။
 တရားအားထုတ်ချိန်မဟုတ်တဲ့အချိန်မျိုးမှသာ ရွေးလာလေ့ရှိ၏။
 တစ်ခါသော် သူနှင့်အတူ လာနေကျအဖော်များသာလာပြီး
 သူပါမလာပေ။ သို့နှင့် မိမိက ပါလာနေကျ ပါမလာ၍ အဖော်
 များအား မေး၏။ အဖော်များက ပြောပြ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဒကာ တရားရသွားပြီ ဘုရား”

“ဟင်...ဟုတ်လား၊ ဘယ်မှာသွားပြီး နာကြား အားထုတ်
 လိုက်သလဲမသိဘူး၊ တယ်တရားမြေန်ပါလား၊ ပါရမီထူးတာပေါ့လေ”

မိမိမှာ အမှန်ပင် အံ့ဩသွားသည်။ အချိန်တန်မှ ရနိုင်
 သည်။ သူ့သာဝကနှင့်သူဟူ၍ မိမိယုံကြည်သည်။

“အားထုတ်လို့ မဟုတ်ဘူး ဘုရား၊ ယခု ဟိုဘက်ရွာကို
 “မင်းသားဘုန်းကြီး” တရားလာဟောလို့ တရားသွားနာနေတယ်
 လေ”

ဒကာကြီးများမှာ သူတရားနာဖော်မရ၍ တရားနာဖော်
 ရသည်ကိုပင် ဝမ်းသာ၍ အရှင်ဘုရား ဒကာ တရားရသွားပြီဟု
 ပြောခြင်းဖြစ်ပေ၏။

“ဟာ...ဒကာကြီးတို့ ဥစ္စာကလဲ မဟုတ်တာ၊ မင်းသား ဘုန်းကြီးပဲ ရှိရသေးလား၊ ဘုန်းကြီးဆိုလဲ ဘုန်းကြီးပေါ့၊ မင်းသား ဆိုလဲ မင်းသားပေါ့၊ ဘယ်နှယ် ကြံကြံစည်စည် မင်းသားဘုန်းကြီး လဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး သေသေချာချာ”

“ဒီလိုဘုရား၊ အဲဒီဘုန်းကြီးက မင်းသားကနေ ဘုန်းကြီး ဝတ်လို့ မင်းသားဘုန်းကြီးလို့ ခေါ်တာပါ၊ ဒီနေ့ဆို အဲဒီရွာမှာ တရားဟောတာ သုံးရက်ရှိသွားပြီ ဘုရား”

“အင်း...ဒါဖြင့် သူမင်းသားဘုန်းကြီးတရား သွားနာတာနဲ့ အကျွတ်တရား ရသွားပြီလား၊ တော်တော်ကြာ မင်းသားဘုန်းကြီး လို ဘုန်းကြီးများဝတ်သွားလျှင် သူ့ကို ဘယ်လို ခေါ်ရပါ့”

“မင်းသားတပည့် ဆရာတော်လို့ ခေါ်တာပေါ့”

“အင်း...အင်း၊ ဒကာကြီးတို့ပဲ နာမည်တပ်ခိုင်းရမယ်၊ တယ်ပြီး နာမည်တပ်ကောင်းတဲ့ ဒကာကြီးတွေ၊ “မင်းသားတပည့် ဆရာတော်”တဲ့၊ မင်းသားတပည့်ဆို ဘယ်မှာ ဆရာတော်ဖြစ် မှာလဲ”

“ဪ...အရှင်ဘုရား ကြိုတင်ပူနေလိုက်တာ၊ အရှင် ဘုရား ဒကာလာတော့ မေးကြည့်ပါဦး ဘုရား၊ တော်တော်ကြာ တရားပွဲအပြီး ပြန်လာလို့ တပည့်တော်တို့ကို မတွေ့လျှင် သူ ဒီလိုက်လာမှာ သေချာတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော် သူ့မစောင့်ဘဲ သက်သက် ထွက်လာခဲ့တာဘုရား၊ ဟော...ဟိုမှာ ပြောရင်း ဆိုရင်း ပြုံးစိပြီးစိနဲ့ လာနေပြီဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ဒကာ မေးစမ်း ကြည့်ပါဦးဘုရား”

ပုံမှာ ရှေးကနှင့် မတူပေ။ ရွှင်ပျ သွက်လက်လျက်ရှိ၏။
ရောက်လျှင် အရိအသေ ရှိခိုးကန်တော့ပြီး ပြီးစီးပြီးစိနဲ့ပဲ ထိုင်နေ
သည်။ ကူခြေဆယ်မရပေ။ ဟိုလူကြည့်၊ ဒီလူကြည့်နှင့် လှုပ်ရှား
နေသည်။ သို့နှင့် မိမိက အလိုက်သိစွာ မေးလိုက်သည်။

“ဒကာကြီး တရားရနေပြီဆို၊ တယ်ဟုတ်ပါလား၊ တစ်ခါမှ
တရားနာဖော်မရတဲ့ ဒကာကြီး ဒီတစ်ခါ ဘာတွေများ သံဝေဂ
အထူးရလို့ တရားသွားနာသလဲ၊ ဘာတရားတွေ နာခဲ့ရသလဲ၊
ပြန်ဟောစမ်းပါဦး”

“သံဝေဂ အထူးရလို့ တရားရလို့ တရားသွားနာတာ
မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား၊ မင်းသားဘုန်းကြီး တရားဟောတာ သိပ်
ရယ်ရတာပဲ၊ လက်ဟန် ခြေဟန်နဲ့ ဟောတာ ရယ်ရတယ်တဲ့။
အဲဒီရွာ မလာမီကတည်းက သတင်းကြားလို့ “**ရယ်ရလို့ သွားတာ
ပါဘုရား**” ရယ်လိုက်ရတာ တစ်ခါမှ အငြိမ်မနေရဘူး၊ အူကို
နာနေတာပဲ၊ တရားလဲ ဘာမှ မမှတ်မိပါဘူးဘုရား၊ ဟန်ပန်ကြည့်
ရတာနဲ့ ရယ်စရာ၊ ရယ်ရတာနဲ့ အမောပဲဘုရား၊ ရယ်စရာပဲ
မှတ်မိတော့ တယ်ဘုရား”

“ဘယ်နှစ်ရက်ရှိပြီလဲ၊ တရားနာသွားတာ”

“ဒီနေ့ပါဆိုလျှင် သုံးရက်ပေါ့ဘုရား”

“သုံးရက်တောင် ရှိသွားပြီ၊ သိပ်ဟုတ်နေပြီပေါ့၊ သုံးရက်
ဆိုတော့ တရားတစ်ပုဒ်တစ်လေ မှတ်မိပါလိမ့်မယ်၊ ပြန်ဟောပြစမ်း
ပါဦး၊ ဘာတရားတွေ ဟောလဲ”

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“မမှတ်မိပါဘူးဘုရား၊ သူဟောသလိုလဲ ဘယ်ဟောတတ် ပါမလဲဘုရား၊ ဘုန်းကြီးက တရားဟောတာ အနားမှာ ဘုန်းကြီး တစ်ပါး ထားရသေးတယ်၊ တို့ဖို့ ဆိတ်ဖို့တဲ့၊ ဟောတော့ ခြေဟန် လက်ဟန်နဲ့၊ အနားက ဘုန်းကြီးကို တို့လိုက် ဆိတ်လိုက်နဲ့ တစ်ခါတလေများ အနားက ဘုန်းကြီးကို ကုန်းနမ်းတော့ မတတ်ပဲ ဘုရား၊ ရယ်ရတာလဲ တသောသောပဲ၊ အဲဒါကြည့်ပြီး ရယ်နေရတာနဲ့ ဘယ်တရား မှတ်မိတော့မလဲ ဘုရား”

“ခက်ပြီ၊ အဲဒါမှ ခက်တယ်၊ ဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက အဲဒီလို မင်းသား၊ မင်းသမီးဟန်တွေနဲ့ သီဆို ဟောပြောလို့ အကဲရဲ့ခံရသဖြင့် မဟောဖို့ ဘုရားရှင်က သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ပြီး တားမြစ်ခဲ့ရတယ်၊ ယခုတော့ ဒကာကြီးက ဒါမျိုး သဘောကျ တယ်ဆိုတော့ ဒကာကြီး အကျွတ်တရားရအောင် ဦးပွင်း ကပြမှ နဲ့ တူတယ်၊ တကယ်တော့ အဲဒီလို ရယ်စရာ၊ ရွှန်းစရာတွေနဲ့ အသံနေ အသံထားနဲ့ ဟောတာဟာ လူကြိုက်များတယ်၊ ပရိသတ် များတယ်ဆိုပေမယ့် ကောက်ရိုးမီးပါ၊ ပွဲပြီး မီးသေပါ၊ တရားမှ မမှတ်မိတော့ တရားဟောရကျိုး မနပ်ပါဘူး၊ လူများတယ်ဆိုပေ မယ့် အနှစ်မပါ အကာလူတွေ အခွံ အပွေး အခက် အရွက် လူတွေများတာပါ၊ ရိုးရိုးဟောတာက လူနည်းချင်နည်းမယ်၊ အနှစ် ရှိတဲ့ လူတွေဆိုတော့ တရားကောင်း မှတ်မိပြီး ကျင့်ကြံအား ထုတ်ဖို့ လိုက်နာဖို့ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်”

စတုတ္ထအကြိမ်

ထိုသို့ ပြောသောအခါ ဒကာကြီးအားလုံးတို့မှာ ငြိမ်သက်စွာ နားထောင်နေ၏။ ဆုံးသွားသော်လည်း ငြိမ်လျက်ပင်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကမျှ စကား မဟုတ်ပေ။ မိမိလည်း ရှေးစကား ဆက်မပြောတော့ဘဲ စဉ်းစားနေ၏။ ယင်းသို့ စဉ်းစားနေစဉ် မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မဃဒေဝလင်္ကာမှ တရားဟောမှုနှင့် ဆက်သွယ်၍ ရေးထားသည့် လင်္ကာများ မိမိဉာဏ်အစဉ်တွင် ထင်မြင်ပေါက်ဖွားလာ၍ စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်မိ၏။ ထိုဒကာကြီးများတော့ ကြားသိဟန် မတူပါ။

“ရှင်ဆိုး ရှင်ညစ်၊ ရဟန်းဖြစ်လည်း၊ စင်စစ်ယုတ်မာ၊ ပါမိစ္ဆာဖြင့်၊ ဒကာလူဗိုလ်၊ ချီးမွမ်းဆိုနှင့်၊ ထိုထိုဖြစ်ပည်း၊ ပစ္စည်းလာဘ်ကို၊ တောင့်တလို၏၊ လိုသည့်ရွှေကံ၊ ကြံဝိတက်ကြောင့်၊ အုတ်ကျက်အုန်းအင်း၊ ကြော်ငြာလျင်း၍၊ သတင်းပေးကာ၊ ဒေသစာဖြင့်၊ မြို့ရွာနေပိုဒ်၊ နယ်တိုက်တိုက်ကို၊ လိုက်၍ဖျက်ဆီး၊ ခိုးသူကြီးသို့၊ ရံသီးများစွာ၊ ပရိဝါနှင့်၊ မလိမ်မာသူ၊ ရှင်လူဗာလ၊ အပ္ပသုတ၊ မိန်းမယောက်ျား၊ သူဝံ့အားလျှင်၊ လှည့်ပြေးသမှု၊ သက်မွေးပြုလျက်၊ ရှင်တုရှင်ဝါ၊ မဟာစောရ၊ ရှင်ဓားပြတို့၊ ပါပကျင့်မျိုး၊ အလိုဆိုးဖြင့်၊ အကျိုးမတုံ့၊ မိုက်သင်းဖွဲ့၍၊ ငရဲစီးပွား၊ ရှာသော့လားသို့၊ တရားတရား၊ တဟားဟားနှင့်၊ ပြစ်များပြောပုံ၊ တောင်နှယ်ပုံ၏”

(မဃဒေဝ)

စတုတ္ထအကြိမ်

“ခံတွင်း နှုတ်ဆော့၊ ကျင့်သွမ်းသောလျက်၊ တမော့
 ကြွားကြွား၊ တလွှားလွှားနှင့်၊ တရားဟောယောင်၊ ချို့ရှင်
 ပြောင်လည်း၊ တောင်တောင်မြောက်မြောက်၊ ပင့်မြှောက်
 ချနိုင်၊ ရောင်ရိပ်ဝဲရစ်၊ လာဘ်ကို ညှစ်လျက်၊ ဗလစ်ဗလစ်၊
 နှုတ်မထစ်ဘဲ၊ မဆစ် မဆိတ်၊ မတိတ်အသံ၊ တညံညံဖြင့်၊
 တရံမစဲ၊ ဘွာစီကြိ၍၊ နှုတ်ရဲလျှာရွ၊ တချို့ကမူ၊ မာန
 တောင်နီး၊ တက်ဘိစီး၍၊ ထေရ်ကြီး ဝါကြီး၊ သိက္ခာ
 ကြီးအား၊ ခရီးလမ်းကြား၊ တွေ့ကြုံငြားလည်း၊ လေးစား
 မဲ့ဘိ၊ အတိမာနီ၊ မချီလက်အုပ်၊ မတုပ်မကွ၊ ဦးမချဘူး၊
 ဝေးကကြည်ဖဲ၊ တိမ်းရှောင်လွှဲ၍၊ တစ်ပွဲထွက်ဝင်၊ ငါ့ပြင်မရှိ
 ဟူဘိဝါဝင့်၊ မလျော်ကျင့်၏၊ သမင့်အလား၊ တောသစ်
 ကျားနှင့်၊ တောသားတို့သွင်၊ ဘယ်ကျိုးထင်လိမ့်၊
 ရှင်ပင်တပဲ၊ ငရဲ-ပြိတ္တာ၊ ဖြစ်တတ်စွာ၏” (မဃဒေဝ)

“စုတိပျက်စီး၊ သေခါနီး၌၊ တွတ်တီးတွတ်တာ၊
 ထိတ်လန့်စွာဖြင့်၊ သိက္ခာ စွန့်ယောင်၊ ဝါစွန့်ယောင်နှင့်၊
 ကတောင်ကချောက်၊ ပတောက်ပရစ်၊ မိုးကြိုးပစ်ခါ၊
 လက်ဆီးကာသို့၊ ထွေရာစွဲလမ်း၊ ဆိုယောင်ယမ်း၍၊
 မြည်တမ်းဟိန်းဟဲ၊ တညဲညဲနှင့်၊ ငရဲမီးပူ၊ အမွေယူလျက်၊
 ရောရှ-ဝီစီ၊ အောက်သို့ထိအောင်၊ ကျဘိခြုတ်ခြုတ်၊
 ခံကြမ်းကြုတ်ပြီး၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၊ မှိုင်းမှောင်ညိုညို၊ ပြိတ္တာ
 မြို့ဝယ်၊ ရှင်တို့စံခန်း၊ ကြီးခါးပန်းက၊ သင်္ကန်းပြောင်ပြောင်၊

မီးအရောင်နှင့်၊ ကျီးကောင်လင်းတ၊ သိန်းစွန်စသည့်၊
ဆိတ်ဆွဆွေငင်၊ ကောင်းကင်ထက်ဝန်း၊ ပြေးပျံသန်း၍၊
ရဟန်းပြိတ္တာ၊ တဝါဝါလျှင်၊ မဟာဒုက္ခ၊ ပြင်းပြကြွက်ဆူ၊
ဟစ်ကြွေးဦး၍၊ ကယ်သူမမြင်၊ ပူပင်နွမ်းညှိုး၊ ထိုရှင်ဆိုးတို့၊
ကိုးရိုးကားရာ၊ အပါယ်လားသည်၊ မှားမှတ်နာ၊ အိမ်းအိမ်း
တည်း” (မဃဒေဝ)

- ❁ အမှန်တရား ဟောသူများ များများပေါ်လာပါစေသော်။
- ❁ အမှန်တရား နာသူများ များများ ပေါ်လာပါစေသော်။

ပါးစပ်လှုပ်ရှားနဲ့ အမြတ်ဆုံးကုသိုလ်ရတာ

(၁၅)

မိမိသည် တောရကျောင်းနေသူမို့လားမသိပါ။ တရားဟော
ရောက်ရာ မြို့ရွာများတွင် တောရကျောင်းကို ပထမဆုံး စုံစမ်းလေ့
ရှိ၏။ တောရကျောင်းရှိသည်ဆိုလျှင် အချိန်ယူ၍ သွားရောက်လေ့
ရှိ၏။ တစ်ခါသော် တရားဟောရင်း တောရကျောင်းဆရာတော်
ကြီးတစ်ပါး၏ သတင်းကိုကြားရ၏။

သို့နှင့် မိမိသည် အချိန်ရခိုက် ဒကာများအား လိုက်ပို့
ခိုင်း၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ ပရိယတ် ပဋိပတ် စွယ်စုံ ဆရာတော်
ကြီးပင်ဖြစ်၏။ ကြည်ညိုဖွယ်အလွန်ကောင်း၏။ ရောက်လျှင် မိမိ
သည် အရိုအသေ ရှိပြီးပြီ၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့
စွာ စကားပြောဆို၏။ စကားပြောရင်း မိမိအား သူ၏ ဂေါစရဂါမ်
တွင် တရားဟောနေဆဲမှန်း သိသွား၍ ဆုံးမ၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အေး-အေး၊ ငါ့ရှင်က တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကိုး၊ ကောင်းတယ်ငါ့ရှင်၊ ဒါနအမျိုးမျိုးရှိရာ ဒီတရားဟောတဲ့ ဓမ္မဒါနက အမြတ်ဆုံးပဲကွယ်၊ အဲဒီအမြတ်ဆုံးဒါနကို တို့နဲ့ ငါ့ရှင်တို့ပဲ ပြုလုပ်နိုင်တာ။ ငါ့ရှင်နဲ့ တို့က “**ပါးစပ်လှုပ်ရုံနဲ့ အမြတ်ဆုံးကုသိုလ်ရတာ**” လူတွေမှာဆို နဖူးကချွေး ခြေမကျအောင် လုပ်လို့ရတဲ့ ပစ္စည်းကို အကုန်အကျခံပြီး လှူဒါနဖြစ်တယ်။ အဲဒီဒါနထက် တို့ ငါ့ရှင်တို့ ပြုရတဲ့ဓမ္မဒါနက အများကြီးသာတယ်။ သူတို့လောက်လဲ မပင်ပန်းဘူး၊ ဒါကြောင့် ကြီးစားဟောပေးကွယ် ငါ့ရှင်”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော် ဒီဓမ္မဒါနဖြစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပဲ ဟောပေးပါတယ်ဘုရား”

“အေး...အေး၊ ကောင်းတယ်...ကောင်းတယ်၊ ငါ့ရှင်ကလဲ တောရကျောင်းနေကိုး၊ ကဲ...ဒါဖြင့် တို့တောရကျောင်းထဲလဲ လိုက်ကြည့်ဦးပေါ့၊ သဘောကျလဲ လာနေနိုင်တယ် ငါ့ရှင်ရဲ့ ကျောင်းအလွတ်တွေ ရှိနေသားပဲ”

မိမိတို့သည် ဆရာတော်ကြီးအား ရှိခိုးဦးချပြီး လှည့်ပတ်ကြည့်ရှု၏။ သဘာဝအတိုင်း မပြုမပြင်ရဘဲ လှနေသော တော၊ သစ်ပင်၊ တောင်ကုန်း၊ ချိုင့်ဝှမ်း၊ စမ်းချောင်း၊ လွင်ပြင်ကလေးများနှင့် နေချင့်စဖွယ် သာယာလှ၏။ စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့လှ၏။ သို့ကြည့်ရှုစဉ် ဒကာကြီးများအား စကားစလိုက်၏။

“အင်း...ဒကာကြီးတို့ တောရကျောင်းရောက်ပြီး ဆရာတော်ကြီးလဲ ဖူးရတော့ ရှေးက ဘုရားရှင်နှင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်

တွေ ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောမှာ ပြောကြဆိုကြတာတွေ သွားသတိရတယ်”

“ဘယ်လိုပြောကြပါသလဲဘုရား၊ ပြန်ပြောပြစမ်းပါဦး”

“အင်း...လာကြ၊ ပြန်ရင်းပြောသွားတာပေါ့၊ တော်တော် ကြာ နေပူနေမယ်”

မိမိတို့သည် ဆရာတော်ကြီးအား ရှိခိုးဦးချပြီး ပြန်လာပါတော့သည်။ ပြန်လာရင်း မိမိကပြောပြသည်။

“ဂေါသိင်္ဂအင်ကြင်းတောမှာ ဘုရားရှင်၊ ရှင်သာရိပုတ္တ၊ ရှင်အာနန္ဒ၊ ရှင်ရေဝတ၊ ရှင်အနုရုဒ္ဓ၊ ရှင်မဟာကဿပ၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနတို့ တပည့်အသီးသီးနှင့် ဆုံစည်းခိုက်ပေါ့၊ ဘုရားရှင်က ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ သီတင်းသုံးတယ်၊ ရှင်သာရိပုတ္တတို့ သီးသန့်ဆုံတဲ့အခါ ရှင်သာရိပုတ္တက ရှင်အာနန္ဒအားမေးတယ်။

“ငါ့ရှင်အာနန္ဒ၊ ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်း၏။ ညဉ့်သည်အပြစ်ကင်း၏။ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်ကုန်၏။ နတ်ဌ ဖြစ်သော အနံ့တို့ကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင်လှိုင်၏။ ငါ့ရှင်အာနန္ဒ၊ ဘယ်သို့သဘောရှိသော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်ရာသနည်း”

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တ၊ ဗဟုသုတ အကြားအမြင်များကို ကြားနာမှတ်သား ဆောင်ထား၍ နှုတ်ဖြင့်ဆည်းပူး၊ စိတ်ဖြင့်အဖန်ဖန်ရှု၊ ပညာဖြင့် ထိုးသွင်းသိအပ်သည့်

စတုတ္ထအကြိမ်

ထိုရဟန်းသည် ပရိသတ်လေးပါးတို့အား အနုသယတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟော၏။ ယင်းရဟန်းဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏”

ရှင်သာရိပုတ္တသည် ရှင်ရေဝတအားမေး၏။ ရှင်ရေဝတသည် ရှင်သာရိပုတ္တအားဖြေ၏။

“ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တ၊ တစ်ယောက်ထီးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ မွေ့လျော်သော မိမိ၏စိတ်တည်ကြည်ခြင်း၌ ယှဉ်သော၊ မတားမြစ်အပ်သော၊ ဈာန်ရှိသော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဆိတ်ငြိမ်ရာတောကျောင်းတို့ကို ပွားစေတတ်သော ရဟန်းဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏”

ရှင်သာရိပုတ္တသည် ရှင်အနုရုဒ္ဓအားမေး၏။ ရှင်အနုရုဒ္ဓသည် ရှင်သာရိပုတ္တအားဖြေ၏။

“ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြတ်သောပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်လျက် အကွပ်အဝန်းတစ်ထောင်ကို ကြည့်ရှုသကဲ့သို့ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့် လောကဓာတ်တစ်ထောင်ကို ကြည့်ရှုနိုင်သော ရဟန်းဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏”

ရှင်သာရိပုတ္တသည် ရှင်မဟာကဿပအားမေး၏။ ရှင်မဟာကဿပသည် ရှင်သာရိပုတ္တအားဖြေ၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တ၊ မိမိသည် တော၌နေလေ့ရှိ၍
တော၌နေလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို ချီးမွမ်းစကား ပြောကြား
လေ့ရှိသော ရဟန်းဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏”

ရှင်သာရိပုတ္တသည် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနအား မေး၏။
ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနသည် ရှင်သာရိပုတ္တအား ဖြေ၏။

“ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တ၊ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည် အဘိဓမ္မာ
စကားပြောကုန်၏။ အချင်းချင်းမေးကုန်၏။ အမေးခံရကုန်
သော ရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း၏ အမေးကို ဖြေကုန်၏။
မပင်ပန်းစေကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့၏ တရားနှင့်ယှဉ်သော
စကားသည်လည်း အစဉ်မပြတ်ဖြစ်၏။ ယင်းရဟန်းတို့ဖြင့်
တင့်တယ်စေရာ၏”

ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနသည် ရှင်သာရိပုတ္တအားမေး၏။
ရှင်သာရိပုတ္တသည် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာနအားဖြေ၏။

“ငါ့ရှင်မောဂ္ဂလာန၊ စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း
ဖြစ်စေ၍ စိတ်၏အလိုအားဖြင့် မဖြစ်စေသော ရဟန်းဖြင့်
တင့်တယ်ရာ၏”

ဘယ်သူ၏အဖြေ အကောင်းဆုံးလဲဆိုတာ သိရအောင်
ဆိုပြီး အားလုံးစုရုံး၍ ဘုရားရှင်ထံသွားပြီး အကြောင်းစုံလျှောက်
၏။ ဘုရားရှင်က မိန့်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“သင်တို့အဖြေအားလုံးသည် အကောင်းချည်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။ သို့သော် ငါ၏အဖြေကိုလည်း နားထောင် ကြကုန်ဦးလော့?”

“ ‘ငါ၏စိတ်သည် အာသဝေါတရားတို့မှ မလွတ် မချင်း ငါသည် ထက်သက်ပလ္လင်ကို မဖျက်အံ့’ ဟု ထက်ဝက် ပလ္လင်ခွေ၍ အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ဖြောင့်စွာထားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေ့ရှုသတိကို ဖြစ်စေ၍ ထိုင်နေသောရဟန်း ဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏” (မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ် မူလပဏ္ဏာသ)

“ဒါဖြင့် တည့်တော်တို့ တောရကျောင်းလည်း ဘယ်ရဟန်း ဖြင့် တင့်တယ်ရာပါသနည်း ဘုရား”

“ဘယ်ရဟန်းဖြင့် တင့်တယ်ရမလဲ ဒကာကြီးရဲ့၊ ဆရာ တော်ကြီးဖြင့် တင့်တယ်ရာ၏ပေါ့၊ ဒါပြောချင်လို့ နဂိုကစကား စတာပဲပ...”

“အရှင်ဘုရားများ တစ်ဝါလောက်ဆိုလျှင် သိပ်တင့်တယ် သွားမှာပေါ့ဘုရား”

“တင့်တယ်မနေနဲ့ ရောက်ပြီ၊ မောလဲမောပြီ”

- ❁ ခပ်သိမ်းဒါန နိုင်တာက ဓမ္မဒါနဖြစ်သည်နော်။
- ❁ တရားအမြဲ ကြိုးအားသဲ တောထဲတင့်တယ်ရာ၏သော်။

သိလျှင်ဘယ်လူပျိုမလဲဘုရား

(၁၆)

အလုပ်တစ်ခုကို မကောင်းသောအလုပ်ဟု သိလျက်နှင့် လုပ်နေသူနှင့် မသိ၍လုပ်နေသူဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် ပထမအမျိုးအစားမှာ လမ်းဆုံးရောက်နေပြီ ဖြစ်၏။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာမူ သိအောင် ပြောဟောပေးသူရှိ၍ သိသွားလျှင် မလုပ်တော့ပေ။ ရှောင်ကြဉ်၏။ တရားဟောရခြင်းသည် ယင်းဒုတိယအမျိုးအစား လူများအတွက် ဟောရခြင်းဖြစ်၏။

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိသည် မြို့တစ်မြို့မှ ဘုရားပွဲတစ်ပွဲတွင် တရားဟောရ၏။ ရှေးက ဘုရားပွဲများမှာ အငြိမ့်ပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲ စသည်များဖြင့် ကျင်းပလေ့ရှိ၍ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက “တစ်နှစ်တစ်ခါ၊ ငရဲရှာ၊ လူ့ရွာဘုရားပွဲ” ဟူ၍ လင်္ကာစီကုံးဆုံးမခဲ့သည်။ သို့သော် ယင်းအဆုံးအမကို သိကြားလိုက်နာသူ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

ယခုဘုရားပွဲမှာမူ တရားပွဲနှင့် ကျင်းပ၍ မိမိက ချီးကျူး
ဟောကြား၏။ မလ္လကောင်းသောအလှူကို အချို့လှူနေကြောင်း
စသည်ဖြင့် ဒါနငါးမျိုးကို ဟောပြု၏။

လူတို့က ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟု သတ်မှတ်သမှတ်အပ်သော်
လည်း စင်စစ်မှာ အကုသိုလ်မကောင်းမှုသာ ဖြစ်နေသော ဒါန
တို့သည်-

၁။ သေအရက်အလှူ၊

၂။ ပွဲသဘင်အလှူ၊

၃။ မည်သူမဆို အလိုရှိသူများသွားလာကြရန်ပြည့်တန်ဆာ
များကို ငှားထားသောအလှူ၊

၄။ နွားမများရှိရာသို့ နွားသိုးကိုအလိုရှိသလိုမြူးတူးပျော်ပါး
ရန် လွှတ်ပေးသောအလှူ၊

၅။ ကာမဂုဏ်ထကြွစေရန် မသင့်လျော်သော ပန်းချီပန်းပု
ပုံများကို ရေးဆွဲထုလုပ် လှူဒါန်းသောအလှူ၊

အားဖြင့် ငါးပါးရှိသည်။ (ဝိနည်းပရိဝါပါဠိတော်)။

ဤငါးပါးကို လှူရာ၌ စိတ်စေတနာကောင်း ထားနိုင်ဖွယ်
မရှိသောကြောင့် မကောင်းမှုအကုသိုလ်သာ ဖြစ်သည်ဟု ဘုရားရှင်
ဟောကြားခြင်းဖြစ်၏။

လူအများ၏ အထင်ကမူ ဘိန်းပြတ်၍ သေတော့မည့်ဆဲဆဲ
ဖြစ်နေသော ဘိန်းစားကိုတွေ့လျှင် “ဤသူသည် ဘိန်းမစားရက
သေမည်ကောက်ဖြစ်သောကြောင့် မသေရအောင် သူ၏အသက်ကို

ငါဆက်ပေးမည်”ဟု သဘောထားကာ ဘိန်းခွံ၍ပေးလိုက်လျှင်
ဇီဝိတဒါနကုသိုလ် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်တတ်ကြ၏။

စင်စစ်မှာ မစားသင့်သောဘိန်းကို စားစေလိုခြင်းသည်
ကုသိုလ်စိတ်မဟုတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်သာ ဖြစ်သောကြောင့်
ကုသိုလ်မဖြစ်နိုင်၊ အကုသိုလ်သာဖြစ်၏။

ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် မဟာဒါနကြီးကို ပေးလှူရာ၌
သေအရက်ကိုပင် ပါဝင်စေသည်ဆိုရာ၌ စင်စစ်အရက်မှာ
သောက်မှသာအပြစ်ရှိသည်။ မသောက်ဘဲ ဆေးအဖြစ်ဖြင့် အပြင်
အပက လိမ်းကျံခြင်း စသည်ဖြင့် သုံးသင့်သုံးထိုက်သောနည်း
ဖြင့် အသုံးပြုက အကုသိုလ်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ယင်းသို့ အပြင်အပက
လိမ်းကျံခြင်းစသော ကိစ္စအတွက် အလိုရှိသူများအား လှူဒါန်း
လိုခြင်းကြောင့် ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်၏။

ပွဲသဘင်အလှူ စသော နောက်အလှူလေးမျိုးတို့မှာကား
မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ စိတ်စေတနာကောင်းထား၍ မဖြစ်နိုင်သော
ဒါနများသာဖြစ်၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိသည်ဟောပြော၏။ နောက်လည်း
ယခုကဲ့သို့ပင် ဘုရားပွဲကို တရားပွဲနှင့်ကျင်းပသင့်ကြောင်း စသည်
ဖြင့် အကျယ်တဝင့် ဟောပြော၏။ နံနက်မိုးသောက် အလင်း
ရောက်သော် ဒကာတစ်ယောက်ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချလျှောက်
ထား၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ညကရွတ်တဲ့ပါဠိကို တပည့်တော် လိုချင်
ပါတယ်ဘုရား”

“ဘယ်ပါဠိလဲ ဒကာကြီး”

“အကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ ဒါနငါးမျိုးပါဠိဘုရား”

“ကဲ...ကဲ... ရေး ဒကာကြီး-

“ပဉ္စ ဒါနာနိ အပုညာနိ ပုညသမ္ပ
တာနိ လောကသ္မိံ မဇ္ဇဒါနံ၊ သမဇ္ဇဒါနံ၊
ဣတ္ထိဒါနံ၊ ဥသဘဒါနံ၊ စိတ္တကမ္မဒါနံ”

(ဝိနည်းပရိဝါပါဠိတော်-၂၃၁)

ဒကာကြီးသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါ အပြည့်အစုံ ရေးသား
မှတ်သားထား၏။ ပြီးလျှင် လျှောက်ထား၏။

“တပည့်တော် ဒီလိုဟောတာ ဒီတစ်ခါပဲ နာကြားရပါ
သေးတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က နဖူးကချွေး ခြေမကျအောင်
လုပ်ပြီးမှ လှူရတာ၊ အကျိုးရှိချင်တာပေါ့ဘုရား၊ အကျိုးမရှိမှန်း
အကုသိုလ်ဖြစ်မှန်း သိလျှင် ဘယ်လှူပါ့မလဲဘုရား၊ လှူရတာ
ငွေလဲကုန်သေး အကုသိုလ်လဲဖြစ်သေးဆိုတော့ အကုသိုလ်
ဝယ်ယူသလို ဖြစ်နေတာပေါ့”

“ဒကာကြီး၊ ဟောတော့ ဟောကြမှာပါ၊ ဒကာကြီးနဲ့
မတိုက်ဆိုင်လို့နေမှာပါ”

“မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် တရားလိုက်စား နာ
ကြားတာ ကြာပြီဘုရား၊ တစ်ခါမှ မကြားဖူးပါဘူးဘုရား၊ တစ်ဆင့်
စကားတစ်ဆင့် နားတောင်မှ မကြားဖူးပါဘူးဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ကဲထားပါတော့လေ၊ နောက်ကမကြားဖူးတာ လွန်ခဲ့ပြီပဲ၊ ယခုကြားဖူးတော့ ကိုယ်လဲရှောင်ပေါ့၊ သူများတွေလဲ ရှောင် နိုင်အောင် တစ်ဆင့်ပြန် ဟောပြောပေးပေါ့”

“တပည့်တော်လဲ အဲဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပဲ အရှင်ဘုရားထံမှာ ကျမ်းညွှန်းနှင့်တကွ ပါဠိအကိုးအကားကို လျှောက်ထားတောင်းယူ တာပါဘုရား”

“ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်၊ သူတစ်ပါးအား တရား ဟောပေးရတာ အမြတ်ဆုံး ဓမ္မဒါနကုသိုလ် ဖြစ်တယ်၊ ဟော ပေးပေါ့၊ ဦးပဉ္စင်းလဲပဲ အဲဒီ အမြတ်ဆုံး ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်လိုချင် လို့ တရားဟောပေးနေတာပဲ”

“တပည့်တော်ကို ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

ဒကာကြီးသည် အလိုပြည့်ဝ၍ ပြီးရှင်စွာနှင့် ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်သွားတော့၏။ မိမိသည် ဒကာကြီး ထပြန်သွားလျှင် စိတ် ထဲမှ ဥဒါန်းကျူးမိ၏။

“အချို့ လူတို့သည် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ် ခြင်းတို့၌ မပျင်းမရိ လုံ့လရှိ၍ ပျော်မွေ့ကုန်၏။ ဘုရား သားတော် သမီးတော်တို့သည်ကား တရားတော်၌ ပျော် မွေ့ကုန်၏။ နှစ်ဦးကုန်သော ထိုလူတို့သည် အချင်းချင်း ဝေးကွာကုန်၏” (ရစနာ)

“သန်လျက်သွား အဖျားပေါ်၌ တင်ထားသော ပျားရည်ကို နှစ်သက်မက်မောစွာ လျက်သူသည် ပြင်းစွာ

ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ရသကဲ့သို့ က၊ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း စသည်၌ နှစ်သက် မက်မောသူသည်လည်း ထက်စွာသော အပါယ်ငရဲတို့၌ ကျရောက်ရ၏” (ရစနာ)

“ထို့ကြောင့် ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပညာရှိသည် ပြင်းစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို မြင်၍ မိမိ၏ ချမ်းသာရေးကို အလိုရှိလတ်သော် က၊ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း စသည်တို့၌ မမွေ့ပျော်ရာ”

“ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိသည် ဆားငံရည်နှင့် တူသော က၊ခြင်း၊ သီဆိုခြင်းစသော ကာမဂုဏ်အာရုံကို မမှီဝဲ မသောက်သုံးဘဲ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အဋ္ဌိက် သုခာဘုတ်နှင့်တူသော သူတော်ကောင်းတရားကို အခါခါ အထပ်ထပ် နာကြားသောက်သုံးရာ၏” (ရစနာ)

❀ မသိသူများသိ၍သွား ကြိုးစားရှောင်ရှားနိုင်စေသော်။

ဝိသာခါသီချင်းဆိုပြီးမှိုက်မြောတီး က၊တယ်တဲ့ဘုရား

(၁၇)

လောကသဘာဝမှာ အမှားစကား အမှားဝါဒသည် ပျံ့နှံ့လွယ်၏။ တွင်ကျယ်လွယ်၏။ လူကြိုက်များ၏။ မှန်သောစကား မှန်သောဝါဒမှာ ပျံ့နှံ့ခဲ၏။ တွင်ကျယ်ခဲ၏။ လူကြိုက်နည်း၏။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ အမှားကြာကာ ပေါ်လွင်ပြီး အမှန်လို ဖြစ်သွားတတ်၏။ အမှန်မှာ မြုပ်ပြီး အမှားလို ဖြစ်သွားတတ်၏။ ယင်းကို ရည်ရွယ်၍ ပညာရှိများက မော်ကွန်းထိုးခဲ့၏။

“အမှားကြာတော့အမှန်ဖြစ်၊ အမှန်စင်စစ် အမှားထင်၊ ဘုရားရှင်ပင် ဟောလို့မရ”

မှန်၏။ တစ်ခါက မိမိသည် အလှူပွဲတစ်ပွဲတွင် တရားဟော၏။ အလှူမှာ အတီးအမှုတ်မပါ။ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လှူဒါန်းသောအလှူဖြစ်၏။ လှူဒါန်းမှု၊ တရားနာမှုကို ဦးစားပေးလှူ၏။ သို့နှင့်မိမိသည် ဤအလှူမျိုးကောင်းကြောင်း၊ တရားနှင့်လျော်ညီကြောင်း ဘုရားရှင်၏အလိုတော်ကျကြောင်း စသည်ဖြင့် ချီးကျူးဟော၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

တစ်ဖန် အတီးအမှုတ်များဖြင့် ဆူဆူညံညံလှသောအလှူ မျိုးမှာ တရားနှင့်မညီကြောင်း၊ ဘုရားရှင်ကဲ့ရဲ့ကြောင်း။ “**ကုသိုလ် တစ်ပဲ ငဲ့တစ်ပိဿာ**” ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အပြစ်ပြစ် ပြော ဟော၏။ အလှူပွဲပြီးသောအခါ ဒကာကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ ကာ ရှိခိုးဦးချ၍ မေးလျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား၊ အလှူထဲမှာ အတီးအမှုတ်ထည့်လှူတာ အကျိုးမရှိဘူးလားဘုရား”

“အကျိုးတော့ရှိတာပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ အတီးအမှုတ်ဆိုတာ က အကုသိုလ်ပွားစေတတ်တော့ အတီးအမှုတ် ထည့်လှူလျှင် အကုသိုလ်အကျိုးဖြစ်တဲ့ မကောင်းကျိုးတော့ရမှာပေါ့၊ ကောင်းကျိုး တော့ ဘယ်ရမှာလဲ ဒကာကြီး”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော် ကြားဖူးတယ်ဘုရား၊ တချို့ဓမ္မ ကထိကတွေလဲ ဟောတယ်ဘုရား၊ ဝိသာခါဟာ သောတာပန် ပဲ။ သူ့ရဲ့ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းကြီး ရေစက်ချတော့ ဝမ်းသာလွန်းလို့ သား၊ သမီး၊ မြေး၊ မြစ်တွေ ခြံရံပြီး “**ဝိသာခါ သီချင်းဆိုပြီး ဗိုက်ပြောတီး ကတယ်ဘုရား**” အပြစ်ရလျှင် ဝိသာခါ ဒီလိုလုပ်ပါ မလားဘုရား”

“ကြံကြံဖန်ဖန် ဒကာကြီးကလဲ၊ အဲဒီမဟုတ်တရုတ် ကြားဖူး နားဝတွေက ခက်နေတယ်။ ဟုတ်တာကို လာဖျက်နေတယ်၊ ဘယ်ကလာ သောတာပန် ကျောင်းအစ်မကြီး တစ်ယောက်က ဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်တွေရှေ့ ကျောင်းဝင်းကြီးထဲမှာ အရှက်

အကြောက်မရှိ သီချင်းဆိုပြီး ဗိုက်ပြောတီးက၊ ပါမလဲ၊ အဲဒါ သီချင်းဆိုချင်၊ တီးမှုတ်က၊ ခုန်ချင်သူတွေရဲ့ ထွင်လုံးစကားပဲ။ ဘယ်ကျမ်းဂန်မှာမှ မပါဘူး၊ နားထောင်ဒကာကြီး ဦးပဉ္စင်းရှင်းပြ မယ်၊ ဝိသာခါကျောင်းအစ်မကြီးဟာ ကျောင်းအလှူပွဲအပြီးမှာ သား၊ သမီး၊ မြေး၊ မြစ်အပေါင်း ခြံရံလျက်-

“ငါသည် ရှေး၌ အကြင် အကြင်ဆုကို တောင့်တ အပ်၏။ ခပ်သိမ်းသော ထိုထိုဆုသည် အပြီးသို့ရောက်ပြီ”

“ငါသည် အဘယ်အခါ၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အင်္ဂတေ၊ မြေဖြူ၊ မြေနီဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော နှလုံး မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော ပြာသာဒ်ကိုပြု၍ ကျောင်းအလှူကို လှူရအံ့နည်း၊ ဤသို့ ငါ၏ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်၍ ကြံခြင်းသည် ယနေ့ ပြည့်လေပြီ”

“ငါသည်အဘယ်အခါ၌ ညောင်စောင်း၊ အင်းယျဉ်၊ ဘုံလျှို၊ ခေါင်းအုံးနှင့်အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ ကျောင်းဘဏ္ဍာကို ပြု၍ လှူရအံ့နည်း။ ဤသို့ ငါ၏ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလ ပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်၍ ကြံခြင်းသည် ယနေ့ ပြည့်လေပြီ”

“ငါသည် အဘယ်အခါ၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ သော သားဟင်းမျိုးဖြင့်ပြွမ်းသော စာရေးတံဆွမ်းဟု ဆိုအပ်သော ဆွမ်းအလှူကို လှူရအံ့နည်း။ ဤသို့ ငါ၏ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်၍ ကြံခြင်း သည် ယနေ့ ပြည့်လေပြီ”

“ငါသည် အဘယ်အခါ၌ ကာသိကရာဇ်တိုင်း၊
ခေါမတိုင်းဖြစ် သင်္ကန်းနှင့် ဝါချည်သင်္ကန်းတို့ကို သင်္ကန်း
အလှူအဖြစ် လှူရအံ့နည်း။ ဤသို့ ငါ၏ ကမ္ဘာတစ်သိန်း
ကာလပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်၍ ကြံခြင်းသည် ယနေ့
ပြည့်လေပြီ”

“ငါသည် အဘယ်အခါ၌ ထောပတ်၊ ဆီဦး၊ ပျား၊
ဆီ၊ တင်လဲတည်းဟူသော ဆေးအလှူကို လှူရအံ့နည်း။
ဤသို့ ငါ၏ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ပါရမီဖြည့်၍
ကြံခြင်းသည် ယနေ့ ပြည့်လေပြီ”

လို့ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ပင်ကိုယ်သံဖြင့် ဝမ်းသာရွှင်ပျ
စွာ ပုဗ္ဗာရုံ ပြာသာဒ်ကျောင်းကြီးကို အကြိမ်များစွာ အထပ်ထပ်
လှည့်သွားစဉ် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော ဥဒါန်းစကား မြွက်ကြား
တယ်။ သီချင်းဆိုပြီး ဗိုက်ပြောတီး က,တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီမှာ
သီချင်းဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်၊ ဗိုက်ပြောတီးတဲ့ အဓိပ္ပာယ်၊ က,တဲ့
အဓိပ္ပာယ် ပါရဲ့လား ဒကာကြီး”

“တစ်ချက်မှမပါဘူးဘုရား”

“ဆက်နားထောင်ဦး ဒကာကြီး ဒီတစ်ခါ ပိုရှင်းသွားမယ်”

“အဲဒီလို ဥဒါန်းစကား လှည့်ပတ်မြွက်ကြားတော့ ရဟန်း
တော်တွေကကြားတယ်၊ ဝိသာခါရဲ့ ပင်ကိုယ်သံက ကောင်းတော့
ရဟန်းတော်တွေက သီချင်းဆိုတယ်ထင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုရား
ရှင်ကိုသွားပြီး လျှောက်မေးတယ်”

စတုတ္ထအကြိမ်

“မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ဤမျှကာလ ပတ်လုံး ဝိသာခါသီချင်းဆိုသည်ကို မမြင်ဖူး၊ မကြားဖူးပါ။ ယနေ့ ဝိသာခါသည် သား၊ သမီး၊ မြေး၊ မြစ်အပေါင်း ခြံရံလျက် သီချင်းဆိုပြီး ပုဗ္ဗာရုံပြာသာဒ်ကျောင်းကြီးကို လှည့်ပတ်သွားလာ၏။ ထိုဝိသာခါ၏ သည်းခြေမူလဲ ပျက် လေသလော၊ သို့မဟုတ် ရူးမူလဲ ရူးလေသလော”

“ရဟန်းတို့၊ ငါ၏သမီး ဝိသာခါသည် သီချင်းမဆို၊ မိမိ၏အလိုဆန္ဒ တောင့်တမှု၊ အဇ္ဈာသယ ပြည့်ဝ၍ ‘ငါ၏ တောင့်တအပ်သောဆုသည်အပြီးအဆုံးသို့ရောက်လေပြီ’ ဟု နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဥဒါန်း စကား မြွက်ဆိုလျက် လှည့်ပတ်သွားလာခြင်းသာဖြစ်၏”

“ဟင်...အခု အရှင်ဘုရား ရှင်းပြတဲ့အတိုင်းဆိုရင် သီချင်း ဆိုတာတောင်မှ မပါဘူးမဟုတ်လား၊ ဘယ်မှာလဲ ဗိုက်ဗြောတီး တာ၊ က၊တာ၊ အရိပ်အမြွက်တောင် မပါဘူး။ အရှင်ဘုရားများ ချန်ထားသလားဘုရား”

“ဘယ်ကလာ ကပ်သီးကပ်သတ် ချန်ထားရမှာလဲ၊ ချန် ထားလျှင် ဘုန်းကြီး ငရဲကြီးမှာပေါ့၊ အဲဒါ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ လာတဲ့အတိုင်း ခရေစေ့တွင်းကျ ရှင်းပြတာပဲ ဒကာကြီး၊ ပေါက် တတ်ကရ ကိုယ်လိုရာဆွဲပြောတာ မဟုတ်ဘူး၊ စာဆိုတာ မူရင်းကြည့်ရတယ်၊ သူများတစ်ဆင့်ရေးတာ သွားကြည့်ရင် အမှန် ရဖို့ မလွယ်ဘူး၊ သူများဟောတာ နာကြားရုံနဲ့လဲ အမှန်ရဖို့

မလွယ်ဘူး။ ဟောတဲ့ဓမ္မကထိကဟာ ပင်ရင်း ပါဠိအဋ္ဌကထာ ကိုယ်တိုင်ကြည့်ဟောမှ အဲဒါကို နာရလျှင် အမှန်ရမယ်။ ယခုခေတ် မှာဆို ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသတို့ ဟောသလိုပေါ့။ သို့မဟုတ်က အမှန်မရနိုင်ဘူး”

“ဒီလိုဆို ဒီကိုယ်တော်တွေဟာ သူတို့သီချင်းဆို ငိုချင်းချ ဟားတိုက်ရယ်ရအောင် တရားဟောချင်တာနဲ့ ဝိသာခါ ဆွဲထည့် တာပေါ့ဘုရား။ အဲဒါလူတွေကလဲ တစ်ဆင့်စကားနဲ့ အဟုတ်မှတ် ပြီး အလှူမှာ အတီးအမှုတ်ကလေးမှ မပါလျှင် အလှူဖြစ်တယ် တောင်မထင်ဘူးဘုရား။ ခက်တယ်ဘုရား။ သိပ်ခက်တယ်။ ‘မရှိတာ ထက် မသိတာခက်တယ်’ဆိုတာ သိပ်မှန်တယ်ဘုရား”

ဒကာကြီးသည် ယင်းသို့ ညည်းတွား ပြောဆိုပြီး ရှိခိုး ဦးချ၍ ထပြန်သွားလေ၏။ ဒကာကြီး ထပြန်သွားလျှင် ယင်း အဖြစ်အပျက်နှင့်လျော်သော ဘုရားရှင်၏ တရားအစဉ်များကို စဉ်းစား၏။ သို့စဉ်းစားစဉ် ဘုရားရှင်၏ တရားအစဉ်များသည် မိမိဉာဏ်တွင် ထင်မြင်ပေါ်ပေါက်လာ၍-

“ရှက်သင့်သော အကုသိုလ်အရေးတို့၌ မရှက်ကြ ကုန်၊ မရှက်သင့်သော ကုသိုလ်ရေးတို့၌ ရှက်ကြကုန်၏။ ကြောက်လန့်သင့်သော အကုသိုလ်အရေးတို့၌ မကြောက် လန့်ကုန်။ မကြောက်လန့်သင့်သော ကောင်းမှုရေးတို့၌ ကြောက်ဖွယ်အရေး ဧရာမဘေးကြီးဟု မြှော်တွေးထင်မြင် ကုန်၏”

(သံဝိပဋိကာ ရစနာ)

“မရှက်သင့်သောအရာတို့၌ မရှက်ကြကုန်လင့်၊
မကြောက်သင့်သောအရာတို့၌ မကြောက်ကြကုန်လင့်၊
စင်စစ် ရှက်သင့်သော အရာဌာန၌သာလျှင် ရှက်ကြကုန်
လော့၊ ကြောက်သင့်သောအရာဌာန၌သာလျှင် ကြောက်
ကြကုန်လော့” (သံဝိင်္ဇီကာ ရစနာ)

“ရှက်ဖွယ်မဟုတ်သည်၌ ရှက်ကုန်၍ ရှက်ဖွယ်
ဟုတ်သည်၌ မရှက်ကုန်သည့် မှားသောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိ
ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသောငရဲ စသော
ဒုဂ္ဂတိသို့ သွားရကုန်၏” (နိရယဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဘေးမဟုတ်သည်၌ ဘေးဟုရှုလေ့ရှိကုန်၍ ဘေး
ဟုတ်သည်၌ ဘေးဟု ရှုလေ့မရှိကုန်သော မှားသော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော
ငရဲစသော ဒုဂ္ဂတိသို့ သွားရကုန်၏” (နိရယဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့်၊ အပြစ်မဟုတ်သည်ကို
လဲ အပြစ်မဟုတ်သောအားဖြင့် သိ၍ ကောင်းသော သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသော လူ
နတ်ဟူသော သုဂတိသို့ သွားရကုန်၏”

(နိရယဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

- ❁ ပြစ်ရှိ မရှိ ခွဲခြားသိ ထိမိဟောကြားနိုင်စေသော်။
- ❁ အပြစ်မရှိ ကြီးစားဖြည့် ပြစ်ရှိရှောင်ရှားနိုင်စေသော်။

ဓမ္မကထိကမဟုတ်တာမှ ပင့်ချင်တယ်ဘုရား

(၁၈)

မိမိသည် တရားတော့ ဟောပါ၏။ သို့သော် ဓမ္မကထိက အမည်တော့ မခံပါ။ ဓမ္မကထိက မဟုတ်ပါ။ ပင့်တိုင်း လိုက်၍ မဟောပါ။ သွားလာတည်းခို နေထိုင်ရေး ကျန်းမာမှုနှင့်လျော်ကန်၍ သာသနာရေးအတွက် အကျိုးများမှုကို အဓိကထားလိုက်၏။ မိမိ ငယ်ဆရာကလဲ ဆုံးမထား၏။

“မလျော်ကန်လျှင် ပင့်တိုင်းမလိုက်ရ၊ နယ်လှည့် တရားမဟောရ၊ လျော်ကန်၍ ဟောပါဟု တိုက်တွန်း လျှောက်ထားလျှင်လဲ ဟောရမည်။ မိမိကိုယ်ကျိုးကြည့်၍ မဟောရ၊ လာဘ်ပေါများရေးနှင့် နာမည်ကျော်ကြားရေး အတွက် မဟောရ၊ မိမိအဖွဲ့အစည်း ကြီးပွားရေးအတွက် မဟောရ၊ ပရိသတ်အကျိုးများရေးနှင့် သာသနာရေးကို ကြည့်၍ ဟောရမည်”

စတုတ္ထအကြိမ်

မိမိသည် ယင်းသို့ ရွေးချယ်မှုရှိ၍ နယ်ကျဉ်း၏။ သို့ကျဉ်း
သော်လည်း ရွေးချယ်မှသာ ဟောသူ နာသူအကျိုးရှိမည်။ ဟောသူ
နာသူ နှစ်ဦးမှာ သူ့ပရိသတ်နှင့် သူ့ဟောသူဟူ၍ လေးမျိုးရှိ
ကြောင်းကို ဘုရားရှင်က စတုတ္ထ-အင်္ဂုတ္တရ ဓမ္မကထိကသုတ်
တွင် ဤသို့ ဟောတော်မူခဲ့၏။

၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော
တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်မျှကိုလည်း ဟော၏။
အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏
ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်မစပ်သည်၌
မလိမ္မာ။

၂။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော
တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနည်းငယ်ကိုလည်း ဟော၏။
အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏
ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်မစပ်သည်၌
လိမ္မာ၏။

၃။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော
တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာလည်း ဟော၏။ အကျိုး
စီးပွားနှင့် မစပ်သည်ကိုလည်း ဟော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏
ပရိသတ်သည်လည်း အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်မစပ်သည်၌
မလိမ္မာ။

၄။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော
တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာလည်း ဟော၏။ အကျိုး
စီးပွားနှင့်စပ်သည်ကိုလည်းဟော၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိသတ်
သည်လည်း အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သည်မစပ်သည်၌လိမ္မာ၏။
ယင်းသို့ သူ့ဟောသူနှင့် သူ့ပရိသတ်ဖြစ်ရကား မိမိမူကို
မဖျက်ဘဲ ဘုရားရှင်အလိုကျဟောခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။
တစ်ခါက မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့၌ တရားဟောနေစဉ် တရားပွဲ
ဖြစ်မြောက်ရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ ဒကာကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ
လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အဖွဲ့က ဘုရားပွဲအတွက်
ပင့်လျှင် မငြင်းပါနဲ့ဘုရား၊ လက်ခံပါ”

ထိုဒကာကြီးတို့အဖွဲ့သည် ဘုရားပွဲကို တရားပွဲနှင့်ကျင်းပ
၏။ ဇာတ်ပွဲစသည် မထည့်ပေ။ တရားပွဲမှာ တစ်ပါးလျှင် သုံးည၊
ငါးည၊ ခုနစ်ည စသည် လျော်သလိုဟောရ၏။ တစ်နှစ်လျှင်
လေးငါးပွဲ ကျင်းပ၍ လေးငါးပါး ပင့်ရ၏။

“ဒကာကြီး၊ ဦးပဉ္စင်းက ကျန်းမာရေးလဲ သိပ်မကောင်းဘူး၊
ဓမ္မကထိကလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ဟောဒီဘုန်းကြီးပင့်၊ သူက ဓမ္မ
ကထိက အကြီးစားပဲ”

မိမိသည် ယင်းသို့ပြောဆိုပြီး မိမိမိတ်ဆွေဖက်သို့ လက်ညှိုး
ညွှန်ပြလိုက်၏။ သူသည် မိမိအပြီးတွင် ဟောရန် ရောက်နေခိုက်
ဖြစ်၏။

“ဟိုအရှင်ဘုရားလဲ ပင့်ရမှာပဲ၊ အရှင်ဘုရားလဲ ပင့်ရမှာပဲ၊ တပည့်တော်တို့ တရားပွဲက လေး၊ငါးပါး ပင့်ရတယ်ဘုရား”

“လေး၊ငါးပါး ပင့်လဲ၊ ဓမ္မကထိကတွေ ရှာပင့်ပေါ့ ဒကာ ကြီးရာ၊ ဦးပဉ္စင်းက ဓမ္မကထိကမှ မဟုတ်တာ”

“တပည့်တော်တို့က ‘**ဓမ္မကထိကမဟုတ်တာမှ ပင့်ချင်တယ် ဘုရား**’ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသဟာ ဘယ်မှာ ဓမ္မ ကထိကဟုတ်လို့လဲ၊ တပည့်တော်တို့ ရအောင်ပင့်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တရားမဏ္ဍပ်သို့ ဓမ္မကထိကတွေ လာစပ်တယ် ဘုရား၊ ဟောချင်လို့။ တပည့်တော်လက်မခံဘူး၊ ဓမ္မကထိတွေ လာစပ်လွန်းလို့ တပည့်တော်တို့ တရားပွဲတွေ ပြီးလျှင် မဏ္ဍပ်ကို မြန်မြန်ဖျက်ရတယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း ဒကာကြီးဟာက တယ်ခက်ပါလား၊ လာ စပ်တဲ့ ဓမ္မကထိကတော့လဲ မလိုချင်၊ မလိုက်ချင်တဲ့ ကိုယ်တော် တော့လဲ ကတ်သတ်ပင့် အင်း...တရားဟောရတာ တယ်မလွယ် ပါလား၊ ဒါကြောင့် ဘုရားဟောတာပဲ”

“ဘယ်လိုဟောလဲ ဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦး၊ နာပါရစေ”

“အခါတစ်ပါး၌ ဘုရားရှင်သည် ကောသမ္မိပြည် ဃောသိ တာရုံကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ရှင်ဥဒါယိသည် တရား ဟောလျက်နေ၏။ အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှင်ဥဒါယိ တရားဟော နေသည်ကိုမြင်လျှင် ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်နှိုးပြီး လျှောက်ထား၏။

“မြတ်စွာဘုရား၊ ရှင်ဥဒါယိသည် တရားဟောနေပါ၏”

စတုတ္ထအကြိမ်

“အာနန္ဒ...သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရန် မလွယ်ကူ၊
အာနန္ဒ...သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောလိုသူသည်-

- ၁။ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော အနုပုဗ္ဗိကထာ တရားစကားကို ဟောမည်။
- ၂။ အကျိုးအားလျော်သော အကြောင်းကိုပြလျက် တရားစကားကို ဟောမည်။
- ၃။ အစဉ်သနားခြင်းကို အစွဲပြု၍ တရားစကားကို ဟောမည်။
- ၄။ အာမိသကို မငဲ့ကွက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားစကားကို ဟောမည်။
- ၅။ မိမိကိုယ်ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးကို လည်းကောင်း၊ မထိပါး မပုတ်ခတ်မှု၍ တရားစကားကို ဟောမည်”

ဟု ဤတရားငါးမျိုးတို့ကို မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်စေ၍ တရားစကား ဟောကြားရမည်။” (ဥဒါယိသုတ်-ပဉ္စက-အင်္ဂုတ္တရ)

“အဲ၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့ ဟောတာ အဲဒီ အင်္ဂါတွေနဲ့ ညီတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ ပင့်တာပေါ့ဘုရား”

ယင်းဒကာကြီးတို့ ဘုရားပွဲမှာ တရားပွဲနှင့် ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်ပြီ တရားရေလည်း တော်တော် ဝနေပေပြီ၊ ထို့ကြောင့် ရွေးချယ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

“နေပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ တခြား မလွယ်တဲ့ အင်္ဂါတွေလဲ အများကြီး ရှိသေးတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား၊ ဘယ်လို အင်္ဂါတွေလဲ”

“အခါတစ်ပါး၌ ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဘုရား ရှင်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ရှိခိုးပြီး လျှောက်ထား၏။

“မြတ်စွာဘုရား “ဓမ္မကထိက-ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် “ဓမ္မကထိက” ဖြစ်ပါသနည်း။

“ရဟန်း၊ အကယ်၍ အိုမှု ဇရာ၊ သေမှု မရဏကို ငြီးငွေ့ရန်၊ တပ်မက်မှုကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာ သင့်၏”

“ရဟန်း၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု-ဇာတိကို၊ ဖြစ်မှု-ဘဝကို၊ စွဲလမ်းမှု-ဥပါဒါန်ကို၊ တပ်မက်မှု-တဏှာကို၊ ခံစားမှု-ဝေဒနာကို၊ တွေ့ထိမှု-ဖဿကို၊ တည်ရာ-အာယတန ခြောက်ပါးကို၊ နာမ် ရုပ်ကို သိမှု-ဝိညာဉ်ကို၊ ပြုစီရင်မှု-သင်္ခါရတို့ကို၊ မသိမှု-အဝိဇ္ဇာကို ငြီးငွေ့ရန်၊ တပ်မက်မှု ကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ တရားဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာ သင့်၏”။ (ဓမ္မကထိကသုတ်-နိဒါန သံယုတ်)

“ရဟန်း၊ အကယ်၍ မျက်စိကို ငြီးငွေ့ရန်၊ စွဲမက်မှု ကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာ ထိုက်၏”

“ရဟန်း၊ အကယ်၍ နားနာခေါင်းလျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ကို ငြီးငွေ့ရန်၊ စွဲမက်မှုကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းရန် တရားဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာထိုက်၏”

(ဓမ္မကထိက ပုစ္ဆာသုတ်၊ သဠာယတနသံယုတ်)

“ရဟန်း၊ အကယ်၍ ရုပ်ကိုငြီးငွေ့ရန်၊ စွဲမက်မှု ကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းစေရန်တရားဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏”

“ရဟန်း၊ အကယ်၍ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ် တို့ကို ငြီးငွေ့ရန်၊ စွဲမက်မှုကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းစေရန် တရား ဟောခဲ့မှု “ဓမ္မကထိက” ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာထိုက်၏။

(ဓမ္မ ကထိကသုတ်-ဓန္ဒသံယုတ်)

“များလှပါလားဘုရား၊ ဓမ္မကထိကဖြစ်ဖို့ရာအင်္ဂါတွေကလဲ”

“ဒါ့ကြောင့် ဦးပဉ္စင်းက ဓမ္မကထိက မဟုတ်ဘူးလို့ ပြော တာပေါ့ ဒကာကြီးရ”

“မဟုတ်ပေမယ့် အရှင်ဘုရားတို့က ဓမ္မကထိကနဲ့ အများ ကြီး နီးစပ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ပင့်တာ လက်ခံပါဘုရား”

“နေပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ နောက်အင်္ဂါတွေ ရှိသေးတယ်”

“ဒါဖြင့် အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်းမဆို “ငါ၏တရားကို နာကြားကြကုန်မူ၊ နာကြားပြီး၍လည်း ကြည်ညိုကြကုန်မူ၊ ကြည်ညိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ငါ့အား ကြည်ညိုသော အခြင်း အရာကို ပြုကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ”ဟု ဤသို့ စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၏တရားဟောခြင်းသည် မစင်ကြယ်။

“ရဟန်းတို့ မည်သည့်ရဟန်းမဆို “မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထား သော တရားတော်ပါပေတည်း။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သော၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော၊ အရိယာ ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း”ဟု နှလုံးသွင်း၍ ငါ၏တရားကို နာကြားကြကုန်မူ၊ နာကြားပြီး၍လည်း တရားကို သိကြပါကုန်မူ၊ သိပြီး၍ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှာ ကျင့်ကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ”ဟု ဤသို့ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ ဤသို့ တရား၏ ကောင်း သောအဖြစ်ကို စွဲ၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟော၏။ သနားကြင်နာခြင်းကို စွဲ၍ အစဉ်စောင့် ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သူတစ်ပါးတို့အား

ဓမ္မက္ခန္ဓာအကြိမ်

တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော
ရဟန်း၏ တရားဟောခြင်းသည် စင်ကြယ်၏”

(ဓမ္မပမသုတ်-ကဿပသံယုတ်)

“တပည့်တော်ဖြင့် အရှင်ဘုရား ဓမ္မကထိက မဟုတ်တာ၊
ဟုတ်တာအသာထား၊ ဒီမျှဖြင့်ပင် ကျေနပ်လှပါပြီဘုရား။ ဓမ္မ
ကထိကမဟုတ်သော်လဲ ဒီအင်္ဂါတွေ သိထားတော့ ဓမ္မကထိက
အမည်နဲ့ အများကြီး နီးစပ်အောင် ဟောနိုင်ပါတယ်ဘုရား။ အခု
ဒီတရားပွဲမှာ ဟောနေတာဖြင့် ပရိသတ်ကို ငြိမ်ပြီး သြချနေတာပဲ
ဘုရား။ အရှင်ဘုရား ပင့်လျှင် လက်ခံပါဘုရား”

“ကဲ...ကဲ...ရှိစေတော့ ဒကာကြီး။ အချိန်ကျတော့သာ
ပင့်စာပို့လိုက်ပေါ့၊ ပြန်စာလာရင် လက်ခံတယ်ပေါ့”

“ဝမ်းသာပါတယ်ဘုရား။ ဒီလောက်စကားရရင် ကျေနပ်
ပါပြီဘုရား”

ဒကာကြီးသည် အလိုပြည့်ဝသွားဟန်ရှိ၏။ ရွှင်လန်း
တက်ကြွစွာနှင့် ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်သွားတော့၏။

❁ အများဟောကြား နည်းဟောကြား စီးပွားကျိုးနှင့် စပ်စေ
သော်။

❁ ရုပ်နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရ စိတ်ကဠားအောင် ဟောစေသော်။

ဒီဘုန်းကြီး ဘာတွေ လျှောက်ပြောနေပါလိမ့်

(၁၉)

တစ်ခါက မိမိသည် တောရွာကြီးတစ်ရွာမှ ရှင်ပြု ရဟန်းခံ အလှူကြီး တစ်လှူတွင် တရားဟော တာဝန်ကျ၏။ အလှူမှာ တောသဌေးအလှူ၊ ဆိုင်းနှင့် ဧည့်ခံ၏။ အလှူမှာ ဆိုင်းပါလျှင် တရားဟောခက်၏။ ဆိုင်းကို စိတ်ဝင်စား၍ တရားကို စိတ်မဝင် စားကြ။ တစ်ဖန် ဆိုင်းနှင့် ဧည့်ခံနေ၍ တရားဟောချိန် နောက်ကျ တတ်၏။ အလှူလာသူများမှာ အများအားဖြင့် အသွားရှိ၍ အပြန်ရှိ ဆိုသလို အလှူရှင်မျက်နှာနှင့် လာသူများဖြစ်၏။

တရားကို စိတ်ဝင်စားသူ နည်းပါး၏။ အမြန် ပြန်ချင်မှု၊ စိတ်စောနေ၏။

သို့ဖြစ်၍ မိမိသည် အလှူကြီးလေ တရားမဟောချင်လေ ဖြစ်၏။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ယခု အလှူတွင်မူ အလှူရှင်နှင့်

တေ့တ္ထအကြိမ်

ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးတို့၏ တောင်းပန်လွန်း၍ မနေသာသဖြင့် ဟောရ၏။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ နှစ်နာရီလောက် ဟောဖို့ တောင်းပန် ၏။ သို့သော် မိမိသည် “ခဲမှန်ဖူးတဲ့ စာသူငယ်” ဖြစ်နေ၍ အလှူအကြောင်း ဓာတ်သိနေရကာ သီလပေးမှ ရေစက်ချအထိ တစ်နာရီ ၃၀ မိနစ်မျှ ဟောခဲ့၏။ ကျောင်းဘုန်းကြီးနှင့် အလှူ ရှင်တို့ အလိုပြည့်ဝသွားပါ၏။ သို့သော် နောက်နေ့တွင် မိမိထံသို့ ရင်းနှီးသူ ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်း မနေ့က တရားဟောတာ အများပရိသတ်က တော့ ကြိုက်ပုံရပါတယ်၊ ငြိမ်နေတာပဲ ကြည့်ရတာ၊ ဒါပေမယ့် တပည့် တော် အနားက လူတစ်ယောက်က “ဒီဘုန်းကြီး ဘာတွေလျှောက် ပြောနေပါလိမ့်” လို့ ပြောတယ်၊ တပည့်တော်လဲ “ဒီလူ ဘယ်လို ပြောလိုက်တာပါလိမ့်” လို့ စိတ်ထဲမှာ အံ့သြ သွားတယ်၊ သူက တောကကိုး၊ အဝေးကြီး ပြန်ရမှာဆိုတော့ ပြန်ဖို့ တွေးနေတာနဲ့ တရားစိတ်ဝင်စားဟန် မတူဘူး”

“အေးပေါ့၊ ဟောတဲ့တရား ပြန်စဉ်းစားကြည့်၊ တွေ့ကရာ လျှောက်ပြောနေတာလဲ မဟုတ်ဘူး”

“လာဘ်ရခြင်း အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်သည် တစ်ပါးတစ်ခြားသာလျှင်တည်း၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်သည် တစ်ပါးတစ်ခြားသာတည်း၊ ဤသို့ အကျင့် နှစ်ပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ရဟန်းသည် ပူဇော်သက္ကာ အကျော်အစောကို

မနှစ်သက်ရာ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု “ဝီဝေက” ကို အဖန်တလဲလဲ ပွားစေရာ၏”

ဆိုတဲ့ ဂါထာနိဒါန်းပျိုးပြီး ဒါနအထောက်အပံ့ဖြင့် နိဗ္ဗာန် အမြန်ရပုံ ဝနဝါသီတိဿ သာမဏေဝတ္ထုကို အကျဉ်းချုံးဟော တာပဲ။ ခါတိုင်းဆို အဲဒီတရားကို ဦးပဉ္စင်း သုံးနာရီဟောတာ”

“တပည့်တော် သဘောတော့ ကိုယ်မနာနိုင်လျှင် စောစော ကတည်းကပြန်မှာပဲ။ နာနိုင်လို့ နာလျှင်လဲ ပြီးအောင် နာမယ်၊ စိတ်မပူတော့ဘူး၊ အေးအေးပဲ နာမယ်”

“ပြောရဦးမယ်၊ ကဲ့ရဲ့တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒါက တော်သေး တာပေါ့၊ ကဲ့ရဲ့ခံရရုံပဲ ရှိသေးတာ၊ ရှေးက တရားတစ်မျိုးတည်း ပညာရှိသွားဟောတော့ ဆုပေးခံရတယ်၊ လူမိုက်သွားဟောတော့ အရိုက်ခံရတယ်၊ ယခု အရိုက်မခံရတာ တော်သေးတာပေါ့”

“အဲဒီအကြောင်း တပည့်တော်အား ပြောပြစမ်းပါဘုရား၊ တပည့်တော် တစ်ခါမှ မနာဖူးဘူးဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် နားထောင်၊ ပြောပြမယ်၊ ရှေးက ဘုရား လောင်း ရသေ့တစ်ပါးရှိတယ်၊ ဟိမဝန္တာမှာနေရာမှ ချဉ်ဆား မှိဝဲရန် ဗာရာဏသီသို့ ကြွလာပြီး မင်းဥယျာဉ်မှာ ခေတ္တ တည်းခို နေတယ်၊ အချိန်တန်တော့ ဆွမ်းခံထွက်တယ်၊ မင်းကြီးမြင်၍ ကြည်ညိုပြီး ပင့်ထားတယ်၊ နေ့စဉ် ဆည်းကပ်သော မင်းကြီး အား ရသေ့က-

တေတ္ထအကြိမ်

“ရေမြေရှင်မင်းကြီး၊ အမျက်မထွက်လင့်၊ ရထားစီးနင်း မင်းအပေါင်းတို့ထက် မြတ်သောမင်းကြီး အမျက်မထွက်လင့်၊ မင်းသည် အမျက်ထွက်သူကို ပြန်၍ မမျက်မထွက်သော် တိုင်းသားပြည်သူတွေရဲ့ အပူဇော်ခံရမည်”

“ရွာ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တော၌လည်းကောင်း၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ကြည်းကုန်း၌လည်းကောင်း၊ ဤအလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ ငါ ဆုံးမ၏။ ရထားစီးနင်း မင်းအပေါင်းတို့ထက် မြတ်သောမင်းကြီး အမျက်မထွက်လင့်”

လို့ တရားဟောတယ်။ အဲဒါ မင်းကြီးက ကြည်ညို၍ အခွန်တစ်သိန်းထွက်တဲ့ ရွာကြီးနှစ်ရွာ ရသေ့အား ဆုပေးတယ်။ ရသေ့က လက်မခံဘူး။

“နောက် ရသေ့ ဒေသစာရီလှည့်တယ်။ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းသို့ ရောက်တော့ “အဝီရိယပီတာ”ဆိုတဲ့ ကူးတို့သူကြီးကို ပြောတယ်။

“အို...ကူးတို့သူကြီး၊ ငါ့အား ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ပို့ပေးပါလော့”

“ရှင်ရသေ့ ကျွန်ုပ်အား ကူးတို့ခအဖြစ် ဘာပေးမည်နည်း”

“အို...ကူးတို့သူကြီး၊ သင့်အား လောကတမလွန် နှစ်တန်ကြီးပွားကြောင်း တရားကောင်းကို ကူးတို့ခအဖြစ် ပေးမယ်”

ကူးတို့သူကြီးမှာ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် အဖိုးတန်တစ်ခုခုကို ပေးလိမ့်မည်အထင်နှင့် ရသေ့အား ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ပို့လိုက်၏။ ရောက်သော် အခတောင်း၏။

“ရှင်ရသေ့ ကူးတို့ခပေးပါ”

“အို...အဝါရိယပိတာ ကူးတို့သူကြီး၊ ဟိုဘက်ကမ်း မကူးမိ ဤဘက်ကမ်းတည်းက အခတောင်းယူပါ။ ကူးတို့စီးသမားတို့သည် မကူးမိ စိတ်တစ်မျိုး၊ ကူးပြီးတော့ စိတ်တစ်မျိုးဖြစ်၏။

“ကူးတို့သူကြီး ဟိုဘက်ကမ်းရောက်မှ အခတောင်းလေ့ရှိ၍ ခဏခဏ ကူးတို့စီးသူများနှင့် ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်၏။ သို့နှင့် သူ့မှာ စီးပွားမဖြစ်။ ဒါကို ရသေ့သိ၍ လောကကြီးပွားကြောင်း တရားဟော၏။ ထိုမှတစ်ဖန်-

“ရွာ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တော၌လည်းကောင်း၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာ၌လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ကြည်းကုန်း၌လည်းကောင်း ဤအလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ ငါဆုံးမ၏။ အို...ကူးတို့သူကြီး အမျက်မထွက်လင့်”

လို့ လောကတမလွန် နှစ်တန်ကြီးပွားကြောင်း တရားကောင်းကို ဟောပြောပြီး ကူးတို့သူကြီးအား ပြောတယ်။

“ကူးတို့သူကြီး၊ ဤကား သင့်အတွက် လောကတမလွန် နှစ်တန် ကြီးပွားကြောင်း တရားကောင်းပဲ၊ အဲဒါ ကူးတို့ခပဲ”

“ဒါပဲလား သင်ရသေ့၊ ငါ့ပေးတဲ့ ကူးတို့ခ”

“အေး...ကူးတို့သူကြီး၊ ဒါပဲ”

“ဒါဖြင့် ငါ့အား ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ တခြားပေးစရာကို ပေးပါ”

“ကူးတို့သူကြီး ဒါမှတစ်ပါး ငါ့မှာ တခြားပေးစရာ မရှိဘူး”

“ဒီလို ပေးစရာမရှိဘဲနဲ့ ငါ့လျှောက်ကို ဘာဖြစ်လို့ စီးရတာလဲ”

မဟုတ္ဘဲအကြိမ်

ကူးတို့သူကြီးသည် ပြောပြောဆိုဆို ရသေ့ကို လေ့တော်မူ
တွန်းချကာ ရင်ဘတ်ပေါ်ခွထိုင်ပြီး မျက်နှာကို လက်သီးနဲ့
ထိုးတယ်။ (အဝါရိယဇာတ်-ဆက္ကနိပါတ်)

“အား...တယ်ရက်စက်ပါလား ဘုရား”

“အေး...အခု ဒါလောက်မှ မဆိုးပဲဟာ၊ အဲဒါကို
ရည်ရွယ်ပြီး မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
လင်္ကာစီကုံး ထားခဲ့တယ်-

“လူမိုက်တိရစ္ဆာန်၊ နိဗ္ဗာန်စကား
အလွန်ခါး၏၊ နားပါးမဝင်၊
သိမြင်မဲ့စွာ၊ သူယုတ်မာအား၊
ခြင်းရာကောင်းဆိုး၊ ကြောင်းကျိုးတရား၊
မဟောကြားရာ၊ ဟောမိပါက၊ အပြစ်ရ၏”

“ဒီလိုဆိုတော့လဲ တပည့်တော်တို့ ဖြေသာတာပေါ့ ဘုရား၊
သို့မဟုတ်လျှင် စိတ်ထဲ တစ်မျိုးကြီးပဲ”

“တစ်မျိုးကြီးပဲ လုပ်မနေနဲ့ ဒကာကြီး၊ အဲဒီလို တရား
ဟောတာ အတို အရှည် ကဲ့ရဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရားရှင်
ဟောထားတာ သိပ်မှတ်သားစရာ ကောင်းတယ်”

“ဟောပြပါဦးဘုရား၊ နာချင်ပါသေးတယ်”

“ဘုရားရှင် လက်ထက်က “အတုလျှ” ဆိုတဲ့ ဒကာ
တစ်ယောက်ရှိတယ်၊ တရားနာချင်လို့ ရှင်ရေဝတထံ သွားလျှောက်၊
ရှင်ရေဝတက စကားမပြော တုဏှိဘောနေလို့ ကဲ့ရဲ့၊ ရှင်သာရိ

တုဏှအကြိမ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁

✽ ၁၆၁

ပုတ္တထံ သွားလျှောက်၊ အများကြီး အရှည်ကြီး ဟောလို့ ကဲ့ရဲ့၊ ရှင်အာနန္ဒာထံ သွားလျှောက်၊ တိုတိုဟောလို့ ကဲ့ရဲ့၊ ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ထံ အကြောင်းစုံ သွားလျှောက်တယ်၊ ဒီတော့ ဘုရားရှင် က ဟောလိုက်တယ်-

“အတုလျှာ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ရှေးဌ်ပင်ဖြစ်၏။ ဤကဲ့ရဲ့ ခြင်းသည် ယခုကာလမှ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ များစွာသော ပြောဟော သူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ နှိုင်းယှဉ်၍ ပြောဟောလေ့ရှိသူ ကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ လောက၌ အကဲ့ရဲ့လွတ်သူမရှိ”

“စင်စစ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော၊ စင်စစ်မူလည်း ချီးမွမ်းအပ် သော ယောက်ျားသည် ရှေးဌ်လည်း မဖြစ်စဖူး၊ နောက်ဌ် လည်း မဖြစ်လတ္တံ့၊ ယခုလဲ မရှိ”

“မြတ်သောအကျင့် အသက်မွေးခြင်းရှိထသော၊ ပညာရှိထသော၊ ပညာဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ် ရှိထသော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာရှိတို့ စင်စစ် စိစစ်၍ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ချီးမွမ်းကုန်၏”

“ထိုသူကို ဓမ္မုရောင်ရွှေ၏ တနိက္ခကဲ့သို့ အဘယ်သူ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ပါအံ့နည်း၊ ထိုသူကို နတ်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်း ကုန်၏။ ဗြဟ္မာမင်းသည်လည်း ချီးမွမ်းအပ်၏”

(ကောဝေဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဒါဖြင့် ပညာရှိ ချီးမွမ်းခံရဖို့ပဲ အရေးကြီးတာပေါ့ဘုရား”

“အေးပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ ပညာရှိ ချီးမွမ်းခံရအောင်ပဲ ကြိုးစား ပေါ့၊ ကဲ...သွားပေဦးတော့၊ တော်တော်ကြာ သွားစရာကိစ္စ မပြီးဖြစ်နေမယ်”

❁ တရားဟောမှု မကြိုက်သူ ကြိုက်သူနှစ်မျိုးရှိမည်နော်။

❁ ပညာရှိကြိုက် ဘုရားကြိုက် အကြိုက်ကျအောင် ဟောစေ သော်။

တရားမနာရလို့ ငိုတယ်တဲ့ရား

(၂၁)

တရားလိုက်စားမှု၊ မလိုက်စားမှု၊ သူတော်ကောင်းမှု၊ သူတော် မကောင်းမှု စသည်များသည် အရွယ်အကြီး၊ အလတ်၊ အငယ်နှင့် မဆိုင်ပေ။ လူငယ်မှ ညံ့ရမည်၊ လူကြီးမှ တော်ရမည်ဟု သတ်မှတ် ချက်လည်း မရှိပေ။ သတ်မှတ်၍လည်း မရနိုင်ပေ။ ကြီးပါလျက်နှင့် ညံ့၍ ငယ်ပါလျက်နှင့် တော်သူများလည်း ရှိ၏။

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိသည် ကိုယ်တိုင်ကြုံရ၏။ မြို့ကြီး တစ်မြို့တွင် တရားပွဲကြီး ၁၂ ည ကျင်းပ၏။ ယင်းတွင် ပထမ သုံးညအပြီး နောက်သုံးည မိမိဟောဆဲဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးညတွင် ဒကာကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ၏။ ထိုစဉ် မိမိသည် မိမိအပြီး တွင် ဟောရမည့် အရှင်နှင့် စကားပြောဆဲဖြစ်၏။ ဒကာကြီးသည် ရှိခိုးဦးချပြီး လျှောက်ထား၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အရှင်ဘုရားတို့ ကျန်းမာကြပါရဲ့လားဘုရား”

“ကျန်းမာကြပါတယ်၊ ဒကာကြီး”

“တရားပွဲကတော့ လူသိပ်စည်ကားတာပဲဘုရား၊ ဟောတဲ့ ဓမ္မကထိကတွေလဲအာဇာနည်တွေပဲ ဘုရား၊ တရားကလဲ သိပ် ကောင်းတာပဲ”

“ဒကာကြီး ဘယ်နှစ်ည ရောက်သလဲ”

“တပည့်တော်တော့ အလုပ်တွေ သိပ်များနေတာနဲ့ တစ်ညမှ မရောက်ပါဘူး ဘုရား”

“ဟင်...ဒကာကြီးကလဲ တရားပွဲမရောက်ဘဲနဲ့ ဘယ်လို လုပ်ပြီ လူစည်ကားမှန်း၊ တရားကောင်းမှန်း သိတာလဲ”

“အိမ်က တပည့်တော်သမီး လာနာတယ်ဘုရား၊ သမီးက တရားနာရင် မှတ်စုစာအုပ်နဲ့ နာတာဘုရား၊ သူသိချင် မှတ်ချင် တာ အကုန်လုံး လိုက်ရေးမှတ်တယ်ဘုရား၊ မရှင်းလင်းရင် မေးတယ်တယ်ဘုရား၊ ပြန်လဲ ဟောတတ်တယ်ဘုရား၊ သူပြန် ဟောပြောလို့ သိတာပေါ့ဘုရား”

“တော်တာပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ ဒီလို တရားနာတဲ့အခါ မှတ်စုနဲ့ နာတဲ့လူဟာ ရှာမှရှားထဲကပဲ၊ တစ်ခါမှတ်ပြီး မရှင်းလင်း တာကို မေးရဲ့ စမ်းရဲ့ မေးတတ် စမ်းတတ်လူကလဲ ရှာမှရှားပဲ၊ အများ အားဖြင့် ဟောရင် နာတာပဲ၊ နားလည်လည် မလည်လည် တရားပွဲပြီး ပြီးတာပဲ သမားတွေပဲ များတာ”

“သမီး ဝါသနာကတော့ ကြီးလှပါတယ်ဘုရား၊ ညက တုန်းက သူ့အဖော်ကလဲ မအားလို့ မလိုက်နိုင်တော့ သူ့မှာ

တရားနာလာဖို့ အဖော်မရဖြစ်နေတယ်၊ တပည့်တော်ကို လိုက်ဖို့ ပေးဖို့ အတင်းပူဆာနေတယ်၊ တပည့်တော်ကလဲ မအားလို့ မပို့နိုင်ဘူး၊ အဖော်ရှာရရင် သွားနာလို့တော့ ခွင့်ပေးတယ်၊ တရားပွဲ သွားဖို့ အဖော်ကလဲ ရှားတယ်ဘုရား၊ အဖော်မရတော့ မသွား ရဘူး၊ **တရားမနာရလို့ ငိုတယ်ဘုရား”**

“အင်း...ဒကာကြီး တရားမနာရလို့ ငိုတာတော့ ဒီတစ်ခါပဲ လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့ တွေ့ဖူးသေးတယ်၊ ပွဲမသွားရလို့ ငိုတာ တော့ အများကြီး တွေ့ဖူးတယ်၊ ကိုယ်တောင်မှ ငယ်ငယ်က ပါခဲ့သေးသလား မသိဘူး”

“တပည့်တော် သမီးကတော့ ဘုရား၊ တရားပွဲဆို ရှေ့ကပဲ၊ သိပ်ဝါသနာပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တရားပွဲတွေတောင်မှ သူတို့ကျောင်းပိတ်မှ ကျင်းပပါလို့ ပြောနေတယ်၊ တပည့်တော်က အများနဲ့ ကျင်းပရတာ ဘယ်ဖြစ်မလဲလို့ ပြောရတယ်”

“အင်း...ရှေးတုန်းက သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ မဟာသီဝ ထေရ်ကြီးဟာ တရားအားထုတ်ရန် တောထွက်ကြွသွား တော်မူ၍ တရားအားထုတ်တော်မူတယ်၊ ဝါတွင်းသုံးလ အား ထုတ်သော်လဲ တရားမရ၍ ငိုယိုတယ်၊ နောက် ဝါကျွတ်တိုင်း တရားမရလို့ ငိုယိုတာ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ် ကြာတယ်၊ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ပြည့်တဲ့ နှစ်ရောက်မှ တရားရတယ်”

လို့ တရားနဲ့ပတ်သက်၍ ငိုယိုတာကို စာထဲမှာပဲ တွေ့ဖူးတယ်၊
နောက်သီလပျက်လို့ ငိုယိုတာလဲ စာထဲမှာ တွေ့ဖူးတယ်၊
ယခုတော့ တရားမနာရလို့ ငိုယိုတာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရတာပေါ့”

“အဲဒါနဲ့ အခုညတော့ လိုက်ပို့ပေးမယ်လို့ အာမခံထားတာနဲ့
ယခု သူ့လိုက်ပို့ရတယ်ဘုရား”

“အင်း...တရားကို ငိုယိုလောက်ရအောင် နှစ်သက်မြတ်နိုး
တယ်ဆိုရင် တရားရဖို့ အများကြီးနီးစပ်တာပေါ့ ဒကာကြီး၊ မှီဝဲ
ရမယ့် နှလုံးမသာယာခြင်းဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့”

“ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦး”

“သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် သက္ကပဉ္စသုတ်မှာ ဘုရားရှင်က
သိကြားမင်းအား ဟောတာက အရှိသားပဲ-

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း
ဒေါမနဿဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း၊
မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်
ငါဘုရား ဟော၏”

“ယင်းနှစ်ပါးတို့တွင် ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော
ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့
ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ဟု သိအံ့၊ ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မမှီဝဲ
အပ်”

“ဤ နှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော ငါ့အား
အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့

တိုးပွားကုန်၏ဟု သိငြားအံ့၊ ဤ နှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏”

“ယခု ဒကာကြီးသမီး တရားမနာရလို့ ငိုတာဟာ မှီဝဲအပ်တဲ့ ‘နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿဝေဒနာပဲပေါ့’”

“ဒီနေ့ညတော့ သမီးအလိုပြည့်ဝပြီး ဝမ်းသာရတော့မှာပေါ့ ဘုရား”

“အဲဒီ ဝမ်းသာခြင်းကိုလဲ ဘုရားရှင်က နှစ်မျိုးဟောထား တာပဲ ဒကာကြီးရဲ့-

“နတ်တို့သနင်း သိကြားမင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿ ဝေဒနာကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက် ခြင်း၊ မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား အားဖြင့် ငါဘုရားဟော၏”

“ယင်းနှစ်ပါးတို့တွင် ‘ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲ သော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏ဟု သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘော ရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မမှီဝဲအပ်’”

“ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲအပ်သော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား ကုန်၏ဟု သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက် ခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ယခု ဒကာကြီးသမီး အလိုပြည့်ဝ၍ ရရှိမယ့် ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာရမှု သောမနဿဝေဒနာဟာ မှီဝဲရမယ့် သောမနဿ
ဝေဒနာပဲပေါ့ ဒကာကြီး၊ အဲဒီ ပီတိသောမနဿနဲ့ နေနိုင်ဖို့
အတော်ခဲယဉ်းတယ်၊ အဲဒီလိုနေနိုင်လို့ ချမ်းသာပုံကို ဘုရားရှင်
ဟောထားတာ အများကြီးရှိတယ်-

“တရားအမြိုက်ကို တကျိုက်တပေါက် သောက်ရ
သူသည် ချမ်းသာစွာနေရ၏။ ပညာရှိသည် အရိယာတို့
သိအပ်သော ဗောဓိပက္ခိယတရား၌ အထူးသဖြင့် ကြည်
လင်သော စိတ်သည်ဖြစ်၍ အခါခပ်သိမ်း မွေ့လျော်၏”

(ပဏ္ဍိတဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်
တည်း ဟူသော အရသာကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသာ
တို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဟု
ဆိုအပ်သော အရသာကို လည်းကောင်း သောက်ရသော
ကြောင့် တရားနှင့်ယှဉ်သော ပီတိတည်းဟူသော အရသာ
ကို သောက်သူသည် ပူပန်ခြင်းကင်း၏။ မကောင်းမှု
ကင်း၏”

(သုခဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“တရားလျှင် မွေ့လျော်ရာရှိသော၊ မွေ့လျော်တတ်
သော၊ တရားကို အဖန်တလဲလဲကြံသော၊ တရားကို
အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သူသည် သူတော်ကောင်း
တရားမှ မဆုတ်ယုတ်”

(ဘိက္ခုဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသော ဘုရားရှင် သာသနာ
 တော်၌ ကြည်ညိုသော သူသည် ငြိမ်သက်စွာသော
 သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော ချမ်းမြေ့သော နိဗ္ဗာန်ကို
 ရရာ၏”
 (ဘိက္ခုဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဒီတရားတွေသာ သမီးနာရရင်တော့ သိပ်ဝမ်းသာမှာပဲ
 ဘုရား၊ တပည့်တော်က ခဏဆိုပြီးလာတာ၊ ဒီလို အရှင်ဘုရား
 တို့က တရားစကား ပြောမှန်းသိရင် သမီးပါခေါ်လာခဲ့တာပေါ့
 ဘုရား၊ ယခုတော့ တရားပွဲလဲ အချိန်နီးပြီနဲ့တူတယ်ဘုရား၊ အရှင်
 ဘုရားတို့လဲ ညောင်းရော့မယ်၊ တပည့်တော်ကိုလဲ ခွင့်ပြုပါဦး
 ဘုရား”

❁ ဗုဒ္ဓတရား လူနတ်များ လိုလားနှစ်သက် ကျင့်စေသော်။

အသံနဲ့ဟောပါအုရား

(၂၁)

မိမိသည် တစ်ခါက တောရကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် တောရဆောက်တည်နေ၏။ ချဉ်းကပ်လာသူများအား တရားဟောပြု၏။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆွမ်းခံကာ ဂေါစရဂါမ်ရွာများမှ ညတရားပွဲ ပင့်၏။ ညတရားပွဲသွားလျှင် ဆရာတော်ကြီးက ပစ္ဆာသမဏခေါ် နောက်လိုက်အဖော်ရဟန်း တစ်ပါးပါးခေါ်သွားရန် တိုက်တွန်း၏။ သို့နှင့် မိမိသည် ညတရားပွဲသွားလျှင် ပဉ္စင်းတစ်ပါး အဖော်ခေါ်သွားလေ့ရှိ၏။

တစ်ခါသော် ကျောင်းနှင့် အဝေးဆုံးသော ဆွမ်းခံရွာမှ ညတရားပွဲပင့်၏။ ထိုအခါ မိမိသည် ခေါ်နေကျ ပစ္ဆာသမဏကို ခေါ်သွားလေ၏။ တရားပွဲမှအပြန်လမ်းတွင် ပစ္ဆာသမဏက မိမိအား ပြောပြ၏။

ဧကုတ္တအကြိမ်

“ဘုန်းကြီး တရားဟောတာ အားလုံးကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်ခုလိုနေတယ်ဘုရား”

“ဘယ်နှယ်လဲ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့၊ အားလုံးကောင်းပါတယ်လို့လဲ ဆိုသေးရဲ့၊ တစ်ခုလိုနေတယ်လို့လဲ ပြောတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ၊ အားလုံးကောင်းလျှင်လဲ တစ်ခုမလိုရဘူး၊ တစ်ခုလိုလျှင်လဲ အားလုံး မကောင်းရဘူး၊ အားလုံးကောင်းပုံ၊ တစ်ခုလိုပုံကို ရှင်းပြစမ်း ပါဦး မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

မောင်ပဉ္စင်းလို့သာ မိမိက ခေါ်ရသော်လည်း အသက်မှာ မိမိနှင့် မကွာခြားလှပေ။ မောင်ပဉ္စင်းသည် အသက်လွန်မှ သံဝေဂ တစ်ခုအကြောင်းပြုပြီး သာသနာ့ဘောင်ဝင်ခဲ့သည်ဟု ပြောသံ ကြားရ၏။ ဘယ်လို သံဝေဂကြောင့်လဲဟုတော့ စကားစပ်ဟပ်မှု မရှိ၍ မေးမကြည့်မိသဖြင့် မသိရပေ။

“ဒီလိုပါဘုရား၊ ဘုန်းကြီးဟောတာ အများအတွက်ဆိုလျှင် တော့ အားလုံးကောင်းပါတယ်၊ တပည့်တော်အတွက်ဆိုလျှင်တော့ တစ်ခုလိုနေလို့ တစ်ခုလိုတယ်လို့ ပြောတာပါဘုရား”

“အေး...ဒီလိုရှင်းပြောမှပေါ့၊ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့၊ ကဲ...ဒါဖြင့် မောင်ပဉ္စင်းအတွက် တစ်ခုလိုပုံ ပြောစမ်းပါဦး ဘာတစ်ခုလိုသလဲ၊ လိုတာဖြည့်နိုင်ရင် ဖြည့်ပေးရတာပေါ့၊ မဖြည့်နိုင်ရင်လဲ ထုံးတို့ပြီး မှတ်ထားရတာပေါ့”

“ဘုန်းကြီး ဖြည့်နိုင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီး အသံ အကောင်းသားပဲ၊ ဘုန်းကြီးက အသံလုပ် မဟောဘူး၊ တပည့်

တော်က အသံရှည်ဆွဲပြီး အလှည့်အပတ်နဲ့ ဟောမှ ပိုကြိုက်တာ ဘုရား၊ အားလုံးအတွက် ဘုန်းကြီးဟောတာ အားလုံးကောင်း ပေမယ့် တပည့်တော်အတွက် အဲဒီ အသံရှည်ဆွဲပြီး အလှည့် အပတ်နဲ့ ဟောမှုလိုနေလို့ ဘုန်းကြီးကို တိုက်တွန်းပါတယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီး အသံနဲ့ ဟောပါဘုရား”

“အို...မောင်ပဉ္စင်းကလဲ ကပ်သီးကပ်သပ်ကြီး၊ ခုလိုဟော တာ အကောင်းသားနဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့ အသံနဲ့ဟောရမှာလဲ”

“တပည့်တော်က အသံနဲ့ကျွတ်လာတဲ့သူဘုရား၊ ဒါကြောင့် အသံကို တောင့်တတာပါဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် မောင်ပဉ္စင်းဟာ ဘယ်လိုအသံနဲ့ ဘယ်လို ကျွတ်လာတဲ့သူဆိုတာ လင်းစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော် လူ့ဘဝတုန်းက လယ်ထဲမှာ မြက်ရိတ်နေ စဉ် အမှတ်မထင် လော်စပိကာထဲမှာ သီချင်းသံကြားတယ် ဘုရား”

“ဘာသီချင်းသံကြားသလဲ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

“နှမကလေးကို ချစ်တဲ့အာရုံ ရွှေ့မြင့်မိုရ်တစ်တောင်လုံးကို တုံးမှတ်လို့ရန်...ဆိုတဲ့ သီချင်းသံပဲဘုရား”

“အဲဒီသီချင်းသံကြားတော့ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲ ပြောစမ်းပါဦး မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

“သူများတွေ နှမကလေးကို ချစ်တဲ့အာရုံကြောင့် မြင်းမိုရ် ရွှေ့တောင်နဲ့တူတဲ့ မိဘကျေးဇူးတွေကို ကန်းပြီးတော့ ခုန်ကျော်

ကာ နှမကလေးနောက် ကောက်ကောက်ပါသွားသလို ငါ ကျေးဇူး
မကန်းဘူး၊ ငါ မခုန်ဘူး၊ ငါကောက်ကောက်မပါဘူးဟဲ့ဆိုပြီး
ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်ဘုရား၊ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ လူ့ဘောင်
ခွာရှောင်ပြီး သာသနာတော်ဘောင် ကူးတော့မည့်အကြောင်း
မိဘတွေကို ပြောပြတယ်၊ ခွင့်တောင်းတယ်၊ မိဘတွေက
ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်နဲ့မို့ အံ့သြသွားကြတယ်၊ တပည့်တော်လဲ
အဖြစ်သနစ်အစုံကို ရှင်းပြတယ်၊ ဒီတော့မှ သူတို့လဲ ကြည်ဖြူစွာ
ခွင့်ပြုတာနဲ့ ယခုလို ဘုန်းကြီးနဲ့တွေ့ရပြီး ဘုန်းကြီးရဲ့ ပစ္စာသမဏ
ဖြစ်နေတာပေါ့ဘုရား၊ အဲဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးကို ‘အသံနဲ့ ဟောပါ
ဘုရား’ လို့ တိုက်တွန်းတာပါဘုရား”

“ဪ...ဒီလိုလား”

“အဲဒီလိုဘုရား”

မောင်ပဉ္စင်းမှာ သူပြောချင်နေသော သူ့အဖြစ်သနစ်တွေကို
အားရပါးရပြောပြလိုက်ရသဖြင့် သူ့အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝသွားဟန်
တူ၏။ အားရရွှင်လန်းနေ၏။ သွက်လက်ပေါ့ပါးနေ၏။ မိမိမှာမူ
မောင်ပဉ္စင်းအား ဘယ်လိုပြန်ပြီး ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေရန် အဖြေ
ပေးရမှန်းမသိဖြစ်နေ၏။

“ဒီလိုလေ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့၊ သေသေချာချာ နားထောင်ပါဦး၊
မောင်ပဉ္စင်း လူ့ဘဝတုန်းက ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ဖူးတယ်
မဟုတ်လား”

မိမိမှာ အလေ့အထတစ်ခုရှိ၏။ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား
ပြဿနာ တစ်စုံတစ်ခု ရှင်းပြမည်ဆိုလျှင် ထိုလူ နားအလည်ဆုံး

ဖြစ်မည့် အနီးစပ်ဆုံး ကြားဖူးနားဝတစ်ခုခုကို ညွှန်ပြ၍ ရှင်းပြ
လေ့ရှိ၏။ သို့ရှင်းပြသဖြင့် နားလည်မှတ်သားမိ ရှိကြ၏။

“ဆောက်တည်ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ ရှစ်ပါးသီလထဲမှာ ‘နစ္စ၊ ဂီတ၊ ဝါဒီတ’ ဆိုတဲ့
သိက္ခာပုဒ် ပါတယ်မဟုတ်လား”

“ပါပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီမှာ ‘ကခြင်း၊ တီးခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း’ စသည်တို့ကို
သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ပြီး ဆောက်တည်ခိုင်းတာ အပြစ်ရှိလို့ မဟုတ်
လား မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အပြစ်ရှိလို့ပါ”

“အဲဒီ သိက္ခာပုဒ်မှာ ‘ဂီတ’ ဆိုတဲ့ ‘သီချင်းဆိုခြင်း’နှင့်
ပတ်သက်တဲ့ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာက ဖွင့်ပြတယ်၊ ရှင်းပြတယ်၊
‘ဂီတူပ သဗ္ဗိတော ပန ဓမ္မော နဝဇ္ဇေတိ’ ‘သီချင်းဆိုသံနှင့်
စပ်သွယ်သော တရားတော်ကား မနာအပ်’ တဲ့၊ ‘ဓမ္မူပ သဗ္ဗိတံ
ဝါပိစေတ္ထ ဂီတံဝဇ္ဇတိ’ တရားတော်နှင့်စပ်သော သီချင်းသည်ကား
နာအပ် ၏’တဲ့”

“တပည့်တော် နားမရှင်းဘူးဘုရား၊ ရှင်းပြပါဦးဘုရား”

“ဒီလိုလေ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့၊ အဲဒီ မောင်ပဉ္စင်းကြားခဲ့တဲ့
သီချင်းသံဟာ တရားနှင့်စပ်တဲ့ သီချင်းသံပဲ၊ ဥပမာဆိုလျှင် ဘဝ
သံသရာသီချင်းတို့၊ သမ္ဗုဒ္ဓေသီချင်းတို့ဟာလဲ တရားနှင့်စပ်တဲ့
သီချင်းတွေပဲ၊ အဲဒီသီချင်းတွေကို သီချင်းအနေနဲ့ပဲ စိုက်ပြီးနား

ထောင်နေရင်းက တရားသဘောပေါက်ပြီး ကျွတ်တမ်းဝင်နိုင်တယ်။ အခု မောင်ပဉ္စင်း ကျွတ်ခဲ့သလိုပေါ့။ ပိဋကတ်တော်မှာဆို အဲဒီလို တရားနှင့် စပ်တဲ့သီချင်းသံကြားရလို့ ကျွတ်တမ်းဝင်တာတွေ အများကြီးပဲ ဖော်ပြထားတာတွေရှိတယ်။ သီချင်းသံနှင့်စပ်တဲ့ တရားကိုတော့ ဟောတဲ့ဘုန်းကြီးမှာလဲ မဟောရန် ပညတ်ထားတဲ့ သိက္ခာပုဒ်ရှိတယ်။ အပြစ်တွေလဲ အများကြီး ပြထားတာရှိသေး တယ်။ နောက်မှ ရှင်းပြဦးမယ်။ အဲဒီတရားကို နာနေရင်းက တရားဘက်မလည်လာဘဲ သီချင်းသံဘက်လည်သွားပြီး တဏှာ ဖြစ်ကာ တရားမရဘဲ အကုသိုလ်ရသွားတတ်တယ်။ ရတဲ့ပုံစံတွေလဲ အများကြီးရှိတယ်လေ။ အဲဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာက ‘သီချင်း သံနဲ့ ဆက်သွယ်သော တရားတော်ကား မနာအပ်၊ တရားတော် နှင့် စပ်သော သီချင်းသည်ကား နားထောင်အပ်၏’ လို့ ဖွင့်ပြ တာပဲ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့”

“ဟုတ်ပြီဘုရား။ ဟုတ်ပြီ တပည့်တော် တစ်ခါက တရားပွဲ တစ်ပွဲက ပြန်လာတဲ့လူတစ်စုကို မေးကြည့်ဖူးတယ်ဘုရား။”

“ဘယ်လိုမေးကြည့်သလဲ မောင်ပဉ္စင်းရဲ့ ပြောစမ်းပါဦး။”

မိမိမှာ မောင်ပဉ္စင်း မိမိပြောသမျှကို နားဝင်သွားဟန်ရှိ ကြောင်း သိရ၍ အားတက်မိ၏။ ပြောရကျိုးနပ်၏ဟု ကျေနပ် နှစ်သက်၏။

“ဘယ်နှယ်လဲ၊ ဘာတရားဟောလဲ၊ တရားကောင်းရဲ့ လားလို့မေးတော့ သူတို့က ပြန်ဖြေတယ်။ ဟာ...တရားကတော့

စတုတ္ထအကြိမ်

ဘာ တရားဟောမှန်းမသိဘူး၊ ဟောတဲ့ ဓမ္မကထိကကတော့ အလှည့်အပတ် အညှအခရာတွေနဲ့ အသံဝိဇ္ဇာ မင်းသားကျနေတာပဲ၊ ‘အသံသီဟိကောင်းတာပဲ’ လို့ ပြောကြတယ်ဘုရား”

“အေး...အဲဒီလိုပဲ၊ အသံလုပ်ဟောလျှင် အသံကိုပဲ ချီးမွမ်းခံရတယ်၊ တရားပျောက်သွားတယ်၊ တရားဘက်မလည်လာဘူး၊ တဏှာဘက်လည်သွားတယ်၊ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါ တုန်းက ဆဗ္ဗဂ္ဂိလို့ခေါ်တဲ့ မစောင့်စည်းတဲ့ ရဟန်းတစ်စုရှိတယ်၊ သူတို့လဲ အသံနဲ့ဟောတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ လူတွေက ‘ရဟန်းတွေဟာ တို့ သီချင်းဆိုသလိုဆိုတယ်’ စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ခံရတယ်၊ အဲဒီ ကဲ့ရဲ့သတင်းလဲ ဘုရားရှင်နား ပေါက်သွားတယ်၊ အဲဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ‘ရဟန်းတို့ အသံရှည်ဆွဲကာ သီချင်းသံဖြင့် တရားသီဆိုမဟောအပ်၊ ဟောသောရဟန်း ဒုက္ကဋ်အပြစ်သင့်ရောက်၏’ လို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်လိုက်တယ်”

“တပည့်တော် ဒီလိုမသိလို့ ‘အသံနဲ့ဟောပါဘုရား’ လို့ တိုက်တွန်းမိပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် တိုက်တွန်းတာ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းပါတယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးဟောနေကျအတိုင်း ရိုးရိုးပဲ ဟောပါဘုရား”

ထိုစဉ် မိမိဉာဏ်တွင် ဗုဒ္ဓ၏တရားအစဉ်များ ထင်မြင်လာ၏။ မောင်ပဉ္စင်းတော့ သိအံ့မထင်ပါ။ ကျောင်းလည်းရောက်ပြီဖြစ်၍ လမ်းခွဲကာ ကိုယ့်ကျောင်းကိုယ်ဝင်ကာ အိပ်ကြပါတော့၏။

“လျှာသည် ဟင်း၏အရသာကို လျင်စွာသိသကဲ့သို့
ပညာရှိသည် မိမိထက် ပညာရှိသူကို အကယ်၍
ဆည်းကပ်အံ့။ သူတော်ကောင်းတရားကို လျင်စွာသိ၏”

(ဗာလဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ယောက်မသည် ဟင်း၏ အရသာကို မသိ
သကဲ့သို့ လူမိုက်သည် အသက်ထက်ဆုံး ပညာရှိကို
ဆည်းကပ်သော်လဲ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိ”

(ဗာလဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“အကျိုးမဲ့နှင့်စပ်သော အရာမကသော ဂါထာသည်
မမြတ်၊ ရာဂစသည် ငြိမ်းသောသူတော်ကောင်းတရားနှင့်
စပ်သော တစ်ပုဒ်တစ်ဂါထာ ကြားနာရသော်သာ မြတ်၏”

(သဟဿဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

❀ ဗုဒ္ဓတရား ရှင်လူများ နာကြား ဟောကြားမှန်စေသော်။

ဓမ္မကထိက ပေါလဲပေါတယ် ရှားလဲရှားတယ်

(၂၂)

တစ်ခါက မိမိသည် ဘုရားပွဲ တစ်ပွဲတွင် တရားဟော၏။ ပရိသတ်မှာ တရားသဘောကျကြ၏။ တရားပွဲ ၃-ညပြီးသောအခါ ဘုရားဂေါပကအဖွဲ့ လူကြီးများက နောက်နှစ်အတွက် တစ်ခါ တည်းပင် ပင့်စာလာကပ်၍ နောက်နှစ်အတွက် ပင့်လျှောက်ကြ၏။ ထိုအခါ မိမိက ပြောပြ၏။

“ဒကာကြီးတို့ ပင့်တာကလဲ ရက်ဝေးလှချည်လား၊ ခေတ်က ဆုတ်ကပ်ခေတ်ကြီး၊ သေကာလ ပျောက်ကာလ၊ နီးမှပင့်လျှင် မကောင်းဘူးလား။”

“နီးမှ ပင့်လို့ မဖြစ်ဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရား နေရာကလဲ အဝေးကြီး၊ တပည့်တော်တို့ ဘုရားပွဲကလဲ ရက်ပုံသေကြီး၊ တော်တော်ကြာ မရလျှင် ခက်နေမယ်၊ သေကာလ ပျောက်

စတုတ္ထအကြိမ်

ကာလမို့ သေပျောက်သွားရင်လဲ ဖြေသာပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီကျမှ တစ်မျိုးစီမံရတာပေါ့၊ အခုတော့ တစ်ခါတည်း လက်ခံသွားပါ ဘုရား”

“ဟာ...ဒါတော့ သည်းခံပါ ဒကာကြီးတို့ရာ၊ ဦးပဉ္စင်းက သာမန်တောနေ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးပဲ၊ ဓမ္မကထိကလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး စိတ်မများချင်ဘူး၊ အနားနီးမှ ပင့်ချင်လျှင် ပင့်ပါ၊ သို့မဟုတ် အများပင့်သလို ဝါတွင်းမှပင့်ပါ”

“စိတ်မများရပါဘူးဘုရား၊ ပင့်စာကလေး လက်ခံသွားပြီး ဟိုရောက်တော့ ချောင်ထိုးထားလိုက်ရုံပါပဲ၊ အချိန်နီးတော့ တပည့် တော် နောက်ထပ် ပင့်စာတစ်စောင် ထပ်ပို့ပါဦးမယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း...ဒကာကြီးတို့ကတော့ ဘုရားပွဲကျင်းပ နေကျ၊ ဘုန်းကြီးပင့်နေကျမို့လားမသိဘူး၊ ဓမ္မကထိက အပင့် တယ်ပိုင်ပါလား”

“မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အဖို့ တရားပွဲကျင်းပ ရတာ မလွယ်ပါဘူးဘုရား၊ စာသင်တိုက်ကြီးနှစ်တိုက်ရဲ့အကြားမှာ ကျင်းပရတာ ဘုရား၊ အဆိုအင်္ဂုတွေနှင့် သီချင်းဆိုဟောတဲ့ ဓမ္မ ကထိကတွေ ပင့်ဟောမိလျှင် ဆရာတော်ကြီးတွေက ခေါ်ဆူ တာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အဖို့ ဓမ္မကထိကပင့်ရတာ မလွယ် ဘူးဘုရား၊ “ဓမ္မကထိက ပေါလဲ ပေါတယ်၊ ရှားလဲ ရှားတယ် ဘုရား”

“ဘယ်လိုလဲ ဒကာကြီး၊ ဓမ္မကထိက ပေါရင်လဲ မရှားရဘူး၊ ရှားရင်လဲ မပေါရဘူး၊ အခုတော့ ပေါလဲပေါတယ်၊ ရှားလဲ ရှားတယ်တဲ့၊ တယ်ဆန်းတဲ့ စကားပါလား၊ ဘုရားရှင်ကတော့—

“ရဟန်းတို့၊ ဘုရားပွင့်တော်မူဖို့လဲ ခဲယဉ်းတယ်၊ ဘုရား တရားကို ပြန်ဟောပြတတ်တဲ့ “ဓမ္မကထိက” ပေါ်ဖို့လဲ ခဲယဉ်းတယ်၊ သူ့ကျေးဇူးသိပြီး ပြန်ဆပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်ဖို့လဲခဲယဉ်းတယ်”(ဒုလ္လဘသုတ်-တိကအင်္ဂုတ္တရ) လို့ ခဲယဉ်းမှု သုံးမျိုး ဟောထားတယ်။

“ဒီလိုပါဘုရား၊ သီချင်းဆိုပြီး ငိုချင်းချတဲ့ ဟေးလား ဟားလားနဲ့ ဗရုတ်သုတ်ခ ဓမ္မကထိကတွေကတော့ ပေါပါတယ် ဘုရား၊ ပင့်တောင် မပင့်ရဘူး၊ မဏ္ဍပ်ထိုးထားရင် ဟောချင်လို့ လာစပ် နေတာပဲ၊ အဲဒီ ဓမ္မကထိကတွေ ပင့်ဟောလျှင် ဆရာတော်ကြီးတွေက တပည့်တော်တို့ကို ခေါ်ဆူတယ်ဘုရား၊ ယခု အရှင်ဘုရားတို့ ဟောသလို ပါဠိအဋ္ဌကထာတွေ ရွတ်ဖတ်ပြီး တည် တည်ကြည်ကြည်နဲ့ ဟောတဲ့ ဓမ္မကထိကမျိုးကျတော့ ရှားတယ် ဘုရား၊ မနှစ်က အရှင်ဘုရားတို့သုံးပါး ပင့်ပြီးတော့ စာရင်းကို ဆရာတော်ကြီးတွေ ပြသွားတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးတွေက “အေး...ဒါမျိုးမှ တို့က ကျေနပ်တယ်”တဲ့၊ မဟောခင်ကတည်းက ကျေနပ်နေတယ်၊ ယခု ဟောပြီးတော့လဲ ကျေနပ်ပါတယ်၊ တရားနာ ပရိသတ်ကလဲ နှစ်ခြိုက်သဘောကျတယ်ဘုရား၊ ဘုရားမှာလဲ ဘဏ္ဍာငွေ ပိုရတယ်ဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဪ...ဆရာတော်ကြီးတွေက သီချင်းဆို၊ ငိုတာ ရယ်တာနဲ့ ပတ်သက်၍ အပြစ်ကို သိထားတာကိုး”

“ဘယ်လိုလဲဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကို ဟောနိုင်လျှင် ဟော ပြပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ လိုက်နာရတာပေါ့ဘုရား”

ဘုရားရှင်က တိကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ရုက္ခသုတ် မှာ ဟောထားတယ်-

“ရဟန်းတို့၊ သီချင်းဆိုခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံး အမ၌ ငိုသည် မည်၏”

“ရဟန်းတို့၊ ကခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံး အမ၌ ရူးသွပ်သည် မည်၏”

“ရဟန်းတို့၊ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍ သွားပေါ် အောင် ပြင်းစွာရယ်ခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကလေး သူငယ်တို့ ပြုအပ်သောအလုပ်” မည်၏”

“ရဟန်းတို့၊ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်ဝယ် သီချင်း ဆိုခြင်း၌ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ရမည်၊ ကခြင်း၌ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ရမည်၊ တရားနှင့် စပ်သော အကြောင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော သူတော်ကောင်းဖြစ်သော သင်တို့အား ပြီးရုံမျှ ပြီးခြင်းသည် သင့်လျော်၏”။

“ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးတွေက တပည့်တော်တို့ကို ဆူတာကိုးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က အကြောင်းမှ မသိတာဘဲ ဟာ၊ ကဲ...ဒါဖြင့် ပင့်စာ လက်ခံပါဘုရား”

“ရှိစေတော့ ရှိစေတော့၊ ငြင်းမရမယ့်အတူတူ ကပ်သာ ကပ်တော့၊ နောက်မလာတော့မှ အပြစ်မတင်နဲ့”

“ဝမ်းသာပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့ ဟောပေးမှပဲ ဘုရား ကြီးမှာ အပ်အပ်စပ်စပ်နဲ့ ရွှေသင်္ကန်းတော် ဝတ်ရမှာဘုရား”

ဒကာကြီးများသည် အလိုပြည့်ဝ၍ ရှိခိုးဦးချကာ ဝမ်းသာ အားရစွာနှင့် ထပြန်သွားတော့၏။ မိမိမှာ စဉ်းစားကျန်နေရစ်ခဲ့ ၏။ ဘုရားရှင်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး ဟောခဲ့၏။ ထိုတွင် ငါသည် အဘယ်၌ ပါမည်နည်း။

၁။ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားအတွက် မကျင့်သူ (မိမိလည်း မကျင့်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကျင့်အောင် မဟောသူ...အယုတ်တကာ အယုတ်ဆုံး)၊

၂။ သူတစ်ပါးအတွက် ကျင့်၏။ မိမိအတွက် မကျင့် (သူတစ်ပါးကျင့်ရန် ဟောပြော၏။ မိမိမူကား မကျင့်... အယုတ်)၊

၃။ မိမိအတွက် ကျင့်၏။ သူတစ်ပါးအတွက် မကျင့် (မိမိကား ကျင့်၏။ သူတစ်ပါးကျင့်တတ်ရန် မဟော... အလတ်)၊

၄။ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားအတွက် ကျင့်၏။ (မိမိ လည်းကျင့်၊ သူတစ်ပါးကျင့်နိုင်ရန်လည်း ဟောပေး၏... အမြတ်ဆုံး)။

❀ သူများဟောကြား ထိုတရား ကိုယ့်အား အလျင်တည်စေ သော်။

ခါကြည့်နေ

(၂၃)

မိမိသည် တရားဟောရောက်ရာ မြို့ရွာများရှိ သီလ၊
 သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာ သုံးပါးပြည့်စုံကျော်ကြား ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးများအား ဖူးမြော်ကန်တော့လေ့ရှိ၏။ တစ်ခါက တောရွာ
 တစ်ရွာသို့ တရားဟောရောက်၏။ ယင်းရွာတွင် တောရကျောင်း
 တစ်ကျောင်းရှိ၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ သက်တော် ရှစ်ဆယ်ကျော်
 ဖြစ်၏။ သိက္ခာသုံးပါး ပြည့်ဝသဖြင့် ရဟန္တာတမျှ သိမှတ်
 ကိုးကွယ်ကြ၏။ မိမိသည် သိလျှင် ဒကာများအား လိုက်ပို့ခိုင်း၏။

လမ်းသွားရင်း လိုက်ပို့သူများက ပြောကြသည်။ ဆရာ
 တော်ကြီးသည် စကားများများ မပြော။ တရားရှည်ရှည် မဟော၊
 ရောက်လာလျှင် တစ်လုံးနှစ်လုံးပြောပြီး ပြုံးပြီးနှင့် ထိုင်နေတာပဲ။
 တစ်နေကုန်နေလဲ ဒီအတိုင်းပဲ ထိုင်နေတာပဲ။ ဟုတ်ပါသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်

မိမိရောက်သွား၍ ဖူးမြော်ကန်တော့သည့်အခါတွင်လည်း “ဘယ်က လာသလဲ” ဟု တစ်ခွန်းမျှမေး၏။ ပြန်ဖြေတော့ “အေး...အေး။ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်” ဟု တစ်ခွန်းပြောပြီး နောက်ထပ် ဘာမျှ မပြောတော့ပေ။ ပြီးပြီးနှင့် နေရာမရွေ့၊ မလှုပ်မယှက်၊ ထိုင်နေပါသည်။ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိပေစွ၊ သို့နှင့် မိမိတို့ ပြန်လာကြ သည်။ လမ်းတွင် ဒကာများအား မိမိက မေးသည်။

“ဆရာတော်ကြီးက တရားတို့တို့ ဟောတယ်ဆိုတော့ ဒကာ ကြီးတို့ တစ်ပုဒ်တစ်လေ မှတ်မိမှာပေါ့၊ မှတ်မိရင် ဦးပဉ္စင်းကို ဟောပြစမ်းပါ၊ ဦးပဉ္စင်း နာချင်တယ်”

“တစ်ခါတုန်းက ဥပုသ်နေ့ တစ်နေ့မှာ အဲဒီရွာထဲက ဒကာ တစ်ယောက် ဆရာတော်ကြီးအား လျှောက်တယ်ဘုရား”

“ဘယ်လို လျှောက်သလဲ”

“ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ခရစ်ယာန် ဘာသာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ယခုမှ ပြောင်းလာတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်း နားမလည်ဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ နားလည် အောင် ဘယ်လို နေထိုင် ကျင့်သုံးရမယ်ဆိုတာ ဟောပြောဆုံးမ ပေးပါဘုရား” လို့ လျှောက်တယ်၊ ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးက-

“အေး...အေး...ငါ့ကြည့်နေ၊ ငါနေထိုင် ကျင့်သုံးသလို နေထိုင်ကျင့်သုံးကွယ့်” လို့ ဟောလိုက်တယ်ဘုရား”

“တယ်ကောင်းတဲ့ အဆုံးအမတရားပဲ၊ ဒီလို ဆုံးမနိုင်တာ ဟာ ကိုယ့်ဘက်က လိုလေသေးမရှိ ပြည့်စုံမှ ဆုံးမနိုင်တာ၊

မပြည့်စုံလျှင် “ငါပြောသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလိုမလုပ်နဲ့” ဆိုတဲ့ အဆုံးအမမျိုးပဲ ပေးနိုင်မယ်၊ ရှေးက နာမည်ကျော်ကြားတဲ့ ဆရာ တော်အချို့လဲ ဒီလိုပဲ တိုတိုဆုံးမတာကို မှတ်သားဖူးတယ်”

“ကဲ...ဒါဖြင့် တပည့်တော်ကိုလဲ အရှင်ဘုရား မှတ်သား ထားတဲ့ အဆုံးအမတိုတိုများကို ပြန်ဟောပြော ဆုံးမပါဦးဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်း အဓိပ္ပာယ်တော့ ချဲ့မပြောပြတော့ဘူး၊ မှတ်မိ အောင်သာ မှတ်ပေတော့၊ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်ပါတယ်”

“တစ်ယောက်တည်း သင့်အောင်နေ” (ရေငုံဆရာ တော်)။

“ကိုယ်မကြိုက်တာ မလုပ်နှင့်” (အရိယဝံသဆရာ တော်)။

“ဘယ်အခါမဆို သေဝံ့အောင်နေ” (သံယုတ်ဆရာ တော်)။

“ဘယ်သူကဲ့ရဲ့ ကဲ့ရဲ့၊ ဘုရားမကဲ့ရဲ့အောင်နေ” (ဆရာတော် ဦးဗုဓ်)။

“သူများ စိတ်မဆိုးအောင်နေ” (ငါးခုံဆရာတော်)။

“သေခါမှ အရှက်ကွဲကြမယ်နော်”(ပခုက္ကူ တိုက် သစ် ဆရာတော်)။

“ခုကျပ်မှ နောင်ချောင်မည်၊ ခုချောင်လျှင် နောင် ကျပ်မည်” (ငါးသယောက် တောရကျောင်း ဆရာတော်)။

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“နိဗ္ဗာန်ကို လိုလျှင် တမလွန်မျက်မှောက် ကြောက်
ရအောင်နေ” (မန်ကျည်းတော ဆရာတော်)။

“နိဗ္ဗာန်ကို လိုလျှင် သူတစ်ပါးအတင်း မဆိုနှင့်”
(ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော်)။

“နိဗ္ဗာန်ကို လိုလျှင် သူတစ်ပါး ဟောကြားရေးသား
တိုင်း မယုံနှင့်၊ ဘုရားရဟန္တာ ဟောကြား ရေးသားမှ
ယုံလေ” (ရွှေယင်းမာဆရာတော်)

“အရှင်ဘုရား မှတ်မိတာ များလှပါကလားဘုရား၊ တပည့်
တော်တို့သာ အရှင်ဘုရားလို အမှတ်ကောင်းရင် ဆရာတော်
ကြီး အဆုံးအမတွေ အများကြီးရမှာပဲ”

“အဲဒါ ခက်တာပေါ့၊ ဒကာကြီးတို့က “ခြင်းကြားနဲ့ ရေ
သယ်၊ သဲထဲရေသွန်” ဆိုတာလို ဖြစ်နေတာ၊ အဲဒီလို အဆုံး
အမတိုတိုနဲ့ တရားရတာတွေ အများကြီးပဲ၊ အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသား
ကြီးလဲ အဆုံးအမအတိုနဲ့ပဲ တရားရတာပဲဟာ”

“ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား၊ အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသား တရားရပုံ
အမိန့်ရှိပါဦး”

အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသားကြီးဟာ ဘုရားရှင်ကို သတ်ဖြတ်ရ
အောင် အမိပြေးလိုက်တယ်၊ မမိဘူး၊ မောတော့ သူက ရပ်ပြီး
ဘုရားရှင်ကို အမိန့်ပေးတယ်-

“ရဟန်း ရပ် ရပ်”

“အင်္ဂုလိမာလ ငါရပ်နေတယ်၊ သင်သာ ရပ်ပါ”

“ရဟန်း၊ သွားနေသည်ဖြစ်လျက် “ငါရပ်၏”ဟူ၍ ဆိုဘိ၏။ ငါ့ကိုလည်း ရပ်သည်ဖြစ်လျက် မရပ်ဘဲ သွားနေသူဟူ၍ ဆိုဘိ၏။ ရဟန်း၊ ထိုအကြောင်းကို သင့်အား ငါမေးပါဘိ၊ သင် အဘယ်သို့ ရပ်သနည်း၊ ငါသည် အဘယ်သို့ သွားသနည်း”

“အင်္ဂုလိမာလ ငါသည် အခါခပ်သိမ်း သတ္တဝါအားလုံး တို့၌ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲခြင်းစသော ဒဏ်ကို ချထားပြီး မေတ္တာ၊ ခန္တီစသား တရားများ၌ ရပ်တည်နေ၏။ သင်သည်ကား သတ္တဝါ တို့၌ မေတ္တာ ခန္တီ စသည် ကင်းပြီး မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ သွားနေ၏။ ဣရိယာပုထ်ရပ်သော်လည်း ငရဲစသည်သို့ ပြေးရဦး မည်၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် ရပ်သည်မည်၏။ သင်သည် မရပ်ဘဲ သွားနေသည် မည်၏”

“အဲဒီမှာ ဘုရားအမိန့်ရှိတာ “အင်္ဂုလိမာလ ငါရပ်နေတယ်၊ သင်သာ ရပ်ပါ”ဆိုတာ အတိုလေးပဲ မဟုတ်လား၊ အင်္ဂုလိမာလ ခိုးသားကြီးဟာ စဉ်းစားပြီး ပြန်မေးလို့ ဘုရားရှင် အဖြေလဲ ဆုံးရော ရှိခိုးဦးချပြီး ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းတာပဲ၊ ဘုရားရှင်က “ဟေ့ဘိက္ခု” ရဟန်းပြုပေးလိုက်တယ်၊ ရဟန္တာတော့ မဖြစ်သေး ဘူး၊ ပရိတ်ကြီးမှာပါတဲ့ အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ် ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းကျမှ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတယ်၊ တချို့က လူဝတ်နဲ့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ် မှတ်နေတယ်”

“ဒါဖြင့် တရားရဖို့ဟာ ကိုယ်ခံအသိရှိလို့ ဆုံးမသူနှင့် တွေ့ လျှင် အတို အရှည်နှင့် မဆိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား၊ ရနိုင်တာပေါ့”

“အေးပေါ့၊ ဒကာကြီးတို့မှာ တကယ့်ကို သူတော်ကောင်းကြီး ရထားတာ၊ ကိုယ်ကောင်းဖို့ လိုတော့တယ်၊ သူတော်ကောင်းရကျိုး ဘုရားဟောထားတာ အားရစရာကြီးပဲ”

“ဟောပြပါဦးဘုရား”

“ရဟန်းတို့၊ ကြီးစွာသောမိုးသည် ခပ်သိမ်းသော ကောက်စပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ပြည့်စုံစေသည်ဖြစ်၍ လူများစွာ၏ အကျိုးရှိရန်၊ အစီးအပွားဖြစ်ရန်၊ ချမ်းသာရန် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အမျိုး၌ သူတော်ကောင်းဖြစ်ထွန်းသည်ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးရှိရန်၊ အစီးအပွားဖြစ်ရန်၊ ချမ်းသာရန်ဖြစ်၏။ အမိအဖ၊ သားမယား၊ ကျွန်အမှုလုပ်၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျိုး ရှိရန်၊ အစီးအပွားဖြစ်ရန်၊ ချမ်းသာရန် ဖြစ်၏”

“အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်သူသည် လူများစွာတို့၏ စည်းစိမ်ကိုဖြစ်စေ၏၊ တရားစောင့်၍ အကြားအမြင်များသော အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသူတော်ကောင်းကို နတ်အပေါင်း စောင့်ရှောက်၏၊ တရား၌ တည်သူကို ကျော်စောထင်ရှားခြင်းသည် မစွန့်လွှတ်နိုင်”

“တရား၌တည်သော၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော၊ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်စိတ်ရှိသော ထိုသူတော်ကောင်းကို တန်ခိုးရှိ ဇမ္ဗူရာဇ် ရွှေစင်ကဲ့သို့ အဘယ်သူသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်းငှာ ထိုက်ပါအံ့နည်း၊ ထိုသူတော်ကောင်းကို နတ်တို့သည်လည်း ချီးမွမ်းကုန်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

ဗြဟ္မာက လည်း ချီးမွမ်း၏” (သပ္ပုရိသသုတ်ပဉ္စက-
အင်္ဂုတ္တရ)

“ယောက်ျားအာဇာနည်သည် ရခဲ၏။ ထိုယောက်ျား
အာဇာနည်သည် ခပ်သိမ်းသော အရပ်မျိုး၌ မဖြစ်၊ ပညာ
ရှိသော ထိုယောက်ျားအာဇာနည်သည် အကြင်အရပ်မျိုး၌
ဖြစ်၏။ ထိုအရပ်မျိုးသည် ချမ်းသာခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍
ကြီးပွား၏” (ဗုဒ္ဓဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“အမယ်လေး အရှင်ဘုရား ဟောပြောပြမှပဲ တပည့်တော်
တို့ ဆရာတော်ကြီး ဒီလောက် အဖိုးတန် ဂုဏ်ကြီးကြောင်း
ပိုမိုပြီး သိရပါတော့တယ်ဘုရား”

“ကဲ...သိမနေနဲ့တော့၊ နောက် ဟောသမျှ မှတ်ပြီး
လိုက်နာ ကျင့်ကြံကြပေတော့၊ ရောက်ပြီ၊ တော်ပြီ”

❀ သူတော်သူမြတ် စဉ်မပြတ် ဆည်းကပ် ပူဇော်နိုင်စေသော်။

❀ ဆုံးမတရား စဉ်လေးစား ကြိုးစားကျင့်ကြံနိုင်စေသော်။

အရှင်ဘူရား ဇာရားမှ မစမ်းဘဲ

(၁၄)

တစ်ခါက မိမိသည် ဗြူကြီးတစ်ဗြူ၌ တရား တစ်လဟော
 လျက် တရားပြနေ၏။ တရားပွဲအစီအစဉ်မှာ ည ၇ နာရီမှ ၈ နာရီ
 အထိ တရားအားထုတ်ရ၏။ ၈ နာရီမှ ၉ နာရီအထိ တရား
 နာရ၏။ ၉ နာရီထိုးလျှင် တရားပွဲသိမ်း၏။ နောက်ထပ်ရက်များ
 တွင် တရားများတွင် တရားပွဲမစမီ ၆ နာရီ ၃၀ မိနစ်မှ ၇ နာရီ
 အထိ တရားအားထုတ်မှု အတွေ့အကြုံများကို မေးမြန်းလျှောက်
 ထားခွင့် ပြုထား၏။ တရားတိုးတက်လျှင် တိုးတက်ကြောင်း၊
 မတိုးတက်လျှင် မတိုးတက်ကြောင်း၊ ထူးကြောင်း၊ မထူးကြောင်း
 စသည် တို့ကို မိမိတို့ မေးလျှောက်လိုရာကို ထိုအချိန်တွင်
 လာရောက် လျှောက်မေးကြ၏။ မိမိလည်း ရှင်းပြ၏။

ယင်းသို့ တရားဟော တရားပြနေရာ တရားပွဲပြီးခါနီး
 ခုနစ်ရက်လောက်အလိုတွင် တောမှ ဒကာကြီးတစ်ယောက်

စတုတ္ထအကြိမ်

ရောက်လာ၏။ သူလည်း ကြုံတုန်းဝင်၍ နာကြားအားထုတ်၏။ ဒကာကြီးမှာ သဒ္ဓါတရား အထူးဖြစ်ကာ မိမိအနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာ၏။ ဝတ်ပြု၏။ တစ်နေ့ မိမိ ခါးနာနေရာ ဒကာကြီးသည် ခြေဖဝါးမှ ဒူးခေါင်းအထိ ၅ မိနစ်မျှ နှိပ်ပေးရာ ပျောက်ကင်းသွား၏။ ဤသို့ဖြင့် ဒကာကြီးသည် တရားပွဲမစမီလည်းကောင်း၊ ရံခါ ညနေ သုံးနာရီ လေးနာရီလောက်တွင်လည်းကောင်း နှိပ်ပေးလေ့ရှိ၏။ တစ်နေ့တွင် နှိပ်ပေးနေရင်း လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား တရားမှ မစမ်းဘဲဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်တုန်းက တရားအစမ်းခံရတယ်ဘုရား။”

“ဘယ်လို တရားစမ်းမှာလဲဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးတို့ တရားအားထုတ်တုန်းက ဘယ်လို တရားအစမ်းခံရသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး။”

“တပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်တုန်းက အခုလို မီးတွေ၊ ဘာတွေ ဘယ်ရှိမလဲဘုရား၊ မှောင်လို့ပဲဘုရား၊ တောမှာပဲဟာ၊ ပြီးတော့ ခုလို အားထုတ်ပြီးတော့ တရားလဲ မနာရဘူး ဘုရား၊ အားထုတ်တာကတော့ ခုလိုပဲ စုအားထုတ်ရတယ်၊ အားထုတ်လို့ တော်တော်ကြာလာပြီဆိုလျှင် တရားပြဆရာက အားထုတ်သူတွေ ကြားထဲ လာတယ်ဘုရား၊ လာပြီး ပထမခေါင်းကို လက်ကလေးနဲ့ မထိတထိ စမ်းတယ်၊ နောက်မျက်နှာကို မထိတထိစမ်းတယ်၊ နောက် ရင်ကို မထိတထိ စမ်းတယ်၊ အဲဒီ သုံးနေရာစမ်းပြီးလျှင် ပြီးရောဘုရား၊ နောက်တစ်ယောက်ဆို သွားစမ်းတယ်”

“မှောင်ထဲမှာလား ဒကာကြီး။”

စတုတ္ထအကြိမ်

“မှောင်ထဲမှာပေါ့ ဘုရား”

“ဒကာမတွေရော စမ်းသေးသလား”

“အကုန်စမ်းတာပေါ့ ဘုရား”

“တရားပြတဲ့ဆရာက လူလား၊ ဘုန်းကြီးလား”

“ဘုန်းကြီးပေါ့ဘုရား”

“အဲဒီလိုစမ်းပြီးတော့ ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ချက် ချပေးသလဲ”

“အဲဒီလို စမ်းတဲ့အခါမှာ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် မတုန်မလှုပ် အစမ်းခံနိုင်တဲ့ ယောဂီဟာ တရားအောင်တယ်ပေါ့ဘုရား၊ အစမ်း မခံနိုင်တဲ့ယောဂီက တရားမအောင်ဘူးပေါ့ ဘုရား”

“တယ်လွယ်ပါလား ဒကာကြီး၊ ဒါဖြင့် ဒကာကြီး တရား အောင်ပြီပေါ့”

“အဲဒီနည်းနဲ့ဆို အောင်ပြီပေါ့ဘုရား”

“တရားအောင်တော့ ရှေးကနဲ့ ဘယ်လို ထူးခြားမှုရှိသလဲ ဒကာကြီး”

“အောင်တယ်သာဆိုတယ်ဘုရား၊ ရှေးကနဲ့ ဘာမှလဲ မထူး ခြားပါဘူး၊ နောက်တပည့်တော် မိုးကုတ်ဝိပဿနာနည်းနဲ့ အား ထုတ်တော့မှ ထူးခြားမှုရှိပါတယ်”

“ဘယ်လို ထူးခြားသလဲဒကာကြီး”

“အလိုနည်းလာတယ်ဘုရား၊ ရတာနဲ့ ရောင့်ရဲနိုင်လာတယ် ဘုရား၊ အပေါင်းအဖော် မမက်တော့ဘူးဘုရား၊ တိတ်တိတ် ဆိတ်ဆိတ်နေချင်လာတယ်ဘုရား၊ ရတာနာသုံးပါးကို ရှေးကထက်

ကြည်ညိုလာတယ်ဘုရား၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမှု ကြိုးစားချင်လာ
တယ်ဘုရား၊ ကိုယ်ချင်းစာတရား ရှိလာတယ်ဘုရား၊ တရား
ဝါသနာပါလာတယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီ၊ တရားမှန်လျှင် အဲဒီလို
ဖြစ်ရမယ်ဒကာကြီးရဲ့၊ အဲဒီလို အားထုတ်ပြီးလျှင် အဲဒီလို ထူးခြားမှု
ပြောင်းလဲမှု ရှိမှပေါ့၊ “ရိပ်သာကလဲ ပြန်လာရော သဒ္ဓါလဲ
လန်ရော” ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါလန်ယောဂီဆို ဘယ်တရားမှန်မလဲ”

“နေပါဦးဘုရား၊ သဒ္ဓါလန်ယောဂီဆိုတာ ဘာလဲဘုရား”

“ဒီလို ဒကာကြီးရဲ့၊ ရိပ်သာသွား တရားအားမထုတ်ခင်က
တော့ ရတနာသုံးပါး ကြည်ညိုသင့်သလောက် ကြည်ညိုသား၊
ဘုရားရှိခိုးတယ်၊ ဥပုသ်စောင့်တယ်၊ တရားနာတယ်၊ ဆွမ်းတော်
တင်တယ်၊ ဆွမ်းလောင်းတယ်၊ မိဘဆရာသမား အသက်ကြီးသူ
များ ရိုသေတယ်၊ ရိပ်သာကလဲ ပြန်လာရော ကိစ္စပြီးပြီဆိုပြီး
ခုနက ပြောတာတွေ ဘာမှ မလုပ်တော့ဘူး၊ အရပ်ထဲက ရှေးက
တည့်တဲ့လူတွေနဲ့လဲ မတည့်တော့ဘူး၊ တရားမှန်လျှင် သဒ္ဓါတိုးပြီး
ခုနက အလုပ်မျိုးတွေတိုးလုပ်ဖို့ ရှေးက မတည့်တဲ့သူနဲ့တောင်မှ
တည့်ဖို့ဟာမဟုတ်၊ မြောင်းပြန်လန်သွားလို့ “သဒ္ဓါလန်ယောဂီ” လို့
ခေါ်တာ ဒကာကြီးရဲ့”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော် ခုအခြေအနေဟာ မှန်တယ်ပေါ့
ဘုရား”

“မှန်တာပေါ့ ဒကာကြီး၊ အဲဒါ မလျော့ဘဲ တိုးတက်လာ
အောင် ဆက်လက်ကြိုးစားပေါ့”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော် ဒီအတိုင်း ဆက်ကြိုးစားရမယ်ပေါ့ ဘုရား”

“အဲဒီအတိုင်း ဆက်ကြိုးစား ဒကာကြီး၊ တရားဟောသူ၊ တရားပြသူ၊ တရားအားထုတ်သူတို့ဟာ မှန်ကန်လာလျှင် ကြည်ညို ဖွယ်ရှိလာမယ်၊ မမှန်လျှင် ကြည်ညိုဖွယ်မရှိဘူး၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူ၊ ကြည်ညိုဖွယ်မရှိသူတို့ရဲ့ အကျိုးအပြစ်တွေကို ဘုရားရှင် ဟောထားတာရှိတယ်”

“ဘယ်လို ဟောထားသလဲဘုရား၊ တပည့်တော် နာချင် ပါတယ်ဘုရား”

“ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျိုးတို့သည်-
၁။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မစွပ်စွဲ၊

၂။ ပညာရှိတို့ စိစစ်၍ ချီးမွမ်းကုန်၏၊

၃။ ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏၊

၄။ မတွေဝေဘဲ သေရ၏၊

၅။ သေသော် နတ်ပြည်သို့ လားရ၏၊

ဟူ၍ ဤငါးမျိုးတို့တည်း”

“ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ် တို့သည်-

၁။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မိမိကိုယ်ကို စွပ်စွဲ၏၊

၂။ ပညာရှိတို့ စိစစ်၍ ကဲ့ရဲ့ကုန်၏၊

၃။ မကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏၊

၄။ တွေဝေလျက် သေရ၏။

၅။ သေသော် ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဟူ၍ ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

“အဲဒီလို ဟောထားတယ် ဒကာကြီးရဲ့၊ အဲဒါ “ပထမ အပါသာဒိကသုတ်”တဲ့၊ ပဉ္စဂုံတ္တရ ပါဠိတော်မှာ ဘုရားရှင် ဟော ထားတယ်၊ နောက်တစ်သုတ်မှာလဲ ရှိသေးတယ် ဒကာကြီးရဲ့”

“ဆက်နာပါရစေဦး ဘုရား၊ ဟောပါဦး”

“ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အကျိုး တို့သည်-

၁။ မကြည်ညိုသေးသောသူတို့ ကြည်ညိုကုန်၏။

၂။ ကြည်ညိုပြီးသူတို့လည်း တိုး၍ ကြည်ညိုကုန်၏။

၃။ မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာပြုကျင့်၏။

၄။ နောင်လာနောက်သားတို့ အတုလိုက်၏။

၅။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏။

“ရဟန်းတို့ ကြည်ညိုဖွယ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပြစ်တို့ သည်-

၁။ မကြည်ညိုသေးသူတို့ မကြည်ညိုကုန်၊

၂။ ကြည်ညိုပြီးသူ အချို့တို့လည်း အကြည်ညိုပျက်ကုန်၏။

၃။ ဘုရားအဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာပြုကျင့်မှု မရှိ၊

၃။ နောင်လာနောက်သားသည် အတုလိုက်၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

၄။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည် မကြည်လင်၊
ဟူ၍ ဤငါးမျိုးတို့တည်း”

“အဲဒါက “ဒုတိယ အပါသာဒိကသုတ်”တဲ့ ပဉ္စဂုံတ္တရ
ပါဠိတော်မှာ ဘုရားရှင် ဟောထားတယ်”

“အရှင်ဘုရား၏ တရားတော်တွေကဖြင့် တယ်ကောင်း
ဘုရား”

“အဲဒီ ကောင်းတဲ့တရားတွေ ဒကာကြီးသန္တာန်မှာ အကုန်
တည်အောင် ကျင့်နိုင်ပါစေသတည်း။ ကဲ...တော်ကြဦးစို့ ဒကာ
ကြီး”

- ❁ အရာရာဝယ် ကြည်ညိုဖွယ် ဆောင်လွယ်နိုင်ကြပါစေသော်။
- ❁ မကြည်ညိုဖွယ် ပြစ်သွယ်သွယ် ကိုယ်ဝယ် မကပ်ရှောင်စေ
သော်။

ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်ကိုချည်း ကြည့်ဟောတယ်ဗျ

(၂၅)

တစ်ခါက မိမိသည် ရွာတစ်ရွာ ဆွမ်းသိမ်းပွဲတွင် ညတရား
ဟောရ၏။ မိမိမှာ ပါဠိအဋ္ဌကထာလာတရားများကို ပါဠိအဋ္ဌကထာ
လာအတိုင်း ဟောပြောလေ့ရှိ၏။ ထိုညကလည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ
လာ တရားတစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားခဲ့၏။ ဟောကြားပုံမှာ-

“မိမိကိုယ်ကို အချစ်ဆုံးဟူ၍ အကယ်တိတိ
နားလည် သိရှိအံ့၊ ဤသို့သိသော် ထိုမိမိကိုယ်ကို တရား
လမ်းကြောင်း မစောင်းစေဘဲ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်
အပ်သည် မည်လောက်အောင် စောင့်ရှောက်ရာ၏၊
ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိသည် အရွယ်သုံးပါးတို့တွင်
တစ်ပါးပါးသော အရွယ်ကို အပြစ်မနေ့ စင်းလုံးချော
အောင် ဆေးကြော သုတ်သင်ရာသတည်း”

စတုတ္ထအကြိမ်

—ဟူသော ဂါထာကို နိဒါန်းပျိုးကာ ဟော၏။ တရားပွဲမှာ ည ၇ နာရီတွင် ၈၊ ၁၀ နာရီတွင် ပြီးဆုံးသည်။ နောက်နေ့ ညနေတွင် မိမိနှင့် ရင်းနှီးသော ယောဂီဒကာကြီးတစ်ယောက် ကျောင်းရောက်လာ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် မေးမြန်းလျှောက်ထား၏။

“ဆရာတော် ညက ဟိုဘက်ရွာက ဆွမ်းသိမ်းပွဲမှာ ဘာ တရားဟောခဲ့ပါသလဲဘုရား”

မိမိအား တချို့က ဆရာတော်ဟုခေါ်၏။ တချို့ကလည်း ဆရာတော်လေးဟု ခေါ်၏။ တချို့က ဦးပဉ္စင်းဟု ခေါ်၏။ တချို့က ဦးပဉ္စင်းလေးဟု ခေါ်၏။ တချို့က ဘုန်းကြီးဟု ခေါ်၏။ မိမိမှာမူ ခေါ်ချင်သလို နှုတ်တက်ရာသာ ခေါ်ကြပေတော့၊ ဘယ်လိုခေါ် ပါဟု မသင်ပေးပါလေ။ မိမိမှာ ဒကာကြီး မေးလာပုံထူး၍ အကြောင်းထူးရှိမည်ဟု တွက်ဆ၏။ သို့နှင့် သိလိုသဖြင့် ဒကာကြီး အမေးကို မဖြေသေးဘဲ ပြန်လှန်မေးလိုက်၏။

“ဘာအကြောင်းထူးလို့လဲ၊ ဒကာကြီး”

“ဟိုတောက တပည့်တော် မိတ်ဆွေသုံးယောက် ညက အဲဒီရွာမှာ အိပ်ပြီး တရားနာကြတယ်၊ ခုမနက် တပည့်တော်တို့ ရွာ လာတယ်ဘုရား”

“အင်း...တရားနာပြီးလာတော့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“ဒီလိုဘုရား၊ သူတို့နံနက်က တပည့်တော်နဲ့ တွေ့တော့ ညက တရားပွဲမှာ တရားနာခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းတွေကို တအံ့တဩ ပြောပြတယ်၊ တပည့်တော်ကလဲ ပြန်ရှင်းပြတယ်၊ ပြဿနာ မပြေလည်ဘူး ဘုရား”

ဒကာကြီးမှာ တရားအားထုတ်သက် ရှည်ပြီး ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိ၏။ သို့သော် သူ့တွင် အထက်ဆရာကိုးစွဲရှိ၍ ပွဲတင်လေ့ရှိ၏။ အများက သူ့ကို ထိုအတွက် လက်ညှိုးထိုး၏။ သူကတော့ ပြီးပြီနှင့် သည်းခံ၍နေ၏။ မစွန့်နိုင်။

“ဘယ်လိုပြောလို့ ဘယ်လိုရှင်းသဖြင့် ဘာတွေ မပြေလည် သလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ ပြေလည်အောင် ရှင်းပေးနိုင်လဲ ရှင်းပေးရတာပေါ့”

“ကျွန်တော်တို့ ညက ဟိုဘက်ရွာက ဆွမ်းသိမ်းပွဲမှာ တရား နာတာဗျာ၊ အံ့ရောပဲ၊ တောင်ပေါ်ကျောင်း ဘုန်းကြီး တရား ဟောတာ”

မိမိနေသော တောရကျောင်းမှာ တောင်ပေါ်တွင်ဖြစ်၍ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်မှ လူများက တောင်ပေါ်ကျောင်းဟူ၍ပဲ အခေါ်များ၏။ အသိများ၏။

“ဘာအံ့ဩတာလဲဗျာ”

“ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့လဲ တစ်ခါမှ တွေ့ဖူး မြင်ဖူး သိဖူး၊ ပြောဖူးလဲ မရှိပါဘူးဗျာ၊ အဲဒါ ညကလဲ တရားပွဲမှာ ဘုန်းကြီး မမြင်နိုင်တဲ့ ချောင်ကပ်ထိုင်နေတာပါ။ ဘုန်းကြီးကလဲ ကတ်သီးကတ်သတ် မြင်တယ်၊ သိတယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်ကိုချည်း ကြည့်ဟောတယ်ဗျာ”

“မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ တိုက်ဆိုင်လို့ ဖြစ်မှာပါ”

စတုတ္ထအကြိမ်

“တိုက်ဆိုင်ရအောင်ဗျာ၊ သုံးယောက်လုံးနဲ့မှ တစ်ထပ် တည်းမှပဲ တစ်ထပ်တည်း တိုက်ဆိုင်နိုင်ပါ့မလား။ သိလို့ မြင်လို့သာ ဒီလောက် တပ်အပ်မှန်စွာ ဟောနိုင်တာပေါ့ဗျာ”

“ခင်ဗျားတို့သုံးယောက်အဖြစ်နဲ့ တရားသွားနဲ့ တိုက်ဆိုင်လို့ ဖြစ်မှာပါ။ ဒီလိုပဲ တစ်ခါတစ်လေ တိုက်ဆိုင်တတ်တာပဲ”

“ထားဦးတော့ဗျာ၊ ဘုန်းကြီးကလဲ ချောင်ကပ်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်ကိုချည်း ကြည့်ဟောတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်တာကို ဘုန်းကြီး မမြင်နိုင်ဘူး”

“ဘုန်းကြီးကတော့ ဘယ်လူရယ်လို့ ဘယ်ကြည့်ဟောပါ့ မလဲ၊ ရှေ့တည့်တည့် ကြည့်ဟောတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် လူအများက ဘုန်းကြီးကိုကြည့်ပြီး တရားနာတော့ ကိုယ့်ကြည့်ဟောတယ်လို့ ထင်ရတာပေါ့ဗျ”

“မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ **ဒီဘုန်းကြီး ထူးတယ်၊ သိပ်ထူးတယ်**”

မိမိမှာ ဒကာကြီးနှင့် တောက ဒကာသုံးယောက် အပြန် အလှန်ပြောပုံကို နားထောင်ရင်း စဉ်းစားနေ၏။ “အင်း...မတရား ဘုန်းကြီးချင်းနာမည်ကြီးချင်ရင်တော့ အလွယ်သားပဲ၊ ဒီအကြောင်း ဆိတ်ဆိတ်နေသောအားဖြင့် ဝန်ခံလိုက်မယ်၊ သို့မဟုတ် ဟုတ်သား ပဲ၊ သူတို့ သုံးယောက်ကိုချည်း ကြည့်ပြီး သူတို့သုံးယောက် အကြောင်းကိုချည်း ဟောခဲ့တာပဲလို့ သူတို့စကား နောက်ယောင်ခံ လိုက်ရုံပဲရှိတယ်၊ သို့သော် မိမိမှာ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့၊ ရွာသားတွေ၏ စရိုက်ဝါသနာကို အကဲခတ်ပြီး သူတို့နဲ့ လိုက်လျောမည့်တရားကို

ဟောခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်၍ ဟန်ဆောင်ဘုန်းကြီးမှုသည် မတရားဘုန်းကြီးမှုသာဖြစ်မည်။ အပါယ်ရိက္ခာစုမှုသာဖြစ်မည်”သို့ စဉ်းစားနေစဉ် ဒကာကြီးက မိမိအား မေးပြန်သဖြင့် စဉ်းစားမှု ပြတ်သွားတော့၏။

“ဆရာတော် ညက ဘာတရားဟောခဲ့သလဲ ပြောပြပါဦးဘုရား”

“ဪ...အင်း၊ စဉ်းစားနေတာနဲ့မေ့သွားတယ် ဒကာကြီး၊ တရားက ရိုးရိုးပါဒကာကြီး၊ တစ်ခါက ဒကာကြီးတို့ရွာ တောင်ပေါ်ဘုရားပွဲမှာတောင် ဦးပဉ္စင်း ဟောခဲ့သေးတယ်လေ၊ ဗောဓိမင်းသားအကြောင်းပေါ့၊ သူတို့သုံးယောက်ကို ပြန်ပြောပြပါ၊ သူတို့သုံးယောက်အကြောင်းကို သိလို့မြင်လို့ ဟောတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရွာသားတွေရဲ့ စရိုက်နဲ့ ဝါသနာချိန်ပြီး ဟောတာ တိုက်ဆိုင်သွားလို့ပါလို့”

“ဒါကြောင့် တပည့်တော်လဲ သူတို့ကို တိုက်ဆိုင်လို့ ဖြစ်မှာပါလို့ ပြောပြတာပဲဘုရား၊ မရဘူး၊ နောက်တွေ့မှ ပြောပြရဦးမယ်”

“ပြောပြဖြစ်အောင် ပြောပြပါဒကာကြီးရယ်၊ တော်တော်ကြာ အချောင်နာမည်ကြီးနေပါဦးမယ်”

“နာမည်ကြီးတာ မကောင်းဘူးလားဘုရား”

“မဟာ ပုညော မဟာ ဒုက္ခော တဲ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ ‘ဘုန်းကြီးခြင်း၊ နာမည်ကြီးခြင်းဟာ ဒုက္ခဆင်းရဲကြီးခြင်းပဲ’၊ ဒါကြောင့်ရှေးက ဆရာတော်ကြီးများ ဘုန်းကြီးလာပြီဆို တောရိပ် တောင်ရိပ်ခိုပြီး တောရဆောက်တည်နေကြတာ”

“ဒါဖြင့် ဆရာတော်လဲ မြို့မှာ ဘုန်းကြီးလာလို့ တောလာပြီး တောရဆောက်တည်နေတာနဲ့ တူတယ်”

“ဦးပဉ္စင်းကတော့ ဘုန်းမကြီးပါဘူး၊ ငယ်ရွယ်တုန်း ကိုယ် လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်တွေ လုပ်မယ်၊ ကြီးရင် လုပ်ချင်မှ လုပ်နိုင်တော့ မယ်ဆိုပြီး သာသနာတော်နေစဉ် သာသနာတော်က ညွှန်ပြတဲ့ အကျင့်တွေစုံအောင် ကျင့်ချင်တဲ့ ဆန္ဒကြောင့် တောရဆောက် တည်နေတာပါ”

ယင်းသို့ ပြောဆိုပြီးသော် စကားပြတ်သွား၏။ ဒကာကြီး လည်း မကြာမီ ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်သွား၏။ ဒကာကြီး ထပြန် သွားလျှင် မိမိတစ်ပါးတည်း စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေမိတော့၏။

“အင်း...ဒီလို တိုက်ဆိုင်မှုမျိုးသည် အခါခါ ကြုံတတ် ၏။ ထိုသို့ တိုက်ဆိုင်ကြုံကြိုက်၍ ထိုသို့ တအံ့တဩ ပြောဆိုလာသည်ကို သာယာငြိမ်သက် လက်ခံမည်လား၊ သို့မဟုတ် တိုက်ဆိုင်ကြောင်း ရိုးသားစွာ ပြန်လည်ချေပ ပြောဆိုမည်လား၊ ရိုးသားလျှင် ချေပ ပြောဆိုရမည်၊ မရိုးသားလျှင် သာယာငြိမ်သက် လက်ခံ မည်၊ ငါသည် အမြဲတမ်းရိုးသား၍ အမှန်ပြောဟောသင့်၏။ သို့မှသာ ငါ၏ သံသရာခရီး ဖြောင့်ဖြူး၍ နိဗ္ဗာန်စခန်းသို့ ရောက်နိုင်မည်”

❀ ဗုဒ္ဓဘုရား တပည့်များ ရိုးသားအစဉ် မှန်စေသော်။

စတုတ္ထအကြိမ်

ဇေဇနာဟာ ရှပ်ပေါ့ဗျာ

(၂၆)

တစ်ချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့၌
 တရားဟော တရားပြနေ၏။ ယောဂီများသည် အတွေ့အကြုံ
 အသိအမြင်များကို ကြားဖူးနားဝရှိသလောက် သိမြင်သလောက်
 မေးလျှောက်ကြ၏။ တချို့လည်း ယခု နာကြားအားထုတ်သည့်
 အတွေ့အကြုံများကို မေးလျှောက်ကြ၏။ တချို့ကတော့ အပြင်
 အပမှ ကြားဖူး နားဝများကို မေးလျှောက်ကြ၏။ တချို့ကမူ
 မိတ်ဆွေအချင်းချင်း ဆွေးနွေးရာမှ မရှင်းလင်းတာများ၊ သိချင်ရာ
 များကို မေးလျှောက်ကြ၏။ တစ်နေ့ ယောဂီတစ်ယောက်က
 ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ မေးလျှောက်၏။

“ဦးပဉ္စင်း ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ ဘာကို ခေါ်ပါသလဲဘုရား”

ဓမ္မက္ခန္ဓာ

“ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ ဘယ်ဉာဏ်ပြီး ဘယ်ဉာဏ်၊ ဘယ်ဉာဏ် ပြီး ဘယ်ဉာဏ် စသည်ဖြင့် ဉာဏ်တွေကို အစဉ်အတိုင်း စဉ်ထား တာကို ဉာဏ်စဉ်ခေါ်တာပေါ့”

“ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ တရားလားဘုရား”

“အဲဒီလို စဉ်ထားတဲ့ ဉာဏ်တွေရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ် သဘော သဘာဝတွေကို လျှောက်ဟောလျှင် တရားဖြစ်တာပေါ့၊ ဉာဏ်တွေရဲ့ သဘောသဘာဝ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောလို့ ဉာဏ်စဉ်တရား ခေါ်တာပေါ့”

“ဒါဖြင့် အဲဒီ ဉာဏ်စဉ်တရားနဲ့ ဒီပြင် တရားဘယ်လို ထူးပါသလဲဘုရား”

“ဒါကတော့ အထူးမရှိပါဘူး၊ တရားအနေနဲ့ ကြည့်လျှင် အတူတူပဲပေါ့၊ အဓိပ္ပာယ် အယူအဆ ကွဲတာပဲရှိမယ်”

“အဲဒီဉာဏ်စဉ်ကို ဘယ်အချိန် နာရမလဲဘုရား”

“ဟောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ကြုံလျှင် ကြုံတဲ့အချိန် နာနိုင်တာပေါ့၊ မကြုံလျှင်လဲ နာချင်လို့ရှိပါက ဟောစွမ်းနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီး နာနိုင်တာပေါ့၊ တရားဆိုတာ ဟောသူ၊ နာသူ ကြုံမှဖြစ်တာကိုး၊ အဲဒီလို မကြုံလျှင်လဲ ဉာဏ်စဉ် ရေးထားတဲ့ စာအုပ်ကြည့်ဖတ်လဲ ဖြစ်တာပေါ့၊ စာဖတ်တာလဲ တရားနာတာနဲ့ အတူတူပဲပေါ့”

“ဉာဏ်စဉ် နာရမယ့်အချိန်၊ မနာရမယ့်အချိန်ရယ်လို့ သတ်မှတ်ချက် ရှိပါသေးသလားဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဒီလို သတ်မှတ်ချက်လဲ မရှိပါဘူး။ နာချင်တဲ့အချိန်နဲ့ ဟောတဲ့အချိန် ကြိုမှသာ ပဓာနပဲ။ သီးခြားအချိန်နဲ့ ပတ်သက်လို့ သတ်မှတ်ချက် မရှိပါဘူး။”

“ဉာဏ်စဉ် နာသင့်တဲ့လူ၊ မနာသင့်တဲ့သူလို့လဲ သတ်မှတ် ချက် ရှိပါသေးသလားဘုရား”

“ဒါလဲ မရှိပါဘူး။ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တွေဟာ လူတန်းစား အားလုံးအတွက်ပဲ၊ လူတန်းစားမခွဲခြားဘူး။ လောက မှာ ဖုံးထားဝှက်ထားမှ တင့်တယ်တာက မိန်းမများ၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ မန္တန်နှင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူလို့ သုံးမျိုး ရှိတယ်။ ဖွင့်ပြဖော်ပြမှ တင့်တယ်တာကလဲ ဘုရားရှင်၏ တရား တော်၊ လရောင်နှင့် နေရောင်လို့ သုံးမျိုးရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ဟာ ဘယ်သူတော့ မနာရဘူး၊ ဘယ်သူ တော့ နာရမယ်လို့ ဖုံးထား၊ ဝှက်ထား၊ ကန့်သတ်ထားလို့ မဖြစ် ဘူး။ ကန့်သတ်ထားလျှင် သာသနာတော်ကို ဖုံးထားတာနဲ့ အတူတူ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ တရားကို ပိတ်ဖုံးထားတာ ဖြစ်သွား မှာပေါ့။ တရားဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း နာသင့်တယ်၊ နာနိုင်တယ်။ ဒီလို နာတော့ ယခုဘဝ တရားရရင်လဲ ရမယ်၊ မရရင်လဲ နောက်ဘာဝ အထုံဝါသနာဖြစ်မယ်ပေါ့။”

“တရားအားထုတ်ပြီးမှ ဉာဏ်စဉ်ကို နာရမှာလား၊ အား မထုတ်ခင် နာရမှာလား”

“အားမထုတ်ခင်လဲ နာနိုင်တယ်၊ အားထုတ်ဆဲလဲ နာနိုင် တယ်၊ အားထုတ်ပြီးမှလဲ နာနိုင်တယ်၊ အချိန်မရွေး နာနိုင်တယ်”

“ဉာဏ်စဉ် နာရတာနဲ့ မနာရတာ ဘယ်လို ထူးပါသလဲ ဘုရား”

“အထူးတလည် ထူးခြားမှုမရှိပါဘူး။ ဉာဏ်စဉ် နာရတော့ ဒီဉာဏ် ဒီဉာဏ်တွေ ရှိပါလားလို့ ဗဟုသုတ တိုးသွားတယ်။ ဒီဉာဏ်တွေ မိမိသန္တာန်မှာ ရှိမရှိ သိနိုင်တယ်။ မရှိလျှင် ရှိအောင် လုပ်ချင်လာမယ်။ ရှိလျှင် တည်တံ့အောင် လုပ်ချင်လာမယ်။ ဓမ္မဿဝနကုသိုလ်ရမယ်ပေါ့။ မနာရလျှင် ဒီအကျိုးတွေမရဘူးပေါ့”

“ဉာဏ်စဉ် နာရတော့ တရား တိုးတက်သွားပါသလား ဘုရား”

“ဒါကတော့ နာသူရဲ့ ပါရမီနဲ့ ဆိုင်တာပဲ။ အတိအကျ ပြောလို့ မရဘူး။ ဒီပြင် တရားနာလဲ တိုးတက်ချင် တိုးတက်မှာပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်၊ စရိုက်၊ အကြိုက်နဲ့သာ ဆိုင်တာပဲ”

“ဉာဏ်စဉ် နာရတော့ အပါယ်တံခါး ပိတ်ပါသလားဘုရား”

“မူလက အပါယ်တံခါး ပိတ်လောက်အောင် ဒါန၊ သီလ၊ ကုသိုလ်ရှိသူ၊ သို့မဟုတ် တရားအားထုတ်ထားသူဆိုပါက ဉာဏ်စဉ် မနာရလဲ အပါယ်တံခါးပိတ်တာပါပဲ။ ဒါကတော့ ဉာဏ်စဉ်တရားမှ ရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်တရားပဲဖြစ်ဖြစ် နာပြီးမမေ့ဘဲ အရိုးစွဲအောင် နှစ်သက်နေလျှင် ဘယ်အပါယ်ကျတော့မလဲ။ ရှေးက တရား တစ်ကြိမ်နာရုံနဲ့ အပါယ်သို့ ဘဝများစွာ၊ ကမ္ဘာများစွာ မကျဘဲ ဘုရားရှင်လက်ထက်လဲရောက်ရော ဘုရားရှင်နဲ့ တွေ့ပြီး တရားနာရတော့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ ထေရာ...ထေရီတွေ အများ

ကြီးရှိတာပဲ၊ အပါယ်တံခါး ပိတ်တာက သောတာပန်မဖြစ်သေးလျှင် ခဏပိတ်ပဲ၊ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ အပြီးပိတ်မယ်၊ သောတာပန် ဖြစ်မှ မဖြစ်မှဟာလဲ ဉာဏ်စဉ်နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ဘူး”

“ဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက ဉာဏ်စဉ်ဟောပေးပါသလား ဘုရား”

“သီးခြား ဉာဏ်စဉ်သက်သက် ဟောမပေးပါဘူး။ သုတ္တန်တိုင်းမှာလဲ ထည့်မဟောဘူး။ တချို့သုတ္တန်တွေမှာ ပါတယ်၊ ဥပမာဆိုပါတော့ အနတ္တလက္ခဏသုတ် ဆုံးခါနီးတော့-

“ဝေ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယ သာဝကော ရူပသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ၊ သညာယပိ၊ သင်္ခါရေသုပိ၊ ဝိညာဏသ္မိမ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ ဝိမုတ္တမှီတိ ဉာဏံ ဟောတိ-ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်မျိုးဟာ ဉာဏ်စဉ်ပဲပေါ့၊ အဲဒီမှာ “ယထာဘူတဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်၊ မဂ္ဂဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ရယ်လို့ ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက်အနေနဲ့ ဉာဏ်ငါးပါးကို ထည့်ဟောလေ့ရှိတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ ပါဠိတော် တစ်သုတ်လုံး ဟောတဲ့အခါ ပါတာပေါ့”

“ဪ...တပည့်တော်က ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ အထူးတရားလား ထင်မှတ်နေတာ၊ လက်စသတ်တော့ တပည့်တော်တို့ အမြဲလိုလို နာနေရတာပဲဟာကိုး”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဒါဖြင့် ဒကာကြီးဥစ္စာက ‘ဇီးကွက် ဇီးကွက် အော်နေတာ တောင် ဘာငှက်လဲလို့ မေးရသလို’ ဖြစ်နေပြီပေါ့၊ ဇီးကွက်အော် ပြရဦးမလား မသိဘူး”

“အခုဆိုတော့ ဒီအတိုင်း ဖြစ်နေတာပေါ့ဘုရား”

“နေစမ်းပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ ဘာကြောင့် ဒီလောက် စစ်စစ် ပေါက်ပေါက် လျှောက်မေးနေရသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး၊ အကြောင်း ထူးကို”

“ဒီလိုပါဘုရား၊ တပည့်တော် မိတ်ဆွေတစ်ယောက် တရား အားထုတ်ရာက ပြန်လာတော့ အားရပါးရနဲ့ တပည့်တော်ကို လာပြောပါတယ်”

“ကျွန်တော် တရားသွား အားထုတ်တာ အရက်သုံးဆယ်နဲ့ ဉာဏ်စဉ် နာခဲ့ရတယ်ဗျ”

“သူက ဒီလိုပြောတော့ တပည့်တော်က ဉာဏ်စဉ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ သိချင်တယ်၊ တရားအားထုတ်လို့ ဘယ်အဆင့်ရောက် မှ နာရတာလဲ သိချင်တယ်၊ သူလဲ ဘယ်လောက် တရားအခြေခံ ရှိသလဲ သိချင်တယ်၊ အဲဒီလို သိချင်တာနဲ့ သူ့ကို တပည့်တော်က မေးတယ်”

“ခင်ဗျား တရားအားထုတ်တော့ ဘယ်တရားကို ရှုမှတ် အားထုတ်ပါသလဲ”

“ပထမထိုင်စတော့ မမြီဘူးပေါ့ဗျာ၊ နောက်အထိုင်ကြာလာ တော့ ဝေဒနာပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီ ဝေဒနာကိုပဲ ရှုမှတ်အားထုတ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁

* ၂၀၉

တယ်၊ ပထမဝေဒနာတွေ ကြမ်းတယ်၊ အဲဒီအကြမ်းတွေချုပ်ပြီး
နောက် ဝေဒနာ နုနုလာတယ်၊ ဝေဒနာ အနုပိုင်းရောက်တော့
ဉာဏ်စဉ်နာတာပဲ”

“အဲဒီ ဝေဒနာဟာ ရုပ်လား၊ နာမ်လားဗျ”

“ဝေဒနာဟာ ရုပ်ပေါ့ဗျ”

“ကျွန်တော် သိတာကတော့ ဝေဒနာဟာ နာမ်လို့
သိတယ်ဗျ”

“နေဦးဗျာ၊ ကျွန်တော် ဆရာတော်ဆီကို ပြန်မေးလျှောက်
ကြည့်ဦးမယ်”

“သူက အဲဒီလိုပြောပြီး ပြန်သွားတယ်၊ နောက်တစ်ရက်၊
နှစ်ရက်ကြာတော့ ရောက်လာပြီး ပြောတယ်”

“ဟုတ်တယ်ဗျို့၊ ခင်ဗျားပြောတာ မှန်တယ်၊ ဝေဒနာဟာ
နာမ်တဲ့ဗျ၊ ကျွန်တော့်ကို ဆရာတော်က ပြောလိုက်တယ်၊ လူသေ
ကောင် တုတ်နဲ့ ထိုးကြည့်ပါလားတဲ့”

“အဲဒီ တပည့်တော်ရဲ့ မိတ်ဆွေ တရားအခြေအနေကြည့်ပြီး
ဉာဏ်စဉ်ကို စိတ်ဝင်စားလို့ လျှောက်တာပါဘုရား၊ အခုဆို ရှင်း
ပါပြီ”

ဒကာကြီးသည် ထိုသို့ ပြန်ကြားလျှောက်ထားကာ ဦးချ
ရှိခိုး၍ ထပြန်သွား၏။ မိမိသည် ဒကာကြီးပြန်သွားလျှင် ထိုအဖြစ်

အပျက်နှင့် လျော်သော ဘုရားရှင်၏ တရားအစဉ်များကို စဉ်းစား
၏။ သို့စဉ်းစားစဉ် မိမိဉာဏ်တွင် ဘုရားရှင်၏ တရားအစဉ်များ
ပေါ်ပေါက်လာ၏။

“အကြင်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် များစွာ
ဟောပြော၏။ ထိုစကားများကာမျှဖြင့် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်
မဖြစ်နိုင်၊ ဘေးရန်မရှိ၊ ကြောက်ခြင်းမရှိ၊ ဘေးကင်းအောင်
ပြုတတ်သူကို ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

“အကြင်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် များစွာ
ပြော ဟောတတ်၏။ ထိုသို့ ပြောဟောတတ်ကာမျှဖြင့်
တရားကို ဆောင်သူမဖြစ်၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား
အနည်းငယ်မျှ သောတရားကို နာရ၍ နာမကာယဖြင့်
တရားကို သိမြင်၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တရားကို
မမေ့မလျော့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ် တရားကို ဆောင်သူ
မည်၏”

“အကြင်အကြောင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်သော တရား
ကို ချွတ်ယွင်းသောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်၏။ ထိုသို့ ချွတ်
ယွင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့် တရား၌ တည်သူမဖြစ်နိုင်၊
အကြင် ပညာရှိသည် အကျိုးရှိ၊ အကျိုးမဲ့ နှစ်ပါးစုံတို့ကို
ဆုံးဖြတ်၍-

“မချွတ်ယွင်းသောအားဖြင့် ညီညွတ်သော တရား
ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို ဆောင်၏။ အောင်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

တရားကိုစောင့်တတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုပညာ ရှိကို တရား၌ တည်သူဟူ၍ ဆိုအပ်၏”

“သူတော်သူစင်၊ ပညာရှင်တို့၊ မိန့်ကျင်စကား၊ တစ်ခွန်းကြားကာ၊ ပတ္တမြားဆန်ကျိုး၊ အဖိုးပြည်တန်၊ ကေန့်မုချ၊ တစ်လုံးရသို့၊ နဂ္ဂဖိုးမွန်၊ ကျိုးကဲလွန်၏၊ ဖောက်ပြန်ရှေးကာ၊ ဝိဒေဟ၌ ဝါဒယွင်းသုန်၊ ဂုဏ်ကဿဗ၊ မောဟန္ဓအား၊ ခဏကပ်မိ၊ အင်္ဂတိကို၊ ဗောဓိသတ္တ၊ နာရဒဟု၊ မိုးကပြဟွာ၊ ကိုယ်တိုင်လာ၍၊ ကြီးစွာကုတ်ပတ်၊ ဟောခြွေချွတ်မှ၊ ဖြေလွှတ်ကွာ၍၊ မိစ္ဆာကင်း၏”

(မဃဒေဝ-၃၂၀)

❁ တရား ရှိမရှိ ကိုယ်တိုင်ကြည့် စိစစ် ဆုံးဖြတ်နိုင်စေသော်။

သူများဖြစ်တာ မနာချင်ဘူးဘုရား

(၂၅)

တစ်ချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့၌ ညတရားဟော၏။ ကျင်းပသူများက နေ့လည်း တရားပြပါဟု လျှောက်ထား၍ နေ့ဘက်လည်း တရားပြပေး၏။ တစ်နေ့ ယောဂီများ အားထုတ်ပြီး မေးလျှောက်သည်ကို ဖြေကြားနေစဉ် ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချ လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ကတော့ ရှင်းရှင်းပဲ ဘုရား၊ သူများဖြစ်တာ မနာချင်ဘူးဘုရား”

“ဘယ်လိုလဲ ဒကာမကြီး၊ ဘာ သူများဖြစ်တာ မနာချင်တာလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“အခုခေတ် ဟောကြတာတွေက ‘ဟိုရှေးက ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်တရားကို ဘယ်လို နာလိုက်တာ ဘာဖြစ်သွားတယ်’

စတုတ္ထအကြိမ်

စသည်ဖြင့် သူများဖြစ်တာတွေချည်းပဲ လျှောက်ဟောနေတာဘုရား၊
တပည့်တော်က အဲဒီလို သူများဖြစ်တာ မနာချင်ဘူးဘုရား”

ဒကာမကြီးမှာ မြို့ကျော် ဒကာမကြီးဖြစ်၏။ တရားလည်း
နည်းမျိုးစုံ အားထုတ်ဖူး၏။ စာပေလည်း ကျွမ်းကျင်၏။ တရား
လည်း နေ့စဉ် အားထုတ်ဆဲဖြစ်၏။

“ဒကာမကြီးက ဘယ်လိုမှ နာချင်သလဲ”

“တပည့်တော်က ဘယ်တရားကို ဘယ်လို အားထုတ်
တော့ ဘယ်မဂ်ကို ဘယ်လိုရောက်ပြီး ဘယ်ဖိုလ်ကို ဘယ်လို
ကူးတက် သွားတယ်ဆိုတာမျိုးကိုမှ နာချင်တယ်ဘုရား”

“ဒကာမကြီးရဲ့၊ အဲဒီတရားကို ဘယ်လို အားထုတ်တော့
ဘယ်မဂ်ကို ဘယ်လိုရောက်ပြီး ဘယ်ဖိုလ်ကို ဘယ်လို ကူးတက်
သွားတယ်ဆိုတာမျိုးဟာလဲ သူများဖြစ်တာပဲ မဟုတ်လား၊ ကိုယ့်
ဖြစ်တာကို ဟောစရာ လိုလေးသလား၊ ကိုယ့်ဟာကို သိနေ
ပြီပဲဟာ၊ ဟောတာ နာတာမှန်သမျှ သူများဖြစ်တာချည်းပဲပေါ့”

“ဟား...ဟား...ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

ဒကာမကြီးမှာ လက်ခုပ် လက်ဝါးတီးပြီး ရယ်မော၏။
သူ့ဘာသာသူအတော် သဘောကျသွားဟန်ရှိ၏။

“တချို့လဲ ရှိသေးတယ်ဒကာမကြီး၊ ကိုယ်တွေ့မှ နာချင်
တယ်တဲ့၊ စာတွေ့ မနာချင်ဘူးတဲ့၊ ဒီကိုယ်တော်က စာတွေ့
လျှောက်ဟောနေတာတဲ့၊ အမှန်မှာ ဒကာမကြီး သူများကိုယ်မှာ
တွေ့တဲ့ ကိုယ်တွေ့ကို ကိုယ်တွေ့ပါဆိုပြီး ပြန်ဟော၍ နာကြား

ရသူအဖို့တော့ စာတွေ့ပဲဖြစ်မှာပဲ၊ ဘယ်မှာ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်မှာလဲ၊
ဦးပဉ္စင်း အခုဟောတဲ့ စာတွေဟာ ဘုရားရဟန္တာများရဲ့ တကယ့်
ကိုယ်တွေ့တွေပဲ၊ စာနဲ့ မှတ်တမ်းတင်ထားလို့ စာတွေ့ဖြစ်နေတာ
ပါ။ အရေးကြီးတာက အဲဒီဘုရားရဟန္တာများရဲ့ ကိုယ်တွေ့
မှတ်တမ်းဖြစ်တဲ့စာကို အတိအကျ မှတ်သားနာကြားပြီး ကျင့်လို့
ကိုယ်မှာတွေ့ဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ အဲဒီလိုတွေ့မှ ကိုယ်တွေ့အစစ်
ဖြစ်မယ် ဒကာမကြီး”

“တပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား”

“သဘောပေါက်လျှင် တရားကြိုးစားနာပေါ့၊ တရားဟာ
နာတတ်လျှင် ရနိုင်တယ်၊ မနာတတ်လျှင် မရနိုင်ဘူး”

“ဘယ်လို နာရမလဲဘုရား၊ တရားရအောင်”

“ဘုရားဟောထားတာရှိတယ်၊ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း
တရားကို နာသည်ရှိသော်-

၁။ တရားကို မထိမဲ့မြင် မပြု။

၂။ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကို မထိမဲ့မြင် မပြု။

၃။ မိမိကိုယ်ကို မထိမဲ့မြင် မပြု။

၄။ စိတ်မပျံ့လွင့်သည်ဖြစ်၍ စိတ်တည်ကြည်လျက်
တရားနာ၏။

၅။ သင့်သောအားဖြင့်လည်း နှလုံးသွင်း၏။

ဟူသော ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ကုသိုလ် တရား

တို့၌ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသည့် မြဲသောသဘော အရိယ
မဂ်သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏။

(ပထမ သမ္ပတ္တနိယာမသုတ်၊ ပဉ္စက အဂ္ဂတ္ထရ)

နောက်တစ်ခါ ငါးမျိုးတစ်ခါ ပြသေးတယ်၊ အဲဒီ ငါးမျိုးမှာ
သုံးမျိုးက တူနေပြီ၊ နှစ်မျိုးပဲ ပြမယ်၊

၁။ ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ၊

၂။ မိမိ မသိသောအရာ၌ သိ၏ဟု မှတ်ထင်လေ့မရှိ။

(ဒုတိယ သမ္ပတ္တနိယာမသုတ်၊ ပဉ္စက အဂ္ဂတ္ထရ)

နောက်တစ်ခါ ငါးမျိုးတစ်ခါ ပြသေးတယ်၊ အဲဒီ ငါးမျိုးမှာလဲ
နှစ်မျိုးက တူနေတယ်၊ သုံးမျိုးပဲ ပြမယ်၊

၁။ သူ့ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လိုစိတ်မရှိဘဲ ချေဖျက်လိုစိတ်
မမြှေးယှက်သည်ဖြစ်၍ တရားနာ၏။

၂။ အပြစ်တင်လိုသော စိတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ တရားနာသော
ပုဂ္ဂိုလ်၌ အပေါက်အစကို မရှာဘဲ တရားနာ၏။

၃။ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိပါး ပုတ်ခတ်လိုစိတ်မရှိ၊ ငြောင့်
တံသင်း သဘောမရှိ။

(တတိယ သမ္ပတ္တနိယာမသုတ်၊ ပဉ္စက အဂ္ဂတ္ထရ)

နောက်တစ်ခါ ခြောက်မျိုးကို ဘုရားရှင် ဟောထားတာ
ရှိသေးတယ်၊ ဘာတွေလဲဆိုတော့-

“မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မ
ဝိနယကို ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်-

စတုတ္ထအကြိမ်

၁။ နာယူ၏။

၂။ နားစိုက်၏။

၃။ သိခြင်းငှာ စိတ်ကိုဖြစ်စေ၏။

၄။ အကျိုးရှိသည်ကို ယူ၏။

၅။ အကျိုးမရှိသည်ကို စွန့်၏။

၆။ သာသနာတော်၏ လျော်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

“ရဟန်းတို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရသည်ဆိုသော် ကုသိုလ်တရား တို့၌ မဖောက်ပြန်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော နိယာမမဂ်သို့ သက်ဝင်ရန် ထိုက်တန်၏” (သုဿူသတိသုတ်-ဓမ္မက္ခန္ဓာနိပါတ်)

“အမယ်လေး အရှင်ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့အတိုင်းဆိုရင် တရား နာရုံနာတတ်ဖို့တောင်မှ မလွယ်ပါလားဘုရား”

“ဪ...ဒကာမကြီးနုနု၊ ဒါကြောင့် ခုခေတ်မှာ တရား ဟောသူ၊ တရားပြသူ၊ တရားအားထုတ်သူတွေ ပေါ့ပါလျက် နှင့် ဘာဖြစ်လို့ ဒကာမကြီးတို့ ငယ်ငယ်က ခေတ်လောက် မကောင်းလဲဆိုတာသာ စဉ်းစားကြည့်တော့”

“အပြောတစ်မျိုး အလုပ်တစ်မျိုးလည်း ဖြစ်နေ၊ ခုနက အရှင်ဘုရားပြောတဲ့ တရားနာသူရဲ့ အင်္ဂါတွေလဲ မပြည့်လို့ပေါ့ ဘုရား”

“အဲဒီ အင်္ဂါတွေက အကုန်မဟုတ်သေးဘူး၊ အဖြစ်များတာ ရွေးပြတာ၊ တခြားပြည့်စုံရမယ့် အင်္ဂါတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်”

ဓမ္မက္ခန္ဓာအကြိမ်

“ဪ...ဒါကြောင့် တရားနာရုံလဲ တရားမရ၊ အားထုတ်
တော့လဲ မရနိုင် ဖြစ်နေတာကိုး”

“အင်း...အဲဒါကြောင့် နောက်ဆိုလျှင် ဘယ်ဘုန်းကြီး
ဟောဟော သွားပြီးရိုရိုသေသေ ခုနက အင်္ဂါတွေနဲ့ ပြည့်စုံစွာ
နာပါ၊ နာပြီးသိသမျှ မှတ်မိသမျှ လိုက်နာကျင့်ကြံပါ၊ ကဲ...တော်
လောက်ပြီ”

❁ တရားဆိုလျှင် စိတ်မှာရွှင် ကြည်လင်နှစ်သက် နာစေသော်။

ဘုရားထွက် သာတယံ

(၂၈)

ယခုခေတ်သည် တရားအားထုတ်သူ ပေါများသော ခေတ် ဖြစ်၏။ အမြို့မြို့အရွာရွာမှာ တရားအားထုတ်သူများမှာ အနည်း အများဆိုသလို ရှိကြကုန်၏။ တရားဟောရာတွင်တောင် ဝိပဿနာ ဟောမှ အများကြိုက်ကို ဖြစ်လာ၏။

ယင်းသို့ ဝိပဿနာတရား နာကြား အားထုတ်သူများ ပေါများလာ၍ တစ်ဖက်ကကြည့်လျှင် အားရဝမ်းသာစရာပင် ဖြစ်၏။ တစ်ဖက်ကကြည့်လျှင် အားမရစရာ၊ ဝမ်းမသာစရာတွေ များစွာ တွေ့နေရ၏။

မှန်၏။ တရားအားထုတ်ခြင်းသည် အစွဲဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင် အားထုတ်ခြင်းဖြစ်၏။ တချို့မှာ တရားအားထုတ်ပြီးမှ အစွဲအလမ်း ပို၍ပင် ကြီးနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ အထူးသဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ တရားစွဲတွေဖြစ်လာ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲတွေ ထားပါဦး။ တရားစွဲမှာ

စတုတ္ထအကြိမ်

ဖြစ်ရန်မသင့်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဟောသမျှ၊ ပြသမျှ တရားတွေမှာ ဘယ်သူပဲဟောဟော၊ ပြပြ ဘုရားရှင်၏ တရားတွေကိုချည်း ဟောကြ၊ ပြကြရသောကြောင့်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တွေကိုချည်း ဟောကြ၊ ပြကြရာ၌ ဘုရားရှင်၏ အဘော်ကျသူနှင့် မကျသူဟူ၍ နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိသည်။ ယင်းကိုတော့ သာမန် သူလိုကိုယ်လို ယောက်ျား သိဖို့ မလွယ်ကူ။ သို့မလွယ်ကူဘဲ ‘တို့နည်းမှ နည်းကောင်း၊ တို့ဆရာမှ ဆရာကောင်း’ ဟု စွဲထားလျှင် ဘယ်သူ နှစ်နာ မည်နည်း။

တစ်ခါက မိမိသည် တောရတစ်ခုတွင်နေ၏။ မိမိနှင့်အတူ သီတင်းသုံးဖော် နှစ်ပါးရှိ၏။ မိမိပါဆိုလျှင် သုံးပါးရှိ၏။ ဥပုသ်နေ့တွင် မိမိနှင့်တစ်ပါးမှာ တရားဟော၏။ သူက မနက်ဟောလျှင် မိမိက နေ့လယ်တွင်ဟော၏။ သူက နေ့လယ်ဟောလျှင် မိမိက နံနက်ဟော၏။ ပရိသတ်မှာ ရံခါ မိမိအား၊ ရံခါ သူ့အား သင့်သလို မေးလျှောက်စရာရှိလျှင် မေးလျှောက်လေ၏။ တစ်နေ့ ဒကာမကြီးတစ်စု သူ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျှောက်မေး၏။

“အရှင်ဘုရား၊ (သူ)က ညည်းတို့ တရားအားထုတ်တာ ဘာဖြစ်ပြီလဲ၊ ငါတော့ ဝေဒနာကုန်ပြီလို့ ပြောတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ (သူ)က ညည်းတို့ဘုန်းကြီး လျှောက်ကြည့်စမ်းပါ၊ ဝေဒနာကုန်လျှင် ဘယ်အဆင့် ရောက်တယ်ဆိုတာ၊ ညည်းတို့ဘုန်းကြီး သိပါတယ်လို့ တို့ဆရာတော်က ပြောတယ်လို့ ပြောတယ်ဘုရား၊ ဝေဒနာကုန်တော့ ဘယ်အဆင့် ရောက်သွားပြီလဲဘုရား”

“ဒကာမကြီး အဲဒီဒကာမကြီးကိုပြောလိုက်၊ ဝေဒနာ ကုန်လျှင် ‘ဘုရားထက်သာတယ်’ လို့”

ထိုအရှင်သည် ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာကုန်မှုကို ရည်ရွယ် ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ မေးခိုင်းသည့်ယောဂီ ကုန်တယ်ပြောတဲ့ ဝေဒနာမှာလည်း ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာပင်ဖြစ်၏။ ကာယိက ဒုက္ခ ဝေဒနာမှာလည်း ဘုရားမှာပင်မကုန်သေး။ ယောဂီက ကုန်ပြီပြော၍ ဘုရားထက်သာတယ်ဟု ပြောခြင်းဖြစ်၏။ ဒကာမကြီးများမှာ သဘောကျလွန်းလို့ ခွက်ထိုးခွက်လန် ရယ်ကြတော့၏။ အားရ ပါးရရယ်မောကြတော့၏။ ရယ်မောပြီး တစ်ဖန် ပြန်လျှောက်ပြန်၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဝေဒနာကုန်လျှင် ဘုရားထက်သာတယ် ဆိုတာ အမှန်ပဲလားဘုရား”

“ခက်နေပါပြီ ဒကာမကြီးကလဲ၊ တကယ်ဝေဒနာကုန်လျှင် တကယ် ဘုရားထက် သာတယ်ပေါ့”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော်(သူ)ကို ဒီအတိုင်း ပြန်ပြောလိုက်မယ် ဘုရား”

“ဒီအတိုင်း ပြောရုံပဲရှိတာပေါ့၊ ရှင်းပြလဲ ဒကာမကြီးက အကုန် ပြန်ရှင်းနိုင်တာမှ မဟုတ်တာဘဲ”

“နည်းနည်းတော့ ရှင်းပြပါဦးဘုရား၊ မှတ်မိသလောက် ပြန်ပြောတာပေါ့၊ တပည့်တော်တို့လဲမှတ်ထားရတာပေါ့”

“ကဲ...ဒါဖြင့် နားထောင်”

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်သည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂီရ မြို့ငယ်၊ သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠတော၌

နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နကုလပိတာ သူကြွယ်သည် ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်ရှိခိုးပြီး လျှောက်ထား၏။

“အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် အရွယ်အသက် ကြီးပြင်း အိုမင်းပါပြီ။ အရွယ်သုံးပါးတွင် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်ပါပြီ။ နာကျင်သော ကိုယ်ရှိပါ၏။ မပြတ်နာကျင်၍ နေပါ၏”

“အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ စိတ်နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော ရဟန်း တော်တို့ကိုလည်းကောင်း အမြဲတစေ မဖူးမြင်နိုင်တော့ပါ”

“အရှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမတော်မူပါ။ ကံမြစ်တော်မူပါ။ ယင်းအဆုံးအမတော်သည် အကျွန်ုပ်အား ကြာမြင့်စွာကာလပတ်လုံး စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှာဖြစ်ပါ၏”

“သူကြွယ်၊ ဤစကားသည် မှန်၏။ ဟုတ်၏။ သူကြွယ်၊ ဤကိုယ်သည် နာကျင်သည်သာတည်း။ ဥက္ကသို့ ဖြစ်၏။ အရေပါးတို့ဖြင့်မြွေးယှက်ထားအပ်၏”

“သူကြွယ်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် ဤကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်နေရလျက် တစ်ခဏမျှသော်လည်း အနာကင်း ခြင်းကို ဝန်ခံပါလျှင် ထိုသူအား မိုက်သည့်အဖြစ်မှ တစ်ပါး အခြားမရှိတော့ချေ”

“သူကြွယ်၊ ထို့ကြောင့် ဤအရာဝယ် ‘ငါသည် နာကျင်သော ကိုယ်ရှိသူဖြစ်လျက် ငါ၏စိတ်သည် နာကျင်မှု ကင်းသည်ဖြစ်လတ္တံ့’ဟု ဤသို့ သင်ကျင့်အပ်၏”

(နကုလပိတုသုတ်)

“ကဲ...အဲဒီမှာ ဘုရားက ဘယ်လို ဟောထားလဲ၊ ဒီကိုယ်
ဟာ နာကျင်သည်သာဖြစ်၏။ ဥက္ကဋ္ဌသို့ ဖြစ်၏တဲ့၊ ဥဆိုတာ
ဘာနဲ့ ထိထိ သူပဲနာတယ်၊ ကွဲတယ်၊ ဒီကိုယ်ဟာ အရေပါးနှင့်
အမြှေး ယုက်ထား၍လဲ ဘာနဲ့ထိထိ သူပဲနာတယ်၊ ဒီကိုယ်ရှိနေ
လျက် ‘တစ်ခဏမျှသော်လဲ အနာကင်းပါတယ်’ ဆိုလျှင်
လူမိုက်တဲ့၊ ဒါကြောင့် ‘ကိုယ်ကတော့ နာကျင်ချင် နာကျင်ပစေ
စိတ်မနာ အောင် ကျင့်တဲ့’ ကိုယ်နာတာ သည်းခံပြီး ကျင့်တဲ့။

“ပြီးတော့ ဘုရားရှင် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်ဝယ်
နေတော်မူသောအခါ ဒေဝဒတ်ကျောက်ဖြင့် ပစ်ချခြင်းကြောင့်
ခြေမတော်ဝယ် သွေးစိမ်းတည်၍ အနာယဉ်းတယ်၊ ဇီဝကက
ဓားဖြင့်ခွဲ၍ ဆေးလိမ်းကျပ်စည်းပြီး ကုသတယ်၊ ဇီဝကက
‘ကိုယ်တော် ပူပန်ခြင်းဖြစ်သလော’ဟု လျှောက်သော် ကိုယ်တော်
ပူပန်သော်လဲ စိတ်ပူပန်ခြင်း မရှိကြောင်း မိန့်တယ်”

“သံသရာခရီးကို သွားရောက်ပြီး ဖြစ်ထသော၊
စိုးရိမ် ခြင်းမှ ကင်းထသော၊ ခန္ဓာ စသော ခပ်သိမ်းသော
တရားတို့၌ ကင်းလွတ်ထသော၊ ခပ်သိမ်းသော ဂန္ထလေးပါး
ကို ပယ်ပြီးထသောပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ပူပန်ခြင်းသည်မရှိ။

(အရဟန္တ ဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ပြီးတော့ သံကိစ္စသာမဏေကို ခိုးသူကြီးက သတ်တော့
မျက်နှာကြည်လင်ပြီး ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိတော့ အံ့သြပြီး
သာမဏေကို မေးတယ်။

“သာမဏေ ဤသို့ သဘောရှိသော ကြောက်
မက်ဖွယ်ရေး သေဘေး၌ သင့်အား ကြောက်ခြင်းမရှိ၊
ပိုလွန်၍ ရှေးကထက် ကြည်လင်လှပလာ၏။ သာမဏေ
သင်သည် ဘယ့်ကြောင့် မငိုသနည်း”

“ဂါမဏိ ခိုးသူကြီး ကိုယ်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော၊
အာသဝေါကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ဆင်းရဲခြင်း
စေတသိက ဒုက္ခမရှိ၊ သံယောဇဉ်ကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား
စင်စစ် ကြောက်မက်ဖွယ်ရေး ဘေးအားလုံးကုန်ပြီ”

(သဟဿဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ဘုရားဟောထားတာ နောက်အများကြီး ရှိသေးတယ်၊
တော်ပြီ ဒီလောက်ပဲ၊ ကဲ...ဒကာမကြီး ပြန်ပြောတတ်ပါ့မလား”

“ဘယ် အကုန်ပြောတတ်မလဲဘုရား”

“ဒါဖြင့် ဒီလိုပြောလိုက်၊ ဘုရားရဟန္တာများမှာတောင်မှ
စိတ်နာကျင်မှု စေတသိက ဒုက္ခဝေဒနာသာကုန်၍ ကိုယ်နာကျင်မှု
ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာ ရှိသေးတယ်၊ ဘုရားရဟန္တာများတောင်မှ
မကုန်တဲ့ ဝေဒနာကုန်လို့ ‘ဘုရားထက်သာတယ်’ လို့ ပြောလိုက်”

ဒကာမကြီးများမှာ ရယ်ကာမောကာနှင့် ရိုရိုးဦးချ၍ “ပြော
လိုက်ပါ့မယ်” ဘုရားဟု ပြောရင်း ပြန်ကြတော့၏။

❀ ဗုဒ္ဓတရား ရှုပွားများ လွဲမှားအယူ ကင်းစေသော်။

အရှင်ဘုရားမဲ့ တခါက ဟောဖူးတယ်

(၂၉)

တရားဟောသူသည် လွန်စွာ အရေးကြီး၏။ သို့ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးအား တရားဟောလျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အရင်စစ်ဆေးဖို့ လို၏။ သူများ ဟောမည့်တရား ကိုယ့်မှာ တကယ် တည်ရဲ့လား။ ယင်းတရားအတိုင်းကော ကိုယ်တိုင် လိုက်နာနေသူ ဖြစ်ပါရဲ့လား။

ယင်းသို့ စစ်ဆေးပြီး တရားတော်၏ မှန်ကန်ပုံကို ကိုယ်တိုင် လေ့လာပြီး ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးကာ ကိုယ်တိုင် မှန်ကန်မှန်းသိလျက် မေတ္တာ၊ ကရုဏာရှေ့ထားကာ ဟောပြောပါလျှင် မိမိရော ပရိသတ်အတွက်ပါ စိတ်ချရမည်ဖြစ်၏။

မှန်၏။ တရားနာပရိသတ်သည် တရားဟောသူအပေါ် ယုံကြည်ကြ၏။ များစွာပင် အထင်ကြီးကြ၏။ ပရိသတ်၏ စိတ်သည် လွန်စွာရိုးလျက် တရားဟောသူ၏ တရားတို့ကို အဆီး

စတုတ္ထအကြိမ်

အတားမရှိ ပွင့်လင်းသောစိတ်နှင့် ခံယူကြ၏။ မှတ်သားကြ၏။ သို့ဖြစ်၍ တရားဟောသူသည် ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ ဟောဖို့ လိုလေသည်။

ပရိသတ်ကို အထင်သေးကာ မိမိဟောသည့်တရားကို အမှတ်မထားလျှင် မှားမည်သာဖြစ်၏။ ပရိသတ်တွင် မှတ်သားမိသူများရှိ၍ တစ်ချိန်ချိန် အကြောင်းကြုံပါလျှင် ယင်းမိမိ ဟောတရားနှင့် မိမိအား ပြန်၍ ချည်နှောင်တတ်လေ၏။ ထိုအခါ မိမိ မလိုက်နာနိုင်သောအချက်ဖြစ်က အခက်ကြုံနိုင်လေ၏။

ယင်းအဖြစ်မျိုး သူတစ်ပါးတော့ မသိပါ။ မိမိကိုယ်တိုင်မူ ကြုံခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ တစ်ချိန်က မိမိသည် တောရကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် နေခဲ့၏။ ယင်းတွင်နေစဉ် ဥပုသ်နေ့တိုင်း တရားဟော၏။ အတန်ကြာသော် တောရကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ပြောင်းခဲ့၏။ ယင်းတွင်နေခိုက် တရားဟောသွားရင်း အရင်နေခဲ့သော တောရကျောင်းမှ တရားနာပရိသတ် ယောဂီများနှင့် ဆုံတော့၏။ ထိုအခါ ယောဂီတို့ကပင် လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ တောရကျောင်းကို ပြန်ကြွ ပါဦးဘုရား”

“ဟာ...ကြွလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ”

“အမြဲနေဖို့ ပင့်တာ မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ ယခု တပည့်တော်တို့ တောရကျောင်းမှာ ဘုန်းကြီး မရှိလို့ အခိုက်အတန့် ဆယ့်လေးငါး ရက်ကလေးပါ”

သူတို့ပင့်စဉ်တွင် သူတို့တောရကျောင်းဘုန်းကြီးမှာ ဖျားနာ၍ ဆေးကုသွားနေခြင်းဖြစ်၏။

“သွားရေး လာရေးက သိပ်ခက်တယ်၊ မိုးကလဲရွာ၊ သင်္ကန်း ကလဲ အပိုပါတာ မဟုတ်ဘူး”

မိမိမှာ ကပ္ပိယပိုသူရှိပါမှ သွားလာနိုင်သဖြင့် သွားလာရေး ခက်၏။ ထိုစဉ် သင်္ကန်းကလည်း အမှန်ပင် ခါးဝတ်တစ်စုံပဲ ပါသဖြင့် ငြင်းဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

“တပည့်တော်တို့ ပြန်ပို့ပေးပါ့မယ်ဘုရား၊ သင်္ကန်းလဲစရာလဲ ကျောင်းမှာ ရှိပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကျောင်းမှာ ဘုန်းကြီး မရှိတာထက် တရားနာချင်လို့ ပင့်တာပါဘုရား”

“အမယ်လေး...ဟိုတုန်းက ဦးပွင်း ဟောခဲ့တဲ့ တရားတွေ အများကြီးပဲ၊ အဲဒါတွေကို ကုန်အောင်ကျင့်စမ်းပါဦး၊ ယခု ထပ်ပြီးမဟောပါရစေနဲ့၊ မောလှပြီ၊ ခုမှ တခြားမှာ ဟောပြီး ပြန်လာစရှိသေးတယ်”

“ဟိုတုန်းက တရားတွေလဲ တတ်နိုင်သလောက် ကျင့်ပါတယ်ဘုရား၊ ကျင့်လို့ပဲ ယခု တပည့်တော်တို့ ဘယ်လို၊ ရှေးက ဘယ်လိုဆိုတာ အရှင်ဘုရား အသိပဲဘုရား၊ မမောပါနဲ့ဘုရား၊ ကြွပါဘုရား”

“ဟာ...မဖြစ်ဘူး၊ ဦးပွင်းက ဟို...ပထမဦးဆုံးနေခဲ့တဲ့ တောရကျောင်း ဆရာတော်ကြီးကို အားကျလို့ အဲဒီဆရာတော်ကြီး အတုခိုးမလို့”

“ဘယ်လို အတုခိုးမှာလဲဘုရား”

“အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးဟာ သိပ်ပြီး ကြည်ညိုစရာကောင်းတယ်၊ ဦးပဉ္စင်း သွားနေတော့ ဆရာတော်ကြီးဟာ ၈၂ နှစ်ရှိပြီ၊ တောထွက်ခဲ့တာ ၁၈ နှစ်ရှိပြီ၊ တောထွက်လာတဲ့ ကျောင်းနှင့် ယခု သီတင်းသုံးတဲ့ တောရကျောင်းဟာ လေးမိုင်လောက်ပဲ ဝေးမယ်၊ အဲဒါ တောထွက်လာတဲ့နေ့ကစပြီး ယနေ့တိုင်အောင် တစ်ခါမှ မူလနေခဲ့တဲ့ ရွာကျောင်းကို မပြန်တော့ဘူးတဲ့၊ ယခုလဲ ဦးပဉ္စင်းက ဒကာကြီးတို့ တောရကျောင်းမှ နောက်တောရကျောင်း ရောက်သွားတော့ ဒကာကြီးတို့ တောရကျောင်းကို မလာတော့ဘူးလို့ စိတ်ကူးထားတယ်”

“အရှင်ဘုရား မကြွချင်တာနဲ့ လှည့်ပတ်ပြီး ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ပုံဆောင်ပြောတော့တာပဲနဲ့ တူပါတယ်ဘုရား”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ့်ကိုပါ၊ ဆရာတော်ကြီးကို အားကျလို့ အတုခိုးမလို့ပါ”

“ဟိုက ဆရာတော်ကြီးက ရွာကျောင်းက တောထွက်လာပြီး ရွာကျောင်းမပြန်တာဘဲဘုရား၊ အရှင်ဘုရားက အခု မြို့တွေ၊ ရွာတွေတောင် သွားတရားဟောပေးနေသေးတာပဲ၊ တပည့်တော်တို့ တောကျောင်းလဲ ကြွတရားဟောပေးပါဘုရား”

“အဲဒါမှ ခက်တာ၊ ပြန်ဖို့ရက်ကလဲ နီးနေပြီ”

“ဝါဆိုဖို့ အဝေးကြီး ရှိပါသေးတယ်ဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဝါဆိုဖို့ ဝေးပေမယ့် ဦးပဉ္စင်း တောရကျောင်းက ထွက်ခဲ့ တဲ့ရက်က ကြာပြီ၊ ခုလောက်ဆို ကျောင်း ခြံများတောင် တက် နေမလားမသိဘူး၊ ပြန်မှ ဖြစ်မယ်၊ မကြွတော့ဘူး။”

“ကဲ...မကြွနိုင်လဲ တပည့်တော်တို့ ဘာတတ်နိုင်မလဲ ဘုရား၊ အတင်းချုပ်နှောင်ပင့်လို့ ဖြစ်နိုင်တာမှ မဟုတ်တာ၊ အလျော့ပေး ရတော့မှာပေါ့”

ဒကာ၊ ဒကာမကြီးများမှာ မျက်နှာမသာမယာနှင့် ရှိခိုး ဦးချကာ ပြန်သွားကြတော့၏။ မိမိမှာမူ “အင်း၊ တစ်ကွက်တော့ အေးပြီ”ဟု စိတ်ထဲမှာ တွေးတောဝမ်းသာကာ ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ထိုခရီးမှ နေဆဲတောရကျောင်းသို့ ချောမောစွာ ပြန်ရောက်၏။ ရောက်မဆိုက်ပင် ယင်းဒကာ၊ ဒကာမများထံမှ စာတစ်စောင် ရောက်လာ၏။

“အရှင်ဘုရားပဲ တစ်ခါကဟောဖူးတယ်၊ ဝေသာလီ ပြည်မှာ ရက်ကန်းသည်မလေးတစ်ယောက်ကို ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ဝဲ့ညှာသနားတော်မူ၍ ကြွရောက် တရား ဟောတော်မူတဲ့ အကြောင်းကိုလေ၊ တစ်ယောက်တည်း တောင် ကြွရောက် တရားဟောသေးတာပဲဘုရား။

“ယခု တပည့်တော်တို့ တောရကျောင်း ဒကာ ဒကာမတွေဟာ တစ်ယောက်မကပါဘူး၊ အများကြီးပါ။ အရှင်ဘုရားပဲ ဟောပြောခဲ့လို့ ယခုလို အခြေအနေရောက် နေပြီ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား သံယောဇဉ် ပြတ်အောင်

ဟောပေးပါ ဘုရား။ သံယောဇဉ်ပြတ်လျှင်တပည့်တော်တို့
မပင့်တော့ပါဘူး။

“သံယောဇဉ်ပြတ် တရားကြွဟောပေးဖို့ ဘုရားရှင်
ရက်ကန်းသည်မလေးတစ်ယောက်ထံကို ကြွ၍ တရား
ဟောသည့်ထုံးကို ပြန်လည်နှလုံးသွင်း၍ တစ်ယောက်မက
တောရ ကျောင်း ဒကာ ဒကာမတစ်စုကို ငဲ့ညှာသနားပြီး
နောက် နှစ်ခါတွင် ကြွရောက် တရားဟောပါရန် ထပ်မံ
ပင့်လျှောက်ပါသည်ဘုရား”

မိမိမှာ စာဆုံးသော် ‘အင်း’ ဟု ‘အင်း’ တစ်ချက်သာ ချနိုင်
တော့သည်။ ဘာတတ်နိုင်အံ့နည်း။ မိမိဟောသည့် တရားနှင့်
မိမိအား ပြန်၍ တုပ်နှောင်ချည်ပိုးထားတော့သည်။ သို့စဉ် မိမိ
သည် ဘုရားရှင်အား အောက်မေ့အမှတ်ရ ကြည်ညိုမိ၏။

“သူများ အကျိုးဆောင်ခြင်းသည် ကိုယ့်အကျိုး
အောင်ဖို့ပဲ၊ ဘုရားရှင်သည် သူများအကျိုးဆောင်လို့
ဘုရားဖြစ်တာ၊ သူများအကျိုး မဆောင်လျှင် ဘုရားဖြစ်မှာ
မဟုတ်။ ဘုရားဖြစ်တော့လဲ သူများအကျိုးပဲဆောင်တယ်”

“ဘုရားရှင်ဟာ ကရုဏာကြီး၍ ပညာကြီးသည်၊
ကရုဏာနည်းသူဟာ ပညာနည်းသည်၊ ကရုဏာနည်းသူ
ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သနားလို့ မပြီးဘူး၊ သူများသနားဖို့
အချိန်မရှိဘူး”

“သူများသနားပြီး ဒုက္ခသည်မှလွတ်မြောက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့မလဲဟု တွေးတောနေလျှင် ပညာတွေ တိုးပွားနိုင်လေသည်။

“သနားတာ ပါးစပ်က သနားမနေနှင့်၊ လက်တွေ့ သနားပြလိုက်၊ ကျွေးချင်တာ ပါးစပ်က ကျွေးမနေနဲ့၊ လက်တွေ့ ကျွေးပစ်လိုက်”

“ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တွေသည် အပြောသမား တွေထံမှာမတည်၊ အလုပ်သမားတွေထံမှာ တည်သည်”

“လူကြီးလား၊ မကြီးလားဆိုတာ အလုပ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်”

“ကြီးမားသော မဟာကရုဏာတော်၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှင်ပင်မြတ်ဘုရားအား အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏”

“မသေရာမှန် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးသနားတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှင်ပင်မြတ်ဘုရားအား အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏”

မိမိသည် ယင်းသို့ ဘုရားရှင်အား အောက်မေ့ အမှတ်ရ ကြည်ညိုရှိခိုးပြီးသော် ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၏။ စာရေးကိရိယာများကို ကိုင်တွယ်အသုံးချကာ စာပြန်လိုက်တော့၏။

“ယခုနှစ်တော့ လွန်ခဲ့ပြီမို့ သည်ခံခွင့်လွတ်ပါတော့၊ လာမည့်နှစ်တွင် တရားဟောချိန်တိုင်း ကျန်းကျန်းမာမာ

အသက်ရှင်နေသေးသည်ဖြစ်အံ့၊ တခြားသို့ တရားဟော
မကြွမိ ကြိုတင်လာပြီး တရားဟောပေးပါမယ်၊ အဲဒီမှာ
ဟောပြီးမှ တခြားသို့ ကြွဟောပါမည်”

- ❁ မိမိဟောကြား နောက်တရား မှတ်သားမိကြပါစေသော်။
- ❁ ရှေ့နောက် ဟောကြား ကိုယ့်တရား ကိုယ်ကားညီအောင်
ကျင့်နိုင်သော်။

သောတာပန် မယားငယ် နေသေးလား

(၃၀)

တစ်ချိန်သော နွေကာလကဖြစ်၏။ မိမိသည် မြို့ကြီး တစ်မြို့ ရှင်ပြုအလှူပွဲတစ်ပွဲတွင် ညတရား သုံးညဟော၏။ နောက်ဆုံးည တရားပွဲအပြီးတွင် ခေတ္တနားနေခိုက် ဒကာ ဒကာမ ကြီးငယ်တစ်စု ရောက်ရှိလာကာ မေးလျှောက်၏။

“ဦးပဉ္စင်းဘုရား၊ ဒီဒကာကြီး မေးလျှောက်ချင်လို့တဲ့ ဘုရား”

လျှောက်ထားသူမှာ ဒကာမကြီးဖြစ်၏။ မေးလျှောက်ချင် သူမှာ ဒကာမကြီး၏ ခင်ပွန်းပင်ဖြစ်၏။ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ သူငယ်ချင်းသဖွယ် ပြောဆိုဆက်ဆံကြ၏။

“ဘာမေးမလို့လဲဒကာကြီး၊ ဟို...စောစောရက်တွေတုန်း ကတော့ မမေးဘဲနဲ့ ယခုမှ ဘာအကြံပေါ်လို့ ဘာတွေမေးမလို့လဲ”

စတုတ္ထအကြိမ်

“စောစောတုန်းက အရှင်ဘုရားနဲ့က မျက်နှာစိမ်းနေတော့ အမ်းနေလို့ပါဘုရား”

“သူမေးမယ့် ပြဿနာကလဲ ချက်ချင်းမေးရမယ့် ပြဿနာ မျိုးလား ဘုရား၊ နားထောင်ကြည့်ပါဦး”

မေးမြန်းချင်သူ ဒကာကြီး၏ဇနီးက ဝင်ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“ကဲ...မေးပါဦး ဒကာကြီးရဲ့၊ ဒကာကြီး ပြဿနာက ကြားရ မှာတောင် ခပ်ကြောက်ကြောက်ပဲ၊ ယခု သိရင်လဲ ယခု ဖြေရ တာပေါ့၊ မသိရင်လဲ စာအုပ်ထဲမှာ ရှာပြီး နောက်တော့ ဖြေရ တာပေါ့”

“သောတာပန် မယားငယ် နေသေးလားဘုရား”

“အဲဒါ သူနေချင်လို့ မေးနေတာဘုရား”

ဒကာမကြီးက ကြားဝင်၍ ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဘေးမှ နားထောင်သူများမှာ ဝိုင်း၍ ရယ်ကြသည်။

“နင် အသာနေစမ်းပါ၊ ဒီမှာ အရေးကြီးနေတဲ့ အထဲ”

ဒကာကြီးက ဒကာမကြီးအား ဟန့်တားလိုက်၏။ သို့စဉ် မိမိက ဒကာမကြီးအား မေးလိုက်၏။

“နေပါဦး ဒကာမကြီး၊ သူနေချင်လို့ မေးတာဆိုတော့ ဒကာ ကြီးက သောတာပန်လား”

“သူ့ကိုယ်သူ သောတာပန်ထင်နေတာဘုရား၊ သူ့မိတ်ဆွေ သူ့ဆရာကြီးကလဲ သောတာပန်တဲ့ဘုရား၊ အဲဒါ သူယခုမေးတာ သူ့ဆရာကြီးအတွက် မေးတာဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

ဒကာမကြီးက ဒကာကြီး၏ ပြဿနာစစ်မြစ်ကို ဇာတ်ကြောင်းလှန်သည်။ သို့နှင့် မိမိသည် ဒကာကြီးအား မေးသည်။

“ဘယ်လိုလဲ ဒကာကြီး၊ ပြဿနာက ခပ်ရှုပ်ရှုပ်နဲ့ တူတယ်၊ ဒကာကြီး ပြဿနာဇာတ်လမ်းကို အကျဉ်းချုပ် ခင်းပြဦးမှနဲ့ တူတယ်”

“ဒီလိုဘုရား၊ သူ့ကိုယ်သူ သောတာပန်လို့ဆိုတဲ့ စာတတ် ဒကာကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ အပေါင်းအသင်းပေါ့ဘုရား”

“သူက ဒကာကြီးရဲ့ နောက်လိုက်ပေါ့ဘုရား”

ဒကာမကြီးက ဝင်ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဘေးမှ နားထောင်နေသူများက ရယ်ကြသည်။

“နင် အသာနေဝမ်းပါဦး၊ ဒီမှာ ဦးပွင်းကို လျှောက်နေတာဟာ၊ အဲဒီ ဒကာကြီးကလဲ သူ့ဇနီးရှိလျက်နဲ့ ဒကာမတစ်ယောက်နဲ့ မှားမိတယ် ဘုရား”

“မှားမိတော့ သူက ဘယ်လိုပြောသလဲ”

“အဲဒါ သူက ပြောတယ်၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်ဘူးတဲ့၊ သူများဇနီး မဟုတ်လို့တဲ့”

“အဲဒီလိုပြောတော့ ဒကာကြီးက ယုံသလား”

“သူက စာတတ်ဆိုတော့ တပည့်တော်တို့က ယုံရတာပေါ့ဘုရား၊ ဒီအနားမှာ သူ့မိတဲ့လူမှ မရှိဘဲဟာ”

ဓတုတ္တအကြိမ်

“ဪ...ဒကာကြီးက သူက စာတတ်ဆိုတာနဲ့ သူပြောတာ ယုံရသလား၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ချင့်ချိန်ယုံပါလား”

“သူ့ကို ဒီအနီးအနားမှာ ဘယ်သူမှ မနိုင်ဘူးဘုရား၊ သူက ကျမ်းကိုး ကျမ်းကားနဲ့ ပြတော့လဲ ယုံရတာပဲ”

“ဒီဒကာကြီးဟာ တကယ့်စာတတ် ဟုတ်ဟန်မတူပါဘူး၊ စာကတ်ရင်လဲ ဖြစ်မယ်၊ စာမှတ်ရင်လဲဖြစ်မယ်၊ စာတတ်ရင် ဒီလို မပြောဘူး”

“ကဲ...ဦးပဉ္စင်းဘုရား၊ အဲဒီ ပြဿနာ ရှင်းစမ်းပါဦးဘုရား”

“အဲဒီပြဿနာ ရှင်းရမယ်ဆိုတော့ ဒီပြဿနာမှာ အရင်ဆုံး သောတာပန်အင်္ဂါကို မှတ်ထားဦး ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ မှတ်ထားပါမယ်၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

သောတာပန်အင်္ဂါ

“သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရားဂုဏ်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ တရားဂုဏ်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ သံဃာဂုဏ်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ ငါးပါးသီလကို မကျိုးမပေါက် မပျောက် မကျားအောင် စောင့်သုံးခြင်း”

“သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အဲဒီအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတယ် ဒကာကြီး၊ ဒီတော့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်ပါဦးမလား”

တုတ္တအကြိမ်

“ဘယ်ကျူးလွန်ပါမလဲဘုရား၊ ဒါတော့ သူလဲ သိပါတယ်၊ အခုဥစ္စာက သူများဇနီးမဟုတ်ဘူးတဲ့ဘုရား၊ အလွတ်တဲ့ဘုရား”

“အင်းပါ၊ ကောင်းပါပြီ၊ နားထောင်ပါဦး၊ ကာမမှုတို့၌ ယုတ်ယုတ်မာမာကျင့်ခြင်းကို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရလို့ ခေါ်တယ် ဒကာကြီး”

“ဘယ်လို ယုတ်မာတာလဲ ဘုရား”

“မိမိဇနီးမယား၊ မိမိယောက်ျားတို့၌ ပျော်ပါးခြင်းမှာ လောက အလိုက် မကဲ့ရဲ့ထိုက်၍ ယုတ်မာတယ်လို့ မဆိုသာဘူး၊ မဆိုင်သူ များနှင့် ပျော်ပါးခြင်းကား လောကအလိုက် ကဲ့ရဲ့ထိုက်၍ ယုတ်မာ တယ်၊ မိစ္ဆာစာရ-မှားသော အကျင့်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“အဲဒီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မြောက် မမြောက် ပထမ အင်္ဂါကို မှတ်ထားဖို့လဲ အရေးကြီးတယ်”

“ဘယ်လိုအင်္ဂါပါလဲ ဘုရား”

“မသွားလာထိုက်သော မိန်းမ ယောက်ျားဖြစ်ခြင်း၊ ထိုမသွားလာထိုက်သော မိန်းမ ယောက်ျား၌ နှိဝဲလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊ နှိဝဲမှု လုံ့လပြုခြင်း၊ မဂ်အချင်းချင်းကျင့်ခြင်းကို သာယာခြင်း”

“အဲဒီအင်္ဂါလေးပါးနှင့်ညီညွတ်ပြည့်စုံလျှင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်၊ ကံမြောက်တယ်”

“မသွားလာထိုက်သော မိန်းမ ယောက်ျားဆိုတာ အမိန့် ရှိပါဦးဘုရား”

“နေဦး ဒကာကြီး၊ အဲဒီကာမေသုမိစ္ဆာစာရကို မိန်းမ အတွက် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ ယောက်ျားအတွက် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရလို့ နှစ်မျိုးရှိကြောင်း မှတ်ထားဦး”

“မှန်ပါဘုရား၊ မှတ်ပါမယ်၊ ဦးပဉ္စင်းပြောကာမှပဲ ကြားဖူးပါ တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံဆိုတာ ယောက်ျားများသာ ထိုက်တာလားလို့၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“မိခင်စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၊ ဖခင်စောင့် ရှောက်အပ်သော မိန်းမ၊ မိဘနှစ်ပါးလုံး စောင့်ရှောက်အပ် သော မိန်းမ၊ အစ်မ ညီမတို့ စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမ၊ မောင်ကြီး မောင်ငယ်တို့ စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမ၊ ဆွေမျိုးတို့စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမ၊ အနွယ်တူလူတို့က စောင့်ရှောက်အပ်သောမိန်းမ၊ အတူတကွ တရားကျင့်ဖော် တို့က စောင့်ရှောက်အပ်သော မိန်းမ”

“ဒကာကြီး အဲဒီရှစ်ယောက်သောမိန်းမတို့ဟာ မိမိတို့ ကာမကို ယောက်ျားအား ပေးသော်လည်း မိမိတို့မှာ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ မဖြစ်ဘူး၊ မိမိတို့ ကာမအတွေ့ကို မိဘ စသည်တို့က မပိုင်လို့ဘဲ၊ မိဘစသည်တို့က စောင့်ရှောက်တယ်ဆိုသော်လဲ သူတစ်ပါးတို့ မစော်ကားရုံသာ စောင့်ရှောက်တာ၊ ဒါပေမယ့်

စတုတ္ထအကြိမ်

အဲဒီ ရှစ်ယောက်သော မိန်းမတို့၌ သွားလာတဲ့ ယောက်ျားတို့ မှာတော့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်”

“ဒီလိုဆိုတော့ အခက်သားပါလားဘုရား”

“ခက်မနေနဲ့၊ ဆက်ပြီးနားထောင်ဦး”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“မင်းပြစ် မင်းဒဏ်မကင်းသောမိန်းမ၊ အစောင့် အရှောက်ရှိသောမိန်းမ၊ ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်အပ်သောမိန်းမ၊ သူ၏ မယားဖြစ်ဖို့ရန် သဘောတူသဖြင့် သူ့အိမ်၌သွားနေသော မိန်းမ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာအတွက် သွားရောက်နေထိုင်သော မိန်းမ၊ အဝတ်တန်ဆာအတွက် သွားရောက်နေထိုင်သော မိန်းမ၊ ရေခွက်၌ လက်ဆုံချ၍ ထိမ်းမြားရသောမိန်းမ၊ ချအပ်သော ခေါင်းခုတ်သောမိန်းမ၊ မယားပြုရန် သိမ်းပိုက် အပ်သော သုံ့ပန်းမိန်းမ၊ အစေခံမယားမိန်းမ၊ ကျွန်မယား မိန်းမ၊ အတည် အမြဲမဟုတ် တခဏမယားမိန်းမ”

“အဲဒီ ၁၂-ယောက်သောမိန်းမတို့ဟာ မိမိတို့ကာမကို ပိုင်ဆိုင်သော ယောက်ျားများကိုသာ မိမိတို့ကာမကို ပေးခွင့်ရှိတယ်၊ အခြားယောက်ျားတို့အားပေးလျှင် ခိုးပေးရာရောက်၍ မိမိတို့လဲ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်၊ သွားလာသူယောက်ျားတို့ မှာလဲ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်”

“ရှင်းရဲ့လား ဒကာကြီး”

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“ရှင်းပါတယ်ဘုရား”

“ရှင်းသထက်ရှင်းချင်ရင် ဒီလိုမှတ်ထား။ ယောက်ျားဟာ မိမိပိုင်ဆိုင်သည့် ဇနီးမှတ်ပါး တခြားသောမိန်းမ၊ ဘယ်မိန်းမပဲ ဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ ၂၀-သောမိန်းမတို့ကို သွားရာ၌ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်၊ မိန်းမတို့မှာတော့ ရှေ့ ၈-ယောက်က သူတို့မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်ဘူး။ သို့သော် အပြစ်တော့ ကြီးတယ်၊ နောက် ၁၂-ယောက်ကတော့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်”

“ဒီလိုဆို ယောက်ျားမှာတော့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တာချည်းပေါ့ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ ထိုက်တာချည်းပဲပေါ့”

“ဒီလိုဆိုရင် ဒီဆရာကြီးဟာ ဘယ်သောတာပန်ဟုတ်မလဲ ဘုရား”

“ဘယ်သူက သောတာပန်ဟုတ်တယ်လို့ ပြောနေလို့လဲ ဒကာကြီး”

“သူက ပြောတာဘုရား”

“ဒါကြောင့် ဝိပဿနာတရားတွေ နာမည်ပျက်နေတာပေါ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်တာနဲ့ တရားနာမည်ပျက်တယ်၊ သောတာပန်လဲ အမည်ခံချင်တယ်၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံလဲ မထိန်းနိုင်ဘူးဆို တော့ မခက်ဘူးလား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ခက်တာပေါ့ဘုရား”

“ဒီကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံနဲ့ ပတ်သက်လို့ သိပ်မှတ်စရာ ကောင်းတယ် ဒကာကြီး၊ လက်စရှိတုန်း ဆက်ပြောဦးမယ်၊ နောက်ဆို ကြုံဖို့မလွယ်ဘူး”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဆက်အမိန့်ရှိပါဦး”

“မှောင်အတွင်း၌ သူ့ဇနီးကို ကိုယ့်ဇနီးထင်မှတ်၍ သွားလာ သော ယောက်ျားနှင့် ကိုယ့်ယောက်ျားထင်၍ သည်းခံသော မိန်းမတို့မှာ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ညီညွတ်လို့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်တဲ့၊ ဒါပေမယ့် ခိုးလိုသောစိတ်မပါဘဲ အထင်မှားလို့ ဖြစ်ရတဲ့အတွက် အပြစ်တော့သိပ်မကြီးဘူးလို့ ဆိုတယ်”

“ပြီးတော့ သမီးရင်းကို ကျူးလွန်သော ဖခင်မှာ အဲဒီ သမီးကို မိခင်က တစ်ဖက်တစ်လမ်း စောင့်ရှောက်လျက်ရှိသေး လျှင် ဖခင်မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်၊ မိခင်မရှိသော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် မစောင့်ရှောက်ဘဲထားသော်လည်း ကောင်း ဖခင်မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်ဘူးတဲ့။

“နောက်ရှိသေးတယ်၊ ဖခင်အိမ်မှာ နေသူ သမီးဖြစ်လျှင် ဖခင်၏ အစောင့်အရှောက်က လိုရင်းပဲ၊ အစောင့်အရှောက် တစ်မျိုးရှိလျှင် အခြားတစ်မျိုးက အစောင့်အရှောက် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အကယ်၍ ဖခင်နှင့်အတူ မနေဘဲ အစ်မ၊ ညီမ စသည်တို့ အစောင့်အရှောက်ခံနေသူ၊ သို့မဟုတ် သီလရှင်ဖြစ်၍ တရားက

စတုတ္ထအကြိမ်

စောင့်ရှောက်နေသူကို ဖခင်က ကျူးလွန်လျှင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်တဲ့။

“နောက်ဆုံးပြောမယ်၊ တိရစ္ဆာန်မတို့၌ အမြဲလင်ဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်အထီးရှိလျှင် လည်းကောင်း၊ နဂါးစသည်ကဲ့သို့ ဆိုင်ရာ မိဘက စောင့်ရှောက်ထားလျှင် လည်းကောင်း၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်တယ်တဲ့။

“အရှုံးမကို မိဘ စသည်တို့က အုပ်ထိန်းထားလျက် ရှိသေး လျှင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံထိုက်တယ်၊ အအုပ်အထိန်း မရှိသူမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မမြောက်ဘူးတဲ့”

“ဒီလိုဆိုရင်တော့ဘုရား ယောက်ျားတွေမှာ ဒီကံကလွတ်တဲ့ ယောက်ျား အတော်ရှားမယ်ထင်တယ်”

“အဲဒါတော့ မသိဘူးဒကာကြီး”

“ဦးပဉ္စင်းဘုရား မသိပြစ်ဟာ တယ်ဆိုးဝါးပါလား ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ အပြစ်တကား အပြစ်ထဲမှာ မသိပြစ်ဟာ အကြီး ဆုံးပဲပေါ့၊ အဲဒီ မသိမှု မောဟအဝိဇ္ဇာကြောင့် သတ္တဝါတွေ သံသရာ ရှည်နေရတာပေါ့၊ အဲဒီ မသိမှု မောဟ-အဝိဇ္ဇာကို သိမှုအမောဟ-ဝိဇ္ဇာဖြစ်အောင်ကျင့်ဖို့ အရေးကြီးတယ်”

“ဘယ်လိုကျင့်ရပါ့မလဲ ဘုရား”

“ဒီနေရာမှာ အလျော်ဆိုရင်တော့ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံနှင့် ပတ်သက်ပြီး တရားစကားဖြစ်တော့ အလျော်ဟောပေးရရင်တော့

စတုတ္ထအကြိမ်

ကာမအပြစ်တွေပဲ ဟောပေးရမယ်ပေါ့၊ အဲဒါပဲ မြင်အောင်ကြည့် ပေါ့၊ ကျင့်ပေါ့”

“အဲဒီကာမအပြစ်တွေ အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“မိစ္ဆာစာရ၊ ကျူးလွန်ကလည်း၊ မုန်းကြသူများ၊ ရန်သူပွား၍ ရှားပါးလာဘ်တိတ်၊ ချမ်းသာဆိတ်၏၊ ဣတ္ထိ-ပဏ္ဍုတ်၊ မျိုးယုတ်ခါခါ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရလျက်၊ လက္ခဏာကုန္တေ၊ ယွင်းသွေချိုသိမ်၊ စိုးရိမ်များစွာ၊ ချစ်သူ ကွာသည်၊ ရှောင်ကာအပြန်၊ အကျိုးတည်း”

“အဲဒီအပြစ်တွေက ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံအတွက် သက် သက်ပဲ၊ အားလုံး ကာမတွေအတွက် အပြစ်တွေကိုလဲ ဆင်ခြင် ရမယ်”

“ဘယ်လိုလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ကာမဂုဏ် အာရုံလိုက်စားသူသည် လူ့လောက၌ အဘယ်နည်း၊ နတ်ပြည်၌လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးမရပါ၊ လေနှင့် တကွသော မီးသည် ထင်းဖြင့် ရောင့်ရဲမပြေ သကဲ့သို့ အာရုံငုတ်သူသည် အာရုံဖြင့်ရောင့်ရဲမပြေနိုင်ပါ”

(ဗုဒ္ဓစရိတ)

“သံသရာတွင် ကာမအာရုံနှင့် တူသော အစီးအပွား မဲ့ခြင်းမျိုး မရှိပါ၊ သို့ရာတွင် မောဟကြောင့် လူတို့သည် ထိုအာရုံတွင် ခုံမင်တပ်မက်နေကြပါသည်၊ ဤသဘောကို

ဓတုတ္ထအကြိမ်

သိမြင်ပါလျှင် အစီးအပွားမဲ့ခြင်းမှကြောက်သော အဘယ်
ပညာရှိသည် ကိုယ်တိုင် အစီးအပွားမဲ့ခြင်းကို လိုလားပါ
မည်နည်း” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“လူသည် သမုဒ္ဒရာတိုင်အောင် မြေကိုရသော်
လည်း သမုဒ္ဒရာတစ်ဘက်ကို အောင်မြင်လို၏။ သတ္တဝါတို့
သည် ကာမဂုဏ်ခံစားရာ၌ မရောင့်ရဲသည်မှာ စီးဝင်သော
ရေဖြင့် သမုဒ္ဒရာ မရောင့်ရဲ သကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“ကာမတို့မှာ အရသာ အနည်းငယ်သာရှိ၍
အနှောင်အဖွဲ့က အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ရောင့်ရဲမှု လုံးဝမရှိပါ။
သူတော် ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ပါသည်။ ယုတ်မာခြင်း
မြဲ၏ဟု သိ၍ ဘယ်သူသည် ကာမမည်သော အဆိပ်ကို
ယူမည်နည်း” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“ကာမအာရုံတို့သည် ကြိုးစားမှရ၍ စောင့်ရှောက်
ထားလည်း လှည့်ပတ်ပြီး ပြန်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ခေတ္တငှားသည့် အရာဝတ္ထုကဲ့သို့သော ထိုအာရုံ၌ စောင့်
စည်းသော အဘယ်ပညာရှိသည် မွေ့လျော်ပါမည်နည်း”
(ဗုဒ္ဓစရိတ)

“အကြင် ကာမတို့သည် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ထက်
သန်စွာ ကြိုးစားခြင်းကြောင့်ရသော်လည်း တခဏအတွင်း
ပျက်စီး သွားတတ်ပါသည်။ အိပ်မက်ကဲ့သို့သော ထိုကာမ

တို့၌ မိမိကိုယ်ကို သိသော အဘယ်သူသည် နှစ်သက်
မည်နည်း” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“အကြင်ကာမတို့ကြောင့် လူတို့သည် မိမိကိုယ်ကို
ရေ၊ မီး၊ သားရဲတို့၌ စွန့်ပစ်ကြပါသည်။ ရန်သူကဲ့သို့
မကောင်းသော ထိုကာမတို့၌ ဘယ်သူ ချမ်းသာဖြစ်ပါမည်
နည်း” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“ပညာမဲ့သူတို့သည် ကာမတို့ကြောင့် ကခုန်၏။
သတ်ဖြတ်၏။ ဆွေမျိုးစသူတို့ ဒုက္ခရောက်၏။ သနားစရာ
ကောင်းသော ဤသက်ရှိ ဇီဝလောကသည် ကာမအတွက်
တပ်မက် ဆင်းရဲ ယုတ်ညံ့ဖြစ်ပြီး အားကုန်၍ သေခြင်းသို့
ရောက်ရပါသည်” (ဗုဒ္ဓစရိတ)

“အဲဒီလို အပြစ်တွေကို မြင်နေလျှင် ဒီ ကာမတွေကို
ဘယ်တပ်မက်တော့မလဲ ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ အဲဒီ သဘာဝ
တွေကို အမှန်အတိုင်းသိအောင် အားထုတ်တာပေါ့၊ သိတော့
ငြီးငွေ့ပြီး ကာမကနေပြီး လွန်မြောက်သွားတာပေါ့”

“သိပ်တော့ မလွယ်ဘူးနဲ့ တူတယ်ဘုရား”

“လွယ်တဲ့ ခိုသာတွေရှိတယ်၊ အဲဒီသွားပေါ့၊ ဦးပဉ္စင်းတို့
ကတော့ လွယ်တဲ့နည်း မပြတတ်ဘူး၊ ပြီးခဲ့တဲ့ရက်တွေက ဟောခဲ့
သလို ခက်ခက်ပဲ ပြတယ်၊ ဟောတတ်တယ်”

“အင်း...ဦးပဉ္စင်းကလဲ မနက်ဖြန် ပြန်တော့မယ်”

“ပြန်တော့မယ် လုပ်မနေနဲ့၊ ယခုလဲ ၁၂ နာရီထိုးပြီ၊
ပြန်မယ်၊ အိပ်ချင်ပြီ”

မိမိသည် ပြောပြောဆိုဆိုပင် ထပြန်ကာ တည်းခိုရာကျောင်း
သို့ ရှေးရှုလာခဲ့ပါသတည်း။

❁ ကာမဂုဏ်ငါးပါး အပြစ်များ စဉ်းစားရှုပွား ရှောင်စေသော်။

❁ ကာမဂုဏ်တွင် ပြစ်မမြင် အစဉ်ဘေးတွေ့လိမ့်မည်နော်။

ဇောကုဠာရာကို သိချင်ပါတယ်ဘူးရား

(၃၁)

လူတို့သည် အများအားဖြင့် မိမိတို့ လုပ်ကိုင်နေသော အလုပ် ကိစ္စတို့ကို တကယ် တိတိကျကျ သိရှိပြီး လုပ်ကိုင်နေသူနှင့် တကယ် တိတိကျကျ မသိဘဲ လူပြော သူပြော တစ်ဆင့်ပြောသံ ကြားနှင့် လုပ်ကိုင်နေသူဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် နောက်အမျိုးအစားမှာ များလှ၏။

တိတိကျကျ မသိ၍ သိအောင်မေးရန်လည်း မတတ်။ တတ်အောင်လည်း မမေးသူကား သာ၍ပင် များသေးတော့၏။ ထိုသို့ကား မဖြစ်သင့်။ ဖြစ်သင့်သည်မှာ မိမိအလုပ်ခွင်တွင် မိမိ ကျွမ်းကျင်နားလည်ရန် သင်ကြား နာကြား မှတ်သား မေးမြန်း သင့်၏။ သို့မှ အကျိုးရှိကာ လိုရာခရီးသို့ အမြန်ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပေ၏။

ဧတုတ္ထအကြိမ်

လိုရာခရီး ရောက်ရေးအတွက် မေးသူ အနည်းငယ်ထဲမှ တစ်ယောက်တွေ့ရ၏။ တစ်ချိန်က ဖြစ်၏။ မိမိသည် ရွာတစ်ရွာ တရားပွဲအပြီး အနားယူနေစဉ် တရားနာပရိသတ်ထဲမှ ဒကာ တစ်ယောက် ရောက်လာကာ ဦးချပြီးထိုင်ကာ လျှောက်မေး၏။

“ဆရာတော်ဘုရား...လောကုတ္တရာကိုသိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“လောကုတ္တရာကို ဘယ်လိုသိချင်တာလဲ ဒကာကြီး”

မိမိမှာ အမေးကိုကြားရသော် ဘယ်လို ဖြေရမှန်းမသိ။ သို့နှင့် မေးလိုရင်းကို ပြန်မေးရသည်။

“တပည့်တော် ဘယ်လို လျှောက်ရမှန်းတောင် မသိပါဘူး ဘုရား၊ လောကုတ္တရာရေး၊ လောကုတ္တရာရေးနဲ့ သူရောကိုယ်ပါ ပြောနေလုပ်နေကြတာပါပဲဘုရား၊ ဘယ်လိုဟာကို လောကုတ္တရာ ရေးလို့ တပည့်တော် မသိပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်မသိသလိုဘဲ တခြားသိသူလဲ အလွန်နည်းပါလိမ့်မယ်ဘုရား၊ အဲဒီလောကုတ္တရာ ရေးကို တပည့်တော် သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်းအဖြေကတော့ အမှတ်ခက်လိမ့်မယ် ဒကာကြီး၊ အတိအကျ မမှတ်မိသော်လဲ သဘောလောက်တော့ မှတ်မိ အောင် ကြိုးစားမှတ်ပေါ့နော် ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် မှတ်နိုင်သလောက် ကြိုးစား မှတ်ပါမယ်ဘုရား”

“ဒကာကြီးမေးတဲ့ လောကုတ္တရာဆိုတာက ပါဠိစကား ဒကာ ကြီးရဲ့၊ အဲဒီ ပါဠိကို နှစ်ပုဒ်ခွဲလိုက်ရင် ‘လောကတစ်ပုဒ်၊ ဥတ္တရာ တစ်ပုဒ်၊ နှစ်ပိုဒ်ဖြစ်မသွားဘူးလား”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဖြစ်သွားပါတယ်”

“အဲဒီ နှစ်ပုဒ်မှာ နောက်ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ ဥတ္တရာကို ခဏထားလိုက်ဦး၊ ရှေ့ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ ‘လောက’ ကို ရှင်းကြစို့”

“မှန်ပါ၊ ရှင်းပါဘုရား”

“လောကကို ရှင်းတော့ ဒကာကြီး လောကသုံးပါးကို ကြားဖူး တယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ လောကသုံးပါးက ဘာလဲဆိုတော့ သတ္တဝါမျိုးစုံကို သတ္တလောက ခေါ်တယ်၊ ရုပ်နာမ်မျိုးစုံကို သင်္ခါရလောက ခေါ်တယ်၊ သတ္တဝါမျိုးစုံတို့ နေထိုင်ရာ ၃၁ ဘုံကို ဩကာသလောက ခေါ်တယ်၊ ဒီလောက်ဆို လောကပုဒ်ကို သဘောပေါက် လောက်ပြီလား ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ နားလည်ပါပြီ”

“နားလည်မှလဲ နားလည်တယ်ပြော ဒကာကြီး၊ အားနာပြီးတော့ နားလည်ပါတယ်မပြောနဲ့”

“အားမနာပါဘူးဘုရား၊ နားလည်လို့ပြောတာပါ ဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ဥတ္တရာပုဒ် ရှင်းကြစို့၊ ဥတ္တရာဆိုတာက လွန်မြောက်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ် ဒကာကြီး၊ လောကနှင့် ဥတ္တရာ နှစ်ပုဒ်တွဲပြီး အဓိပ္ပာယ်ကောက်တော့ ‘လောကမှ လွန်မြောက်’ တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ သဘောပေါက်လား ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ပေါက်ပါတယ်”

“ကဲ...ဒါဖြင့် လောကက သုံးပါးရှိသော ဘယ်လောကမှ ဘယ်သူတွေဟာ ဘယ်လို လွန်မြောက်လဲဆိုတာ သိဖို့ အရေး မကြီးဘူးလား ဒကာကြီး”

“မှန်ပါ၊ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ သိချင်လို့မေးတာ ပါဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ကြိုးစားမှတ်ပေါ့၊ ဒါဟာ ဒကာကြီး သိချင် တဲ့အချက်ကိုး”

“သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုထုဇဉ်သတ္တလောကမှ လွန်မြောက်၏။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပန် သတ္တလောကမှ လွန်မြောက်၏။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမ် သတ္တလောကမှ လွန်မြောက်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သည် အနာဂါမ် သတ္တလောကမှ လွန်မြောက်၏။

“အဲဒါက သတ္တလောကမှ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ လွန်မြောက်ပုံ ‘လောကုတ္တရာ’ပဲ ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဆက်အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနစ်ဘဝကိုထား၍ အစ မထင် သံသရာဝဋ်တစ်ခွင်၌ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရလောကမှ လွန်မြောက်၏။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်ဘဝကို ထား၍ သုံးဘဝတို့၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပါဒိန္နက သင်္ခါရလောကမှ လွန်မြောက်၏။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ဘဝကို ထား၍

ဒုတိယဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဥပါဒိန္နက သင်္ခါရ လောကမှ လွန်မြောက်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော သင်္ခါရလောကမှ လွန်မြောက်၏။

“အဲဒါက သင်္ခါရလောကမှ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့လွန်မြောက်ပုံ လောကုတ္တရာပဲ ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဆက်အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပါယ်လေးဘုံဟူသော ဩကာသလောကမှ လွန်မြောက်၏။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဘုံ တစိတ်ဟူသော ဩကာသလောကမှ လွန်မြောက် ၏။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော ကာမဘုံဟူသော ဩကာသလောကမှ လွန်မြောက်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံဟူသော လောကသုံးပါးဆိုတဲ့ ဩကာသလောကမှ လွန်မြောက်၏။

“အဲဒါက အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ ဩကာသလောကမှ လွန်မြောက်ပုံ လောကုတ္တရာပဲ ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ ရှင်းပါပြီဘုရား”

“ဒါဖြင့် ခုဆို ဒကာကြီး လောကသုံးပါးရှိရာ ဘယ်လောကမှ ဘယ်သူတွေဟာ ဘယ်လို လွန်မြောက်လဲဆိုတာ ရှင်းသွားပြီပေါ့”

“ရှင်းပါပြီဘုရား၊ ရှင်းတာထက် တပည့်တော်တို့အများစုဟာ အပြောသာ လောကုတ္တရာရေးဖြစ်နေပြီးတော့ တကယ်အလုပ်ကျတော့ ‘လောကလည်ရေး’ တွေချည်းပဲ ဖြစ်နေပါပေါ့လားဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ ဒကာကြီး အဲဒီလို ကိုယ့်အဖြစ်မှန်ကို ကိုယ်သိသွားရင် ဦးပဉ္စင်း ရှင်းပေးရကျိုး နပ်ပြီပေါ့၊ ဒကာကြီးလဲ ‘လောက လည်ရေး’မှ ‘လောကုတ္တရာရေး’ ဖြစ်အောင် ကြိုးစား တတ်ပြီပေါ့”

“မှန်ပါ၊ ကြိုးစားတတ်ပါပြီဘုရား”

“ကြိုးစားတတ်တော့ ဘာလိုသေးလဲ ဒကာကြီး”

“ကြိုးစားတတ်တော့ သိထားတဲ့အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်ဖို့ပဲ လိုပါတော့တယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ ဟုတ်ပြီ...ဟုတ်ပြီ၊ ဘုရား ဟောထား တာလဲ အရှိသားပဲ ဒကာကြီးရဲ့”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ရဟန်းတို့၊ ဘုရားရှင်တို့သည် ဟောညွှန်ပြသရုံ မျှသာ တတ်နိုင်ကြကုန်၏၊ လောကမှ လွတ်မြောက်ရန် စတဲ့ ပြုလုပ်ရန် ကိစ္စမှန်သမျှသည် သင်တို့သည်သာ ကြိုးစား အားထုတ်အပ်၏၊ သမထဝိပဿနာနှစ်ဖြာ ရှုပွားကြကုန် လျက် ကျင့်ကြံနိုင်သူတို့သည် မာရ်မင်း၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း လောကတွင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏”

(မဂ္ဂဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“တရားက သဘောမပေါက်တော့လဲ နာရတာ ပျင်းတယ် ဘုရား၊ သဘောပေါက်တော့လဲ နာရတာ အားမရဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရားလဲ အားနာပါတယ်ဘုရား၊ တတ်နိုင်သေးရင် ဆက် အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“တော်တော်ကြာ ဒကာကြီး ‘ကျောပူသာ ခံနိုင်တယ်၊ နားပူတာ မခံနိုင်ဘူး’ ဖြစ်နေဦးမယ်”

“ခု တစ်ထိုင်တော့ မဖြစ်ပါဘုရား၊ စိတ်ဝင်စားတုန်းမို့လား မသိပါဘူးဘုရား၊ အမိန့်သာရှိပါဘုရား”

“ငါသည် ပျင်းရိသော်လည်း နေ၏၊ မဖဲသွား၊ မွေ့လျော်သော်လည်းဖဲသွား၏၊ ပညာရှိသည် လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သောနေခြင်းဖြင့် မနေရာ”

(မလိတဝဗ္ဗထေရဂါထာ)

“တယ်ကောင်းပါလားဘုရား”

“တယ်ကောင်းမနေနဲ့ ဒကာကြီး၊ ‘ခံတွင်းကောင်းလျှင် အားလုံး ဟင်းကောင်းချည်းပဲ’ ဆိုတဲ့ စကားပုံလိုပဲပေါ့၊ ဒကာ ကြီးလဲ နှလုံးသွင်းကောင်းနေလို့ တရားကောင်းချည်းဖြစ်နေတာ”

“သိပ်မှန်တယ်ဘုရား၊ ဆက်အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ကောင်းစွာသင်ကြား နာယူခြင်းသည် အကြား အမြင်ကို ပွားစေတတ်၏၊ အကြားအမြင်သည် ပညာကို ပွားစေတတ်၏၊ ပညာဖြင့် အနက်ကို ဟုတ်မှန်စွာ သိ၏၊ သိအပ်သော အနက်သည် လောက လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏” (မဟာစုန္ဒထွေရဂါထာ)

“ဆရာတို့၏ အဆုံးအမစကားကို သိသောပညာရှိ သည် ယင်းအဆုံးအမစကား၌ လိုက်နာပြုကျင့် နေထိုင် ရာ၏၊ ဆရာ၌ ချစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေရာ၏၊ ယင်းသို့

ပြုသူသည် ဆည်းကပ်သူလည်း မည်၏။ ပညာရှိသူလည်း မည်၏။ သိခြင်းကြောင့် လောက လောကုတ္တရာ တရားထူး ရှိသူလည်း ဖြစ်၏”

(ထေရဂါထာ)

“လောကကြီးကို သေမင်းသည် အလွန်နှိပ်စက် အပ်၏။ အိုခြင်း ဇရာတရားသည် ခြံရံလွှမ်းမိုးအပ်၏။ တဏှာငြောင့်သည် နှလုံးတွင်း၌ စူးဝင်နေ၏။ အာရုံ တောင့်တမှုလက္ခဏာရှိသော အလိုသည် အခါခပ်သိမ်း ပူလောင်စေအပ်၏”

(ထေရဂါထာ)

“ပြစ်မှုကျူးလွန်၍ အပြစ်ဒဏ် ရောက်သူသည် ကိုးကွယ်ရာမဲ့ဖြစ်၍ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခံရသကဲ့သို့ လောက ကြီးသည် ကိုးကွယ်ရာမဲ့ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် အိုခြင်းဇရာ၊ သေခြင်းမရဏတို့ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခံနေရ၏”

(ထေရဂါထာ)

“အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတရားသုံးပါးတို့သည် မီးပုံကြီးတို့ကဲ့သို့ ဤသတ္တလောကကို နှိပ်စက်ကုန်လျက် ရှေးရှုရောက်လာကုန်၏။ ထိုအိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်းတို့ကို ပြန်လည်တွန်းလှန်ဖို့ရန် အားအစွမ်းလည်းမရှိ၊ ထွက်ပြေး ရန် လျင်မြန်သည့် အဟုန်လည်းမရှိ”

(ထေရဂါထာ)

“ကဲ...အရှင်ဘုရားလဲ ညောင်းရောမယ်၊ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

❀ လောကရန်ဘေး အစုံတွေ့ ထွက်ပြေး လောကလွန်
စေသော်။

❀ လောကလွန်မှ ဘေးဘယ အေးရန်ဗျူ ပျော်မည်နော်။

ကိလေသာဆယ်ပါးဆိုတာ အဲဒါလားဘုရား

(၃၂)

တစ်ချိန်သော ဝါတွင်းကာလဖြစ်၏။ မိမိနေထိုင်ရာ တောရ
ကျောင်း ဆွမ်းခံရွာမှ ဒကာ ဒကာမများက တရားဟော တရားပြ
ပါရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ဥပုသ်နေ့တိုင်း ရွာကျောင်းသို့သွား၍
တရားဟော တရားပြ၏။ ဝါကျွတ်သော် တရားအားထုတ်သူများ
သိနိုင်ရန် ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်း ဘေးရန် ဆယ်ပါးကို
ဟောပြော ပြသလိုက်၏။

“ယောဂီတို့ ယခုဆို ဝါကျွတ်ပြီ၊ မိမိတို့ အားထုတ်
နာကြားခဲ့တဲ့ ဥပုသ်ရက်ပေါင်း ၁၃ ရက်ရှိပြီ၊ အဲဒီ ၁၃ ရက်မှာ
ကောင်းစွာ ကြိုးကုတ်အားထုတ်တဲ့ ယောဂီတွေမှာ ဝိပဿနာ
ညစ်ညူးကြောင်း ဘေးရန် ဆယ်ပါးတို့ဖြစ်တတ်တယ်၊ အဲဒီ
ဘေးရန် ဆယ်ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် မသာယာဘဲဘေးရန်ဟု

စတုတ္ထအကြိမ်

သိပြီး ပယ်ရှားနိုင်ရမယ်။ သို့မှသာ ရှေ့ကို တရားတိုးတက်မယ်။ အဲဒီဘေးရန်တွေကလဲ နုတော့ ဘေးရန်လို့ သိဖို့ကို မလွယ်။ တချို့ ဘေးရန်လို့မသိတဲ့အပြင် မဂ်တွေ ဖိုလ်တွေပင် ထင်တယ်။ အဲဒီ ဘေးရန်တွေက ဘာတွေလဲဆိုတော့-

ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်း ဘေးရန်ဆယ်ပါး

၁။ ယောဂီတို့မှာ တရားအားထုတ်လို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်ကျက်သင့်သလောက် ရင့်ကျက်လာတော့ ယောဂီတို့သန္တာန် မှာ အခိုက်အတန့် ကိလေသာကွာလိမ့်မယ်။ အဲလို ကိလေသာ ကွာခိုက်မှာ ယောဂီတို့စိတ်တွေ ကြည်လင်လာသောကြောင့် စိတ် ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇ ‘ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ’ တွေ၊ အဲဒီ စိတ္တဇ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါမှ ဆက်၍ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာန အရောင် ဝါတွေ ပျံ့နှံ့ထွက်ပေါ်လာတတ်တယ်။

အဲဒီ အရောင်အဝါတွေဟာ ဉာဏ်ထက်လျှင် ထက် သလောက် မိမိနေထိုင်ရာအရပ်၊ တစ်ခန်းလုံး၊ တစ်အိမ်လုံး၊ တစ်ဇရပ်လုံး၊ တစ်ကျောင်းလုံး စသည်ဖြင့် လင်းတတ်တယ်။ အဲဒီလို အလင်းရောင်တွေတဲ့အခါ ယောဂီဟာ “ငါ့မှာ ရှေးက ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ မထွက်ဖူးချေ။ ဤကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါကို ထွက်ပြာစေနိုင်သော စိတ်သည် မဂ်ဖိုလ်စိတ်ပင်ဖြစ်ရာ၏။ ငါသည် မဂ်ဖိုလ်ရပြီ” ဟု မှတ်တင်၍ ရှုပ္ပားဆဲ အရှုခံအာရုံ တွန်းသဘောကို စွန့်လွှတ်ပြီး ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါကို သာယာနှစ်သက် စွဲလမ်းလျက်

ကြည့်နေတတ်တယ်။ အဲဒီလိုဆိုလျှင် ဝိပဿနာလမ်းကြောင်း လွဲမှားသွားပြီ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါကို ဝိပဿနာ ဘေးရန်လို့ ခေါ်တယ်။ ယောဂီတို့ဟာ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါပေါ်လာ လျှင် ဘေးရန်လို့ သိပြီး မသာယာ မနှစ်သက် မစွဲလမ်းဘဲ လျစ်လျူရှုကာ ရှုပွားနေကျ ဝါယောလေဓာတ် ရုပ်ပရမတ်ဖြစ်သော တွန်းသဘောကိုပဲ ရှုလျက်နေပါ။

၂။ နောက်တစ်မျိုးက ဘာလဲဆိုတော့ ‘ဉာဏ်’တဲ့။ ယောဂီ တို့မှာ ရှုပွားတိုင်း၊ ရှုပွားတိုင်း ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်တွေကို လွန်စွာ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဝဇီရစိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ သွက်လက်လျင်မြန် အမြင်သန်တဲ့ ဝိပဿနာ ဉာဏ်လဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒီဉာဏ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာရင် မရဖူးတဲ့ စာတွေတောင်ရလာပြီး ရပြီးသားတွေလဲ မမေ့ဘူး။ တချို့ နာရင်းတောင် တရားလဲဆုံးရော အကုန် ပြန်ဟောနိုင် သည်အထိ ဖြစ်တယ်။

၃။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ‘ပီတိ’ပဲ။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က တရားနာရင်းနဲ့ဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ရင်းနဲ့ဖြစ်စေ ပီတိငါးမျိုး တစ်မျိုး မျိုးဖြစ်တတ်တယ်။ ပီတိငါးမျိုးက ဘာလဲဆိုတော့-

“ကြက်သီးမွေးညင်း ထရုံမျှ သေးငယ်စွာသော နှစ်သက်မှု ပီတိ၊ လျှပ်စစ်ပြက်သလို ခဏခဏ ဖြစ်၍ ခဏခဏ ပျက်သော နှစ်သက်မှုပီတိ၊ ဒီရေလှိုင်းလုံးကြီး တွေ လွှမ်းမိုးလာကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံး၌ လွှမ်းမိုးသက်ရောက် သော နှစ်သက်မှုပီတိ၊ မိမိအဟုန်ဖြင့် ကိုယ်ကို အထက်သို့

မြောက်တက်နိုင်သော ပီတိ၊ ဆီနှင့် ဝါဂွမ်းထိသကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပျံ့နှံ့သော နှစ်သက်မှုပီတိ” တဲ့။

အဲဒီပီတိငါးမျိုးပဲ၊ အဲဒီငါးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်တဲ့အခါမှာလဲ ယောဂီဟာ ဝိပဿနာအာရုံကို လက်လွှတ်တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘေးရန်လို့ ခေါ်တာပဲ”

၄။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ‘သုခ’ပဲ၊ ယောဂီမှာ ဆီထိ သော ဝါဂွမ်းပမာ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ သာမန်လူတို့ မတွေ့ကြုံဖူး သော ချမ်းသာသုခ ဝေဒနာကိုလဲ တွေ့ရတတ်တယ်၊ ယခုခေတ် အများဆုံးပဲ၊ မင်္ဂိုလ်ထင်ပြီး မြောနေတာ ဒီသုခမှာပဲ၊ ယောဂီတို့ ယောဂီတို့ဟာ ဒုက္ခကိုတော့ လွန်စွာကြောက်လို့ တိုက်ထုတ်ပြီး ဒီသုခလဲ ပေါ်လာရော နှစ်သက်စွဲလမ်းလို့ လက်ခံသိမ်းပိုက် ထားတတ်တယ်၊ အဲဒီသုခကို မသာယာဘဲ သုခရဲ့ အဖြစ်အပျက် မြင်အောင် ရှုရင်လဲရှု၊ သို့မဟုတ် မူလပေးထားတဲ့ တွန်းသဘောကို ပြန်ရှုရင်လဲ ရှုပါ။

၅။ နောက်တစ်မျိုးက ငြိမ်းချမ်းမှု ‘ပဿဒ္ဓိ’ ပဲ၊ ယောဂီတို့ရဲ့ ကိုယ်စိတ်တွေဟာ ပူပန်ခြင်း၊ လေးလံခြင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ သွက်သွက် လက်လက် ဖြစ်လာတတ်တယ်၊ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းလာတတ်တယ်၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးလုံးပင် အေးမြ ငြိမ်းချမ်းသဖြင့် ‘ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိ’ ဖြစ်လာတတ်တယ်။

၆။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ‘သဒ္ဓါ’ တရားပဲ၊ ယောဂီတို့ရဲ့ စိတ်တွေဟာ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်လာပြီးလျှင် ဘုရား၊ တရား၊

သံဃာဆိုတဲ့ ရတနာသုံးပါးအပေါ်၌ အထူးသဖြင့် ရှေးကထက် ကြည်ညိုလေးစားမှု အဓိမောက္ခခေါ်တဲ့ ဆုံးဆုံးဖြတ်ဖြတ် သဒ္ဓါလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ “သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သိပ်ပြီးကြည်ညိုတယ်။ ငါလဲ ယခု ရတနာသုံးပါး ရှေးကထက် ကြည်ညိုတယ်။ ငါသောတာပန် ဖြစ်ပြီ”လို့ ထင်တတ်တယ်။

၇။ နောက်တစ်မျိုးက ‘ဝီရိယ’ပဲ။ ယောဂီဟာ တရား ကောင်းလာတော့ ဝိပဿနာစက်ကို နောက်မဆုတ်အောင် ရှေ့သို့ တိုးတက်ပြီး အားထုတ်ချင်လာအောင် ထောက်ပံ့အားပေးချီးမြှောက် တတ်တဲ့ ပဂ္ဂဟခေါ် ဝီရိယလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒီ အခါမှာ အအိပ်အနေ အတော်နည်းသွားတတ်တယ်။ တချို့များ အအိပ်နည်းလို့ စိုးတောင် စိုးရိမ်တယ်။ အဲဒီလို တရားက ဆောင် သွားလို့ မအိပ်တာကတော့ ပူစရာမလိုပါဘူး။ မနိုင်ဘဲ အတင်း အားထုတ်တာမျိုးကတော့ ပူစရာပဲ။

၈။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ‘သတိ’တရားပဲ။ မြင်းမိုရ်တောင် ပမာ မိမိတို့ ရှုပွားနေတဲ့ တွန်းသဘော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ လွန်စွာ တည်တံ့သော သတိတရားလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။

၉။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ‘ဥပေက္ခာ’ပဲ။ အဲဒီ ဥပေက္ခာက ဒီနေရာမှာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖြစ်ပျက်မှုတို့ အလွန် ထင်ရှားနေရကား ယင်းအဖြစ်အပျက်တို့ကို ရှုပွားဖို့ရန် ဗျာပါရ မများရတော့ဘဲ အသင့်အားဖြင့် ရှုပွားနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ်

နှင့် ယှဉ်သော ‘ဝိပဿနပေက္ခာ’နှင့် ယင်းအဖြစ်အပျက်တို့ကို ဆင်ခြင်လိုသောအခါ၌ အလွန်လျင်မြန်စွာ ဆင်ခြင်နိုင်သော “အာဝဇ္ဇနပေက္ခာ”လဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။

ယောဂီတို့ ဆိုခဲ့ပြီးတဲ့ ဉာဏ်အစရှိသော တရား ၉-မျိုး တို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အခါမှာလဲ အရောင်အလင်းမှာကဲ့သို့ပင် “ငါ့မှာ ရှေးက ဤကဲ့သို့ဉာဏ်မျိုး မဖြစ်ဖူးချေ။ ယခု ဤဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ သော စိတ်ကား မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ရာ၏။ “ငါမဂ်ရပြီ၊ ဖိုလ်ရပြီ” ဟု မှတ်ထင်ကာ ဝိပဿနာလမ်းလွှဲတတ်သည်။ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ ၉-မျိုးက စင်စစ်တော့ ဘေးရန်အစစ် မဟုတ်ဘူး၊ သူတို့ဖြစ်ပေါ်တဲ့အခါ သာယာနှစ်သက်စွဲလမ်းမှ ဘေးရန်ဖြစ်တယ်။

၁၀။ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ “နိကာန္တိ”ဆိုတဲ့ နှစ်သက်မှုကမှ ဘေးရန်အစစ် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနိကာန္တိက အရောင်အလင်းစသည် တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသဖြင့် အလွန် တင့်တယ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော ဝိပဿနာကို သာယာနှစ်သက်စွဲလမ်းတဲ့ တဏှာပဲ။ အဲဒီ နိကာန္တိ ခေါ်တဲ့ တဏှာလဲ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒီနိကာန္တိခေါ်တဲ့ တဏှာဟာ လွန်စွာသိမ်မွေ့လို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က တဏှာမှန်းတောင် မသိနိုင်ဘဲ ဝိပဿနာတရား၌ လွန်စွာမွေ့လျော်တဲ့ “ဝိပဿနာ ရတီ”လို့သာ အထင်ရှိတတ်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဝိပဿနာ တရားဟာ ရှေ့သို့ မတိုးတက်တော့ဘူး”

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိသည် ဝိပဿနာဘေးရန် ၁၀-ပါးကို အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းဟောပြော ပြသ၏။ တရားပွဲ ပြီးသော် ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်းဘုရား ကိလေသာ ၁၀-ပါးဆိုတာ အဲဒါလား ဘုရား”

မိမိမှာ တရားဟော၍မှ အမော မပြေရသေးတဲ့အထဲ မေးလာတဲ့ အမေးကြောင့် တစ်ဖန်ထပ်၍ မောသွားရပြန်၏။

“ဒကာကြီးကလဲ ဇီးကွက်-ဇီးကွက်နဲ့ အော်နေတာတောင် ဘာငှက်လဲလို့ မေးသလိုဖြစ်နေပြီ၊ ဝိပဿနာ၏ ဘေးရန် ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်းလို့ ဟောတဲ့အထဲမှာ ခဏခဏ အပါသားပဲ မဟုတ်လား”

“တင်ပါဘုရား ပါပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တပည့်တော်က ကိလေသာ ၁၀ ပါးကိုပဲ ဟောနေတယ်မှတ်တယ် ဘုရား”

မောမယ်ဆို မောလောက်ပါပေ၏။ မိမိမောခြင်းမှာ မေးလာသူ နားမလည်၍ မောခြင်းကား အဓိကအကြောင်းမဟုတ်ပါ။ အဓိက မောကြောင်းမှာ မေးလာသူသည် သာမန်မဟုတ်၊ နာမည်ကျော် ရိပ်သာကြီးတစ်ခုမှ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ရပြီဟု ဆုံးဖြတ်ပေးခြင်း ခံရသူဖြစ်သည့်ပြင် ယခုလက်ရှိလည်း ရိပ်သာတစ်ခုကို ဖြစ်မြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်သူတို့တွင် ရှေ့တန်းက ပါဝင်ပြီး ရိပ်သာတည်တဲ့ တိုးပွားရေးကို ဆောင်ရွက်နေသူ ယောဂီဟောင်းကြီး တစ်ယောက်က ဤကဲ့သို့မေး၍ မောရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ဒကာကြီး ကိလေသာ ၁၀-ပါးဆိုတာက လောဘ၊ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိဒ္ဓိက၊ အနောတ္တပ္ပတို့ကို ခေါ်တယ်၊ အဓိပ္ပာယ်အကျယ်တော့ မပြောနိုင်တော့ဘူး၊

အဓိပ္ပာယ်ပြောလျှင် ယခုတရားလောက်ပဲ နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီ ကြာမယ်”

“တင်ပါဘုရား၊ ရှိပါစေတော့ ဘုရား”

“ခုတော့ သီတင်းလဲ ကျွတ်သွားပြီ၊ နောက်လဲ ဒီမှာ တရားပွဲ ဖြစ်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ နားလည်ချင်ရင်တော့ ဦးပဉ္စင်း နေတဲ့ တောရကျောင်းကို လာခဲ့ပေါ့”

“တင်ပါဘုရား၊ နောက်မှ အေးအေး လာခဲ့ပါဦးမည်ဘုရား၊ ဦးပဉ္စင်းလဲ မောနေရောမယ်၊ ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

ဒကာကြီးမှာ ရှိခိုးဦးချ၍ ပြန်သွားတော့၏။ မိမိမူကား အမော ဖြေရင်း အတွေးနယ်ချဲ့၍ နေရစ်ခဲ့တော့၏။-

“အင်း...ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့တာ သိပ်မှန်ကန် တာပဲ၊ ‘ရဟန်းတို့ ဤဗျူဒိပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော အရံ၊ မြေအရပ်၊ ရေကန်သည် အနည်းငယ်မျှသာရှိ၏။ စင်စစ်သော်ကား ချိုင့်ဝှမ်း၊ မြင့်မောက်သော မြေ၊ သွားလာ ကူးခက်သောမြစ်၊ သစ်ငုတ်၊ ဆူးငြောင့်ရှိသော အရပ်၊ မညီညွတ်သော တောတောင်တို့သာ များသကဲ့သို့

“ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ စင်စစ် သော်ကား လူ့ပြည်မှ တစ်ပါးသော အပါယ်ဘုံ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သာ များကုန်၏။

“ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် မထိုင်းမှိုင်း၊ မဆွံ့အ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကား၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်

သော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိနိုင်ကုန်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ စင်စစ် သော်ကား ထိုင်းမှိုင်းကုန်၊ ဆွံ့အကုန်၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ် သောစကား၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မသိနိုင်ကုန်သော ပညာမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်သာ များကုန်၏”

“ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် မြတ်သော ပညာ မျက်စိနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အနည်းငယ် သာ ဖြစ်ကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား အဝိဇ္ဇာအမှိုက်တိုက်သို့ ရောက်ကုန်၍ တွေဝေကုန်သော သတ္တဝါတို့သာ များ ကုန်၏”

“ရဟန်းတို့၊ ဤအတူပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု ကုန်၍ မဂ်ဖိုလ်သမာဓိကို ရကြကုန်၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်းကို ရကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် နည်းပါးကုန်၏။ စင်စစ် သော်ကား နိဗ္ဗာန်အာရုံပြု၍ မဂ်-ဖိုလ် သမာဓိကို မရကြ ကုန်၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို မရကြကုန်သော သတ္တဝါ တို့သာ များကုန်၏”

(ကောဝုတ္တရပါဠိတော်)

- ❁ ဝိပဿနာ ဘေးဆယ်ဖြာ မှန်စွာသိ၍ ပယ်စေသော်။
- ❁ ဘေးရန်လွတ်မြောက် မဂ်ဖိုလ်ပေါက် အရောက်ရှုပွားနိုင် စေသော်။

အရှင်ဘူရား အဖြစ်ဖြစ်တယ်

(၃၃)

စာဖတ်ခြင်းသည် တရားနာခြင်းနှင့် မခြားနားပေ။ စာဖတ်တဲ့အခါ ရံခါ သဒ္ဓါတရားဖြစ်၏။ ရံခါ သဒ္ဓါတရားမဖြစ်၊ တရားနာတဲ့ အခါမှာလည်း ယင်းကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။ ရံခါ သဒ္ဓါတရားဖြစ်၏။ ရံခါ မဖြစ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ တရားနာတဲ့အခါဖြစ်စေ၊ စာဖတ်တဲ့အခါဖြစ်စေ သဒ္ဓါတရားဖြစ်ပေါ်လာပါက ယင်းသဒ္ဓါတရားကို အသုံးချ၍ ဖြစ်ပေါ်သည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ပြောဆို ကျင့်ကြံသင့်၏။ သို့မဟုတ် ပါက ယင်းသဒ္ဓါတရားမှာ ပျောက်ကွယ်သွားတတ်၏။ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သော် တရားနာပါ။ စာဖတ်ပါ။ မိမိသည် တရားနာရသော် နာ၏။ မနာရသော် စာဖတ်၏။ သို့နှင့် တစ်နေ့ ဖတ်မိသည်-

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြား ပို့ချခြင်း ဟူသော ‘ပရိယတ္တိတာဝန်’ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်း ဟူသော ‘ဝိပဿနာတာဝန်’ နှစ်ပါးကို အားမထုတ်ဘဲ လူမှုရေးရာ အဖြာဖြာ၌သာ အမြဲ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၍ နေသော ရဟန်းသည် ပြိတ္တာတို့၏ နေရာဖြစ်သော ဂုဏ္ဍကုဋ်တောင်ကို ဘယ်လိုကြံဆောင်၍ လွတ်မြောက် အောင် စွမ်းဆောင်နိုင် ပါအံ့နည်း” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“ပရိယတ္တိစာပေကိုလည်း မသင်ကြား၊ ပဋိပတ် အကျင့် တရားကိုလည်း အားမထုတ်ဘဲ အမြဲပျင်းရိလျက် မကောင်းသော အကြံအစည်ကိုသာ ကြံစည်စိတ်ကူး၍ နေသော ရဟန်းသည် ပြိတ္တာတို့၏ နေရာဖြစ်သော ဂုဏ္ဍကုဋ်တောင်ကို ဘယ်လို ကြံဆောင်၍ လွတ်မြောက် အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

မိမိသည် ယင်းနှစ်ဂါထာကို ဖတ်မိသော် သံဝေဂဖြစ်၏။

‘အင်း...ငါ့မှာ ပရိယတ္တိကိစ္စ ပြီးသင့်သလောက် ပြီးပြီ၊ ပရိယတ္တိ သင်ခြင်းသည်ပင် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ် မမှားဖို့အတွက် ဖြစ်၏။ ယခု အခါ ပဋိပတ်ကျင့်ဖို့အခါပင် ဖြစ်တော့၏’။ သို့စဉ်းစားသံဝေဂ ဖြစ်ပြီး တရားကို နိုင်သလောက် အားထုတ်လျက် အခါအားလျော် စွာ အများအတွက် တရားဟော တရားပြပေး၏။

ယင်းသို့ ပြုကျင့်နေထိုင်စဉ် တစ်နေ့တွင် အလှူတစ်လှူ၌ မိမိ၏ ရင်းနှီးသော ဒကာတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံ၏။ တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း ဒကာကြီးက ပြောတော့၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အရှင်ဘုရား အမြစ်ဖြတ်တယ်”

“ဘာ အမြစ်ဖြတ်တာလဲ ဒကာကြီး”

“သာသနာအမြစ် ဖြတ်တာပေါ့ဘုရား”

“ဘယ်လို အမြစ်ဖြတ်လဲ ဒကာကြီး”

“အရှင်ဘုရားက ယခု စာပေမပို့ချဘဲ တစ်ကိုယ်ကောင်း ကြံပြီး တရားအားထုတ်နေတော့ အရှင်ဘုရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပေါက်ပွားရမယ့် ရှင်ရဟန်းတည်းဟူသော သာသနာ့ရေသောက် မြစ်တွေ ပြတ်ကုန်တာပေါ့။ အဲဒါ အရှင်ဘုရား အမြစ်ဖြတ်တာ ပေါ့”

“ဒကာကြီးကလဲ ကတ်သီးကတ်သတ် ပြောရောမယ်၊ ဦးပဉ္စင်းစာမချလဲ စာချနေတဲ့ သံဃာတော်တွေ အများကြီး အရှိသားပဲဟာ၊ ‘နှမ်းတစ်စေ့နဲ့ ဆီမဖြစ်ပါဘူး’ ဒကာကြီးရဲ့”

“နှမ်းတစ်စေ့နဲ့ ဆီမဖြစ်ပေမယ့် နှမ်းစေ့တွေများတော့ ဆီ ဖြစ်တယ်ဘုရား။ သာသနာ့ရေသောက်မြစ်ဟာ ပရိယတ္တိဖြစ်ပါ တယ်ဘုရား။ သာသနာတော် အရှည်တည်တံ့ချင်လျှင် ပရိယတ္တိ သာသနာတော်ကို အားသွင်းပြီး ပြုစုပျိုးထောင်၊ ထောက်ပံ့ မွေးမြူရမယ်ဘုရား”

ဒကာကြီးမှာ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို အားပေးမှုဘက် တွင် နှစ်ယောက်မရှိသော ဒကာကြီးဖြစ်၏။ ပရိယတ္တိအားသန် ၏၊ သို့နှင့် မိမိအား ဖိပြောနေခြင်းဖြစ်၏။

“ဦးပဉ္စင်း၊ ယခု ပဋိပတ် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေတယ်ဆိုပေ မယ့် အလွတ်မဲ့သက်သက် မဟုတ်ပါဘူး၊ ရံခါအကြားအကြား

မှာ နိုင်သလောက် တရားဟောပေး၊ တရားပြပေးနေတာပဲ၊ ဒါလဲ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ပရိယတ္တိသာသနာပြုတာပဲပေါ့”

“အဲဒီ သာသနာပြုနည်းက သာသနာအရှည် မတည်တဲ့ နိုင်ဘူးဘုရား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တရားနာပရိသတ်ဆိုတာ နာတုန်းတောင် မှတ်မိတာမဟုတ်တာ၊ နာလဲပြီးကုန်ရော၊ ဘာမှ မကျန်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီသာသနာပြုနည်းကား ‘သစ်ပင် အဖျား ရေလောင်းတာနဲ့ တူတယ်’ ဘုရား၊ အဓိကက ပရိယတ္တိ ဖြစ်တော့ ပရိယတ္တိသင်ကြားပို့ချရင်းနဲ့ ပဋိပတ်ကိုဖြည့်ရမှာ၊ ဒါမှ မိမိလဲကောင်း၊ မိမိတပည့်တွေလဲကောင်း၊ သာသနာပြုလဲ ကောင်းပေါ့ ဘုရား”

“ဒကာကြီး၊ ပရိယတ္တိ သင်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်က ပဋိပတ်ကျင့်ဖို့ပဲ၊ ကဲ...နားထောင်၊ ဦးပွင်းဟောပြမယ်”

“ဟောပါဘုရား၊ နာပါမယ်”

“မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမဖို့ရာ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော ပရိယတ်တရားကို သင်ကြားရာ၏။ ဆုံးမဖို့ရာ လိုလားပါမှုကား သူတစ်ပါးကိုလည်း သနားသောအားဖြင့် ဆုံးမရာ၏”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

“တစ်ပါးသော အခြား တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို အကြားအမြင် ပရိယတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျင့် ပဋိပတ်ဖြင့်လည်းကောင်း မနှိပ်ကွပ်ရာ၊ မိမိကိုယ်ကိုနှိပ်ကွပ်

ခြင်းသည်သာ ကောင်း၏။ ဘုရားရှင်၏ သားတော်ရဟန်း
သည် ထောင်လွှားတက်ကြွခြင်း မာန်မာနမရှိရာ”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

“အရှင်ဘုရားလိုသာ အားလုံး ကိုယ်ဖို့ချည်းပဲ အားထုတ်
နေရင် ပရိယတ္တိသာသနာ ကွယ်မယ်၊ ပရိယတ္တိသာသနာကွယ်ရင်
ပဋိပတ္တိသာသနာလဲ ကွယ်မယ်ဘုရား”

“မကွယ်ပါဘူး ဒကာကြီးရာ၊ မပူပါနဲ့၊ ဤရဟန်းတွေ
ကောင်း ကောင်းကျင့်ကြံနေထိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး လောကမှာ
ရဟန္တာ မဆိတ်သုဉ်းဘူးလို့ ဘုရားဟော အရှိသားပဲ”

“ကောင်းကောင်း ကျင့်ကြံဖို့ရာ ကျင့်ကြံနည်း ပရိယတ်
မှန်ဖို့ အရေးမကြီးဘူးလား ဘုရား”

“ဒါတော့ အရေးကြီးတာပေါ့ ဒကာကြီး”

“ယခုဆို အရှင်ဘုရားကြည့်လေ၊ ပရိယတ္တိနည်းနည်း အား
နည်းလာတော့ ပဋိပတ်အတုတွေ ပေါ်လာတယ်၊ ပဋိပတ်အတု
တွေ ပေါ်လာတော့ အရိယာအတုတွေ ပေါ်လာတယ်”

ထိုစဉ် မိမိဘေးတွင်ရှိသော မိတ်ဆွေက မိမိအား လက်တို့
၍ တိုးတိုးပြော၏။

“အရှင်ဘုရား နိုင်အောင်ပြော၊ အရှုံးမပေးနဲ့”

“ဒါကတော့ ပရိယတ္တိအားနည်းလို့ရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊
ဆုတ်ကပ်ခေတ်မို့ပါ၊ ဦးပဉ္စင်းတော့ ‘ပဏ္ဍီတော ဟိ ပရိယတ္တိ
သုတ္တာ ဒွေပိ ပူရေတိ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ပညာရှိဟာ ပရိယတ်ကို

သင်ကြားပြီးသော် သာသနာနှစ်ပါး ပြည့်စေတယ်ဆိုတာ သဘော ကျပြီး ကြိုးစာနေတာပဲ”

“တပည့်တော် အရှင်ဘုရားဖတ်တဲ့ စတုရာရက္ခကျမ်းထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်”

“ဘယ်လို ဖတ်ဖူးလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“ဤလောက၌ သားငယ်တို့သည် ဖွားမြင်ပြီးသော် လည်း နို့ရည်ကို သောက်စို့ရမှ အသက်ရှင်ကြကုန်၏။ ဤသာသနာတော်၌ ဘုရားရှင်သားတော်တို့သည် ကမ္မဝါ စာဖြင့် ဖွားမြင်ကုန်သော်လည်း ပရိယတ္တိစာပေ ဟူသော ဘုရားရှင်၏ ရင်နှို့ကို သောက်စို့ သင်ကြားရမှသာ အသက်ရှင်နိုင်ကြကုန်၏”

“အဲဒါက ကလေးငယ်ပမာ ပရိယတ္တိစာပေ မတတ်သေး သူတို့အတွက်ပြောတာ ဒကာကြီးရဲ့၊ ဦးပဉ္စင်းက ပရိယတ္တိ စာပေ ဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရင်နှို့ကို သောက်စို့ပြီးလို့ ကြီးပြင်းနေပြီ၊ နို့ပြတ်နေပြီ”

“သာသနာတည်ခြင်း၏ မူလဘူတ အကြောင်းရင်းမှာ ပရိယတ္တိသာဖြစ်တယ်၊ ပဋိပတ္တိ-ပဋိဝေဓတို့မှာ မမြဲကြ၊ ရံခါရို ရံခါမရှိလို့ဆိုလို့ တပည့်တော်ကိုယ်တိုင်လဲ ပရိယတ္တိအားပေး၊ အရှင်ဘုရားလဲ အားပေးစေချင်လို့ လျှောက်တာ မောရောပဲ ဘုရား”

“ကဲ...မောရင် တရားနာ၊ တရားဟောပေးမယ်”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ကဲ...ဟောပါဘုရား၊ နာပါမယ်”

“ငါသေလိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်းမှု မရှိဘဲ ပျင်းခိုဦးငွေ့ မပျော်မွေ့သည်ဖြစ်၍ စာပေကျမ်းဂန် သင်အံ့လေ့ကျက်ခြင်း၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများ စီးဖြန်းခြင်းဟူသော လုပ်ငန်းနှစ်ရပ်ကို မဖြည့်စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည် ရှင်လူ အများ သနားစရာ သေရှာရ၏” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“အရှင်ဘုရား တရားကလဲ တရားစောင်းချည်းပဲဟာ”

“ဘယ် တရားစောင်းချည်းလဲ၊ ဒကာကြီးရဲ့”

“အရှင်ဘုရား လိုတဲ့ဘက် ဆွဲဟောထားတာချည်းပဲဟာ”

“ကဲ...ဒါဖြင့် တည့်တည့်ဟောမယ်၊ နာဦး”

“နောက်နောင်အခါ မဂ်ကို ရခြင်းငှာ မျိုးစေ့ဖြစ် သော သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ကျင့်ကြံအားထုတ် ရာ၏။ ကျင့်ကြံမှုမျိုးစေ့ မရှိသော် မဂ်ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း၊ မှန်၏။ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာကျင့်ခြင်း သည် မဂ်မျိုးစေ့ အစစ်အမှန်ဖြစ်၏” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“မဂ်မျိုးစေ့ရှိသူသည် အကုသိုလ် အဟုန်ကြောင့် အပါယ် လေးဘုံ၌ နစ်မြုပ်နေငြားသော်လည်း ဉာဏ် အရောင်တောက်၍ မဂ်ရချိန် ရောက်သောအခါ ပြန်၍ ပေါ်လာပြီးလျှင် ပွင့်လတ္တံ့သော ဘုရားရှင်တို့၏ အထံ တော်၌ မဂ်ကို ရလေရာ၏။ (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“မဂ်မျိုးစေ့ မရှိသောသူအား ကျင်လည်မျောပါးမည် သံသရာသည် အလွန်တရာ ရှည်လျားလျက် အဆုံးမရှိနိုင်

ချေ။ ထို့ကြောင့် သံသရာဝဋ်မှ လွတ်မြောက်လိုသော
 သမထ ဝိပဿနာဟူသော မဂ်မျိုးစေ့ကို လုံးပန်းကြိုးကုတ်
 အားထုတ်ရာ၏”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

“ကဲ...အချိန်လဲ မရှိတော့ဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရားလဲ
 တိုက်တွန်းလို့ မရတော့ဘူး၊ တပည့်တော်ကို ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

“ကဲ...ကဲ...ဒကာကြီးလဲ အသက်ရာကျော်ရှည်လျားပြီး
 ပရိယတ္တိ သာသနာတော် အားပေးရင်း ပဋိပတ် သာသနာ
 ဖြည့်ကျင့်နိုင်ပါစေသော်”

❀ ပရိယတ်တတ် ပဋိပတ် ကျင့်တတ်ကြပါစေကုန်သော်။

❀ တစ်ရပ်ရပ်မှာ မလွန်ရာ ညီစွာ ညှိတတ်ကုန်စေသော်။

ဓမ္မ အထင်ကြီး ပျောက်သွားတယ်

(၃၄)

လောကတွင် အထင်ကြီးမှု အမျိုးမျိုးရှိ၏။ အချို့က ပညာ တတ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီး၏။ အချို့က ပစ္စည်းရှိလို့ အထင်ကြီး၏။ ရုပ်ချောလို့ အထင်ကြီး၏။ ရာထူးကြီးလို့ အထင် ကြီး၏။ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ ပေါများလို့ အထင်ကြီး၏။ နာမည် ကျော်ကြားလို့ အထင်ကြီး၏။ ဘုန်းကြီးလို့ အထင်ကြီး၏။ မရောက် ဖူးသော ဒေသသို့ ရောက်ရ၍ အထည်ကြီး၏။ မတွေ့ မမြင် မသိဖူးသည်ကို တွေ့မြင်သိရှိရ၍ အထင်ကြီး၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သူ့အဆင့်နှင့်သူ အထင်ကြီးမှုအမျိုးမျိုးရှိ၏။

ပညာဉာဏ် အမှန်အကန်မရှိပါက ယင်းအထင်ကြီးမှုများမှာ တစ်သက်လုံး မပျောက်နိုင်တော့ပေ။ တစ်သက်လုံး သာမက တစ်သံသရာလုံးပင် မပျောက်နိုင်တော့ပေ။ ပညာဉာဏ် အမှန်

စတုတ္ထအကြိမ်

အကန် ရရှိမှသာလျှင် ယင်းအထင်ကြီးမှု ပျောက်ကင်းပြီး ပုံမှန်၊ မူမှန်၊ အမြင်မှန်သို့ ပြန်ရောက်နိုင်ပေမည်။

မှန်၏။ တစ်ချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် မြို့ကြီး တစ်မြို့တွင် တရားဟောပြနေ၏။ ယင်းတွင် မိမိသည် တရားအား ထုတ်သူ သိထားထိုက်၊ ဆောင်ထားထိုက်သော သံယောဇဉ် နှင့် သံယောဇနိယတရားကို ဟောပြောပြသ၏။

သံဇယာဇဉ်

“ယောဂီတို့၊ သံယောဇဉ်ကြီးလို့ ခေါ်ရိုးရှိသည့်အတိုင်း ကြိုးဖြင့် ချည်နှောင်ထားသကဲ့သို့ မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို သံသရာဝဋ်မှ မလွတ်ရအောင် ချည်နှောင်ထားသောတရားကို သံယောဇဉ်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီ သံယောဇဉ်ဟာ ၁၀-ပါးရှိတယ်။ အဲဒီ သံယောဇဉ် ၁၀-ပါးကို လင်္ကာနှင့် အကျဉ်းမှတ်ထားပါ။

၁။ ရုပ်နာမ်အရှိ၊ ငါထင်ဘိ၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊

(ဒိဋ္ဌိ သံယောဇဉ်)

၂။ ဝေခွဲမသိ၊ ယုံမှားမရှိ၊ ဝိစိသံယောဇဉ်၊

(ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်)

၃။ နွားခွေးအတတ်ကျင့်မြတ်မှတ်၊ သီလဗိသံယောဇဉ်၊

(သီလဗ္ဗတပရာသ သံယောဇဉ်)

၄။ ကိုယ့်ထက်သာတာ လိုမနာ၊ ဣဿာသံယောဇဉ်၊

(ဣဿာ သံယောဇဉ်)

၅။ ကိုယ့်စည်းစိမ်ကြည့်၊ ဝန်တိုဘိ၊ မစ္ဆရိသံယောဇဉ်၊
(မစ္ဆရိယ သံယောဇဉ်)

“ယောဂီတို့၊ အဲဒီ သံယောဇဉ် ငါးပါးကို သောတာပတ္တိ မဂ်က ပယ်နိုင်တယ်။ မိမိကိုယ်မိမိ သောတာပန်ဟုတ်လား၊ မဟုတ်လား၊ သူတစ်ပါးသွားမေးမနေနဲ့၊ အဲဒီသံယောဇဉ် ငါးပါး ကိုယ့်မှာ ရှိသလား၊ မရှိလားဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကြည့် ပါ။ အဲဒီငါးပါး ရှိနေသေးရင် သောတာပန် မဟုတ်သေးဘူးပေါ့”

“ယောဂီတို့အဖြစ်များတာ ဣဿာ မစ္ဆရိယ သံယောဇဉ် နှစ်ပါးပေါ့၊ ကိုယ့်ရိပ်သာ လူများစေချင်တယ်၊ သူများရိပ်သာ ထက် သာချင်တယ်၊ ကိုယ့်ရိပ်သာ ဆရာတော်တရားပွဲ လူစည် ကားချင်တယ်၊ ကိုယ့်ရိပ်သာက တရားတွေ သိပ်တွင်ကျယ်စေချင် တယ် စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ဘက်မှာသာ သာလိုခြင်း၊ ကိုယ့်ဘက် ယောဂီ တခြားရိပ်သာသွားတာ မကြိုက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ယောဂီ တို့မှာ ဖြစ်တတ်တယ်။ အဲဒါဆိုရင် ယောဂီတို့ဟာ သာမန် သူတော်ကောင်းအဆင့်တောင် မရှိသေးဘူး၊ သောတာပန်အဆင့် နဲ့တော့ ဝေးပါသေးတယ်။

“ယောဂီတို့ ယခုခေတ်မှာ သာသနာတော်ကို အစစ်အမှန် ကြည်ညိုသူပင် အတော်ရှားပါးလျက်ရှိပြီး အများအားဖြင့် ဝါဒ တစ်ခု ကြီးပွားရေး၊ အသင်းတစ်ခု ကြီးပွားရေး၊ ရိပ်သာတစ်ခု ကြီးပွားရေး စသည်ဖြင့် အမြင်ကျဉ်းကျဉ်းနဲ့ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် နေတာတွေ့ရတယ်။ သာသနာရေးအနေနဲ့ ခြုံပြီး ပြုလုပ်ဆောင်

ရွက်တာ သိပ်မတွေ့ရတော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ ကုဿာ မစ္ဆရိယ သံယောဇဉ်များခြင်းရဲ့ သဘာဝပဲ၊ နောက်ဆက်မှတ်ပါ။

၆။ ကာမဂုဏ်ငါးဝ၊ တပ်စွဲကာ၊ ကာမသံယောဇဉ်၊

(ကာမရာဂ သံယောဇဉ်)

၇။ စိတ်ဆိုးဒေါသ၊ မျက်ထွက်ကာ၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၊

(ပဋိဃ သံယောဇဉ်)

“အဲဒီသံယောဇဉ် နှစ်ပါးကို သကဒါဂါမိမဂ်က အကြမ်းစား တွေပဲ ပယ်နိုင်တယ်၊ အနုစားတွေကို မပယ်နိုင်သေးဘူး၊ ဒါကြောင့် သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်နိုင်တဲ့ သံယောဇဉ်မရှိ ဘူးလို့ မှတ်ရမယ်၊ အဲဒီ သံယောဇဉ်နှစ်ပါးကို အနာဂါမိမဂ်ကမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် သွားလျှင် ချီးမွမ်းတာလဲ မသာယာတော့ဘူး၊ ကဲ့ရဲ့တာလဲ စိတ် မဆိုးတော့ဘူး၊ ကဲ...ဆက်မှတ်ဦး။

၈။ မောက်မောက်တက်ကြွ၊ ထောင်လွှားကာ၊ မာန သံယောဇဉ်၊ (မာန သံယောဇဉ်)

၉။ သုံးပါးဘဝ၊ မဂ်မောက၊ ဘဝသံယောဇဉ်၊
(ဘဝရာဂ သံယောဇဉ်)

၁၀။ အမှန်လေးဖြာ၊ မှားသိတာ၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်။
(အဝိဇ္ဇာသံယောဇဉ်)

“ယောဂီတို့၊ အဲဒီ သံယောဇဉ်သုံးပါးကို အရဟတ္တမဂ်ကမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်နိုင်တယ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ ပယ်သတ်နိုင်

တယ်ပေါ့၊ ရဟန္တာဖြစ်မှပဲ သံယောဇဉ် ၁၀-ပါး အကုန် ပယ်နိုင် တယ်ပေါ့၊ သံယောဇဉ် ဆယ်ပါး လုံးဝမရှိတော့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်လောက် ကောင်းမလဲဆိုတာ စဉ်းစားသာကြည့်တော့ ယောဂီ တို့၊ အဲဒီသံယောဇဉ် ဆယ်ပါးအကြောင်းအကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပာယ် ကို မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လင်္ကာ သီကုံးခဲ့တယ်။

“သံယောဇဉ်ဟု၊ ဆယ်စဉ်ဓမ္မ၊ ဤပါပကာ၊ ဘဝ ကိုးလီ၊ အသညီနှင့်၊ သညီနေဝ၊ ဖြစ်သမျှ၌၊ မြီလှပတ် နှောင်၊ ကြီးသံလျောင်သို့၊ မချောင်ကျပ်တင်း၊ ဖွဲ့ချည်ပြင်း၍၊ ခပင်းပြောထူ၊ နတ်လူထိုထို၊ ဖြစ်တိုင်းကိုယ်နှင့်၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဇန္တု၊ များအထုတို့၊ ဝဋ်စုအတွင်း၊ ကျင်လည်ခြင်းဖြင့်၊ ဝဋ်ကင်းငြိမ်းရာ၊ မသွားသာခဲ့”

“ကာမရာဂ၊ ဘဝစသည်၊ လူတို့ပြည်ဝယ်၊ ကြာ ချည်မက၊ သိမ်မွေ့လှသား၊ ဒေဝဗန္ဓုနာ၊ နတ်မှာနတ်မျိုး၊ နတ်တို့ ကြီးထက်၊ တံဖိုးလှန်ကန်၊ ဆဆလွန်၍၊ အပ္ပန္နရ၊ ဟဒယ၌၊ ဖွဲ့ထသိမ်မွေ့၊ ချည်နှောင်လေ့လျက်၊ မရွေ့ စအား၊ သားမယားနှင့်၊ တိုင်းကားပြည်ရွာ၊ မကွာစနိုင်၊ သက်ဆုံးတိုင်၏”

“လက်ကိုင်မမိ၊ မျက်စိမထင်၊ ကြိုးဆယ်မျှင်ဖြင့်၊ သို့စင် မပြတ်၊ ဆယ်ခွေပတ်ပြီး၊ မလွတ်နိုင်ကြ၊ ကိုးဘဝ ဝယ်၊ နေ့ည ညည်းညူ၊ ကျွက်ကျွက်ဆူဖြင့်၊ ငြူငြူစုစု

ဟိန်းဟဲ အူ၍ သည်းအူမချီ၊ ထိုင်ထိပြင်းပြ၊ ပူသောကနှင့်၊
ကြောင့်ကြ ထိုဤ၊ တအီအီလျှင်၊ ကသီလင်တ၊ မဆုံးဆ
အောင်၊ ဒုက္ခလွန်ကဲ၊ ချည်နှောင်မြီသည်၊ ဆင်းရဲတပေပေ
နှင့် သာတမုံ။”

“ယောဂီတို့ ဒီလောက်ဆိုလျှင် သံယောဇဉ်အကြောင်း
အတော်အတန် သဘောပေါက်ပြီပေါ့နော်၊ ယခု သံယောဇနိယ
အကြောင်းပြောမယ်”

သံယောဇနိယ

“သံယောဇနိယ ဆိုတာက အဲဒီ သံယောဇဉ်ကြီး
ဆယ်ချောင်းဖြင့် သွားသွားပြီး ချည်စရာ၊ ဖွဲ့စရာအာရုံ၊ ဒွါရ၊
ခန္ဓာတွေကို ခေါ်တယ်၊ ဥပမာဆိုလျှင် မိမိတို့ကိုယ် ပြန်ကြည့်ပါ၊
မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဆိုတဲ့ ဒွါရခြောက်ပါးဟာ သံယော
ဇနိယပဲ၊ သံယောဇဉ်ဖြစ်စရာတွေပဲ၊ နောက်အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊
အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိ၊ သဘောတရားဆိုတဲ့ အာရုံခြောက်ပါး
ဟာ သံယောဇနိယပဲ၊ သံယောဇဉ်ဖြစ်စရာပဲပေါ့၊ နောက် ရုပ်၊
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်လို့ ခေါ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးဟာလဲပဲ
သံယောဇနိယပဲပေါ့။

နောက် မြင်လွယ်အောင်ပြောလျှင် ယောဂီတို့ခန္ဓာ
ကိုယ်ကြီးနှင့်တကွ သားသမီး ဆွေမျိုးဉာတကာ၊ မိတ်ဆွေ
သင်္ဂဟ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ တိုင်းကားပြည်ရွာ အားလုံးတို့ဟာ
သံယောဇနိယတွေပဲပေါ့။

“ယောဂီတို့ ဒီလောက်ဆိုလျှင် သံယောဇနိယကို သဘောပေါက်လောက်ပြီပေါ့နော်၊ ယခုဆိုရင် ယောဂီတို့ သံယောဇဉ်နှင့် သံယောဇနိယနှစ်မျိုးကို ခွဲခြားသိသွားပြီ၊ ဒီနှစ်မျိုးမှာ ဘယ်ဟာ ကြောက်ရမှာလဲဆိုတော့ သံယောဇဉ်ကိုကြောက်ရမှာပဲ၊ သံယောဇနိယကို ကြောက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ပယ်ရမှာလဲ သံယောဇဉ်ကိုပဲ ပယ်ရမှာပဲ၊ ယခုခေတ် တရားအားထုတ်သူ အများဆုံး ပယ်နေတဲ့ ပယ်မှားဖြစ်တဲ့ သံယောဇနိယတရားတစ်ခုကတော့ ဝေဒနာပဲ။

“ယောဂီတို့ ဝေဒနာကို ပြန်ကြည့်ပါ၊ သံယောဇနိယ ဆယ်ပါးထဲမှာပါသလား၊ သို့မဟုတ် သံယောဇနိယထဲမှာ ပါသလား၊ ဟော သံယောဇနိယထဲမှာ ပါတယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ယခု ယောဂီတစ်ရာမှာ ဥဉ္စ ယောက်လောက်ဟာ ဝေဒနာကုန်အောင် အားထုတ်သတဲ့၊ သံယောဇဉ်ကုန်အောင်တော့ အားမထုတ်ဘူး၊ ယောဂီတို့စဉ်းစားပါ၊ အားထုတ်မှားလား၊ အားထုတ်မှန်လားလို့ ပယ်တဲ့ဝေဒနာကလဲ ဒုက္ခဝေဒနာတဲ့၊ သုခဝေဒနာတော့ မပယ်ဘူး၊ ငြိမ်ပြီး ခံစားနေတယ်။

“ယောဂီတို့၊ ဝေဒနာဆိုတဲ့ တရားဟာ သံယောဇနိယတရားပဲ၊ အရှုအကြည့်ခံတရားပဲ၊ သူက ယောဂီတို့က တရားပြရအောင် ပေါ်လာတာပဲ၊ အဲဒါယောဂီတို့က နှင်လွှတ်လို့ တိုက်ထုတ်လို့ တော်ပါ့မလား၊ သူ့ကို ကြည့်ရှုမှားမှားပြီး သူ့ရဲ့အနိစ္စအချက်၊ ဒုက္ခအချက်၊ အနတ္တအချက်ကိုမြင်မှ ယောဂီတို့မှာ သူ့အပေါ် တွယ်တာတဲ့ သံယောဇဉ်ပြုတ်မှာ၊ သို့မဟုတ်လျှင် သံယောဇဉ်ပြုတ်ပါ့မလား”

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိသည် သံယောဇဉ်နှင့် သံယောဇနိယ အကြောင်းကို ဘုရားဟောသုတ္တန်များ အကိုးသာကေပြု၍ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းပြောပြလိုက်၏။ နောက်နေ့ တရားပွဲမစမီ ယောဂီ ဒကာတစ်ယောက်က ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“ခုမှ အထင်ကြီး ပျောက်သွားတယ်”

“ဘာဖြစ်လို့ ခုမှ အထင်ကြီး ပျောက်သွားတာလဲ”

“ဦးပဉ္စင်း မနေ့ညက သံယောဇဉ်နှင့် သံယောဇနိယ ခွဲခြားဟောလိုက်တော့မှ အထင်ကြီး ပျောက်သွားတယ်”

“နဂိုတုန်းက ဘယ်လို အထင်ကြီးထားလို့လဲ”

“နဂိုတုန်းကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တော်တော် အဆင့် မြင့်မြင့် ထင်ထားတာပေါ့ဘုရား”

“အဆင့်မြင့်မြင့်ဆိုတာက သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်စသည် ပေါ့လေ၊ ဟုတ်လား”

“တင်ပါ၊ အဲဒီလိုပဲ ဆိုပါတော့ဘုရား”

“ဒါဖြင့် မင်းဥစ္စာက မှန်မကြည့်ခင်တုန်းကတော့ ငါ့အလှ ဆုံးပဲ၊ မှန်လဲကြည့်ရော ငါ့အကြည်းတန်ဆုံးဆိုတာလို ဖြစ်နေပြီ ပေါ့၊ ခုလဲ ‘ဓမ္မဒါသ-တရားမှန်’ဆိုတာ၊ ဒါပဲ၊ တရားမှန်မကြည့် ခင်တုန်းကတော့ သောတာပန်လားဟ၊ သကဒါဂါမ်လားဟ၊ အနာဂါမ်လားဟပေါ့လေ၊ ဒါတောင် ရဟန္တာဆိုတာ လူဝတ်နှင့် မရှိကောင်းလို့ ရှိကောင်းရင် ရဟန္တာအထိတောင် တက်ပြီး ထင်ချင် ထင်ဦးမှာ၊ ဓမ္မဒါသဆိုတဲ့ သံယောဇဉ်နှင့် သံယောဇနိယ တရား

မှန်လဲ ကြည့်ရရော ‘ငါဘာမှ မဟုတ်သေးပါလား’လို့ ဆိုတာ အမှန်မြင်မသွားဘူးလား”

“တင်ပါ။ အမှန်မြင်သွားပါပြီဘုရား”

“ဒါပေမယ့် စိတ်တော့ အားငယ်မသွားနဲ့နော်၊ ပိုပြီး အားရ စရာကောင်းတယ်လို့သာ မှတ်ထား။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ‘သောတာပန် စသည် မဟုတ်သေးတာတောင်မှ ဒီလောက် ကိုယ်စိတ် ချမ်းသာရပါလျှင် သောတာပန်စသည်ဖြစ်ပါက ဘယ်လောက်များ ချမ်းသာလိုက်မလဲ’ လို့ မျှော်မှန်းပြီး ကြိုးစားဖို့ အမှန်သိသွားတာ ပေါ့၊ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒီသံယောဇဉ်နှင့် သံယောဇနိယတရားနှစ်ပါးကို အားထုတ် သူတွေဟာ ကွဲကွဲပြားပြား မသိတာများတယ်”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် တရားအားထုတ်တာပဲ တော်တော်ကြာပြီဘုရား၊ မြို့ပေါ်မှာရှိတဲ့ ရိပ်သာတွေလဲ ခုံပါပြီ၊ မသိခဲ့ရပါဘူး၊ ခုမှပဲ သိရပါတယ်”

“အဲဒီလို မသိတော့ အပယ်မှား၊ ရှုပွားအားထုတ်မှုမှားတွေ ဖြစ်ပြီး အကျိုးမရတဲ့အပြင် တချို့ ရူးသွပ်သွားတယ်၊ တချို့ အယူမှား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သွားတယ်”

“ဖြစ်သွားတာပေါ့ဘုရား၊ ဝေဒနာမကုန်ဘဲ ဝေဒနာကုန် တယ်လို့ ယူတော့ အယူမှားပဲဗျာ၊ ဝေဒနာက အနှောင်အဖွဲ့ခံ သံယောဇနိယပဲ၊ ကုန်နိုင်တာမှ မဟုတ်တာ၊ ဝေဒနာမှာ သွားချည်

တဲ့၊ ဖွဲ့တဲ့တရားကမှ သံယောဇဉ်ပဲဟာ၊ ဒီနှောင်ဖွဲ့တဲ့ သံယောဇဉ် ကုန်ရမှာပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ ဒါနဲ့ ပြောရင်းတောင် သုတ်တစ်သုတ် သတိ ရလာတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

ဗန္ဓုနာသုတ်

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်ဟာ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတော်မူတယ်၊ တစ်နေ့ ရဟန်းတော် တွေဟာ သာဝတ္ထိပြည်ထဲ ဆွမ်းခံကြွပြီး ပြန်ရောက်တော့ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားကြတယ်။

“အရှင်ဘုရား၊ ပသေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် လူများအပေါင်းကို နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်၏၊ အချို့သောသူတို့ကို ကြိုးတို့ဖြင့်၊ အချို့သောသူတို့ကို လက်ထိတ်တို့ဖြင့်၊ အချို့ သောသူတို့ကို သံချေချင်းတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထားအပ်ပါကုန်၏”

“ရဟန်းတို့၊ သံဖြင့်ပြုအပ်သော အနှောင်အဖွဲ့ကို လည်းကောင်း၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော အနှောင်အဖွဲ့ကို လည်းကောင်း၊ ခိုင်မြဲသော အနှောင်အဖွဲ့ ဟူ၍ ပညာ ရှိတို့ မဆိုကုန်၊ ကျောက်မျက်ရတနာ နားတောင်းတို့၌ လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့၌လည်းကောင်း၊ မယားတို့၌ လည်းကောင်း၊ အလွန်အမင်း နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ အကြင် ငဲ့ကွက်ခြင်းသည်ရှိ၏”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ရဟန်းတို့ အပါယ်သို့ ဆောင်တတ်သော၊ လျော့
 သော၊ အဖြေခက်သော၊ ထိုငဲ့ကွက်ခြင်း အနှောင်အဖွဲ့ကို
 မြဲသော အနှောင်အဖွဲ့ဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆိုကုန်၏၊ ပညာရှိ
 တို့သည် ထိုအနှောင်အဖွဲ့ကိုလည်း ဖြတ်ကုန်၍ ကာမဂုဏ်
 ချမ်းသာကို ပယ်လျက် ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်ဘဲ ထွက်
 မြောက်ကုန်၏” (ဗန္ဓုနာသုတ်-ကောသလသံယုတ်)

“ဒီမှာဆိုရင် ငဲ့ကွက်စရာ သားသမီး စသည်က သံယော
 ဇနိယပေါ့ဘုရား၊ ငဲ့ကွက်မှုက သံယောဇဉ်ပေါ့ ဘုရား”

“အေး၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ၊ မင်း အဲဒီလို သဘောပေါက်
 လျှင် တရားမဝေးတော့ဘူး၊ ကြိုးစား”

“တရားပွဲအချိန် နီးပြီထင်တယ်”

“အင်း၊ ၇ နာရီထိုးဖို့ ၅ မိနစ်လိုတော့တယ်”

“တပည့်တော် ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား”

❀ သံယောဇဉ်မျိုး ဆယ်မျှင်ကြီး ဖြတ်ချိုးနိုင်ကြပါစေသော်။

❀ သံယောဇဉ်ကုန် နိဗ္ဗာန်ဘုံ ခိုလှုံ ကပ်ရောက်နိုင်စေသော်။

အိမ်မှာထားရမ္မာ ရှက်လို့တဲ့

(၃၅)

မိမိသည် သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမှာထက် သူတစ်ပါး တို့၏ ဟောတရားများကို နာကြားရတာ ပိုမို၍ နှစ်သက်သည်။ သူတစ်ပါးတရားများကို နာကြားချင်သည်။ သူတစ်ပါးတို့အား လည်း တရားနာကြားဖို့ အကျိုးတရားလက်များ ချပေး၍ တိုက်တွန်းလေ့ရှိသည်။

၁။ နာကြားများလျှင် သဒ္ဓါရွှင် ဉာဏ်မြင်သိတိုးမည်၊

၂။ သိတိုင်းကျင့်က နိဗ္ဗာန်ရ သုခကောင်းကျိုးစည်၊

၃။ မနာမကြား သဒ္ဓါပါး ဉာဏ်ရှား သိတုံးမည်၊

၄။ အသိတုံးက မှားပြုကြ ဒုက္ခမဆုံးပြီ။

ယင်းသို့ မိမိသည် သူတစ်ပါးတို့လည်း တရားနာအောင် တိုက်တွန်းလျက်၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လျော်ကန်သင့်မြတ်လျှင်

စတုတ္ထအကြိမ်

အမြဲပင် နာကြားလေ့ရှိ၏။ လူကိုယ်တိုင် ဟောတာ မရသော်
တိတ်ခွေအဆင့်ဆင့်က တိတ်ခွေတရားကိုပင် နာကြား၏။ နာကြား
ခြင်းသည် ကိုယ့်အတွက် အကျိုးများစွာရှိသည် မဟုတ်ပါလော။
အကျိုးရှိသော နာကြားမှုကို နာကြားသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

ယင်းသို့ တရားဝါသနာပါသူ မိမိသည် တစ်ခါက ကြို၏။
ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ တရားဟောအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရောက်လာ၏။ ယင်းတွင်
နိုင်ငံကျော် ခိုင်သာဆရာတော်ကြီး ခေါင်းဆောင်၏။ ဝိပဿနာ
တရားပြ အဖွဲ့ဖြစ်၏။ မိမိမှာ ထိုစဉ်မရှိ၊ ပြန်ရောက်လာသော်
သတင်းကြား၏။ သို့နှင့် ပြန်ရောက်လျှင် နီးစပ်သူ ဒကာ
တစ်ယောက်အား မေးကြည့်သည်။

“ဒကာကြီး ကိုယ့်တို့ တရားတွေ အသံဖမ်းမထားဘူးလား”

“ဖမ်းတော့ထားတယ်ဘုရား၊ ယခုတော့ အကုန်မရှိတော့
ဘူး၊ တချို့ ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီတဲ့”

“ဟာ...ဘာဖြစ်လို့ ဖျက်ပစ်လိုက်ရတာလဲ၊ ဦးပဉ္စင်း
တောင်မှ မနာရသေးပဲဟာ”

“ဖျက်ပစ်တာက ဒီလိုပါဘုရား၊ ဟောတာက လေးပါး
ဟောတယ်၊ တစ်ပါးက အဲဒီမှာပါတဲ့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်
တွေကိုပဲ ဟောတယ်၊ တရားတစ်လုံးမှ မပါဘူး၊ ဒါ့ကြောင့်
အဲဒါလဲ ဖျက်ပစ်တယ်၊ တစ်ပါးကတော့ တရားဟောပါတယ်၊
အသံဆွဲလွန်း၊ ညှုလွန်း၊ ခရာလွန်း၊ တာလွန်းလို့ ‘အိမ်မှာထား
ရမှာ ရှက်လို့တဲ့’ ဘုရား၊ ဖျက်ပစ်တယ်၊ ဆရာတော်ကြီးနဲ့
နောက်တစ်ပါး ဟောတာတော့ ရှိသေးတယ်”

“ဟာ...ဘယ့်နယ်လဲ၊ တရားပဲ အိမ်မှာထားရမှာ ရှက်ရမှာလဲ၊ မှောင်ခိုပစ္စည်းမှ မဟုတ်ပဲဟာ”

“အမယ်လေး အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီတရားက မှောင်ခိုပစ္စည်းထက် ဆိုးတယ်ထင်လို့ ကိုမူက ဖျက်ပစ်တာပေါ့ အရှင်ဘုရား”

“အိမ်မှာထားရမှာ ရှက်လောက်အောင် ဟောတဲ့ တရားက ဘာတရားမို့လဲဒကာကြီး၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“သံယောဇဉ် ဖြတ်တရားတဲ့ဘုရား”

“ဟ...သံယောဇဉ် ဖြတ်တရားဆိုတာ သာသနာတော်မှာ အရေးအကြီးဆုံး တရားပဲဟာ၊ ဘယ့်နယ် အိမ်မှာ ထားရမှာ ရှက်ရတာလဲ၊ မိုက်ပါဘိနယ်”

“အရှင်ဘုရားမှ မနာရပဲဟာ၊ တကယ်ပဲ နားရှက်စရာ ကောင်းတယ်၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ သားအမိတစ်စု မျက်နှာစုံညီ နာဖို့တောင် မသင့်ဘူး၊ သံယောဇဉ် ဖြတ်တရားသာဆိုတယ်၊ ဟောသူ ကိုယ်တိုင်က ကာမရာဂ သံယောဇဉ်၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊ အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် တင်းလင်းနဲ့ ဟောထားတာပဲဟာ၊ ဘယ်မှာ သံယော ဇဉ်ပြတ်မှာလဲ၊ အမည်ပဲ ရှိတယ်ဘုရား”

“ဟင်...ဘယ့်နယ်လဲ၊ အဲဒီအဖွဲ့ နိုင်ငံကျော် ဝိပဿနာ တရားပြရိပ်သာအဖွဲ့ မဟုတ်လား၊ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင်လဲ ပါတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးကတောင် မရှက်လို့ ဟောခိုင်းတာ၊ ဒကာက ရှက်ရသတဲ့လား၊ အင်း...ဒီလိုဆိုရင်တော့ ဝိပဿနာ သာသနာတော့ သွားပြီ၊ ရေစုန်မျောပြီ”

“မျောရင် အရှင်ဘုရားတို့ပဲ လိုက်ဆယ်ပေါ့”

“မလုပ်နဲ့၊ မလုပ်နဲ့၊ မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာ
တော် ဘုရားကြီး ရေးထားတာရှိတယ်”

“ဘယ်လိုပါလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ပမာတဆစ်၊ ရေနစ်သူအား၊ ကြင်သနား၍၊
ဆယ်မှားသောနှယ်၊ ရေဝယ်စုံးစုံး၊ နှစ်ယောက်လုံး၊
ဆိုင်ပြိုင်၍ နစ်သို့”တဲ့။

“အဲဒီလို ရေးထားတယ်၊ တော်တော်ကြာ ဆယ်ရင်းနဲ့
ဦးပဉ္စင်းပါ ရောနှစ်နေမှ အခက်ပဲ၊ အသက်ကြီး၍ ဘုန်းကြီးပြီး
နိုင်ငံကျော်လာလျှင် အရှက်မရှိ အလွန်ဖြစ်တတ်တယ်တဲ့၊ အဲဒီ
အရှက်မရှိ အလွန်အင်္ဂါကို ကျမ်းဂန်မှာ ပြထားတာရှိတယ်၊ ဦးပဉ္စင်း
တို့လဲ ခုဆို ကြီးလာပြီ၊ တော်တော်ကြာ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးလို
အရှက်မရှိမှ အခက်ပဲ”

“အဲဒီ အလွန်အင်္ဂါကို အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား၊ မှတ်သားထား
ပါရစေ”

“ဘုန်းကံကြီးမား၊ ခြွေရံများ၍၊ ပါးရှားသဒ္ဓါ၊ သက်ဝါ
ကြီးမင်းစာခေါင်ချင်းဟု၊ ငါးခင်းအညီ၊ အလွန်ကား၊ တိုက်ကျီ
အိမ်တွင်း၊ မီးထွန်းလင်း၍၊ အတင်းဝင်လျှိုး၊ ဖြူအောင်ခိုး
သည့်၊ သူခိုးအလား၊ ဘုရားရွှေစက်၊ ပေအောင်ဖျက်သည်၊
ရှင်ဖျက်အလွန်၊ မိုက်ကြီးတည်း” (လယ်တီဆရာတော်)

“ဟာ...သိပ်မှန်ပါလားဘုရား၊ အဲဒီအထဲ အရှင်ဘုရားမပါဖို့ အရေးကြီးတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကလဲ တရားဟောနေတာ၊ အဲဒီအင်္ဂါနဲ့ အရှင်ဘုရားနဲ့ နီးစပ်တယ်ဘုရား”

“အင်း...ဒါကြောင့် ဦးပဉ္စင်းက လိုက်မဆယ်ရဲဘူးလို့ စောစောတည်းက မပြောဘူးလား”

“တပည့်တော်က လူ့အပဲဘုရား၊ ဘယ်သိမလဲ”

“ဦးပဉ္စင်းက သူများတရားလဲ နာတယ်၊ အဲဒီ တရားမှာ ခုလို သူများတွေ ဝေဖန်တာလဲ မှတ်ထားတယ်၊ ကိုယ့်မဖြစ်အောင် ရှောင်တယ်၊ တရားဟောနည်းစာအုပ်တွေလဲ ဖတ်တယ်၊ အဲဒီ အတိုင်း အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာသင့်တာ လိုက်နာ၊ ရှောင်သင့်တာ ရှောင်တယ်”

“ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦး”

“စာအုပ်ထဲအတိုင်းတော့ အတိအကျ မပြောနိုင်ဘူး၊ နီးစပ်အောင်တော့ ပြောမယ်”

“ပြောနိုင်သလောက် ပြောပါဘုရား”

“ဟောပြောသူတို့ကား နည်းကောင်းများကို အသုံးမပြုကြဘဲ ကျမ်းဆိုသလို ဟောကြ၏၊ အများအားဖြင့် စကားသွက်၍ အသံကောင်းက အဟောကောင်းဖြစ်ကြလေသည်”

“ရဟန်းတော်များလည်းထိုနည်းကောင်းများကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ရေး၍ထားသော တရားစာများ၊ စာအုပ်များ၌

ပါသော တရားများကို ကျက်မှတ်ကာ အသံနေ အသံထား
ကိုသာ အရေးတကြီး ဂရုစိုက်ကြလေသည်”

“၎င်းတို့ ဟောပြောနေသော တရားများမှာ ဓာတ်
စက်၌ပါသော တေးနှင့်တူရာ တရားနာပရိသတ်များမှာ
အဟုတ် တကယ် တရားမရ၊ ပရိသတ်၏ စိတ်ကို ထိခိုက်
လှုပ်ရှား ခြင်းမရှိ၊ ဟောနေခိုက်၊ နာနေခိုက်မှာသာ
နားထောင် ကောင်းသဖြင့် သာယာနေခြင်းမျှသာ အကျိုး
ရှိလေသည်”

“မိုးညှင်းဆရာတော်၊ လယ်တီဆရာတော် စသည့်
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသာလျှင် တရားကို နာသူများ၏အိမ်သို့
ပါသွားအောင် ဟောနိုင်ကြလေသည်”

“တယ်မှန်ပါလားဘုရား၊ ဒီစာအုပ်ဟာ လယ်တီဆရာတော်
တို့ခေတ်က စာအုပ်နဲ့တူတယ်”

“ရေးသူက ပီမိုးနင်းဆိုတော့ အဲဒီခေတ်မိမှာပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့်
ကိုယ်တိုင်လေ့လာရေးလို့ မှန်တာပေါ့”

“ဦးပဉ္စင်းလဲ ရှက်စရာဖြစ်လောက်အောင် အသံမလုပ်ပါနဲ့
နော်”

“ဦးပဉ္စင်းကိုတော့ လူတွေက တစ်မျိုးကဲ့ရဲ့တယ်”

“ဘယ်လိုလဲဘုရား”

“ဒီဘုန်းကြီး တရားဟောတာကလဲ အေးရှောရှောနဲ့၊ ရယ်
စရာလဲ မပါ၊ အသံလဲ မကောင်းနဲ့ အိပ်ချွန်လိုက်တာတဲ့”

“ဦးပဉ္စင်း ဘယ်လို ကြားသလဲ”

“ကြားတဲ့လူက တစ်ဆင့်ပြောလို့ သိတာပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊
ကဲ...နောက်မှ ဒကာကြီး ဆရာတော်နှစ်ပါး တရားလာပို့၊
ညောင်းပြီ၊ သွားတော့”

❁ ဗုဒ္ဓတရား ရိုးရိုးသား အများသိအောင် ဟောနိုင်သော်။

❁ အဆန်းဟောကြား အပါယ်လား ရှောင်ရှားနိုင်ကြပါစေသော်။

အိုးခြမ်းကွဲတွေ ရေလောင်းနေတာပဲဆို

(၃၆)

“ဘုရားစကားတော် ဖြစ်သော ပိဋကတ်တရားတော်ကိုလည်း သင်အံသရဇ္ဈာန်လော့၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတို့ကိုလည်း နှလုံးသွင်းလော့၊ သာသနာတော်၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းကို တရားဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန်းမြတ်ဟူ၍ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

ယင်းဂါထာမှာ သာသနာပြု ထုံးတမ်း၊ စနစ်၊ စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းမှန်ကို ပြသော ဂါထာဖြစ်၏။ မှန်၏။ ရှေးယခင်က ဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည် ပရိယတ္တိသင်ကြားပို့ချရင်း ပဋိပတ္တိကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သဖြင့် သာသနာတော်မှာ နေလိုလလို ထွန်းလင်းတောက်ပခဲ့၍ သာသနာ့ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့မှာ လည်း ကိုယ်ကျင့်တရား အထူးကောင်းကြ၏။

စတုတ္ထအကြိမ်

ယခုခေတ်တွင်မူ ပရိယတ္တိသာသနာကား တခြား၊ ပဋိပတ္တိ
သာသနာကား တဖုံလိုဖြစ်နေပြီ၊ ပရိယတ္တိလမ်းနှင့် ပဋိပတ္တိလမ်း
မှာ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် မစပ်ဟပ်မိဖြစ်နေသည်။ ယင်းသို့
မစပ်ဟပ်မိဖြစ်နေခြင်းသည် သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီး
ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်တော့၏။

သို့ဖြစ်၍ ယခုခေတ် သာသနာပြုနည်းမျိုးကို အမြင်မကျယ်
သော ဆရာတော်အချို့က မကြိုက်နှစ်သက်။ မိမိကိုယ်တိုင်
တစ်ချိန်က ဆရာတော် တစ်ပါးနှင့်တွေ့၍ ထုံးတမ်းစနစ် စည်းကမ်း
ပြ၍ ဆုံးမဩဝါဒမှု ရခဲ့ပါ၏။

“ဟေ...မောင်ပညာဇောတ၊ မင်း အိုးခြမ်းကွဲတွေ ရေ
လောင်းနေတယ်ဆို”

မိမိမှာ ဆရာတော်ကြီး အမိန့်ရှိသည်ကို နားမလည်။
ဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို မရှင်းလင်း။ သို့နှင့် ဆရာတော်ကြီးအား
ထပ်၍ မေးလျှောက်ရ၏။

“ဆရာတော်ဘုရား ထပ်အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော်
နားမလည်၊ ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ် မသိပါဘုရား”

“မောင်ပညာဇောတ မင်းတရားဟောနေတယ်မဟုတ်လား”

“မှန်ပါဘုရား၊ အသင့်အတင့် အနည်းအပါးလောက်တော့
ဟောပါတယ်ဘုရား၊ နယ်လှည့် ဓမ္မကထိကတော့ မဟုတ်ပါ
အရှင်ဘုရား”

“တရားဟောတာ အိုးခြမ်းကွဲတွေ ရေလောင်းတာပေါ့ကွယံ
မောင်ပညာဇောတရဲ့”

မိမိမှာ ယင်းသို့ ဆရာတော်ကြီး ထပ်အမိန့်ရှိသော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မရှင်းလင်း၊ မသိနားမလည်ပါ။ ထိုစဉ် ဆရာတော်ကြီးက ဆက်၍ အမိန့်ရှိပြန်သည်။

“တို့ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး တရားဟောတော့ အခြားဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက ပြောတယ်ကွယ့်”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“မောင်(...)ရယ် မင်းစာချနေတုန်းက ငါဖြင့် ‘မောင်(...)ဘုန်းကြီးပါစေ၊ သက်ရှည်ပါစေ၊ သာသနာတော် အကျိုး သည်ပိုးနိုင်ပါစေ’ လို့ မေတ္တာပို့လိုက်ရတာ နေ့ရော ညပါ အမောပဲ၊ ယခု မောင်(...)တရားဟောနေတယ် ကြားတော့ အိုးခြမ်းကွဲတွေ ရေလောင်းနေတာမို့ ငါမေတ္တာ မပို့တော့ဘူး”

“မောင်ပညာဇောတလဲ ယခု တရားဟောနေတော့ အိုးခြမ်းကွဲ ရေလောင်းနေတယ်လို့ တို့ပြောတာပဲကွယ့်”

မိမိမှာ ယင်းသို့ပြောပြတော့မှ နားလည်တော့၏။ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းတော့၏။ မှန်၏။ တရားဟောခြင်း၊ တရားပြခြင်းဖြင့် သာသနာပြုသည်မှာ အများအားဖြင့် လူများကို ပြုရခြင်းဖြစ်၏။ လူများမှာ ယရာဝါသ ကိစ္စများရကား ယင်းတရားများကို မဆောင်ထားနိုင်၊ မမှတ်ထားနိုင်။

တရားနာကြားစဉ် ခဏ၌ပင် တရား နား၌ မတည်ချင်၊ နာပြီးပါမူကား အားလုံးပျောက်တော့၏။ အိုးခြမ်းကွဲထဲ ရေ

လောင်းလျှင် လောင်းဆဲလည်းမတည်၊ လောင်းပြီးလည်း ကုန်သလိုဖြစ်လို့ တရားဟောရခြင်း၊ တရားပြခြင်း သက်သက်ဖြင့် သာသနာပြုခြင်းကို အိုးခြမ်းကွဲတွေ ရေလောင်းတယ်ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

စာချခြင်းဖြင့် သာသနာပြုနေသည်မှာ လုံခြုံကြီးမားသော ရာဝင်အိုးကြီးထဲသို့ ရေလောင်းနေတာနှင့်တူ၏။ မှန်၏။ ရာဝင်အိုးသည် ရေလုံ၏။ ရေအများကြီးဝင်၏။ အရှည်တည်တံ့၏။ ၎င်းမှတစ်ဖန် ခပ်ယူ၍ လိုသလိုအသုံးပြုနိုင်သလို ပရိယတ္တိစာတတ်တစ်ပါးရလျှင် အိုးခြမ်းကွဲ ထောင်သောင်းသိန်းသန်းမကကို ရေလောင်းနိုင်၊ ဖြည့်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ သို့နှင့် မိမိသည် ဆရာတော်ကြီးအား ပြန်လည်လျှောက်ထား၏။

“ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ တောမှာနေရင်း ကိုရင်တစ်ပါး၊ ဦးပွင်းတစ်ပါးကို စာချပေးနေပါတယ်ဘုရား၊ တရားဟောတာက တစ်နှစ်မှာ လေးလလောက်ပါဘုရား၊ တရားဟောတာ၊ တရားပြတာ အဓိကမဟုတ်ပါဘူးဘုရား”

ထိုစဉ်က အမှန်ပင် မိမိထံတွင် နေလျက်ရှိသော ကိုရင်တစ်ပါးနှင့် ဦးပွင်းတစ်ပါးအား မိမိစာချပေးလျက်ရှိ၏။ ကိုရင်မူ ပွင်းဖြစ်ပြီးနောက် နှစ်ဝါရတွင် ထွက်သွားခဲ့ပြီး ပွင်းမူ ယခုအခါ တောရွာတစ်ရွာတွင် ကျောင်းထိုင်လျက် ပါဠိတော်များကိုပင် ဟောပြောနိုင်လျက်ရှိ၏။

“အေး-အေး...ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်၊ မောင်ပညာဇောတရယ်၊ တရားလဲဟောပေါ့၊ တရားမဟောရဘူးလို့ မဆိုပါဘူး၊ ပါဠိတော်မှာ ရှိတယ်မဟုတ်လား...”

“ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အာမိသဒါနအားဖြင့် အမြဲမပြတ် ထောက်ပံ့ကြကုန်သော ထိုလူများ အပေါင်းအား တရားဟောခြင်း ဓမ္မဒါနဖြင့် ကျေးဇူးတုန့်ပြန်မှုကို ပြကြကုန်လော့”

“ဆရာတော် သံဃာတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒကာမတို့သည်လည်းကောင်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ ကိစ္စတို့ကို သိမြင်ကြ၍ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာသာသနာ တော်ကြီးကို နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက် ဆိုက်ရောက်သည့်တိုင်အောင် ချီးမြှောက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း”

“မှန်ပါ၊ ရှိပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် ယခုတော့ စာချမှု အဓိကပါပဲ၊ တရားဟောမှုက အဓိကမဟုတ်ပါဘုရား”

“အေး-အေး...ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်၊ မောင်ပညာဇောတရယ်၊ တရားလဲဟောပေါ့၊ စာလဲချပေါ့၊ စာချမှုကို အဓိကထား၊ တရားဟောမှု အဓိကမထားနဲ့”

“တပည့်တော်တို့ တောထဲဆိုတော့ နေချင်တဲ့လူ ရှားတယ် ဘုရား၊ တောကျောင်းမှာက တစ်ထပ်တည်းပဲ စားရတာ၊ ဆွမ်းအုပ်တွေကတော့ ရှိတာမဟုတ်တော့ တစ်ခါ တစ်ခါ မမျှတဘူး ဘုရား၊ ဒါကြောင့် တောထဲနေပြီး စာတတ်ချင်တဲ့လူ မရဘူး

ဘုရား၊ ယခု ကိုရင်နဲ့ ဦးပဉ္စင်းတောင် ပြေးချင်လှပြီဘုရား၊ မနည်းပဲ တရားဟောထားရတယ်ဘုရား”

“အေး-အေး...အိုးခြမ်းကွဲ ရေလောင်းရင် သတိထားပြီး လောင်း၊ အလောင်းမတတ်ရင် အိုးခြမ်းကွဲ စူးတတ်တယ်၊ လယ်တီ ပဏ္ဍိတ တရားဟောတော့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ကြီးက ဆုံးမသည့်အနေဖြင့် သတိပေးတယ်”

“တံခါးတွင် ထွက်ဝင်ပေါင်းစပ်၍ အကျဉ်းအကြပ် နေကြ သူများသည် လှုပ်မာမိုက်ရှူး သုံးဦးသော အစောင့် အရှောက်ကြောင့် လိုရာမရောက်ဘဲ တံခါးပေါက်၌ ကန်ကြောက် တိုးခတ် ပိညှပ် ပျက်စီးကုန်သကဲ့သို့...”

“ထို့အတူသာလျှင် စက်ဆုတ်ဖွယ်ရှိသော မာရ်နတ် နှင့်တူသော ကုမာရီတည်းဟူသော မာရ်စစ်သားတို့သည် ပေါင်း ထွေးရောစပ်၍ ပိညှပ်ကာ ပျက်စီးကုန်လိမ့်မည် ထင်ယောင်တကား”

“အဲဒီလိုသတိပေးတော့ လယ်တီပဏ္ဍိတကလဲ တရားဟော စိတ်သန်နေလို့နဲ့တူတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးထံ စာပြန်လိုက်တယ်-

“မဟာမြင်းမိုရ်တောင်မင်းကြီးသည် ကမ္ဘာကြီးကို ဖျက်ဆီးသော ကမ္ဘာဖျက်လေကြောင့် တုန်လှုပ်မှုလဲ တုန် လှုပ်လေရာ၏”

“ယင်းသို့ ကမ္ဘာဖျက်လေကြောင့် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ပျက်စီး တုန်လှုပ်ပါသော်လည်း တပည့်ပဏ္ဍိတသည်

ကာမဂုဏ် အာရုံတည်းဟူသော လေအဟုန်ကြောင့် မတုန်
လှုပ်တန်ရာပါဘုရား”

“အဲဒီလိုစာပြန်ပြီး ဘာကြာမလဲ ၁၂၆၉-ခုနှစ် တပို့တွဲ
လဆန်း ၉ ရက်နေ့မှာ လယ်တီပဏ္ဍိတဟာ အိုးခြမ်းကွဲ စူးရှ
ခံသွားရရှာတယ်”

“ဆရာတော်အမိန့်ရှိတာနဲ့ တပည့်တော်တရားဟောရမှာ
တောင် ကြောက်သွားပြီ ဘုရား၊ တောထဲမှာ ကုတ်နေတာပဲ
ကောင်းတယ်နဲ့ တူပါတယ်ဘုရား”

“ကြောက်တော့ မကြောက်နဲ့ပေါ့၊ သတိထားဖို့ ပြောတာ၊
တရားဟောတာဟာ ရသေ့ ရဟန်းတို့ရဲ့ တံခွန်လို့ ပါဠိတော်မှာ
ဆိုတယ်မဟုတ်လား။

“လူမိုက်တို့ ရောထွေးနေသော ပညာကို မဟော
ပြောသည်ရှိသော် ပညာရှိဟု မသိနိုင်ကုန်၊ ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောပြော
သော်မှသာလျှင် ပညာရှိဟု သိနိုင်ကုန်၏”

“ထို့ကြောင့် ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ တံခွန်ဖြစ်သော
တရားကို ဟောပြောရာ၏။ ထွန်းပြရာ၏။ ချိုးမြှောက်ရာ၏။
ရသေ့ရဟန်းတို့သည် ကောင်းစွာဟောကြားခြင်းဟူသော
တံခွန် ရှိကုန်၏။ မှန်၏။ တရားတော်သည် ရသေ့ရဟန်း
တို့၏ တံခွန်အောင်လံဖြစ်၏”

“မှန်ပါ၊ ဆိုထားပါတယ်ဘုရား”

“ဒါကြောင့် တရားလဲ ဟောတဲ့အခါဟော၊ သို့ပေမယ့် တရားဟောမှု အဓိကမထားနဲ့၊ စာချမှု အဓိကထား၊ ရဟန်း ပရိသတ်နဲ့ နေ၊ ပရိသတ်ရှိတာ ကိုယ့်သီလတစ်ဝက်လုံးတယ်ကွယ့်၊ အိုးခြမ်း ကွဲရုတ်တရက် မစူးနိုင်ဘူး၊ ပရိသတ်မရှိလျှင် အိုးခြမ်းကွဲ အစူး မြန်တယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ကဲ-သွား...သွား၊ ညောင်းရောမယ်”

“ဤဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ် လုပ်ခြင်း စသည်တို့၊ ဝမ်းစာရှာမှီးခြင်းမရှိပေ။ စာပေ သင်ကြားမှု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ စီးဖြန်းမှု တာဝန် နှစ်ခုကို အားထုတ်ရခြင်း ကိစ္စသာ ရှိချေ၏။ ထိုကိစ္စ နှစ်ပါးကို အခြားသော ဗာဟိရကိစ္စတို့ဖြင့် မယုတ်မလျော့ စေရာ”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

ဒီလိုဆို ဘာပြောရပါ့မလဲ

(၃၇)

တစ်ချိန်က ဖြစ်ခဲ့၏။ မိမိနေထိုင်ရာ တောရကျောင်း ဆွမ်းခံ ရွာတစ်ရွာမှ ယောဂီများက တရားဟောပါရန် တောင်းပန်၍ တရားဟော၏။ ယောဂီများမှာ ဟိုဟိုဒီဒီ ရိပ်သာမျိုးစုံမှ ရိပ်သာ ပြန် ယောဂီများဖြစ်၏။ အသစ်မူနည်းပါး၏။

သို့နှင့် မိမိသည် ယောဂီဟောင်းများနှင့်လျော်အောင် တရား ခပ်မြင့်မြင့်ဟောပေး၏။ ထို့နောက် တစ်ဖန် ယောဂီများမပြောသင့် သော တိရစ္ဆာန်ကထာ (၃၂)ပါးကို ဟောပေး၏။

“ယောဂီတို့၊ ယောဂီတို့မပြောသင့်သော တိရစ္ဆာန်ကထာ တိရစ္ဆာန်စကား (၃၂)ပါးရှိတယ်။ တိရစ္ဆာန်လို့ ခေါ်တာက မြန်မာ စကားစစ်စစ်မဟုတ်ဘူး။ ပါဠိက ဆင်းသက်တဲ့အခေါ်ပဲ။ တိရစ္ဆာန်

စတုတ္ထအကြိမ်

ဆိုတာကို မြန်မာလို သေသေချာချာခေါ်ရင် ဖိလာသွားသော သတ္တဝါပဲ။ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာကန့်လန့်သွားတတ်တဲ့ သတ္တဝါပေါ့။”

“သူတို့ရဲ့ ပကတိသွားလာပုံမှာလည်း လူတို့သွားလာပုံနဲ့ ဆိုတော့ ကန့်လန့်ပဲ မဟုတ်လား။ ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့နေထိုင် ကျင့်သုံးပုံကလဲ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်းနှင့် ဖိလာကန့်လန့်ပဲ မဟုတ်လား။ သူတို့က တစ်နေ့တစ်နေ့ အိပ်တယ်၊ စားတယ်၊ မေထုန်မှီဝဲတယ်။ အဲဒီအလုပ် သုံးလုပ်ပဲ လုပ်တယ်။ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း သူတို့တာလုပ်သလဲဆိုတော့ ဘာမှ မလုပ် ဘူး။”

“လူမိုက်ကလဲ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း မလုပ်ဘူး၊ အိပ်တယ်၊ စားတယ်၊ မေထုန်မှီဝဲတယ်။ ဒီသုံးလုပ်ပဲလုပ်တယ်၊ ဒါကြောင့် လူမိုက်နှင့်တိရစ္ဆာန် တန်းတူထားပြီး ‘လူမိုက်တိရစ္ဆာန်၊ နိဗ္ဗာန်စကား၊ အလွန်ခါး၏’ လို့ ဆိုတာပေါ့။”

“ယောဂီတို့၊ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရင်လဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကြိုးစားအားထုတ်မှပေါ့၊ သို့မဟုတ်ရင် အိပ်-စား-ကာမနှင့် အချိန်ကုန်နေပါက မိမိတို့ ဘယ်လိုအစားထဲ ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့။”

“ယောဂီတို့၊ ဒါကြောင့် အခုပြောမယ့် (၃၂)ပါးသော တိရစ္ဆာန်စကားတွေ အချိန်ကုန်ခံ ပြောနေခြင်းဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မရောက်နိုင်ဘဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့် မလျော်ဘဲ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်မှ ဖိလာကန့်လန့်ဖြစ်လို့ တိရစ္ဆာန်စကားလို့ခေါ်တယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေ

ပြောလို့ တိရစ္ဆာန်စကား ခေါ်တာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီစကားတွေကို
သေသေချာချာမှတ်ထားပါ။ ဘာတွေလဲဆိုတော့-

၃၂-မြာ မိရစ္ဆာနကဏ္ဍာ

- ၁။ ရာဇကထာ-မင်းစိုးရာဇာ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၂။ စောရကထာ-ခိုးသားဓားပြ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၃။ မဟာမတ္တကထာ-အမတ်၊ ဝန်ကြီးများ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၄။ သေနကထာ-စစ်သည်၊ စစ်သားများ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၅။ ဘယကထာ-ဘေးရန်အန္တရာယ် အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၆။ ယုဒ္ဓကထာ-စစ်ပွဲ၊ စစ်တိုက်ခြင်း အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၇။ အန္ဓကထာ-ထမင်းခဲဖွယ် အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၈။ ပါနကထာ-အဖျော်ယမကာ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၉။ ဝတ္တကထာ-အဝတ်ပုဆိုး အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၀။ ယာနကထာ-ယာဉ် အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၁။ သယနကထာ-အိပ်ရာနေရာ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၂။ မာလာကထာ-ပန်း အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၃။ ဂန္ဓကထာ-နံ့သာ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၄။ ဉာတိကထာ-ဆွေမျိုး အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၅။ ဂါမကထာ-ကျေးရွာ အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၆။ နိဂမကထာ-နိဂုံး(market-towns) အကြောင်းပြောခြင်း။
- ၁၇။ နဂရကထာ-မြို့(towns) အကြောင်းပြောခြင်း။

တေတ္ထအကြိမ်

၁၈။ ဇနပဒကထာ-ဇနပုဒ်(districts) အကြောင်းပြောခြင်း။

၁၉။ ဣတ္ထိကထာ-မိန်းမ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၀။ ပုရိသကထာ-ယောက်ျား အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၁။ သူရကထာ-ရဲရင့်သူ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၂။ ဝိသိခါကထာ-လမ်းခရီး အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၃။ ကမ္မဋ္ဌာနကထာ-ရေခပ်ဆိပ်၊ အိုးထိန်း၊ ကျွန်မ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၄။ ပုဗ္ဗပေတကထာ-သေပြီးသူတို့ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၅။ နာနတ္ထကထာ-ဆိုခဲ့ပြီး ဆိုလတ္တံ့မှတစ်ပါးသော တော အကြောင်း၊ ဖောင်အကြောင်း၊ မြစ်အကြောင်း၊ ကျွန်း အကြောင်း စတဲ့ ရောက်တက်ရာရာ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၆။ လောကက္ခာယိက သမုဒ္ဒက္ခာယိကကထာ - လောက အကြောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ အကြောင်းပြောခြင်း။

၂၇။ ဘဝကထာ-ကြီးပွားကြောင်း ပြောခြင်း။

၂၈။ ဝိဘဝကထာ-ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားကြောင်း ပြောခြင်း။

၂၉။ ဥစ္ဆေဒကထာ-ဘဝပြတ်ကြောင်း ပြောခြင်း။

၃၀။ သဿတကထာ-ဘဝဆက်ကြောင်း ပြောခြင်း။

၃၁။ ကာမသုခကထာ-ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ အကြောင်းပြောခြင်း။

၃၂။ အတ္တကိလမထကထာ-ကိုယ်ကိုညှဉ်းဆဲကြောင်း ပြောခြင်း။

“အဲဒီ (၃၂)ပါးပဲ၊ အဲဒီအကြောင်းတွေကို ယောဂီတို့ဟာ မပြောရဘူး၊ ပြောလျှင် တရားဆုတ်ယုတ်မယ်၊ မတိုးတက်ဘူး”

“ဒီလိုဆို ဘာပြောရပါ့မလဲဘုရား”

တရားထောက်ဒကာကြီး ထ၍မေးလျှောက်ခြင်းဖြစ်၏။

“ကျန်တာ ဘယ်မှာရှိတော့မှာလဲ ဘုရား၊ ကုန်နေပြီပဲ”

“ကျန်ပါသေးတယ် ဒကာကြီးရဲ့၊ ကဲဒကာကြီး ပြောချင်ရင် ကျန်သေးတဲ့စကား ၁၀ မျိုးကို သင်ပေးမယ်၊ မှတ်ထား၊ အဲဒီ ၁၀ မျိုးကိုတော့ ကထာဝတ္ထု ၁၀-ပါးလို့ ခေါ်တယ်၊ ယောဂီ သူတော်ကောင်းမှစ၍ ဘုရား ရဟန္တာများပြောတဲ့ စကား ၁၀-မျိုးပေါ့၊ အဲဒါက ဘာတွေလဲဆိုတော့-

ကထာဝတ္ထု ၁၀-ပါး

- ၁။ အပိစ္ဆကထာ-အလိုနည်းခြင်းနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၂။ သန္တုဋ္ဌိကထာ-ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၃။ ပဝိဝေကကထာ-ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၄။ အသံသဂ္ဂကထာ-မရောနှောခြင်းနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၅။ ဝိရိယာရမ္ဘကထာ-ဝီရိယနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၆။ သီလကထာ-သီလနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၇။ သမာဓိကထာ-သမာဓိနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၈။ ပညာကထာ-ပညာနှင့်စပ်တဲ့စကား။
- ၉။ ဝိမုတ္တိကထာ-လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် စပ်တဲ့ စကား။
- ၁၀။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ-လွတ်မြောက်မှုအရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တဲ့ဉာဏ်နှင့်စပ်တဲ့စကား။

စတုတ္ထအကြိမ်

“အဲဒီစကား (၁၀)မျိုးက ပြောရမယ့်စကားတွေပဲ၊ အဲဒီစကားတွေ ပြောရမယ်ဆိုတော့ တရားအားထုတ်ရာမှာ ပျင်းတိုင်း အချိန်ကုန် ထိုင်ပြောနေရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ပြောသင့်တဲ့ အချိန်အခါမှာ အတိုင်းအရှည်နှင့်ယှဉ်ပြီး ပြောသင့်တာထက် ပိုမပြောရဘူး”

“ဒါကြောင့် ရှေးက အချို့ဆရာတော်တွေက ရေငုံနေတာနဲ့ တူတယ်ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ မပြောသင့်တဲ့ တိရစ္ဆာန်စကားတွေ ပြောမိမှာ စိုးလို့ပေါ့၊ တိရစ္ဆာန်စကားတွေဟာ မိစ္ဆာဝါစာတွေပဲ၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ကထာဝတ္ထု (၁၀)ပါးကမှ သမ္မာဝါစာပဲ၊ စကားပြောမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မဃဒေဝလင်္ကာမှာ လင်္ကာစီကုံးခဲ့တယ်”

“ပလေပစာ၊ ထွေရာဆန်းပြား၊ တဘွားဘွားလည်း၊ စကားရတိုင်း၊ အပိုင်းမရှိ၊ ပြောမိပြောရာ၊ မပြောရာရှင့်၊ ကိန္နရာစစ်၊ ငှက်မျိုးဖြစ်လျက်၊ ကျစ်လစ်သော့အား၊ ကြောက်မုသားကြောင့်၊ စကားမသည်း၊ နှုတ်စောင့်စည်း၏၊ ချုပ်တည်းနှုတ်လျှာ၊ မစောင့်စွာကြောင့်၊ ဟင်္သာညီနောင်၊ ဆောင်သည်မှိုက်လှ၊ လိပ်ဗာလလျှင်၊ လွတ်ကျအောင်မြေ၊ သက်ဆုံးသေ၏”

“ယောဂီတို့၊ ဒီလောက်ဆိုလျှင် ယောဂီတို့ ပြောသင့်တဲ့ စကား၊ မပြောသင့်တဲ့စကား ပြည့်စုံပြီပေါ့၊ ယောဂီတို့ဟာ ပြော

သင့်တဲ့ စကားကို အတိုင်းအရှည်ကြည့်ပြီး ပြော၍ မပြောသင့်တဲ့ စကားကိုတော့ လုံးဝရှောင်ရမယ်ပေါ့”

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိသည် အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်း ဟောပြောပြသပြီး တရားနိဂုံးချုပ်လိုက်၏။

❀ မသင့်စကား မရှောင်ရှား လားလားနိဗ္ဗာန်မရတည်း။

❀ ပြောသင့်စကား သင့်ပြောကြား ငြိမ်းမဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တည်း။

ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား

(၃၈)

ကြောက်စိတ်၊ စိုးရိမ်စိတ်သည် အကူအညီတစ်မျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ သတိနှင့် လုံ့လဝီရိယသည် ဤကြောက်စိတ် စိုးရိမ်စိတ်မှ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ပေ၏။ မှန်၏။ ကြောက်စိတ်၊ စိုးရိမ်စိတ် ဝင်လာလျှင် ကြောက်စရာ၊ စိုးရိမ်စရာမှ လွတ်မြောက်ရန် နည်းလမ်းကို သတိ ဝီရိယ အကူအညီဖြင့် လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံကြိုးစား၍ လွတ်မြောက်နိုင်လေ၏။ သာဓကပြသော်-

တစ်ချိန်သော နွေကာလက ဖြစ်ခဲ့၏။ မြို့ကြီးတစ်မြို့တွင် မိမိတရားဟော၏။ မိမိအရင်ဟောသော ဓမ္မကထိကမှာ နိုင်ငံကျော် ဖြစ်၍ ပရိသတ်များလှ၏။ မိမိဟောသောညတွင်လည်း ၎င်းအရှိန်နှင့်ပင် ပရိသတ်များလှ၏။ မိမိသည် ဟောနေကျအတိုင်းပင် ဟောပြော၍ ပြီးသွား၏။ တရားပွဲပြီးသော် အကျိုးဆောင်များ ရောက်လာလျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်းဘုရားက ယခုလို ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေတော့လဲ သိမ်းသေးပါဘူး”

“ဘယ်မှာထိုင်နေတော့ သေးနေလို့လဲ”

“ပလ္လင်ပေါ်တက်တော့ ဦးပဉ္စင်းဘုရားကိုယ်က သေးသေးရှိတော့တယ်ဘုရား၊ ကိုရင်လေးလိုဖြစ်နေတယ်”

“ပလ္လင်က အဟန့်ကြီးတော့ မြုပ်နေတာပေါ့”

“တပည့်တော်တို့ဆိုတာ ရင်တမမနှင့်ပဲ ‘ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား’ လို့ စိုးရိမ်လို့ တရားတောင် ဖြောင့်အောင်မနာနိုင်ဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့ စိုးရိမ်တာလဲ”

“တပည့်တော်တို့က ဦးပဉ္စင်းဘုရား တရားလဲ တစ်ခါမှ မနာဖူးဘူး၊ ပလ္လင်ပေါ်တက်တော့လဲ ကိုရင်လေးလိုဖြစ်နေ ပရိသတ်ကလဲ များဆိုတော့ စိုးရိမ်တာပေါ့ဘုရား”

“မဖြစ်မှ တရားပွဲ ပင့်တုန်းက လက်ခံပါ့မလား ဒကာကြီးတို့ကလဲ”

“ဒါတော့ ဒါပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က တာဝန်ခံတွေဆိုတော့ စိုးရိမ်တာမှ တစ်ခါတောင်မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ နှစ်ခါတောင် စိုးရိမ်တယ်”

“ဘယ်လို နှစ်ခါလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“တရားပွဲမစခင် ပထမတော့ ‘ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား’ လို့ စိုးရိမ်တယ်ဘုရား၊ နောက် တရားပွဲစဟောတော့ တရားက သိပ်မြင့်ပြီးနေတော့ ပရိသတ်နှင့် ဟပ်မှ ဟပ်မိပါ့မလားလို့ တစ်ခါစိုးရိမ်

ပြန်တယ်ဘုရား၊ ပရိသတ်ကြည့်တော့လဲ ငြိမ်လို့၊ တပည့်တော်တို့ ပရိသတ်အစွန်အဖျား လှည့်ပတ်ပြီး စုံစမ်းထောက်လှမ်းနေတယ်ဘုရား၊ ပထမပိုင်း နားရင်တော့ ကုန်မယ်နဲ့ တူတယ်လို့ စိုးရိမ်နေတယ်၊ နောက်တော့ နားပြီးသော်လည်း ကုန်မသွားဘဲ ဒီအတိုင်းပဲ ပရိသတ်ပြန်လာတော့ စိတ်အေးသွားတယ်ဘုရား”

“အင်း...ဦးပဉ္စင်းက အရပ်နည်းနည်းပုတော့ ရှင်ဘဒ္ဒိယလို ဖြစ်နေတာပေါ့”

“ဘယ်လို ရှင်ဘဒ္ဒိယလို ဖြစ်နေတာလဲဘုရား”

ရှင်ဘဒ္ဒိယ

“အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ရှင်ဘဒ္ဒိယဟာ ဘုရားရှင်ထံသို့ ကြွလာတယ်၊ ရှင်ဘဒ္ဒိယ ကြွလာတာကို ဘုရားရှင်က အဝေးကမြင်လျှင် အနီးရှိရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူတယ်”

“ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် အဆင်းမလှသော ရှုချင်ဖွယ် မကောင်းသော ပုက္ကသော ရဟန်းတို့နိပဓက် ပြောဆိုခြင်းကို ခံနေရသောသဘောရှိသော လာနေသော ထိုရဟန်းကို မြင်ကုန်သလော”

“မြတ်စွာဘုရား၊ မြင်ပါကုန်၏”

“ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် ကြီးမားသောတန်ခိုးရှိ၏။ ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိ၏။ ထိုရဟန်းမဝင်ဖူးသော

သမာပတ်ကို ရရန်မလွယ်။ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့
ဝင်ရောက်ရဟန်းပြုကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလား
အပ်သော အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော
အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော
ဉာဏ်ဖြင့် ရောက်၍နေ၏”

“ဦးပဉ္စင်းဘုရားက အရပ်မဆိုးပါဘူး။ သိပ်လဲ မပုပါဘူး။
ပလ္လင်ပေါ်မှာသာ ပုသလို ထင်ရတာပါ”

“ဒါက သဘောပြောတာပါ။ ဦးပဉ္စင်းလဲ ရှင်ဘဒ္ဒိယလို
ရဟန္တာမှ မဟုတ်ပဲဟာ။ တန်ခိုးလဲမကြီးဘူး။ နောက် ဘုရားရှင်က
ဆက်အမိန့်ရှိသေးတယ်”

“ဆက်ပါဦးဘုရား”

“ရဟန်းတို့ ကြိုးကြာ၊ ဥဒေါင်း၊ ဆင်၊ ချေ၊ သမင်ဟု
ဆိုအပ်သော အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည် ခြင်္သေ့မှ
ကြောက်ကုန်၏။ ကိုယ်သဏ္ဌာန်မူကား တူမျှခြင်းမရှိပေ”

“ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လူ၌ ငယ်ပင်ငယ်သော်
လည်း ပညာရှိသောသူသည်သာ ထိုလူများအပေါင်းတွင်
ကြီးမြတ်သူမည်၏။ သူမိုက်သည် ကိုယ်သဏ္ဌာန်ကြီးသော်
လည်း ကြီးမြတ်သည်မမည်”

(လက္ခဏာက ဘဒ္ဒိယသုတ် ဘိက္ခုသံယုတ်)

“အများအားဖြင့်တော့ဘုရား၊ သူဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့
ဘုရား။ အမြင်ကြည့်ပြီး အထင်သေး၊ အထင်ကြီး ဖြစ်တတ်
တာဟာ ဓမ္မတာပဲ”

“ဒါကြောင့် မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာတော် ကြီးက လင်္ကာစီခဲ့တာပေါ့”

“ပေါ့ယယ်ထိုထို၊ လူငိုလ်အရှိ၊ များအချို့လည်း၊ သတ္တိ ဗလ၊ စွမ်းထာမကို၊ မပြမသိ၊ ပြမှသိ၏။ သိမှ ထိတ်လန့်၊ ရွံ့ကြောက်ခန့်စွာ၊ ခန့်မှရှိသေ၊ ရှိသေသော်သာ၊ လိုက်နာ ရွှင်လန်း၊ ကျင့်ဖြောင့်တန်း၏”

“သိပ်မှန်တယ်ဘုရား”

“သိပ်မှန်ဆို မကာရလောပခေါ် မတလုံးကြေ ဆရာတော် ဘုရားကြီးရေးခဲ့တဲ့ လင်္ကာပဲဟာ၊ ယခုဒကာကြီးတို့ ဦးပဉ္စင်းကို ကိုရင်လေးနဲ့ တူတယ်ဆိုပြီး အထင်သေးကာ စိတ်ပူပန်တာ၊ ဘာမှမဟုတ်သေးဘူး၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတောင် ငယ် လို့ဆို အထင်သေးခံရသေးတယ်”

“ဘယ်လိုအထင်သေးခံရပါသလဲ ဘုရား”

ဒဟရသုဓိ

“အခါတစ်ပါးမှာ ကောသလမင်းကြီးက ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်း ကပ်ရှိခိုးပြီးလျှောက်တယ်”

“အရှင်ဂေါတမ သည်လည်းအတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကို ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံပါသလော”

“မင်းကြီး၊ အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း ၍ သိ၏ဟူသောစကားကို ကောင်းစွာ ဆိုလိုသူသည် ငါ့ကို

သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ ဆိုသူဖြစ်ရာ၏။ မင်းကြီး မှန်၏။
 ငါသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏”

“အရှင်ဂေါတမ၊ သံဃာနှင့် ပြည့်စုံကုန်၊ ဂိုဏ်းနှင့်
 ပြည့်စုံကုန်၊ ဂိုဏ်းဆရာဖြစ်ကုန်၊ ထင်ရှားကုန်၊ များသော
 အခြံအရံရှိကုန်၊ အယူဝါဒကို တီထွင်ကုန်၊ လူအများက
 သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော ပူရာဏ ကဿပ
 အစရှိကုန်သော သမဏ ဗြဟ္မဏကြီးတို့သော်မှလည်း
 ‘ငါသည် အဆုံးမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍
 သိ၏ဟူ၍ ဝန်ခံကုန်သလော’ဟု မေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်
 ‘အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏’ဟု
 ဝန်ခံကုန်”

“အရှင်ဂေါတမသည် ဇာတ်အနွယ်အားဖြင့် ငယ်လဲ
 ငယ်၏။ ရဟန်းပြုသစ်စလဲ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျက် အဘယ့်
 ကြောင့် ‘အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍သိ၏’
 ဟု ဝန်ခံသနည်း”

“မင်းကြီး၊ မင်းသားငယ်ကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင်
 မပြုအပ်၊ ငယ်၏ဟူ၍ ပျက်ရယ်မပြုအပ်”

“မင်းကြီး၊ လူတို့ထက်မြတ်သော မင်းသားသည်
 မင်းအဖြစ်ကို ရသည်ရှိသော် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ ရာဇ
 ဒဏ်ဖြင့် ထိုသူအား လုံ့လပြုတတ်၏။ ထို့ကြောင့် အသက်ကို
 စောင့်ရှောက်လိုသူသည် မင်းသားငယ်ကို မထေမဲ့မြင် မပြု
 အပ်”

“မင်းကြီး၊ မြွေကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊
ငယ်၏ဟူ၍ ပျက်ရယ်မပြုအပ်”

“မင်းကြီး တန်ခိုးရှိသောမြွေသည် အထူးထူး အပြား
ပြားသော အဆင်းသဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် လှည့်လည်တတ်၏။
ထိုမြွေသည် တရံတခါ မိမိအနီးသို့ရောက်၍ မလိမ္မာသော
လူယောက်ျားကို လည်းကောင်း၊ လူမိန်းမကို လည်းကောင်း
ကိုက်ရာ၏။ ထိုကြောင့် မိမိအသက်ကို စောင့်ရှောက်လို
သူသည် မြွေကို မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏”

“မင်းကြီး၊ မီးကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊
ငယ်၏ဟူ၍ ပျက်ရယ်မပြုအပ်”

“မင်းကြီး၊ မီးသည် လောင်စာကိုရသော် ကြီးမားသည်
ဖြစ်၍ တခါတရံ မိမိအနီးသို့ရောက်လာသော မလိမ္မာသော
လူယောက်ျားကို လည်းကောင်း၊ လူမိန်းမကိုလည်းကောင်း
လောင်ရာ၏။ ထိုကြောင့် မိမိအသက်ကို စောင့်ရှောက်လို
သူသည် မီးကို မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏”

“မင်းကြီး၊ ရဟန်းကို ငယ်၏ဟူ၍ မထေမဲ့မြင်မပြုအပ်၊
ငယ်၏ဟူ၍ ပျက်ရယ်မပြုအပ်”

“မင်းကြီး၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလ
တည်းဟူသော တန်ခိုးဖြင့် မထေမဲ့မြင် ပြုအပ်သောသူကို
လောင်တတ်၏။ ထိုသူအား သားသမီးတို့သည် လည်း
ကောင်း၊ အခြေလေးခုရှိသော ကျွဲနွားစသော သားတို့သည်

လည်းကောင်း မဖြစ်ထွန်းကုန်၊ အမွေခံတို့သည်လည်း အမွေ
ဥစ္စာကို မရကုန်၊ ထိုသူတို့သည် အမွေခံမရှိကုန်၊ သားသမီး
မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ထန်းပင်ငုတ်နှင့်တူကုန်၏”

(ဒဟရသုတ်၊ ကောသလသံယုတ်)

“သိပ်ကောင်းတာပဲဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လည်း လက်တွေ့
သင်ခန်းစာတွေ အများကြီးရသွားပြီဘုရား၊ ဦးပဉ္စင်းဘုရားလည်း
ညောင်းရောမယ်၊ ၁၂ နာရီတောင် ကျော်သွားပြီ ဘုရား၊ ခွင့်ပြု
ပါဦးဘုရား”

- ❁ သက်ရွယ်ကြီးက ထင်ကြီးကြ လောကဓမ္မတာ။
- ❁ သက်ရွယ်ငယ်က ထင်သေးကြ လောကဓမ္မတာ။
- ❁ ထင်သေးပြစ်မှား ထင်ကြီးငြား လေးစားဓမ္မတာ။
- ❁ ပြစ်မှားထင်ကြီး လွဲချော်ပြီး ပြစ်ကြီးဓမ္မတာ။

မော-လာကြ! လာကြ!

(၃၉)

“ဂုဏ်လိုက ဂုဏ်ပြု၏။ ဟန်လိုက ဟန်ပြု၏” ဆိုသော စကားသည် အလွန်မှန်ကန်သော စကားဖြစ်၏။ ယင်းသို့ မှန်လွန်းသော စကားကို သတိထား၍ ရှောင်ရှားလိုက်နာသူများ နည်းပါးသည်ဟု ထင်မြင်မိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဂုဏ်မလုပ်သင့်သည့်နေရာတွင် ဂုဏ်လုပ်၍ ဟန်မလုပ်သင့်သည့်နေရာတွင် ဟန်လုပ်မှုများကို နေရာတကာတွင်လို တွေ့မြင်ခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ဂုဏ်လုပ်၊ ဟန်လုပ်ရာတွင် လောကီရေးဖက်တွင်မူ မဆိုသာသော်လည်း လောကမှ လွတ်မြောက်ရေးဖက်တွင်မူ ဆိုသာ၏။ ဆိုသာ မဆိုသာကိုမူ ပညာရှိသိနိုင်၏။ ပညာမဲ့သူများကမူ မသိနိုင်။

စတုတ္ထအကြိမ်

မှန်၏။ မိမိကိုယ်တိုင် တစ်ချိန်က ကြိုဆုံးခဲ့ရ၏။ မိမိသည် တစ်ချိန်သော နွေကာလက မြို့ငယ်တစ်မြို့သို့ တရားဟောရောက်ခဲ့၏။ ထိုစဉ် ရောက်မဆိုက်ပင် မိမိနှင့် ရင်းနှီးသော ဒကာ တစ်ယောက်က လျှောက်ထား၏။

“ဆရာတော်မရောက်ခင် သုံးလေးရက်လောက်က ဒီမြို့ကို ကမ္ဘာကျော် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးနှင့် သံဃာ သုံးလေးပါး ကြွကာ တရားဟောတယ်ဘုရား”

“အင်း...နိုင်ငံတောင်မက ကမ္ဘာတောင်ကျော်တယ်ဆိုတော့ အဟောအပြော သိပ်ကောင်းမှာပေါ့နော်၊ ဒကာကြီးတို့ရော သွားပြီး တရားမနာဘူးလား”

“ဘယ်နေ့မလဲ ဘုရား၊ တရားသံကြားရင် မနေထိုင်နိုင်အောင် ဖြစ်တဲ့လူရဲ့ပဲဟာသွားကြတာပေါ့၊ လူတွေလဲ သိပ်စည်ကားတာပဲဘုရား”

“ကမ္ဘာကျော်ဆိုတဲ့အတိုင်း အဟောအပြောလဲ ကောင်းတယ် မဟုတ်လား၊ ဘာတရားတွေဟောလဲ၊ ပြန်ပြောပြစမ်းပါဦး၊ ဦးပဉ္စင်းလဲနာရအောင်”

“ဟာ ဘုရား၊ တပည့်တော်ဖြင့် ရှက်တောင်ရှက်တယ်”

“ဟ ဘာဖြစ်လို့ ရှက်ရတာလဲ၊ တရားနာတာ တရားဟောတာပဲဟာ၊ သူတော်ကောင်းအလုပ် မဟုတ်လား”

“အဲဒီ ကမ္ဘာကျော် ဆရာတော်ကြီး တရားနာချင်လို့သွားပါတယ်၊ ရှေ့ထွက်ကိုယ်တော်တစ်ပါးကလဲ အသံနေ အသံထား

နှင့် ဆွဲကာ ငင်ကာခွဲကာ ပြစ်ကာ ဆရာတော်ကြီးကို ချိုးကျူး နေတာဘုရား။ တစ်နာရီတောင် ကျော်မယ်ထင်တယ်”

“ဂုဏ်ရှိလို့ ဂုဏ်ဖော်ချိုးကျူးရတာပဲဟာ ကြာမှာပေါ့၊ ဂုဏ် တွေကြားရတော့ တရားနာရာမှာ ပိုပြီး သဒ္ဓါတက်တာပေါ့”

“ဒါက တရားပွဲပဲဟာ ဘုရား၊ ချိုးကျူးပူဇော်ပွဲမှ မဟုတ်တာ၊ ဒီလောက်တောင်ချိုးကျူးတော့ မလွန်လွန်ဘူးလား၊ ဒီလို ဘယ်ဆရာတော်မှ လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား”

“ဪ ဒီပြင် ဆရာတော်တွေမှာက အဲဒီလို ဂုဏ်ဖော် စရာမရှိလို့ နေမှာပေါ့၊ ဂုဏ်ဆိုတာ သည်းခြေကြိုက်တဲ့၊ မယဒေဝ လင်္ကာမှာတောင် မန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးလင်္ကာစီခဲ့တယ်”

“ဘယ်လိုပါလဲဘုရား”

“ရာဂဓိုက်လွှမ်း၊ လူတို့တမ်းကာ၊ ချိုးမွမ်းဆိုကာ၊ နှစ်သက် ကြလျက်၊ လှပရှုပ်သွင်း၊ အဆင်းမြင်လည်း၊ ခုံမင်မဆိုင်၊ မြင်တိုင်း တွေ့ရာ၊ ကြိုက်တတ်စွာ၏၊ လိုရာပြရှောင်း၊ ဆိုဖြားယောင်းလည်း၊ ထောင်း ထောင်းလွယ်ကာ၊ လိုက်တတ်စွာ၏၊ ကိလေသာဆိုး၊ အဓိုက်မျိုးတည့်၊ အကျိုးမဲ့မှု၊ အမြဲပြုရှင့်”

“ကဲဘုရား၊ ဆရာတော် ရွတ်ပြတဲ့ လင်္ကာထဲမှာကို ပါနေ တာပဲဟာ”

“ဘာပါနေတာလဲ”

“အကျိုးမဲ့မှု အမြဲပြု၏ တဲ့၊ ဒီတရားပွဲမှာ ဂုဏ်ဖော်တဲ့အလုပ် ဟာ အကျိုးမဲ့မှုပါ ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့အကျိုးမဲ့မှာလဲ၊ အကျိုးရှိတာပေါ့၊ ကြည်ညိုသူတွေ ပေါလာမယ်၊ လာဘ်လာဘတွေ များလာမယ်၊ နာမည်ကြီးသထက်ကြီးမယ်၊ ကဲ အကျိုးမရှိဘူးလား၊ ဦးပွင်းတို့တောင် ချီးကျူးပေးမယ့် ဦးပွင်းတစ်ပါး မခေါ်ခဲ့နိုင်လို့ ခေါ်ခဲ့နိုင်ရင် ဒီလိုပဲ ရှေ့ထွက်ထားပြီး ချီးကျူးခိုင်းမှာပေါ့”

“တော်ပါတော့ ဆရာတော်ဘုရား၊ အဲဒီလိုသာ ဆရာတော်ဟာ ရှေ့ထွက်ထားချီးကျူးခိုင်းရင်တော့ တပည့်တော်တို့ တရားမနာတော့ဘူး ဘုရား”

“ဒကာကြီးတို့ မနာချင်နေပေါ့၊ ဦးပွင်းက ရှင်သာရိပုတ္တရဲ့ ပထမဆရာ တိတ္ထိကြီးပြောသလို ပြောလိုက်ချင်တယ်။

မညာရှိနှင့်မညာမဲ့

“ရှင်သာရိပုတ္တက သူ့ဆရာကြီးကို ဘုရားထံ ခေါ်တော့ “လောကမှာ မညာရှိတဲ့လူနဲ့ မညာမဲ့တဲ့လူ ဘယ်သူများသလဲ” လို့ မေးတယ်၊ ဒီတော့ ရှင်သာရိပုတ္တကပြောတယ်၊ “မညာမဲ့တဲ့လူတွေ များပါတယ်” “ဒီလိုဆို ငါ့ထံ မညာမဲ့တဲ့လူတွေ လာလိမ့်မယ်၊ ရဟန်းဂေါတမထံ မညာရှိတွေ သွားလိမ့်မယ်၊ ငါ့အတွက် မပူနဲ့တဲ့” လို့ ပြောတယ်

“ဒါဖြင့် ဆရာတော်လည်း ဒီလိုပြောမယ်ပေါ့”

“ပြောလိုက်ချင်တယ်လို့ ပြောတာပဲ၊ အဲဒီလို ဂုဏ်ဖော်ပေးမယ့်လူရမှ ပြောလိုက်ချင်တာပါ၊ ခုတော့ မပြောချင်သေးပါဘူး”

“ဒီလိုလုပ်တာဟာ ဝိပဿနာတရားပြ ဆရာဂုဏ်နဲ့ မစပ်ဟပ်ဘူးဘုရား”

“ဒကာကြီးကလည်း တယ်ကဲ့ရဲ့တတ်တာပါပဲ၊ ကဲ့ရဲ့တဲ့ အပြစ်ချီးမွမ်းတဲ့အကျိုးတွေ မသိဘူးထင်တယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား၊ မသိပါဘုရား”

“ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ်မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို၏။ ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ် မသက်ဝင်ဘဲ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆို၏။ ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ်မသက်ဝင်ဘဲ မကြည်ညိုသင့်သောအရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ဉာဏ်ဖြင့် မစိစစ်မသက်ဝင်ဘဲ ကြည်ညိုသင့်သောအရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကိုဖြစ်စေ၏။”

“ရဟန်းတို့၊ ဤတရားလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲကို ရောက်ရ၏။”

“ရဟန်းတို့၊ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်သက်ဝင်၍ ဂုဏ်မထိုက်သူ၏ ဂုဏ်မဲ့ကို ပြောဆို၏။ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ် သက်ဝင်၍ ဂုဏ်ထိုက်သူ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဆို၏။ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်သက်ဝင်၍ မကြည်ညိုသင့်သောအရာ၌ မကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုသင့်သောအရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏”

“ရဟန်းတို့၊ ဤတရားလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဆောင်၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။”(အဝဇ္ဇာရဟသူတ်၊ စတုကင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်)

“အရှင်ဘုရားစကားနဲ့ပဲ ထင်ရှားပြီးသားပါဘုရား။ တပည့်တော်အတွက် မပူပါနဲ့”

“ဘယ်လိုထင်ရှားလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော် ယခုပြောနေတာ၊ ဉာဏ်ဖြင့် စိစစ်သက်ဝင်ပြီး ပြောဆိုသင့်တာ ပြောဆိုတယ်၊ ကြည်ညိုသင့်တာ ကြည်ညိုတယ်လေဘုရား။ တပည့်တော် ပထမတော့ ဒီလောက် စိတ်မပျက်ပါဘူး။ တရားပွဲပြီးတော့ ကောင်လေးတွေ ပြောင်တော့မှ ပိုစိတ်ပျက်သွားလို့ ဆရာတော်ဘုရား၊ လျှောက်ပြတာပါ”

“ကောင်လေးတွေက ဘယ်လိုပြောင်သလဲ”

“တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်တွေ့ရင် ‘ဟေ...လာကြ လာကြ’နဲ့ လက်ယပ်ခေါ်တယ်ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ ကောင်လေးတွေက ဟေ...လာကြ လာကြနဲ့ လက်ယပ်ခေါ်ရတာလဲ”

“အဲဒီ ကမ္ဘာကျော်ဆရာတော်ကြီးကို ချီးကျူးတဲ့ ရှေ့ထွက်ကိုယ်တော်ဆိုတဲ့အထဲမှာ အဲဒါပါတယ်ဘုရား။ အဲဒါကို ကောင်လေးတွေက မှတ်ထားပြီး လူတွေ့ရင် လက်ယပ်ခေါ်ပြီး ဟေ...လာကြ လာကြ လုပ်နေတယ်၊ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား၊ ရှက်စရာကြီး”

“ဒကာကြီးဥစ္စာကလဲ စကားပုံပြင်ရတော့မလို ဖြစ်နေပြီ”

“ဘယ်လို စကားပုံ ပြင်ရမလို ဖြစ်တာလဲဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ယိုသူမရှက် ပြင်သူရှက်” ဆိုတဲ့ စကားပုံရှိတယ်လေ၊ ယခုလဲ ဒကာကြီးပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် “ဆိုသူမရှက် ကြားသူ ရှက်” သို့မဟုတ် “ဆိုခိုင်းသူမရှက် ကြားရသူရှက်” လို့ စကား ပုံ ပြင်ရမယ်၊ သို့မဟုတ် စကားပုံသစ်တွင်ရမယ်”

“သာသနာရေးအတွက် စိုးရိမ်လို့ ပြောတာပါဘုရား၊ နောင်လာ နောက်သားတွေအတုလိုက်မှာစိုးလို့ပါ။ အခုဆရာတော် ဘုရားက ချီးကျူးမယ့်လူမခေါ်နိုင်လို့ ခေါ်နိုင်ရင် ခေါ်ခဲ့မှာလို့ ပြောနေပြီဟာ”

“ဦးပဉ္စင်းက ဒကာကြီးပြောလွန်းလို့ သက်သက်ပြောတာပါ။ တရားဟောတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဦးပဉ္စင်းအတုခိုး ကြည်ညိုတာ အစဆုံး တိပိဋကဓရ ဘွဲ့ရဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာ ဘိဝံသ ြ”

“အဲ...ဟုတ်တယ် ဘုရား၊ အဲဒီ ဆရာတော်ပဲ အတုခိုး ဘုရား၊ သိပ်ရိုးတယ်ဘုရား၊ ရှေ့ထွက် နောက်ထွက်မထားဘူး ဘုရား၊ ချီးကျူးမယ့် ကိုယ်တော်လဲ ခေါ်နိုင်သားပဲ ဘုရား၊ မခေါ်ခဲ့ဘူး၊ ဟောလိုက်တဲ့ တရားကလဲ လေးငါးနာရီပဲဘုရား၊ အံ့ရောပဲ”

“ဒကာကြီးတို့ဆီ ဦးပဉ္စင်းတရားဟော ရောက်တာ နှစ် တော်တော်ကြာပြီပဲ၊ ဦးပဉ္စင်း မူပြောင်းသွားလား၊ မပြောင်းသွားလား သတိထားကြည့်ပေါ့”

“ဆရာတော်ဘုရား ဘုန်းမကြီးသေးလို့ပါ။ မူပြောင်းတယ် ဆိုတာ ဘုန်းကြီးမှ ပြောင်းလို့ရတာ၊ ဘုန်းမကြီးပဲဘယ်ပြောင်းလို့ ရမလဲ”

“ဦးပဉ္စင်း ယခုလိုအတိုင်းနေရင် ဘုန်းကြီးမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ်လို့ ဘုန်းကြီးလဲ အဲဒီလိုတော့ မလုပ်ပါဘူး၊ အာမခံပါ တယ်”

“ဝမ်းသာပါတယ်ဘုရား၊ သာဓု သာဓုလို့ သာဓု နှစ်ကြိမ်ပဲ ခေါ်ဦးမယ်ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ သာဓု-ကြိမ် မခေါ်တာလဲ ဒကာကြီး”

“ဆရာတော်ဘုရားက ငယ်ငယ်ရှိသေးတာ ဘုရား၊ တော် တော်ကြာ ဖောက်ပြန်သွားရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ၊ အများအား ဖြင့် အသက်ကြီးလာ ဘုန်းကြီးလာမှ ဖောက်ပြန်တတ်တာ ဘုရား”

“အင်း အင်း၊ ဒကာကြီးပြောမှ “သစ်ပင်ကို နတ်သတ်၊ ဘုန်းကြီးကို လာဘ်သတ်”ဆိုတဲ့ စကားပုံကို သတိရတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းလဲ ဒကာကြီး ဝေဖန်ပြောပြတော့ သံဝေဂအများကြီး ရသွားတယ်”

“အဲဒီ သံဝေဂ များများရမှ ဘုရား၊ ရပြီးသား သံဝေဂလဲ ကြာရှည်ခံမှ ဘုရား၊ နို့မဟုတ်လျှင် မှားတတ်တယ်”

“ကဲ ကဲ ဦးပဉ္စင်းလဲ ရောက်စ ညောင်းပြီ၊ ဒကာကြီးတို့ကို ဦးပဉ္စင်းလက်သုံး တရား ၂-ဂါထာဟောပြီး တော်ကြစို့ နားကြစို့

“ဂုဏ်ရှိသူသည် ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် ဂုဏ်မရှိသူ မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် မကဲ့ရဲ့ထိုက်ဘဲ ကဲ့ရဲ့သူကို အမျက်မထွက်ရာ၊

ဓတုတ္ထအကြိမ်

ဂုဏ် မရှိသူသည် ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ရှိသူမဖြစ်နိုင်၊
ထို့ကြောင့် မချီးမွမ်းထိုက်ဘဲ ချီးမွမ်းခြင်းကို မသာယာရာ”

“တစ်စုံတစ်ယောက်သော မနှစ်သက်သူသည် ဂုဏ်ကို
ကဲ့ရဲ့ ခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်၊ နှစ်သက်သူသည်
ချီးမွမ်း ခြင်းဖြင့် တိုးပွားစေခြင်းငှာလည်း မတတ်ကောင်း။
ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းနှစ်ခုကို အလေးမမူရာ”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

“သိပ်ကောင်းတယ် ဆရာတော် ဘုရား။ ဒါပေမယ့်
အကောင်းကို လူကြိုက်များ၏၊ ရအောင်လုပ်သူက နည်းတယ်
ဘုရား။ ဆရာတော်ဘုရားပဲ စံပြလုပ်ပြီး ကျင့်သုံးပြစမ်းပါဘုရား”

“ဟား ဟား ဒကာကြီး ဥစ္စာကလဲ ကမ္ဘာကျော်ဆရာတော်
ကြီး လက်ညှိုးထိုးပြီး ဦးပဉ္စင်းကိုချည်းပဲ နှက်နေတာပါပဲလား”

“နှက်တာမဟုတ်ပါဘူး ဘုရား။ အကျိုးလိုလို သတိပေးတာပါ
ဘုရား”

“ကဲ ကဲနောက်မှ တရားပွဲပြီးမှ သတိပေး၊ ညောင်းပြီ၊
အညောင်းဖြေဦးမယ်”

“ရှေ့ဆောင်နွားလား၊ အကောက်သွားက၊ နောက်နွား
တသိုက်၊ အကောက်လိုက်၏၊ ရှေ့ဦးနွားမှု၊ အဖြောင့်ကူး
သော်၊ မထူးနောက်ပါ၊ နွားတကာလည်း၊ ဖြောင့်စွာမြစ်၌၊
ကူးနောက်လိုက်၏”

(မဃဒေဝလင်္ကာ)

ရေဆွမ်း ချဉ်းပေးဇာယံ ဘုရား

(၄၀)

ဘုရားရှင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးနောက်
လေးဆယ့်ငါးဝါ ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူအပ်သော
ပိဋကတ်သုံးပုံ အလုံးစုံကို အဆီညစ်၍ အနှစ်ထုတ်ယူသည်ရှိသော်
ဗောဓိပက္ခိယ တရား ၃၇-ပါးရ၏။ ယင်းကို အကျဉ်းချုံးပြန်သည်ရှိ
သော် ပိသုဒ္ဓိ ၇-ပါးရ၏။ ယင်းကို အကျဉ်းချုံးပြန်သည်ရှိသော်
သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါးအကျင့်တရားရ၏။ အဓိသီလ
သာသနာ၊ အဓိစိတ္တသာသနာ၊ အဓိပညာသာသနာဟူ၍လည်း
ခေါ်၏။

ယင်းသိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရား သို့မဟုတ် သာသနာ
သုံးရပ်ကို မိမိသန္တာန်တွင် တည်အောင်ကျင့်ပါလျှင် မိမိတွင်
သာသနာတည်သည် မည်တော့၏။ ပါရမီဖြစ်တော့၏။ သို့မကျင့်က

ဓမ္မက္ခန္ဓာကြိမ်

သာသနာမတည်း။ ပါရမီမဖြစ်။ နောက်ဘဝတွင်လည်း ပါရမီရင့်ဖို့ မလွယ်ကူချေ။

သို့ဖြစ်၍ ယခုဘဝ ဘုရားရှင်အဆုံးအမ သာသနာတော် ကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်ခိုက် ယခုဘဝ၌ပင် အပါယ်သံသရာမှ လွတ်ထိုက်လျှင်လည်း လွတ်ရမည်။ မလွတ်ထိုက်လျှင်လည်း နောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ နောက်ဘုရားသာသနာ၌ လည်းကောင်း၊ လွတ်နိုင်ရန် ပါရမီမျိုးစေ့ကို အောင်မြင်စွာ ရစေရန် မှန်ကန်စွာ ကျင့်ကြံနိုင်ရမည်။ ကျင့်ကားကျင့်၏။ မမှန်ကန်လျှင်မူ အောင်မြင်သော ပါရမီမျိုးစေ့ မဖြစ်နိုင်။

ယခုဘုရားသာသနာတော်ကြီး ထင်ရှားရှိစဉ်ပင် အကျင့် အမျိုးမျိုးရှိ၏။ တစ်ချိန်ကကြုံခဲ့၏။ မြို့ကြီးတစ်မြို့အနီးမှ ရွာကြီး တစ်ရွာတွင် မိမိတရားဟော၏။ ပထမသုံးလေးရက်ဟောပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ဒကာမကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏။

“ဦးပဉ္စင်းဘုရား မနေ့ကဟောတဲ့ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး တရားနာ ရတော့ တပည့်တော် သံဝေဂတွေဖြစ်ပြီး ညကအိပ်တောင် ကောင်းကောင်း မပျော်ဘူး ဘုရား”

“သံဝေဂဖြစ်တာနှင့် ဘာဖြစ်လို့ အိပ်မပျော်ရလဲ၊ သံဝေဂ မဟုတ်ဘဲကြောက်တာနှင့်တူတယ်”

“တပည့်တော်တို့ ဩကာသဆိုတိုင်း ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးကတော့ ပါနေတာပါပဲဘုရား။ ဒါပေမယ့် ယခု ဦးပဉ္စင်းဘုရား ဟောသလို

အပ်ချမတ်ချမသိတော့ တပည့်တော်တို့ မကြောက်ဘူးဘုရား။
ယခု ဦးပဉ္စင်းဘုရား ဟောလိုသိတော့ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးက လွတ်ဖို့
ဆိုတာ တကယ်တော့ မလွယ်သေးပါလားလို့ သိသွားလို့ သိပ်
ကြောက်သွားတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် ဟိုတွေ့ ဒီတွေ့နဲ့ အိပ်
မပျော်တာ ဘုရား”

“အင်း ဒါကြောင့် တရားနာသင့်တာပေါ့ ဒကာမကြီး။
တစ်ချို့က တရားအားထုတ်ပြီး ခိုပ်သာက ပြန်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ
အထင်ကြီးပြီး **“တရားနာစရာ မလိုတော့ဘူး”** လို့ ပြောတတ်တယ်”

“တပည့်တော်တို့ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူးဘုရား။ တရားလဲ
လေ့လာလိုက်စားပါတယ်၊ တရားပွဲကြိုလျှင်လဲအမြဲနာပါတယ်၊
ယခုလဲ နေ့လည်၊ နေ့လည်ဆို အိမ်မှာ မနေပါဘူးဘုရား”

“ဘယ်သွားနေသလဲ”

“တောင်ပေါ် သွားနေတယ်ဘုရား”

ဒကာမကြီးများ ရွာအနီးတွင် ကျောင်းကန် ဘုရားနှင့်
စိမ်းလန်းသာယာစိုပြည်သော တောင်ကုန်းကလေး တစ်ကုန်းရှိ၏။

“တောင်ပေါ်မှာ အဖော်တွေရှိလား၊ ဘာသွားလုပ်နေသလဲ”

“တောင်ပေါ်မှာ တခြား အဖော်တော့ မရှိပါဘုရား။ တော်
တော် အကျင့်ကောင်းတဲ့ ရသေ့တွေရှိတယ်ဘုရား။ ပထမတော့
သူတို့လဲ ဦးပဉ္စင်းတွေပဲဘုရား။ နောက်မှ ရသေ့ဝတ်လိုက်တယ်”

မိမိမှာ ဦးပဉ္စင်းဘဝမှ ရသေ့ဝတ်လိုက်တယ်ဆိုတော့ စိတ်ပျက်
သွားသည်၊ မှန်၏။ ဦးပဉ္စင်းဘဝမှ ရသေ့ဝတ်ခြင်း၊ ရသေ့

ပေါ်လာခြင်းသည် သာသနာပျက်ခြင်း၊ သာသနာဆုတ်ခြင်းပင် မဟုတ်ပါလော။

“အင်း အဲဒီ ရသေ့တွေ ဘယ်လိုကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“အကျင့် တော်တော် ပြင်းထန်တယ်ဘုရား၊ တစ်ခါ တစ်ခါ ရေဆွမ်းဘုဉ်းပေးတယ်ဘုရား”

မိမိမှာ အံ့အားသင့်သွား၏။ ဘယ်နှယ်ရေဆွမ်းလဲ၊ ရေသည် ဆွမ်းမဟုတ်၊ ဆွမ်းသည်လဲရေမဟုတ်။ ရေသည်အကပ်မခံဘဲ အချိန်မရွေး သောက်နိုင်၏။ ယင်းရေကို ဆွမ်းအဖြစ်ဘုဉ်းပေး တယ်တဲ့။ အင်း ခက်ပြီ၊ မိမိသည် ရှေ့သို့ ဆက်၍ ဘာပြောရ မည်နည်း။ ရေဆွမ်းဘုဉ်းပေးတာကို ထောက်ခံအားပေးရမည်လော၊ ကန့်ကွက်ပြောကြားရမည်လော။ ထိုစဉ်ဒကာမကြီးက ဆက်ပြော ပြန်၏။

“အမြဲ ဘုဉ်းပေးတာကတော့ “မီးလွတ်ဘုဉ်းပေးတယ်” ဘုရား၊ ရေဆွမ်းကတော့ တစ်ခါတစ်ခါ ဘုဉ်းပေးပါတယ်ဘုရား”

အင်း လာပြန်ပြီ၊ မီးလွတ်တဲ့၊ ဘယ်မီးမှ ဘယ်လို လွတ်သလဲမသိဘူး၊ မိမိသည် ယင်းသို့ ကွေးတောစဉ်းစားပြီး ဒကာမကြီးအား မေး၏။

“ဘယ်မီးမှ ဘယ်လိုလွတ်တဲ့ မီးလွတ်ကို ဘုဉ်းပေးလဲ ဒကာမကြီး”

“သူတို့ ဘုဉ်းပေးတဲ့ မီးလွတ်ဆိုတာကဘုရား မီးဖြင့် မချက်တဲ့ အစားအစာတွေပေါ့ဘုရား၊ သစ်သီးအမျိုးမျိုးပေါ့”

“ဪ ဪ အဲဒီ သစ်သီးတွေက စားလောက်အောင် အလွယ်တကူပဲ နေ့စဉ်ရရဲလား”

“ဒီလိုပဲ ရှာရတာပေါ့ဘုရား၊ တပည့်တော်က နံနက်ပိုင်း ဈေးမှာ ရှာဖွေဝယ်ယူပြီးတောင်ပေါ်တက်သွား၊ ဟိုမှာနေ့လည် နေ၊ ညနေမှ ပြန်ဆင်းလာတယ်ဘုရား”

“အင်း အင်း၊ ဒကာမကြီး ရသေ့တွေ မီးလွတ်နဲ့ ဦးပွင်းတို့ မီးလွတ်နဲ့မတူဘူး”

“ဦးပွင်းဘုရားလဲ မီးလွတ်ဘုဉ်းပေးလား ဘုရား”

ဒကာမကြီးမှာ မီးလွတ်စားတာကို အထင်ကြီးဟန်တူ၏။ မိမိက ဦးပွင်းတို့ မီးလွတ်နှင့်မတူဘူးပြောတော့ အံ့သြသောအမူ အရာနှင့် ပြန်မေးသည်။

“အင်း ဟုတ်တယ်၊ ဦးပွင်းတို့ တောရကျောင်းမှာဆို အမြဲ မီးလွတ်စားတယ်”

“ဦးပွင်းဘုရား မီးလွတ်က ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား”

“ဦးပွင်းတို့ မီးလွတ်က ဒီလို ဒကာမကြီးရဲ့ ကျောင်းမှာ ဘာမှမချက်ဘူး၊ မီးလွတ်ပဲ၊ ရွာထဲသွား ဆွမ်းခံပြန်လာလျှင် ထိုင်စားပဲ၊ ထပ်ပြီးလဲ မနွေးဘူး၊ မချက်ဘူး၊ ရတာထိုင်ပြီး စားတာပဲ”

“ရေနွေးလဲ မဘုဉ်းပေးဘူးလားဘုရား”

“ရေနွေး ဘုဉ်းပေးရင် ကျောင်းက ဘယ် မီးလွတ်မလဲ၊ အားလုံး မီးလွတ်ပဲ၊ ရေလဲမီးလွတ်၊ ဆွမ်းလဲမီးလွတ်ပဲ”

“ရသေ့တွေကတော့ ရေနွေးသောက်တယ်နဲ့တူတယ် ဘုရား”

“ဟာ...ဒါဖြင့် ဘယ်မီးလွတ်မလဲ”

“ဦးပဉ္စင်းဘုရားတို့ မီးလွတ်က တစ်မျိုးဆိုတာ ဟုတ်သားပဲ ဘုရား”

“နောက်တစ်မျိုးရှိသေးတယ် ဒကာမကြီး”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား၊ ဦးပဉ္စင်းဘုရား ပြောတာတွေက အဆန်း တွေချည်းပဲဘုရား”

“ဟာ...ဘယ်ကလာ ဆန်းရမှာလဲ ဒကာမကြီး၊ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့်ငါးရာကျော်က ဘုရားရဟန္တာများ ဘုဉ်းပေးသွားတဲ့ မီးလွတ်နည်းပဲဟာ”

“နောက်တစ်မျိုး အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ယခုပြောခဲ့တဲ့ မီးလွတ်က ပကတိမီးကို ပြောတာနော် ဒကာမကြီး၊ နောက်ပြောမယ့် မီးလွတ်က ကိလေသာမီးကို ပြောမှာ”

“မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား”

“သူမြတ်တို့အားသော်လည်း လျော်ကန်ထိုက်တန် သော ဤစားဖွယ်သည် ခွေးစားကျင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော အန်ဖတ်ကဲ့သို့ ဤအတူ တံတွေး စသည်တို့နှင့် လုံးထွေး မွေ့နှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ မစင်ဖြစ်သည်တိုင်အောင် သွား လတ္တံ့”

“ရထားအိုကို မပြိုကွဲစေခြင်းငှာ လှည်းစားဆီရေ ပေးအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဣရိယာပထ စက်ဘီးတပ်ဆောင်

ဤကိုယ်ကောင်ကို မပြိုကွဲစေခြင်းငှာ စားသောက်ဖွယ်ပေး၍ မွေးမြူအပ်၏”

“နှစ်ပါးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော ထိုလှည်းနှင့် လှည်း စာတို့သည် အချင်းချင်း မသိကုန်သကဲ့သို့ ကိုယ်သည် လည်းကောင်း၊ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်သည်လည်းကောင်း အချင်းချင်းမသိကုန်၊ ကိုယ်နှင့် စားသောက်ဖွယ် ၂ မျိုးလုံး တို့သည်လည်း ၄-ပါး အစုတို့၌သာလျှင်တည်း”

“တင့်တယ်ကောင်းမွန်သော အဖိုးများစွာ ထိုက်သော ဤထမင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဤဟင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဤခဲဖွယ်သည်လည်းကောင်း တစ်ခုသော ခံတွင်းပေါက်ဖြင့် ဝင်၍ ကိုးပေါက်ဒွါရ အမာဝတို့မှထွက်လေ၏”

“ဝမ်းတွင်း အစာအိတ်၌ တစ်ညဉ့်မျှ သိပ်သဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်လတ္တံ့၊ ဖုံးလွှမ်းကွယ် ကာသော လူမမြင်ရာ၌ ရှက်စနိုးသော အခြင်းအရာဖြင့် စွန့်ပစ်ရ၏”

“ကြာဖက်၌ ရေပေါက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အနာ ကို ဆေးလိမ်းလျက် အသားနုတက်စေခြင်းကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊ ခံယူခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိသည်ဖြစ်၍ အမြဲထင်မြင်သော သတိရှိလျက် တဏှာမာနဖြင့် လိမ်းကျံခြင်း မရှိဘဲ သုံးဆောင်ရာ၏”

“အဲဒီလို ဆင်ခြင်းစားရင် လောဘမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး တွေ လောင်ဦးမလား ဒကာမကြီး”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဘယ်လောင်တော့မလဲ ဘုရား”

“အဲဒါလဲ မီးလွတ်ပဲပေါ့”

“မှန်ပါ၊ အရှင်ဘုရား အမိန့်ရှိမှပဲ မီးလွတ် အမျိုးမျိုး သိပါတယ်ဘုရား”

“ဒကာမကြီး ဘုရားရှင်ဟာ အကျင့်သုံးမျိုးကို ဟောခဲ့တယ်၊ အဲဒါ ကိုယ်ကျင့်တဲ့အကျင့် ဘယ်အထဲပါလဲ တိုက်ကြည့်၊ မကောင်း တဲ့ အထဲပါရင် နောက်ဆုတ်၊ ကောင်းတဲ့အထဲပါရင် တိုးကျင့်”

“မှန်ပါ၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

အကျင့်သုံးမျိုး

“ရဟန်းတို့၊ အကျင့်တို့သည်-

၁။ မြဲမြံစွာယူသောအကျင့်၊

၂။ မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်စေတတ်သောအကျင့်၊

၃။ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်ဟူ၍ ၃ မျိုးတို့ ရှိကုန်၏။

“ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ‘ကာမဂုဏ်တို့သည် အပြစ်မရှိ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤအကျင့်ကို လောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူအပ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

“ရဟန်းတို့၊ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် အဝတ် မဝတ်ဘဲနေ၏။ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏။ အရှင်ရပ်ပါဦးလော့

စတုတ္ထအကြိမ်

ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကိုမခံ၊ ပင့်ဖိတ်သောဆွမ်းကို မခံ၊ ငါးမစား၊
အမဲမစား၊ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏။ ခုနစ်လုပ်သာစား၏။
ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ ဟင်းရွက်စိမ်းကိုသော်
လည်း စား၏။ ထမင်းရေကိုသော်လည်း သောက်နေ၏။
တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတနေ၏။ ကြွေကျ
သော သစ်သီးကို စားလျက်နေ၏။ ဆူးအခင်းပေါ်၌ အိပ်၏။
ဤနည်းဖြင့် ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်ကို အလွန်အမင်း
ပူပန်စေသော များစွာသောအကျင့်ကို မပြတ် အားထုတ်
လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို မိမိကိုယ်ကို လောင်
မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်၏။

“ရဟန်းတို့၊ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်
သေးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို မဖြစ်စေရန်၊ ဖြစ်
ပြီးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ရန်၊ မဖြစ်သေး
သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေရန်၊ ဖြစ်ပြီးသော
ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်တံ့စေရန်၊ မပျောက်ပျက်စေရန်၊
ကြီးပွားစည်ပင်ရန်၊ ပြည့်စုံစေရန် ကုသိုလ်ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။
လုံ့လပြု၏။ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်၏။ စိတ်ကို ပင့်မြှောက်၏။
ကြိုးစား၏။

“ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ်၊ ပညာကို အကြီးအမှူးပြု၍ဖြစ်သော
သမာဓိ၊ အားထုတ်ခြင်း ဝီရိယဟူသော သင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံ
သော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွားများ၏။

“ဣန္ဒြေငါးပါး၊ ဗိုလ်ငါးပါး၊ ဟောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တို့ကို ပွားများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို အလယ်အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်၏”

“အဲဒါ အကျင့်သုံးမျိုးပဲ ဒကာမကြီး၊ မီးလွတ်စားတဲ့ အကျင့်တို့ ရေဆွမ်းဘုဉ်းပေးတဲ့ အကျင့်တို့ ဘယ်အမျိုးထဲပါမလဲ”

“နံပါတ်နှစ် မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်ထဲ ပါလိမ့်မယ်နဲ့တူတယ်ဘုရား”

“အင်း...အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ကျင်လည်ပြေးသွား မျောပါး နှစ်မွန်း၍ နေကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ကမ္ဘာတွေအသင်္ချေ အသင်္ချာကုန်ပါသော်လဲ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ တွေ့ဖို့ရန်ကြံဖို့ရန် ခဲယဉ်းလှသော ဘုရားရှင် ပွင့်ခြင်းနှင့် သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာခြင်းဆိုတဲ့ ခဏ ၂-ပါးတို့နှင့် ကြုံကြိုက်နေကြရပါလျက် ယင်းခဏ နှစ်ပါးတို့၏ အဆီအနှစ်ဩဇာကို သုံးဆောင်ခံစားကြ ရန် မှန်ကန်သော ကျင့်ကြံမှု ပဋိပတ်နည်းလမ်းရောက်ဖို့ မလွယ်ဘူး ဒကာမကြီး”

“မှန်ပါဘုရား မလွယ်ပါဘူး”

“အင်း...အဲဒါ နံပါတ်သုံးအကျင့် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားဦး”

“မှန်ပါဘုရား”

“ကဲသွားတော့-သွားတော့ ညောင်းပြီ”

❀ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကြုံဆဲခါ မှန်စွာ ကျင့်ကြံနိုင်စေသော်။

❀ သာသနာတွင်းမှ ကျင့်လွဲက နောက်ကျ မှန်ဖို့ မလွဲနော်။

ဈေး အစားကောက်သလိုပဲ

(၄၁)

ယခုခေတ်တွင် တရားပွဲသည် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ ယင်းမှာ နိုင်ငံရေးတရားပွဲနှင့်သာသနာရေးတရားပွဲ ပင်ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ တရားပွဲ (၂) မျိုးရှိရာ ဟောပြောမှုလည်း နှစ်မျိုးကွဲအောင် ဟောမှသာ အသက်ဝင်၍ စိတ်ဝင်စားမည် အကျိုးရှိမည်ဖြစ်၏။

မှန်၏။ နိုင်ငံရေးတရားပွဲမျိုး ဟောရာ၌ အများအားဖြင့် လူထုပရိသတ်ကို စိတ်တက်ကြွပြီး နိုးကြားလှုပ်ရှားလာအောင် လက်ခုပ်သံ တဖြောင်းဖြောင်းနှင့် သဘာသံ တညံညံဖြစ်အောင် ဟောနိုင်ဖို့လို၏။

ယင်းသို့ဖြစ်အောင် ဟောရာ၌ ဟောသူသည် မိမိတွင်ရှိသော ကိုယ်လက်အင်္ဂါတွေကို အသုံးပြု၍ ဟန်အမူအရာနှင့် ဟောပြော

စေ့စပ်အကြိမ်

လျှင် ပို၍ထိရောက်၏။ အောင်မြင်၏။ တရားနာသူလူထုပရိသတ် စိတ်ဝင်စား၏။

သို့ဖြစ်၍ တရားဟောစဉ် လက်ကို မြှောက်သင့်မြှောက်ရ၏။ ခါသင့် ခါရ၏။ လက်ဖြင့် စားပွဲကို ထုသင့် ထုရ၏။ ရိုက်သင့် ရိုက်ရ၏။ ခေါင်းခါသင့် ခါရ၏။ ခေါင်းညိတ်သင့် ညိတ်ရ၏။ ကိုယ်ယိမ်းသင့် ယိမ်းရ၏။

သာသနာရေး တရားပွဲမျိုးဟောရာ၌မူ ယင်းသို့ဟောလျှင် အဆင်မပြေပေ။ မှန်၏။ သာသနာရေး တရားပွဲမျိုးမှာ ထကြွသောင်းကြမ်းနေသော ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ကြမ်းတမ်းမှုတွေကို ငြိမ်သက်နည်း ဟောရခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ဖြစ်၍ ဟောပြောသူသည် မိမိတွင်ရှိသော ကိုယ်လက် အင်္ဂါတွေကို ငြိမ်သက်နိုင်သမျှ ငြိမ်သက်အောင် လေ့ကျင့်ထားဖို့ အရေးကြီးသည်။ သို့မှသာ မိမိဟောသည့် တရားနှင့် မိမိအမူအရာမှာ ထင်မိဟပ်မိ၍ ထိရောက်မည်။ အောင်မြင်မည်။ ပရိသတ် စိတ်ဝင်စားမည်။

သို့ဖြစ်၍ သာသနာရေး တရားပွဲဟောသူသည် ခေါင်းမလှုပ်သင့်။ ကိုယ်လက် မလှုပ်သင့်။ ကိုယ်နေ ငြိမ်သက်ရမည်။ ငါသည် တရားနာ ပရိသတ်တွေကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်၊ ငြိမ်သက်နည်းကို ဟောပြောနေသူဖြစ်၍ ငါ့ကိုယ်တိုင် ငြိမ်သက်မှ ဖြစ်မည်ဟု အမြဲသတိရှိကာ ဟောရမည်။

မှန်၏။ နိုင်ငံရေး တရားနာပရိသတ်ရှေး၊ သာသနာရေး တရားနာပရိသတ်ပါ ပရိသတ် ၂-မျိုးလုံးသည် တရားနာစဉ်အခါ

တရားကိုသာ နာလိုသည်မဟုတ်။ တရားဟောပြောသူကိုလည်း ကြည့်လို မြင်လိုသည်။ တရားနာပရိသတ်သည် အများအားဖြင့် မျက်စိကိုဖွင့်၍ ဟောပြောသူကို ကြည့်၍ နာကြ၏။

ယင်းသို့ ကြည့်ရာ၌ ဟောပြောသူသည် အဟောအပြောနှင့် အမူအရာ ဟပ် မဟပ်၊ သို့မဟုတ် အဟောအပြောနှင့် အလုပ် ညီ မညီကို လက်တွေ့မျက်မြင် စူးစမ်းလို၍လည်း ဖြစ်၏။

ပရိသတ်သည် စိတ်ဝင်စားလျှင် စိတ်ဝင်စားသလို ချီးမွမ်း စကား ပြောကြား၍ စိတ်မဝင်စားလျှင်လည်း စိတ်မဝင်စားသလို ကဲ့ရဲ့စကား ပြောကြားလေ့ရှိ၏။

မှန်၏။ မိမိသည် တစ်ခါက မြို့ကြီးတစ်မြို့တွင် တရားဟော တရားပြနေ၏။ တရားပွဲပြီးသော် မိမိကျောင်းသို့ ပြန်လာ၏။ မကြာမီ ဒကာကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာ၍ ဦးချကာ ထိုင်၏။ ပြီးသော် လျှောက်၏-

“ဦးပဉ္စင်း တရားဟောတာ တယ်အရေးကြီးပါလား”

“ပြောမှ ပြောပလေ ဒကာကြီးရယ်၊ တရားဟောတာ အရေးအကြီးဆုံးပေါ့၊ ဘယ်နှယ်အရေးမကြီး ရှိပါ့မလဲ၊ လူအများကို ဟောရတာပဲဟာ၊ ယခုမှ အထူးအဆန်း ဒကာကြီးက ဘာအကြောင်းထူး တွေ့မြင်သိရှိလာလို့ လာပြောတာလဲ”

“ခုနက တရားပွဲပြီးတော့ ဟိုစင်္ကြံထဲ တပည့်တော် သွားတယ်၊ ဟိုမှာ လူ ၃ ယောက် တရားဆွေးနွေး စကားပြော နေတာ ကြားခဲ့တယ်”

“အင်း...ဘယ်လို ကြားခဲ့လဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“တစ်ယောက်က လျှောက်ပြောနေတယ်၊ ဘယ်ဆရာတော် တရားဟောတာက ဘယ်လို စသည် လျှောက်ပြောနေတော့ နားထောင်ကြည့်တယ်၊ နောက်ဆုံးတစ်ခု မှတ်မိခဲ့တာကတော့ ဘယ်ဆရာတော်ကြီး တရားဟောတာကလဲ “**ရှေးအစာကောက် သလိုပဲ**”တဲ့ ဘုရား၊ ကဲ့ရဲ့သံကြားခဲ့ရတယ်”

“အင်း...၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဟောနေတဲ့ တရားတော်ကို “**သဒ္ဓမ္မ**” သူတော်ကောင်းတရားလို့ ခေါ်တယ်မဟုတ်လား”

“တင်ပါဘုရား”

“အင်း...အဲဒီ သူတော်ကောင်းတရား ကျင့်ကြံကြိုကုတ် အားထုတ်သူကို ပါဠိလို “**သန္တ**” မြန်မာလို သူတော်ကောင်း ခေါ်တယ်၊ ပါဠိလိုကတော့ သိပ်ရှင်းတယ် ဒကာကြီး”

“အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“ပါဠိလို သန္တ = မြန်မာလို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်ငြိမ်သူလို အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတစ်ပါးကို သန္တ = သူတော် ကောင်းဖြစ်အောင် ဟောပြောသူဟာ ကိုယ့်မှာ တရားနာသူ စိတ်ကျလောက်အောင် ပထမဦးဆုံး သန္တ = သူတော်ကောင်း ဖြစ်ဖို့ သို့မဟုတ် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် ငြိမ်သက်ဖို့ အရေးကြီး ဘူးလား”

“သိပ်အရေးကြီးတာပေါ့ ဘုရား၊ ဒါဖြင့် ဦးပဉ္စင်း အဲဒီသန္တ အကြောင်း တပည့်တော်ကို နည်းနည်းဟောပြပါလား ဘုရား”

ဓမ္မက္ခန္ဓာကြီး

“ကဲ...ဒါဖြင့် ရိရိသေသေ နားစိုက်မှတ်သား”

“တင်ပါ၊ မှတ်သားပါမယ် ဘုရား”

“သန္တပုဂ္ဂိုလ်”

“အသင့်အားဖြင့် သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်သော လောကဓံ ကြုံလည်း မတုန်လှုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် သန္တ-ငြိမ်သက် ၏။ စကားသည်လည်း သန္တ-ငြိမ်သက်၏။ ကိုယ်အမှုအရာသည်လည်း သန္တ-ငြိမ်သက်၏”

(အရဟန္တာဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ပညာရှိတို့သည် ကိုယ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ထိုမှ တစ်ပါး၊ နှုတ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ပညာရှိတို့သည် စိတ်ကို စောင့်စည်းကုန်၏။ ထိုပညာရှိတို့သည် စင်စစ် ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ စောင့်စည်းကုန်၏” (ဧကာဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“ငြိမ်သက်သော ကိုယ်ရှိသော၊ ငြိမ်သက်သောနှုတ် ရှိသော၊ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည် သော၊ ပျိုအန်အပ်ပြီးသော လောကီအာမိသရှိသော ရဟန်းကို ဥပသန္တ ငြိမ်သက်သော ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏” (ဘိက္ခုဝဂ်-ဓမ္မပဒ)

“နေပါဦး၊ ဦးပဉ္စင်းရယ်၊ ကိုယ်ကတော့ မလှုပ်ဘူး၊ သန္တ-ငြိမ်သက်ပါပြီတဲ့၊ ဓာရားဟောနေတော့ နှုတ်က လှုပ်နေတယ် မဟုတ်လား၊ ဘယ်လို သန္တဖြစ်မလဲ”

တေတ္ထအကြိမ်

“အင်း...ဒကာကြီးမေးတာ မေးစရာပဲ၊ အမေးသိပ်ကောင်းတယ်၊ ဒီနေရာမှာ သန္တဖြစ်ပုံက ဒီလို ဒကာကြီးရဲ့၊ ကိုယ်ကနေစ၊ ပြောမယ်နော်”

“တင်ပါဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါ”

“ကိုယ်ဖြင့် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ သူတစ်ပါးကမကို ကျူးလွန်ခြင်းမရှိဘဲ ရှောင်ကြဉ်ပြီးတော့ ကာယသုစရိုက်တရား ဖြည့်ကျင့်နေလျှင် ကိုယ်သန္တဖြစ်တယ်ပေါ့”

“တင်ပါဘုရား”

“နှုတ်ဖြင့် မုသားပြောခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်း၊ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း၊ အကျိုးမရှိ ငြိန်ဖျင်းတဲ့ စကားတွေ ပြောကြားခြင်းမှ ရှောင်ရှားပြီး ဝစီသုစရိုက်တရားတွေ ဖြည့်ကျင့်နေလျှင် သန္တပေါ့၊ နားလည်လွယ်အောင် ပြောလျှင် သမ္မာဝါစာဖြစ်လျှင် နှုတ်သန္တပေါ့”

“တင်ပါဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“အဲဒါထက် တရားဟောတဲ့နေရာမှာ ဒေါသသံ၊ မာနသံ၊ မနော မမာကျောလွန်းဘဲ လောဘသံ၊ တဏှာသံ၊ မနော မခွဲလွန်း၊ မခရာလွန်း၊ မတာလွန်း၊ မညှလွန်း၊ မဆွဲလွန်း၊ သဘာသံ၊ မဆန်လွန်းဘဲ မူလအရှိသံနှင့် ပီပီသသ ရွတ်ဆိုဟောပြောခြင်းပဲ၊ လောဘစွန်း၊ ဒေါသစွန်းဆိုတဲ့ အစွန်း ၂ ပါးလွတ်ပြီး မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျကျ ဟောလျှင် နှုတ်သန္တပဲပေါ့”

“မဇ္ဈိမပဋိပဒါကလဲ ဟောတဲ့နေရာမှာတောင် အရေးကြီးပါလားဘုရား”

“အို...ဒကာကြီးကလဲ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဆိုတာ ကိုယ်မှာလဲ အရေးကြီးတယ်၊ နှုတ်မှာလဲ အရေးကြီးတယ်၊ စိတ်မှာလဲ အရေးကြီးတယ်၊ အားလုံး နေရာတကာ အရေးကြီးတယ်”

“ဒါနဲ့ ခုနက စိတ်သန္တမပြောရသေးဘူးဘုရား၊ အမိန့်ဆက်ရှိ ပါဦးဘုရား”

“အင်း...စိတ်သန္တဆိုတာက စိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မတရားလိုချင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ပျက်စီးစေလိုခြင်း၊ မှားသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိခြင်းများကင်းပြီး မနောသုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံလျှင် စိတ်သန္တာပဲပေါ့”

“ဒါဖြင့် တရားဟောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မဇ္ဈိမပဋိပဒါကျကျ တရား ရှိလား မရှိလားဆိုတာ ကိုယ်နှုတ်စိတ် အကဲခတ်ကြည့်ရင် သိနိုင် တာပေါ့ဘုရား”

“အင်း...အကဲခတ်တဲ့လူဟာ မဟာ ဝိနိရုဏ်အားဖြင့် ကိုယ်နဲ့ နှုတ်ပဲ အကဲခတ်နိုင်မှာပေါ့၊ စိတ်ကို တိုက်ရိုက် ဘယ်အကဲခတ် နိုင်မလဲ၊ ကိုယ်နှုတ်သန္တ မဖြစ်တာ ဖြစ်တာကြည့်ပြီး စိတ်ကို အကဲခတ်ရမှာပဲ”

“ဒါကတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ဒကာကြီး ရှေးက သူတော်ကောင်းသန္တတို့ရဲ့ နည်းမှီးပြီး သွားကျင့်ပေတော့”

“အဲဒီ...သူတော်ကောင်းသန္တတို့ရဲ့နည်းကို အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“ဒကာကြီးမှာလဲ အမိန့်ရှိပါဦးချည်းပဲ၊ တစ်ခါမှ ဒကာကြီး ဖတ်မှတ်ထားတာကလေးတွေ ထုတ်ပြီးမပြောဘူး”

“ဖတ်တော့ ဖတ်တာပဲဘုရား၊ မမှတ်မိဘူး”

“ကဲ...ဒါဖြင့် နားထောင်”

“သူတော်ကောင်းသန္တသည် ရွာ၌ ဆဲရေးသူ၊ ရှိခိုးသူ နှစ်ဦးကို တူမျှသော အဖို့ရှိအောင် ပြုရာ၏။ ဆဲရေးသူ အပေါ်၌ စိတ်ဖြင့် ပြစ်မှားခြင်းကို စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ရှိခိုး ခြင်းကြောင့် ထောင်လွှားတက်ကြွမှု မရှိရာ”

(စတုရာရက္ခကျမ်း)

““သူတစ်ပါးတို့၏ ပြစ်မှားခြင်းကို ခံရသော သူတော် ကောင်းသန္တသည် ရဟန်းသံဃာနှင့် များစွာသော လူများ၏ များစွာဆဲဆိုသော စကားကို ကြားရသည်ရှိသော် ကြမ်း ကြုတ်သောစကားဖြင့် တစ်ဖန်ပြန်၍ မပြောဆိုရာ၊ မှန်၏။ သူတော်ကောင်း သန္တတို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက် အမှုမျိုးကို ပြုလုပ်ရိုးမရှိကြကုန်” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို မြက်မီးရှူးဖြင့် ပူစေခြင်းငှာ မတတ် နိုင်ရာသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်း သန္တတို့၏ စိတ်သည် သူယုတ်မာစကားတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ မရောက် နိုင်ချေ” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“ကျောက်အတိပြီးသော ကျောက်တောင်ကြီးသည် ပတ်ဝန်းကျင် တိုက်ခတ်သော လေတို့ကြောင့် ဘယ်အခါမှ

မလှုပ်ရှားနိုင်သကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းသန္တတို့၏ စိတ်နှလုံး
သည် ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်သော
သဘောမျိုး မဖြစ်နိုင်ပေ” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“မြစ်အတွင်းဝယ် လှေငယ် လောင်းငယ်တို့သည် လှိုင်း
တံပိုးတို့ကြောင့် မြင့်တုံ နိမ့်တုံ လှုပ်ရှားခုန်ပေါက်ကုန်၏။
လှေသင်္ဘောကြီးတို့သည်ကား လှိုင်းတံပိုးကြောင့် မလှုပ်ရှား
နိုင်ကုန်သကဲ့သို့...”

“လောက၌ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် သူယုတ်
မာသည်သာလျှင် ကြွေတုံနိမ့်တုံ တုန်လှုပ်ကုန်၏။ အမြော်
အမြင် ပညာရှိသော သူတော်ကောင်းသန္တတို့သည်ကား
ကြီးကျယ်လှစွာသော ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းတို့ကြောင့်သော်
လည်း တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိကုန်” (စတုရာရက္ခကျမ်း)

“ဦးပဉ္စင်း သူတော်ကောင်းသန္တဖြစ်ဖို့ မလွယ်ပါလားဘုရား”

“ဒကာကြီးကို ဦးပဉ္စင်းက လွယ်တယ် ဘယ်တုန်းက ပြော
လို့လဲ”

“ဘယ်တုန်းကမှ မပြောပါဘူးဘုရား”

“ဒါကြောင့် ဦးပဉ္စင်း ခဏခဏပြောတာက သူတော်ကောင်း
သန္တ အမည်ခံချင်ရင် သူတော်ကောင်းသန္တ နဲ့တူအောင် နေထိုင်
ကျင့်သုံးနိုင်မှ ကောင်းတယ်၊ သို့မဟုတ်လျှင် ရှေးက တကယ့်
သူတော်ကောင်း သန္တတွေပါ။ ကိုယ့်အတွက်နဲ့ အထင်သေးခံရ
မယ်လို့”

“ဒါဖြင့် ဦးပဉ္စင်းလဲ သူတော်ကောင်းသန္တ မဟုတ်သေးဘူးပေါ့”

“မဟုတ်သေးလို့ တောထဲသွားကျင့်နေတာပေါ့၊ ဟုတ်ရင် တောမှ ခွာပြီး အေးအေးနေမှာပေါ့”

“ကဲ...ဒါဖြင့် တပည့်တော် ယောဂီကျောင်းသွားပြီး သန္တ ဖြစ်အောင် ကျင့်တော့မယ်ဘုရား”

ဒကာကြီးမှာ ပြောပြောဆိုဆိုပင် ရှိခိုးဦးချ၍ ထ၊ကာ ယောဂီ ကျောင်းဆီသို့ သွားတော့၏။ မိမိမူကား အနားယူ အပန်းဖြေလျက် ကျန်ရစ်ခဲ့တော့၏။

❀ မိမိကိုယ်နော် သန္တခေါ် သူတော်ဖြစ်အောင်ကျင့်စေသော်။

❀ သူတော်သန္တ ဖြစ်လေမှ စစငြိမ်သက် အေးလိမ့်သော်။

ရဟန္တာ ကိုရင် ကစားသေးလားဘုရား

(၄၂)

တစ်နေ့သော နေ့လယ်ခင်းတွင်ဖြစ်၏။ မိမိသည် ခြေထောက် နာသဖြင့် ခြေထောက်ကို မြန်မာ စုတ်ဆေးနှင့် ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ် ထိုးနေသည်။ ထိုစဉ်မှ အမှတ်မထင် တရားနာပရိသတ်မှ ဒကာတစ်ယောက် ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်လာသည်-

“ရဟန္တာကိုရင် ကစားသေးလား ဘုရား”

“ဟာ...ဘယ်ကလာ ကတ်သီး ကတ်သတ် ရဟန္တာကိုရင် ကစားရမလဲ”

“ဦးပဉ္စင်းကသာ မကစားဘူးပြောတယ်၊ တပည့်တော်က နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ သေသေချာချာ ဖတ်ဖူးထားတယ်ဘုရား”

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

“အို...နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ စာအုပ်ထဲ ဖတ်ဖူးတာနဲ့ ရဟန္တာကိုရင် ကစားတယ်ဆိုတာ မှန်ရောလား”

“မမှန်ဘူးလား ဘုရား”

“ဘယ်ကလာ မှန်မှာလဲ၊ အကြီးအကျယ်မှားတယ်”

“ဦးပဉ္စင်း ဒါဖြင့် ရဟန္တာကိုရင် ကစားတယ် မကစားဘူး ဆိုတဲ့ ပြဿနာကို အတိအကျ ဖြေရှင်းပေးပါလားဘုရား”

“ဖြေရှင်းပေးဖို့ ပြဿနာအစအနတော့ ပြောဦးမှပေါ့”

“ဘယ်လို အစအန ပြောရမှာလဲဘုရား”

“ဘယ်ရဟန္တာကိုရင် ဘယ်မှာ ကစားတယ်ဆိုတာတော့ ပြောမှပေါ့၊ ဒါမှ တွေးတော ဆင်ခြင်ထောက်ဆစရာ ရှာပြီး ဖြေရှင်းနိုင်မှာပေါ့”

“ဪ...ဟုတ်သားပဲ ဘုရား၊ အဲဒါ တပည့်တော် ချွတ်ယွင်းချက်ပါပဲဘုရား၊ ဟို ကိုရင်ဘုရား၊ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးကို တရားပြတဲ့ ရဟန္တာကိုရင်ပေါ့ ကစားတာ”

“ကဲ...ပြောစမ်းပါဦး၊ ကစားပုံကို၊ ဘယ်ပုံကစားသလဲ”

“ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီး တောထဲရောက်တော့ ထေရ်ကြီးတွေက ကမ္မဋ္ဌာန်းမပေးဘဲ ‘မီးတင်းကုပ်တွင် ခုနစ်နှစ်အရွယ်မျှသာရှိသေးသော ကစားနေသည့် သာမဏေထံသို့ ညွှန်လိုက်၏’လို့ ကစားပုံ တွေ့တယ်ဘုရား”

“ဒီ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမျိုးမျိုးကိုယ်လိုသလို ဆွဲပြောနေကြတယ်၊ ခုလဲ ကိုရင်နဲ့ လိုသလို ဆွဲပြောပြန်ပြီ”

“အဲဒါ အရှင်ဘုရား ရှင်းပေးပါလားဘုရား”

“ကဲ...နားထောင်၊ မူရင်းဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာလာတိုင်း ရှင်းပြပေးမယ်”

“ရှင်းပါဘုရား”

ရှင်ဇောဗြဟ္မ

“ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးဟာ ဝိပဿီဘုရားရှင်မှ စ၍ ယခုဘုရားရှင်တိုင် ဘုရားရှင် ၇-ဆူ သာသနာတော်မှာ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ရဟန်းငါးရာတို့၏ စာချချည်းဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ကျွတ်တမ်းဝင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ သို့သော် အရှင်မြတ်ဟာ ဝိပဿနာတရားအားမထုတ်ဘူး၊ ဒါကို ဘုရားရှင်သိလို့ စဉ်းစားတယ်-

“ဤပေါဋ္ဌိလရဟန်းအား မိမိ၏ ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရေးကို ပြုကျင့်အံ့ဟု စိတ်မျှမဖြစ်ဘဲ ရှိ၏။ သူ့ကို ထိတ်လန့်သံဝေဂဖြစ်စေအံ့”

“အဲဒီလိုစဉ်းစားကြံစည်ပြီး ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီး ဘုရားရှင်ထံလာတိုင်း ပြန်တိုင်း ဘုရားရှင်က ခေါ်တယ်-

“အချည်းနှီးသော ပေါဋ္ဌိလ လာလော့၊ အချည်းနှီးသော ပေါဋ္ဌိလ ထိုင်လော့၊ အချည်းနှီးသော ပေါဋ္ဌိလ သွားလော့၊ အချည်းနှီးသော ပေါဋ္ဌိလ သွား၏”

“အဲဒီလို ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုတော့ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးက စဉ်းစားတယ်-

“ငါသည် အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်တယ်၊ ရဟန်းငါးရာတို့၏ ဂိုဏ်းကြီး ၁၈-ဂိုဏ်းမှာ စာချလဲဖြစ်တယ်၊ သို့ပါလျက် ငါ့ကို ဘုရားရှင်က မပြတ်ပင်

စတုတ္ထအကြိမ်

အချည်းနှီးသော ပေါဋ္ဌိလလို့ ခေါ်တယ်။ စင်စစ် ငါ့ကို
ဈာန်မဂ်ဖိုလ် စသော တရားထူးမရှိလို့ ဒီလိုခေါ်တာပဲ”

“ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးဟာ အဲဒီလို စဉ်းစားပြီး ထိတ်လန့်သံဝေဂ
ဖြစ်သွားတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်လဲ ချတယ်-

“အရည် ပဃိသိတ္တာ သမဏဓမ္မံ ကနိဿာမိ-တောသို့
မြန်း၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်ပါတော့အံ့”

“ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး သပိတ်တစ်လုံး၊ သုံးထည်သော
သင်္ကန်းနှင့် တောထွက်ခဲ့တယ်။ ယူဇနာ ၁၂၀-ဝေးသော ရဟန္တာ
၃၀၊ သီတင်းသုံးတဲ့ တောကျောင်း တစ်ကျောင်း ရောက်တယ်။
ရောက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် အကြီးဆုံးအရှင်မြတ်ကို ချဉ်းကပ်ရှိခိုးပြီး
လျှောက်တယ်-

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်၏ မှီခိုရာဖြစ်တော်မူပါ
ဘုရား”

“ငါ့ရှင် သင်သည် စာချဓမ္မကထိကဖြစ်၏။ ငါတို့က
တောင်မှ ငါ့ရှင်ကိုမှီ၍ တစ်စုံတစ်ရာသိစရာကို မေးရဦးမှာ၊
ဘယ့်ကြောင့် ငါ့ရှင် ဒီလိုပြောရသလဲ”

“အရှင်ဘုရား ဤသို့ မပြောပါနဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်
၏ မှီခိုရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား”

အရှင်မြတ်ကြီးသည် ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးတွင် ပရိယတ္တိကို အမှီ
ပြု၍ မာန်မာနရှိနေသည်ကို သိသဖြင့် မာနကျစေခြင်းငှာ အရှင်
မြတ်ကြီးအောက် ငယ်သည်မထေရ်ထံသို့ ညွှန်းလိုက်၏။
ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးသည် သွား၏။ ယင်းထေရ်က နောက်တစ်ပါးထံ

ညွှန်းပြ၏။ ဤနည်းဖြင့် အဆင့်ဆင့်ညွှန်းရာ နောက်ဆုံး နေ့သန်ရာတွင် သင်္ကန်းချုပ်နေသော ၇-နှစ်သား ကိုရင်ကလေးထံသို့ ရောက်သွားလေ၏။

“ဟင်...ဘယ်မှာလဲ ရဟန္တာကိုရင်ကလေး ကစားတာ၊ သင်္ကန်းချုပ်နေတာပဲဟာ”

“အဲဒါကြောင့် ပြောတာပေါ့၊ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီး တစ်ယောက်ရဲ့ စာအုပ်ထဲဖတ်ဖူးတာနဲ့ မှန်ရောလားလို့”

“ဆက်ပြီးရှင်းပါဦး ဘုရား”

“အဲဒီလို ရောက်သွားတော့ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးကလဲ မာန်မာနမှ မရှိပဲဟာ ကိုရင်ကလေးရဲ့ ရှေ့မှာ လက်အုပ်ချီပြီး လျှောက်ပြန်တယ်-

“သူတော်ကောင်း အကျွန်ုပ်၏ မှီခိုရာဖြစ်ပါလော့”

“နေပါဦးဘုရား၊ ကြားဖြတ်မေးပါရစေ၊ ကိုရင်ကလေးကို ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးက ရှိခိုးတယ်ပေါ့”

“ရှိခိုးတာမဟုတ်ဘူး၊ လက်အုပ်ချီပြီး အရိုအသေပြုတာပေါ့၊ ရှိခိုးတာနဲ့ လက်အုပ်ချီတာ တစ်ခြားစီပဲ၊ အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုမှာဆို ယခုတိုင်ရှိတယ်၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတွေ့လျှင် လက်အုပ်ချီ နှုတ်ဆက်လေ့ရှိတယ်”

“ကဲရှင်းပါပြီဘုရား၊ ဆက်ပြီးရှင်းပါဦး”

“အဲဒီလို ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးက လျှောက်တော့ ကိုရင်ကလေးက ပြန်ပြောတယ်-

တေ့တ္တအကြိမ်

“ဆရာ အံ့ဖွယ်ရှိပေစွာဘုရား၊ ဘယ်ကြောင့် ဒီလို ပြောရတာလဲဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့သည် ကြီးပါကုန်၏၊ ဗဟုသုတလဲ ရှိပါကုန်၏၊ အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံမှာပင် တပည့်တော်တို့ သင်စရာတွေကို သင်ရမှာပါဘုရား”

“သူတော်ကောင်း ဤသို့ မပြောပါနှင့်၊ အကျွန်ုပ်၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူပါလော့”

“အရှင်ဘုရား၊ အကယ်၍ ဆုံးမတိုင်း နာယူလိုက် နာနိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ အရှင်ဘုရား၏ မှီခိုရာ ဖြစ်ပါမည်”

“သူတော်ကောင်း ဆုံးမတိုင်း နာယူလိုက်နာပါ မည်၊ မီးပုံကြီးထဲ ဆင်းဆိုလျှင် ဆင်းပါမည်”

“ဒီလိုဆိုရင် အရှင်ဘုရား ယခု ဝတ်ရုံထားသည့် အတိုင်း ဤရေအိုင်သို့ ဆင်းပါလော့”

“ကိုရင်ကလေးသည် သင်္ကန်းသုံးထည်နှင့် လာသော အဖြစ်ကို သိလျက် အဆုံးအမကို လိုက်နာပြုကျင့် မပြုကျင့် သိရန် စုံစမ်းလို၍ ရေအိုင်ကို ညွှန်ပြ၍ ဆင်းခိုင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးလည်း တစ်ခွန်းတည်းနှင့်ပင် ဆင်းလိုက် သည်၊ ပြန်မမေး၊ သင်္ကန်းစွန်း ရေစွတ်သောအခါမှ ကိုရင် ကလေးက ခေါ်လိုက်သည်-

“အရှင်ဘုရား ကြွပါဘုရား”

ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးသည် တစ်ခွန်းတည်းနှင့်ပင် ပြန်ကြွလာပြီး ရပ်နေတယ်၊ ထိုအခါ ကိုရင်ကလေးက ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတယ်-

“အရှင်ဘုရား တောင်ပို့တစ်ခုမှာ အပေါက် ၆-
ပေါက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီတောင်ပို့သို့ အပေါက်တစ်ပေါက်မှ
ဖွတ်တစ်ကောင် ဝင်သွားပါတယ်။ အဲဒီဖွတ်ကို ဖမ်းလို
ပါလျှင် ကျန်သည့် ငါးပေါက်ကို ပိတ်ပြီး ၆-ခုမြောက်
ဝင်သည့် အပေါက်မှ ဖမ်းယူရပါတယ်။ အဲဒီဥပမာ အတူ
ပါပဲ။ အရှင်ဘုရားတို့သည် ဒွါရ ၆-ပါး တံခါး ၆-
ပေါက် တို့တွင် ဒွါရ ၅-ပါး တံခါး ၅-ပေါက်တို့ကို
ပိတ်၍ မနောဒွါရဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ရှုပွားတော်မူကြ
ပါကုန်ဘုရား”

ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးသည် ဗဟုသုတရှိ ကျမ်းဂန်တတ် ပုဂ္ဂိုလ်
ဖြစ်သည်။ ဤမျှဖြင့် ဆီမီးညှို့ထွန်းပြသကဲ့သို့ လင်းသွားသည်။
ရှင်းသွားသည်။ သို့နှင့် လျှောက်သည်-

“သူတော်ကောင်း ဤမျှဆို တော်လောက်ပါပြီ”

ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီး ယင်းသို့လျှောက်ပြီး မိမိ၏ ကရဏောယ
ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ဉာဏ်သွင်း၍ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်တော့၏။

“နေပါဦးဘုရား။ မေးပါရစေဦး။ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးက
ဒီလောက် စာတတ်ပါလျက်သားနှင့် သူ့ဘာသာသူ အားမထုတ်
တတ်လို့ နည်းခံမေးမြန်းရတာလား”

“သူ့ဘာသာသူ အားထုတ်တာပေါ့။ သို့ပေမယ့် ဆရာ
သမားနဲ့ အားထုတ်တော့ ဆရာသမားအပေါ် လေးစားမှုကြောင့်
မြန်မြန်တရားရနိုင်တယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ဆိုတော့ မလေး
စားဘူး။ ပေါ့တယ်။ တော်တော်နှင့် မရနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် နည်းခံ

အားထုတ်တာပဲ၊ အားမထုတ်တတ်လို့ မဟုတ်ဘူး၊ ယခု ကြည့်ပါလား။ နည်းပြောတော့ အစအနပဲ ရှိသေးတယ်။ အားထုတ်တတ်လို့ အားထုတ်နေပြီ၊ စာမတတ်သူကို အဲဒီလောက် နည်းပြောရုံနဲ့ အားထုတ်တတ်ပါ့မလား”

“ဘယ် အားထုတ်တတ်မလဲ ဘုရား”

“အဲဒီလို ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီး တရားအားထုတ်နေတော့ ဘုရားရှင်က ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကမြင်၍ သြဘာသရောင်ခြည်တော်လွှတ်ပြီး တရားဟောတယ်-

“ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ကြိုးစားပွားများခြင်းကြောင့် စင်စစ် ပညာတိုးပွား၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား မကြိုးစားမပွားများခြင်းကြောင့် ပညာကုန်ခမ်း ဆုတ်ယုတ်၏။ ပညာပွားခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ခရီးနှစ်ဖြာ လမ်းနှစ်မြွှာကို သိပြီး၍ ပညာတိုးပွားသော အခြင်းအရာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သွင်းထားရာ၏”

“အဲဒီတရားလဲဆုံးရော ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီးလဲ ရဟန္တာအရှင်မြတ် ဖြစ်သွားတယ်”

“ဒါနဲ့ စာတတ်ရင် စာခံတယ်ဆို ဘုရား၊ စာခံလို့ တရားရကြာတယ်ပြောပါလား။ ခုတော့ စာတတ်တဲ့ ရှင်ပေါဋ္ဌိလကြီး တရားအားထုတ်တာ ခဏကလေးနဲ့ တရားရသွားပါလား”

“ဘယ်ကလာ ကတ်သီးကတ်သတ် စာခံရမှာလဲ၊ စာခံတယ်ပြောတဲ့ ဆရာတွေဟာ အများအားဖြင့် စာမတတ်သူတွေ ဖြစ်တယ်၊ စာတတ်သော်လဲ အလုပ်မတတ်သူတွေဖြစ်တယ်၊

စာတတ်၊ အလုပ်တတ်သော်လဲ စာနဲ့ အလုပ်နဲ့ မဟပ်တတ် သူတွေဖြစ်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် စာတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားထုတ် လာရင် သူတို့နှင့် အဆင်မပြေချင်ဘူး။ ဒါ့ကြောင့် သူတို့ နာမည် မပျက်အောင် စာတတ်သူကို ကန်ထားတာပဲ”

“ဒီလိုဆို ဒီဆရာတွေ ဘယ်ရိုးသားမလဲ ဘုရား”

“ရိုးလား မရိုးလားတော့ သူတို့ဘာသာ သူတို့အသိဆုံးပဲ၊ ဘေးကလူကတော့ ဘယ်သေသေချာချာ သိမလဲ”

“စာတတ်သူတွေကို ကန်တယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်တယ် ဘုရား။ တပည့်တော် ကြားဖူးတယ်။ တရားအားထုတ်သူတွေမှာ ဒကာမတွေက နံပါတ်တစ်တဲ့၊ ဒကာတွေက နံပါတ်နှစ်တဲ့၊ ရဟန်း တော်တွေက နံပါတ်သုံးတဲ့”

“အဲဒါ နံပါတ်လေးမရှိလို့ နံပါတ်သုံးပြောတာ၊ နံပါတ် လေးရှိရင် လေးတောင်ပြောဦးမှာ၊ အဲဒီလို ဌာနကို ဘယ်တော့မှ သွားအားမထုတ်နဲ့၊ မဟုတ်ဘူး၊ မမှန်ဘူး၊ ညာနေတာ”

“တပည့်တော်လဲ ရဟန္တာ ကိုရင်ကလေး ကစားသေးလား ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အများကြီး ဗဟုသုတရသွားတယ်ဘုရား၊ ကျေနပ်ပါပြီဘုရား၊ ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

❁ မဟုတ် မတရား ပြောရေးသား လေးပါးအပါယ်ရောက် မည်နော်။

❁ အမှန်တရား ပြောရေးသား ရောက်ငြား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာနော်။

အကောင်ကြီး ဖြစ်နေတယ်ဘူရား

(၄၃)

ဤခေတ်ကား ဝိပဿနာခေတ်မို့လားမသိပါ။ ဝိပဿနာ အမည်ခံ တရားပြသူလည်း ပေါ၏။ အားထုတ်သူလည်း ပေါ၏။ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာတရားပြသူ၊ မမှန်မကန် ဝိပဿနာတရား ပြသူလည်း ရှိသလိုပင် မှန်ကန်စွာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ် နိုင်သူနှင့် မမှန်မကန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သူလည်း ရှိပေ မည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားပြသူကလည်း မိမိတရားကို မိမိ စိစစ် ထိုက်၍ အားထုတ်သူကလည်း မိမိအားထုတ်သည့် တရားကို စိစစ်ထိုက်သည်။

သို့မှသာ တရားပြသူရော၊ တရားအားထုတ်သူပါ နှစ်ဦး နှစ်ဝ အကျိုးရှိမည်ဖြစ်၏။ မှန်၏။ မိမိသည် အနယ်နယ်အမြို့မြို့ သို့ ရောက်ခဲ့၍ အတွေ့အကြုံအမျိုးမျိုး တွေ့ကြုံခဲ့သဖြင့် ဤသို့ တင်ပြခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းမှ အတွေ့အကြုံတစ်ခုကား ဤသို့တည်း။ တစ်ခါက ဖြစ်ခဲ့၏။ မိမိသည် ရွာတစ်ရွာတွင် တရားဟော၏။ တရားပွဲပြီး နောက်နေ့တွင် တရားအားထုတ်ဖူးသူ ဒကာမကြီးငယ်တစ်စု ရောက်ရှိလာပြီး ရှိခိုးဦးချ ထိုင်နေကြ၏။ ယင်းတွင် ဒကာမ ငယ်ငယ်တစ်ယောက်က လျှောက်သည်-

“ဦးပဋ္ဌင်းဘုရား၊ တပည့်တော် တရားအားထုတ်လို့ တွေ့တဲ့ အတွေ့ကို လျှောက်ထားပါရစေဘုရား”

ဤလိုအမေးမျိုး၊ ခွင့်တောင်းမှုမျိုးမှာ ရောက်ရာအရပ်တိုင်း လိုလိုပင် ကြုံတွေ့ရ၏။ သို့နှင့် မိမိက ခေါင်းအေးအေးနှင့်ပင် ပြောလိုက်၏။

“လျှောက်ချင် လျှောက်လေ၊ ဘယ်လို တွေ့လဲ”

“တပည့်တော် တရားအားထုတ်တော့ အကောင်ကြီး ဖြစ်နေ တယ်ဘုရား”

“ဘယ်လို အားထုတ်လို့ ဘယ်လို အကောင်ကြီးဖြစ်နေ တာလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး ခုံခုံလင်လင်”

အများအားဖြင့် မေးလျှောက်သူတို့မှာ ခုံခုံလင်လင် လိုရင်း ကို မမေးလျှောက်တတ်၊ ဆစ်နိုင်၊ ဖုနိုင်မှ လိုရင်းရောက်၏။ သို့ဖြင့် မိမိမှာ ဆစ်ရ ဖုရ၏။

“တပည့်တော် ၃၂ ကောဋ္ဌာသ အားထုတ်တယ်ဘုရား”

“အင်းလေ၊ အဲဒီ ၃၂ ကောဋ္ဌာသကို ဘယ်လို အားထုတ် သလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော် ညဘက်မှာ ဘုရားစင်ရှေ့ သွားထိုင်တယ်၊
၃၂ ကောဋ္ဌာသ ရွတ်တယ်၊ ခေါင်းက ဆံပင်ကို အာရုံပြုပြီး
‘ဆံပင်၊ ဆံပင်’ လို့ နှုတ်ကရွတ်တယ်၊ ရွတ်ပြီး အဲဒီခေါင်းက
ဆံပင်ကို ဖြုတ်ပြီး ရှေ့နားမှာ ပုံထားတယ်”

“ဘယ်လိုလုပ် ဖြုတ်လဲ”

“စိတ်ကူးနဲ့ ဖြုတ်တယ်ဘုရား”

“စိတ်ကူးနဲ့ ဖြုတ်တော့ ပြုတ်သလား”

“ပြုတ်တယ်ဘုရား၊ ခေါင်းမှာ ဆံပင်မရှိတာလဲတွေ့တယ်၊
ရှေ့မှာ ဆံပင်တွေ ပုံနေတာလဲ တွေ့တယ်”

“ကဲ...နောက်ဆက်ပြောပါဦး”

“နောက် မွေးညင်းကို အာရုံပြုပြီး ‘မွေးညင်း၊ မွေးညင်း’
လို့ ရွတ်ပြီး မွေးညင်းတွေဖြုတ်ပြီး ရှေ့နားမှာ ပုံတယ်၊ အဲဒီလို
အစဉ်အတိုင်း ခြေသည်း၊ လက်သည်းတွေလဲ ဖြုတ်ဖြုတ်ပုံတယ်၊
တပည့်တော်ကိုယ်မှာ အားလုံးကုန်သွားတာလဲ အာရုံထင်တယ်၊
ကိုယ်မှာ အားလုံးလဲ ကုန်ရော မူလကိုယ်ပျောက်ပြီး ရှေ့ကအပုံ
ကြီးက အကောင်ကြီး ဖြစ်နေတယ်ဘုရား”

အင်း...ထိုင်ပြီးရှုပွားနေတဲ့ ကိုယ်ကာယပျောက်အောင်
နိမိတ်ထင်ရှုပွားနိုင်တယ်ဆိုရင်တော့ တယ်မည့်ဘူး၊ ကဲ...ဒါပေ
မယ့် ရှုပွားပုံကိုတော့ သိပ်မကြိုက်သေးဘူး”

“ဘယ်လို ရှုပွားရမလဲဘုရား၊ တပည့်တော်ကို သင်ပေးပါ
ဘုရား၊ တပည့်တော်က ဆရာစွဲ နည်းစွဲမရှိပါဘူး”

ကောဠာသကမ္မဋ္ဌာန်း

“အဲဒီ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကောဠာသ ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားလျှင် ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါစေ စ၊ ပွားလျှင် ရွတ်ရတယ်၊ ရွတ်ခြင်းကလဲ ဘယ်လောက်ကျေးဇူးများသလဲဆိုတော့-

“နုတ်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ခြင်းသည် စိတ်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ခြင်းအား ကျေးဇူးပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ခြင်းသည် အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း သိခြင်းအား ကျေးဇူးပြု၏၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်းသိခြင်းသည် မင်္ဂလိယကို သိခြင်းအား ကျေးဇူးပြု၏”

“အဲဒီလို အဋ္ဌကထာမှာ ဆိုတယ်၊ ဒါကြောင့် ပထမ ရစ်ပဉ္စကခေါ်တဲ့ အရေလျှင် ငါးခုမြောက်ကို ဒီလို ပွားရမယ်။

“ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ လက်သည်း-ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အရေ သွား၊ လက်သည်း-ခြေသည်း၊ မွေးညင်း၊ ဆံပင်”

“အဲဒီလို ပထမ အနုလုံခေါ် အစဉ်အတိုင်း ငါးခုကို ရွတ်ပွားငါးရက်၊ နောက် ပဋိလုံခေါ် ပြောင်းပြန် ဒုတိယ ငါးရက် ရွတ်ပွား၊ နောက် အနုလုံပဋိလုံခေါ် အပြန်အလှန် နှစ်ခုပေါင်း ရွတ်ပွား၊ ငါးရက်ရွတ်ပွား၊ အဲဒီလိုပွားတော့ ၁၅ ရက် တတွတ်တွတ် နုတ်ဖြင့် ရွတ်ပွားနေရမယ်၊ ပွားတော့လဲ ဝတ်ကျေ ဝတ်ကုန် မဟုတ်ဘူး”

ဓမ္မက္ခန္ဓာအကြိမ်

“ဆံပင်လို့ ရွတ်လျှင် ဆံပင်ကိုအာရုံထင်အောင် ရှုဆင်ခြင် ရွတ်ရသည်။ မွေးညင်းလို့ ရွတ်လျှင် မွေးညင်းကို ရှုဆင်ခြင်၊ လက်သည်း။ ခြေသည်း စသည်တို့လဲ အဲဒီအတိုင်းပေါ့၊ နားလည်လား”

“နားလည်ပါတယ်ဘုရား”

“ဖြုတ်ပုံရသေးလား”

“ဖြုတ်မပုံရပါဘူးဘုရား”

“အေး...အေး၊ ဖြုတ်မပုံနဲ့ ကိုယ်မှာပဲ တစ်ခုစီထင်အောင် ရှုပွားရွတ်၊ အဲဒီလို ရွတ်တော့ ရွတ်ပုံရွတ်နည်း စနစ်ကျဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ အစဉ်ကို မကျော်စေနဲ့နော်၊ မနွေးလဲ မနွေးလွန်းရဘူး၊ မမြန်လဲ မမြန်လွန်းရဘူး၊ စိတ်လဲ မပြန်လွင့်ရဘူး၊ အဆင်သဏ္ဌာန် စသည် မြင်အောင် ဒီလိုဆင်ခြင်။

“ဆံပင်တို့သည် မည်းနက်သော အဆင်းအိားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လျှော်မျှင်သဏ္ဌာန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညှိဟောင်သော အနံ့အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ လေဟူသော မှီရာအကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်းခွံဟူသော တည်ရာအရပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်စရာ ရွံ့စရာဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးဖွယ် မရှိကုန်”

“သဘောပေါက်ရဲ့လား”

“ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“နောက် မွေးညင်းလဲ ဆံပင်လိုပဲ သူ့အဆင်းနဲ့ သူ့ သဏ္ဌာန်၊ သူ့အနံ့၊ သူ့မှိရာ၊ သူ့အရပ်အားဖြင့်ပွား၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ သွား၊ အရေတို့လဲ ဒီလိုပဲပေါ့၊ စာမှာ ဘယ်လိုဆိုလဲ ဆိုတော့?”

“ဤငါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆံပင်တို့၌ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။ မွေးညင်း စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်ရှု၍သို့လျှင် ၃၂ ပါးသော ကောဋ္ဌာသ တို့ကို အသီးသီး တစ်ခုစီတစ်ခုစီ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။ -လို့ အဲဒီလိုဆိုထားတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီတစပဉ္စကခေါ်တဲ့ ပထမငါးခု အရေးကြီးတယ်”

“တင်ပါဘုရား”

“အဲဒီ ငါးခုပွားပုံကို ဆရာတော် အရှင်နေကာဘိဝံသက လင်္ကာနဲ့ ရေးထားတယ်”

“ငါ၏ကိုယ်မှာ၊ နံ့သာမွှေးကြိုင်၊ မြဲခိုင်လှစွာ၊ ကောင်းရာမမြင်၊ ဆံပင်သာရှိ၊ အမွှေးရှိ၍၊ ရှိသည် လက်သည်း၊ ခြေအသည်းနှင့်၊ သွားလည်းတစ်ထွေ၊ အရေတစ်မျိုး ညှိနဲ့ဆိုးသည်၊ အသိုးအပုပ်ချည်းပါတကား”

ရှုနည်းသုံးသွယ်

“အဲဒီလိုလဲ ပွားနိုင်တယ်၊ ယခုပြောခဲ့တာဟာ အဆင်းကို မြင်အောင်ရှုတဲ့ ဝဏ္ဏမနသီကာရနည်းနဲ့ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကို

တုတ္ထအကြိမ်

ထင်အောင်ရှုတဲ့ အသုဘ မနုဿိကာရနည်း နှစ်နည်းပဲ၊ သဘော ပေါက်လား”

“မှန်ပါ။ ပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“နောက် ဓာတ်ကို ထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းရှုပွားတဲ့ ဓာတုမနုဿိကာရနည်းလဲ ရှိသေးတယ်၊ အဲဒါကတော့ ဝိပဿနာ နည်းပဲ၊ ခုန နှစ်နည်းကတော့ သမထနည်းပေါ့”

“အဲဒီ ဝိပဿနာနည်းကို ရှင်းပြပါဦးဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် သေသေချာချာ နားထောင်၊ ဆံပင်ကို ကိုင်ကြည့်၊ ဆံပင် တွေ့မလား၊ မာတာ တွေ့မလား”

“မာတာတွေ့ပါတယ်ဘုရား”

“မာတာဟာ ဆံပင်လား၊ ပထဝီဓာတ်လား”

“ပထဝီဓာတ်ပါဘုရား”

“မာသဘော ပထဝီဓာတ်က ပရမတ်၊ ဆံပင်က ပညတ်လို့ ပညတ်ပရမတ် မကွဲသွားဘူးလား”

“ကွဲသွားပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလို ကွဲသွားတော့ ဝိပဿနာပွားတော့ ပရမတ်ပွား မလား၊ ပညတ်ပွားမလား”

“ပရမတ် ပွားရပါမယ်ဘုရား”

“ဒါဖြင့် မာသဘော ပရမတ်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုပွား တော့ အရှည်ခံတာ တွေ့မလား၊ ကုန်ပျောက်သွားတာ တွေ့ မလား”

“ကုန်ပျောက်သွားတာ တွေ့ပါမယ်ဘုရား”

ဓတုတ္ထအကြိမ်

“ကုန်ပျောက်တာတွေ့လျှင် အနိစ္စတွေ့တာပဲ၊ ဆက်ကြည့်
ရှုပွားများ၊ ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခသဘော၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တသဘောလဲ
တွေ့လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောတွေ့တော့
ဒီလို ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်လိမ့်မယ်”

“နေတံ မမ-ဆံပင် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ နေသော
ဟမသ္မိ-ဆံပင် ငါမဟုတ်၊ န မေသော အတ္တာ-ဆံပင်
ငါ့ အတ္တမဟုတ်”

အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ရင် တရားရတယ် ခေါ်တာပေါ့၊
အဲဒီလို မွေးညင်း စသည်တို့ကိုလဲ ရှုပွား၊ ဒါက ပထဝီတစ်ခု
ရှိသေးတယ်၊ ဆံပင်ကိုကြည့် ဆံပင်တွေ့မလား၊ အေးတာ တွေ့
မလား”

“အေးတာ တွေ့မယ်ဘုရား”

“အဲဒါ တေဇောဓာတ် တွေ့တာပေါ့၊ တေဇောလဲ ခုန
ကလိုပဲ ပညတ် ပရမတ် ခွဲရှုပေါ့၊ နောက် ဝါယောလဲ ရှုနိုင်တယ်၊
အဲဒီလို ရှုပွားတာကို ဓာတုမနသိကာရနည်းလို ခေါ်တယ်၊ ယခုဆို
၃၂ ကောဋ္ဌာသမ္မာ ပထမငါးခုဖြစ်တဲ့ ‘တစပဉ္စက’ ပြီးရောပေါ့၊
အဲဒီ ငါးခုနဲ့လဲ တရားရနိုင်တယ်၊ အဲဒီ ငါးခုကို ‘တစပဉ္စက
ကမ္မဋ္ဌာန်း’ လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ဘုရားတိုင်း မစွန့်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းပဲ၊
ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းတွေကို ဆံပင်ရိတ်ခါနီးမှာ အဲဒီ
တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်း သင်ပေးထားရတယ်၊ ရိတ်တဲ့အခါမှာ
ဆင်ခြင်ရတယ်၊ ရှင်သီဝလီတို့ဆို ဆံပင်ရိတ်ပြီးရော ရဟန္တာ
ဖြစ်တာပဲ”

“အဲဒီ ငါးခုကို ယခုပြောခဲ့သလို ရှုပွားလျှင် ရှုပွားနေတဲ့ ကိုယ်ကြီးက မကုန်သွားတော့ အကောင်မပျောက်သွားဘူး၊ ဟိုရှေ့မှာလဲ အကောင်ဖြစ်ဦးမလား”

“ဒီလိုဆို ဘယ်ဖြစ်တော့မလဲဘုရား”

“တရားလဲ မရနိုင်ဘူးလား”

“ရနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါမှ မရသေးလျှင် ဆက်ပြီးတော့ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားနည်းအတိုင်း ဝတ္တပဉ္စကကို ပွားရမယ်”

“အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့။

အညှို့၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အရိုး၊ အကြော၊ အသား”

“တပည့်တော် ရှေ့ဆို မှတ်မိမှာ မဟုတ်တော့ဘူးဘုရား၊ ပွားလဲ ပွားနိုင်မှာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ဘုရား၊ ပထမ တစပဉ္စက ကိုပဲ ပွားပါဦးမယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ ဒါဖြင့် အဲဒါကိုပဲ ပွားဦးပေါ့၊ အဲဒါပွားလဲ စနစ်ကျရင် တရားရတာပါပဲ၊ ဘုရားရှင်ကလဲအဲဒီ ကာယဂတာ သတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိပ်ချိုးကျူးထားတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်း

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို မသုံး

စတုတ္ထအကြိမ်

ဆောင်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို မသုံးဆောင်
ရသည်မည်ကုန်၏”

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော
ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို
သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
သုံးဆောင်ရသည် မည်ကုန်၏”

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော
ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို
ပျောက်ပျက်စေအပ်၏။ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
ပျောက်ပျက်စေအပ်သည်မည်၏”

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော
ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို
မပျောက်ပျက်စေအပ်၊ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
မပျောက်ပျက်စေအပ်သည်မည်၏”

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော
ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို
မျက်မှောက်မပြုအပ်၊ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုအပ်သည် မမည်”

“ရဟန်းတို့၊ အကြင်သူတို့သည် ဆံပင်အစရှိသော
ရုပ်အပေါင်း၌ အောက်မေ့ခြင်း ကာယဂတာသတိကို
မျက်မှောက်ပြုအပ်၏။ ထိုသူတို့သည် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုအပ်၏” (ကောဝုတ္တရပါဠိတော်အမတဝဂ်)

“သူတစ်ယောက် မေးတာနဲ့ အကုန် ကုန်သွားပြီဘုရား၊ တပည့်တော်တို့တောင် မမေးရသေးဘူး၊ အရှင်ဘုရားကလဲ မနက်ဖြန် ပြန်တော့မယ်”

“သူ့အမေးက ရှုပ်နေတော့ ကြာတာပေါ့၊ ဘယ်နှယ်တတ် နိုင်မလဲ၊ ဦးပဉ္စင်းလဲ မောပြီ၊ ဒါတောင် အကျဉ်းချုပ်ပြောလို့၊ ကဲ...သွားကြဦးတော့၊ နောက်မှ အချိန်ကြည့်၊ လာသင့်လဲလား၊ မလာသင့်လဲ တော်တော့၊ ကံပဲပေါ့”

- ❁ တရားရှုတာ မှန်ဖို့ဟာ လွန်စွာ အရေးကြီးသနော်။
- ❁ မမှန်လွဲမှား ပင်ပန်းများ သေငြား အပါယ်ရောက်မည်နော်။

ပေပေ့နုပယ် အာဖြစ်လို့ ဒီမိန်းမ ယူရသလဲ

(၄၄)

လောကတွင် လူတွေ မည်မျှ ဦးရေ များပြားသော်လည်း အကျဉ်းအားဖြင့် ခွဲခြားလိုက်လျှင် တရားရှိသူနှင့် တရားမရှိသူ၊ သို့မဟုတ် တရားရသူနှင့် မရသူ၊ သို့မဟုတ် တရားကျင့်သုံးသူနှင့် မကျင့်သုံးသူဟူ၍ နှစ်မျိုးသာရှိတော့၏။

ယင်းတွင် တရားမရှိသူ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်၊ အမူအကျင့် မကောင်းသော် ခွင့်လွှတ်နိုင်သေး၏။ တရားရှိသူ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမူအကျင့် မကောင်းသော် ခွင့်မလွှတ်နိုင်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တရားရှိသူ၊ တရားရသူဟူ၍ အမည်ခံထားသောကြောင့် ယင်းအမည်နှင့် မညီညွတ် မလိုက်လျော၍ ဖြစ်ပေ၏။

ယင်းတွင် အခြားသူများက ခွင့်မလွှတ်နိုင်သောအဖြစ်မျိုး ကား ပေါများလှ၏။ သားသမီးကပင် ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော အဖြစ်

တေ့တ္တအကြိမ်

ဆန်းမူကား ရှားကောင်း ရှားလိမ့်မည်။ ယင်းအဖြစ်ဆန်းကို ကိုယ်တိုင် ကြုံခဲ့ရ၏။ တစ်ချိန်က ဖြစ်ခဲ့၏။

ယောဂီတစ်ယောက် ရိပ်သာသွား တရားအားထုတ်၏။ တရားကား ရ၏။ အိမ်ရောက်သော် “ငါက တရားရသူ” ဆိုပြီး အိမ်ရှိ ကျန်လူများကို အထင်သေးအမြင်သေးတော့၏။ အပေါ်စီးက ဆက်ဆံတော့၏။ သို့နှင့် အိမ်ရှိလူများနှင့် မတည့်တော့။ ရိပ်သာ မသွားခင်က အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်ပါလျက် ပြန်လာမှ မည်သူနှင့်မျှ မတည့်သော အခြေရောက်ရ၏။ အမှန်ပင် တရား ရခဲ့သော် ဤသို့ဖြစ်မည်လော။

ယင်းအတွေ့အကြုံမှာ သာမန်ထဲကမဟုတ်ပါ။ တကယ့် အဖြစ်အပျက် အတွေ့အကြုံတစ်ခုဖြစ်ပါ၏။ တစ်ချိန်က မိမိသည် မြို့ကြီးတစ်မြို့တွင် တရားပြစဉ်က ဖြစ်ခဲ့၏။ အထိန်းသိမ်းခံမှ လွတ်ပြီးစ အရာရှိတစ်ဦးနှင့် အစုတစ်စု ရောက်ရှိရဟန်းခံ၍ တရားအားထုတ်၏။ ထိုတွင် မိမိက ရဟန်းခံသော ဦးပဉ္စင်းကြီး အား မေးစစ်၏။

“ဦးပဉ္စင်းကြီး၊ စောစောက တရားအားထုတ်ဖူးသေး သလား”

“တပည့်တော် ရိပ်သာတစ်ခုမှာ သီးခြားရယ်လို့တော့ အားမထုတ်ဖူးပါဘူးဘုရား၊ ထောင်ထဲမှာ နေရစဉ်တုန်းကတော့ တခြားအလုပ် မရှိတာနဲ့ နည်းနည်း အားထုတ်ပါတယ်”

“ဘယ်လို အားထုတ်သလဲ၊ အားထုတ်ပုံ အားထုတ် နည်းကို ပြောပြစမ်းပါ”

ဦးပွင်းကြီးသည် တင်ပျဉ်ခွေကာ ကိုယ်ကို တင်းတင်းတောင့်တောင့်ပြု၍ အာနာပါနကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ပြပါ၏။ ပြီးသော် လျှောက်၏။

“တပည့်တော် ဒီလို အားထုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ကောင်းပါတယ်၊ ကဲ...ဒါဖြင့် တပည့်တော်ပြသလို အဲဒီအာနာပါနကိုပဲ ဦးပွင်းကြီး ယခု ဒီမှာပဲ ၁၅ မိနစ် အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါဦး”

“မှန်ပါဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဦး၊ အားထုတ်ပုံ အားထုတ်နည်းကို”

မိမိသည် ဦးပွင်းကြီးအား အားထုတ်ပုံ အားထုတ်နည်း၊ ထိုင်ပုံ ထိုင်နည်းမှစ၍ ပြောပြသင်ပေး၏။

“ကဲ...ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းဆို အားထုတ်တတ်ပြီပေါ့နော်”

“မှန်ပါ၊ အားထုတ်တတ်ပါပြီဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ၁၅မိနစ်မျှ အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါဦး၊ ဒီမှာပဲ”

ဦးပွင်းကြီးသည် ငြိမ်သက်စွာ အားထုတ်နေ၏။ ၁၅ မိနစ်ပြည့်သော် မိမိက ၁၅ မိနစ်ပြည့်ပြီ တော်တော့ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် တရားဖြုတ်ပြီး အားရပါးရ ပြော၏။

“ဦးပွင်းဘုရား၊ တပည့်တော် ထောင်ထဲတုန်းကသာ ဒီလို စနစ်တကျ အားထုတ်တတ်ရင် တရားရချင် ရမှာဘုရား၊ ယခုတော့ဘုရား ပင်ပန်းလိုက်တာ၊ ဘာတရားမှလဲ မရဘူး”

“စောစောတုန်းက ဒီနည်းကို သဘောကျလို့ ကိုယ့် ဘာသာကိုယ် လေ့လာပြီး အားထုတ်တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား။ ဘာဖြစ်လို့ ပင်ပန်းရလဲ”

“အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးဘုရား”

“ဘယ်လိုလဲ ပြောစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော်က တရားလဲ အားထုတ်ချိန် မရပါဘူးဘုရား။ အလုပ်က များတယ်ဘုရား။ အိမ်က ဒကာမကတော့ အားထုတ် တယ်ဘုရား။ သူ့အားထုတ်တာ မြင်ဖူး တွေ့ဖူးတာနဲ့ပဲ ထောင်ထဲ ကျတော့ အလုပ်မရှိလို့ ‘တရားအားထုတ်ရရင် ကောင်းမယ်’ ဆိုပြီး ရမ်းသမ်းအားထုတ်တာပဲ ဘုရား”

“ဦးပွင်းကြီးက စောစောတုန်းက ဒကာမကြီးထံမှာ နည်းမှ မခံယူထားတာပဲဟာ”

“သူ့ကိုလဲ တပည့်တော်တို့ တစ်အိမ်သားလုံးက ‘တရား ရှိတဲ့လူ တရားရတဲ့လူ’ရယ်လို့ အသိအမှတ် မပြုဘူးဘုရား။ သူကလဲ တပည့်တော်တို့ တစ်အိမ်သားလုံးကို ‘တရားမဲ့တဲ့ လူတွေ’ ဆိုပြီး အားကြီး အထင်သေးတယ်ဘုရား။ တစ်အိမ်သားလုံးနဲ့ သူတစ်ယောက်ဟာ အပေးအယူ မတည့်ဘူးဘုရား”

“တစ်အိမ်သားလုံးနဲ့ တစ်ယောက်မတည့်တာ ဘယ်သူဆိုး လဲ ဦးပွင်းကြီး”

“ဘယ်သူဆိုးလဲဆိုတာ တပည့်တော် အဖြေမပေးပါရစေနဲ့ ဘုရား။ တပည့်တော်ရဲ့ သမီး ပြောစကားနဲ့ပဲ ဆုံးဖြတ်ပါအရှင် ဘုရား”

“နေပါဦး၊ ဦးပဉ္စင်းကြီးသမီးကလဲ ဒကာမကြီးသမီးပဲ မဟုတ်လား”

မိမိမှာ မရှင်းလင်း၊ ဇနီးမောင်နှံ ကြီးမှ ပေါင်းရသော် သားသမီးများ သူ့ဘက် ကိုယ့်ဘက်မှ ပါတတ်၍ မေးခြင်းဖြစ်၏။

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် သမီးလဲ သူ့သမီးပဲပေါ့ ဘုရား၊ အတူတူပဲဟာ”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ပြောစမ်းပါဦး၊ ဦးပဉ္စင်းကြီးသမီးက ဘယ်လို ပြောလဲ”

“ပေဇေနယ် ဘာဖြစ်လို့ ဒီမိန်းမယူရလဲတဲ့ ဘုရား”

“ဪ...ဒီလိုကို ပြောတာပဲလား”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဒီလိုကို ပြောတာပဲ”

“အင်း...ဒီလိုဆို ဦးပဉ္စင်းကြီးရဲ့ ဒကာမကြီးဟာ တော်တော် ဆိုးပုံရတယ်”

“သူက ဆိုးတော့ သူ့အားထုတ်တဲ့ တရားကိုလဲ တပည့် တော်က အာရုံမကျဘူးဘုရား၊ သူ့လဲ တရားရှိတယ်လို့ မထင်ဘူး၊ တရားနဲ့ ပတ်သက်လို့ အထင်လဲ မကြီးဘူး”

“ဦးပဉ္စင်းကြီးရဲ့ ဒကာမကြီးက ပင်ကိုစရိုက်ကလဲ ခပ် ကြမ်းကြမ်းနဲ့ တူတယ်”

“ပင်ကိုစရိုက်ကတော့ အများနဲ့စာရင် နည်းနည်းတော့ ကြမ်းပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ရိပ်သာက ပြန်လာမှ ပိုဆိုးလာ တယ်ဘုရား”

“ဟင်...ရိပ်သာက ပြန်လာမှ ပိုတော်လာရမှာ မဟုတ်လား၊ ဘယ်နှယ် ပိုဆိုးရလဲ”

“အဲဒါကြောင့်မို့ တပည့်တော်က သူ့အားထုတ်တဲ့ တရားအထင်မကြီး၊ သူ့လဲ အထင်မကြီးတာပေါ့ ဘုရား”

“တရားကတော့ ကောင်းပါတယ် ဦးပွင်းကြီး၊ အဲဒီတရားကို ကျင့်ကြံသူ အချိုးမကျလို့ တရား အထင်သေးခံရတာပါ။ ကဲ...ဦးပွင်းကြီးလဲ အားထုတ်တတ်ပြီပဲ၊ ညောင်းရောမယ်၊ ကိုယ့်နေရာကိုယ် ကြံပြီး အားထုတ်ဦး၊ နောက်နေ့ ဒီအချိန်မှာ ဒီကို ကြံခဲ့”

“မှန်ပါဘုရား”

ဦးပွင်းကြီးသည် ရှိခိုးဦးချ၍ သူ့ကျောင်းပြန်သွားပြီး တရားအားထုတ်နေ၏။ နောက်နေ့တွင် ရွှင်ရွှင်ပျပျနှင့် ရောက်လာပြီး လျှင် လျှောက်၏-

“ဦးပွင်းဘုရား၊ တပည့်တော် တရားအားထုတ်ရတာတော့ တော်တော် အချိုးကျပါတယ်ဘုရား”

“ဒါဖြင့် ဘာလိုသေးလဲ ဦးပွင်းကြီး”

“တပည့်တော် ဒကာမကြီးကိုလဲ ဦးပွင်း တရားပြပေးပါဘုရား”

“ဟာ...မလုပ်နဲ့၊ မလုပ်နဲ့၊ ဦးပွင်းကြီး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား”

စတုတ္ထအကြိမ်

“သူက သူ့ကိုယ်သူ တရားရထားပြီလို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားတာ၊ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားတဲ့သူကို တရားပြတာ သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတယ်”

“တရားရပြီးသားသူကိုပြရတာ ပိုလွယ်တယ် မဟုတ်လား ဘုရား”

“အမှန်အတိုင်း ရတဲ့လူကတော့ လွယ်တာပေါ့၊ နေရာ တကာမှာ အချိုးကျ အဆင်ပြေတယ်၊ အမှန်မရဘဲနဲ့ ရတယ် လုပ်ထားတဲ့သူက နေရာတကာမှာ အချိုးမကျဘူး၊ တရားဟောလဲ မနာချင်ဘူး၊ မျက်စိမှိတ်နေတာပဲ၊ မေးကြည့်တော့လဲ ဘာမှ မသိဘူး၊ ပြီးတော့ နေရာတကာမှာ သူများရှေ့ကချည်းပဲ၊ အချိုး လဲ မကျဘူး”

“ဒီလိုဆို ဒီဒကာမကြီး ဘယ်နှယ်လုပ်ပါ့မလဲ ဘုရား”

“ဘယ်နှယ်မှ မလုပ်နဲ့ ဦးပွင်းကြီး၊ အဲဒီအတိုင်းပဲ ထား၊ သူ့ဘာသာ သူ့တရားနဲ့ သူနေပစေ”

“ဒီအတိုင်း ထားလို့တော့ မဖြစ်ဘူးဘုရား၊ သူတရားမရ ဘဲနဲ့ ရတယ်လုပ်နေတော့ မှားနေတာပေါ့”

“ဦးပွင်းကြီးကသာ တရားမရဘူးပြောနေတာ၊ သူက ရပြီးသားပဲ၊ သူ့ဟာနဲ့သူ အချိုးကိုကျလို့”

“တပည့်တော်ကတင် မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ သူမှတစ်ပါး တစ်အိမ်သားလုံးက သူ့ကို တရားမရဘူးလို့ပဲ တွက်ဆတယ်”

“အဲဒီလိုမရဘဲနဲ့ ရတယ်ထင်ပြီး သိပ်စွဲမြဲနေတာမျိုးဟာ အပြေအဟောရ ခက်တယ် ဦးပွင်းကြီး၊ ဒီဦးစွဲလို့ ခေါ်တယ်၊

တပည့်တော်တို့လို သာမန် ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါး မပြောထားခဲ့ ဘုရား တစ်သိန်းလောက် ချွတ်တာတောင် မကျွတ်နိုင်ဘူးလို့ မဃဒေဝ လင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက လင်္ကာစီခဲ့တယ်”

“ဘယ်လို စီခဲ့လဲ၊ ချွတ်ပြပါဦးဘုရား”

“သတ္တဝါတစ်ယောက်၊ ယူမှားမှောက်ကို၊ သိန်း လောက်ဘုရား၊ လှန်သောအားဖြင့်၊ ဟောကြားခြေချွတ်၊ ဖြေမလွတ်ဘူး၊ အကျွတ်မရ၊ နိယတဖြင့်၊ ဝါဒအလို၊ မြေကြီးမျို၍၊ ယူကိုစွန့်ပဲ၊ အကျင့်လွဲ၍၊ ငရဲခံလိမ့်မည် သောကြောင့်”

“ဒီလိုဆိုတော့ တယ်ကြောက်စရာကောင်းပါလားဘုရား”

“ကြောက်စရာကောင်းတာပေါ့ ဦးပဉ္စင်းကြီးရဲ့၊ တရားရဖို့ ရာက အင်္ဂါလေးပါး ညီညွတ်မှ ရနိုင်တယ်၊ အင်္ဂါလေးပါး ညီညွတ်လို့ တရားရရင်လဲ အားလုံးကောင်းသွားတယ်”

“အင်္ဂါလေးပါးက ဘာတွေပါလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါ”

၁။ သပ္ပာရိသုပနိဿယ- သူတော်ကောင်း အမှီရှိရမယ်။

၂။ သဒ္ဓမ္မဿဝန- ဘုရားဟောကြား သူတော်ကောင်း တရားစစ်လဲ နာရမယ်၊

၃။ ယောနိသောမနသိကာရ- ကိုယ်တိုင်ကလဲ နှလုံးသွင်း ကောင်းရှိရမယ်၊

၄။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ- သူတော်ကောင်းတရားအားလျော် စွာလဲ ကျင့်ရမယ်”

“အဲဒီ အင်္ဂါလေးပါးမှာ သူတော်ကောင်းအဖို့ အရေးကြီး တယ်လို့ တပည့်တော် ထင်တယ်ဘုရား”

“အင်း...ဟုတ်တာပေါ့၊ သူလွဲရင် ကျန်တဲ့အင်္ဂါတွေ မှန်ဖို့ မလွယ်ဘူးပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့် ဘုရားရှင်ကလဲ ‘ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိစွမ်းနိုင်တဲ့ ယထာဘူတဉာဏ်ရဖို့ရာ ဆရာကောင်းရှာရမယ်’ လို့ ခဏခဏ အမိန့်ရှိတယ်”

“ဆရာကောင်းဆိုတာ တပည့်တော်တို့ ခေတ်ပညာ သင် ရာမှာတောင် လိုတယ်ဘုရား၊ ဆရာကောင်းရင် သင်ရတာ တတ် လွယ်တယ်၊ သက်သာတယ်၊ အောင်ချက် ကောင်းတယ်၊ ဆရာ မကောင်းရင် အားလုံး ဒုက္ခရောက်တာပါပဲဘုရား”

“အဇာတသတ် ကြည့်ပါလား၊ ဒေဝဒတ်ကို ဆရာတင် လိုက်တာ အဖေကိုသတ်တဲ့အထိ မိုက်သွားပြီး ယခု လောဟကမ္ဘိ ငရဲရောက်နေပြီ၊ ဒါ့ကြောင့် မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မန်လည်ဆရာ တော်ဘုရားကြီးက လင်္ကာစီခဲ့တယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“မှီဝဲသမ္မ၊ ဆရာပြုမှု၊ ဗဟုသုတ၊ ဂုဏ်ပညာဝန်၊ သီလဝန်၊ သားမွန်လည်ရွှဲ၊ ဆည်းကပ်မြဲလော့၊ မှီဝဲများရာ၊ အလေ့ပါ၏”

“စက်နီဿယ၊ ပုဂ္ဂလဟု၊ ပရဝါဒီ၊ အမှီမကောင်း၊ ယှဉ်မိပေါင်းက၊ အလောင်းတို့လျက်၊ ကျင့်ကောင်းဖျက်၏”

“တပည့်တော် ဒီလို အကြံရတယ်ဘုရား၊ ဒကာမကြီးကို ခေါ်ပြီး တရားနာခိုင်းမယ်”

“သူ့တစ်ယောက်တည်း ဟောပေးလို့ မဖြစ်ဘူး၊ တဲ့တိုး ဟောလို့ ဘယ်ရလဲ”

“တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ အများထဲမှာ နာခိုင်းမှာပေါ့၊ ယခုဆို ဦးပဉ္စင်းက ဒကာမကြီးအကြောင်း သိနေ မှပဲ၊ ဒကာမကြီးနဲ့ လျော်မယ့်တရား ရွေးဟောပေးပေါ့ဘုရား၊ သူရိပ်မိ သိရှိသွားရင်လဲအကျိုးရှိတာပေါ့၊ မရိပ်မိ မသိရှိတော့လဲ သူ့ကံပဲပေါ့”

“အင်း...အဲဒီနည်း အကောင်းသားပဲ၊ ခေါ်လာခဲ့၊ နာ ခိုင်းကြည့်ပေါ့”

နောက်နေ့ တရားနာချိန်တွင် ဒကာမကြီး တရားနာ ရောက်ရှိလာသည်။ သို့သော် တရားကို မနာ၊ မျက်စိမှိတ်၍ အားထုတ်နေသည်။ တစ်နေ့ တစ်နေ့နှင့် ၂၁ ရက်သို့ ရောက်ခဲ့ ၏။ ဦးပဉ္စင်းကြီးကား လူထွက်ပြီ၊ ဒကာမကြီးတော့ ထူးမခြား နားပင်။

“ပညာမဲ့ငြား၊ မောဟအားဖြင့်၊ တရားမလျော်၊ မတော်ကျင့်၍၊ မသင့်ပြုထွေ၊ သရေကင်းဘိ၊ ဘုန်းမရှိ ကြောင့်၊ သိရိလက္ခိ၊ နတ်ဒေဝိလျှင်၊ မမှီရှောင်လွှဲ၊ ကာဠိ ခွဲလျက်၊ ဗိုက်မဲစိတ်မှာ၊ မညစ်ရာဘူး” (မဃဒေဝ)

ဓမ္မဒူတမကုန်နိုင်ဘူးလို့ ခိုပ်မိတယ်

(၄၅)

ပုထုဇနသတ္တဝါတို့သည် အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ကိုးကွယ်ရာ ဌာန မြဲသည်ဟု မရှိကြ။ ယနေ့တစ်မျိုး၊ နက်ဖြန်တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ယခုလ၊ ယခုနှစ်၊ ယခုဘဝတစ်မျိုး။ နောက်လ၊ နောက်နှစ်၊ နောက်ဘဝ တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ကိုးကွယ်ရာ အစားစား အဖုံဖုံ ပြောင်းကြပြီ ဖြစ်ကုန်၏။

အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်ကို ဘုရားဟု ကိုးကွယ်ကြရသော ဘဝကား အလွန်နည်းပါး၏။ ပုထုဇနသတ္တဝါ တို့သည် ရံခါ ဗြဟ္မာ၊ သိကြားနှင့် ထိုထိုနတ်ကြီးတွေကို ကိုးကွယ် ကြရကုန်၏။ ရံခါ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာတို့ကို၊ ရံခါ မြစ်၊ တော၊ တောင်၊ မီး၊ သစ်ပင်၊ တောင်ပျံ၊ ရေတို့ကို ဘုရားဟူ၍ ကိုးကွယ် ကြရကုန်၏။

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

လောက၌ အလွန်ယုတ်မာသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဆရာကြီးတွေ ကား ကမ္ဘာတန်ဆာ၊ ကမ္ဘာမြေစာကဲ့သို့ အလွန်တရာ ပေါများ ကြကုန်၏။ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယုတ်တမာကြီးတွေကို တွေ့မိတွေ့ရာ ဘုရားဟူ၍ ကိုးကွယ်ကြရသော ဘဝတို့ကား အလွန်များပြား ကုန်၏။

ယခုအခါ ကမ္ဘာနိုင်ငံများနှင့် ကိုးကွယ်မှုဘာသာကို နှိုင်းစာ ကြည့်လျှင် ဟုတ် မဟုတ်၊ မှန် မမှန် သိနိုင်၏။

ဤသို့လျှင် ကိုယ်တွင်း၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အမှောက်အမှားကြီး ရှိနေကြကုန်သော ပုထုဇနသတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဘုရား မည်သည် ဤလောကဓာတ်၌ အလွန်များပြား၏။ ကြပ်ကြပ် ကိုးကွယ်လေ အပါယ်ငရဲ ကြပ်ကြပ်နက်နဲလေသာ ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ပုထုဇနသတ္တဝါအဖြစ်သည် အလွန် ကြောက်လန့် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာ အော့အန်ဖွယ်ကောင်းလေ၏။

ယင်းအဖြစ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ယခုအခါ သာသနာ တွင် ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတို့ကို ဆရာကောင်း သမားကောင်း တို့ထံတွင် နည်းလမ်းတကျ သင်ယူ၍ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် တစ်ပါး ပါ၌ လက္ခဏာရေးသုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးထင်မြင်အောင် ရှုပွား အားထုတ်သင့်၏။

ယခုအခါ ဘုရားရှင်သာသနာတော်နှင့် ကြုံတုန်း၊ ဆရာ ကောင်း သမားကောင်းတွေ ပေါများတုန်းမှာမှ အားမထုတ်ဖူးပါ ဆိုလျှင် သို့မဟုတ် အမှန်မတွေ့ လွဲမှားနေပါသေးလျှင် အဘယ်

အခါမှာ အားထုတ်အံ့နည်း၊ အဘယ်အခါမှာ အမှန်တွေ့နိုင်အံ့နည်း။ ယခုအချိန်မှာပင် အမှားများလျက်ရှိပြီ၊ အမှန်နည်းလျက်ရှိပြီ။

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိထံသို့ ဒကာကြီး လေးငါးယောက် ရောက် လာကာ ရှိခိုးဦးချ လျှောက်ထား၏-

“အရှင်ဘုရား ‘ဝေဒနာ ကုန်နိုင်ပါ့မလား’ ဘုရား”

ယခု တရားလောကတွင် ဝေဒနာကား ခေတ်စားနေ၏။ သို့သော် ပြဿနာလည်း နားလည်သူ ရှား၏။ ယောဂီတွေမှာလည်း ဒုက္ခများလျက်ရှိ၏။ သို့နှင့် မိမိက ပြန်၍မေး၏။

“ဘယ်ဝေဒနာကို မေးတာလဲဒကာကြီး”

တရားလောက တွင် ဒုက္ခဝေဒနာတစ်ပါးကို ကုန်အောင် တိုက်ခိုင်း၊ လိုက်ခိုင်း၊ အားထုတ်ခိုင်းနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိက ဒကာကြီးအား သိစေရန် ပြန်မေးခြင်းဖြစ်၏။ ဒကာကြီးမှာ အမ်းတမ်းတမ်းဖြစ်သွား၏။ သို့နှင့် မိမိက ဆက်ပြော၏-

“ဒကာကြီး ဝေဒနာက သောမနဿဝေဒနာ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာလို့ ဝေဒနာငါးမျိုးရှိတယ်၊ ဘယ်ဝေဒနာကို ပြောတာလဲ”

“ဒုက္ခဝေဒနာကို ပြောတာပါဘုရား”

“အဲဒီ ဝေဒနာငါးမျိုးမှာလဲ သောမနဿဝေဒနာနှင့် သုခဝေဒနာက သုခ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာက ဒုက္ခ၊

ဥပေက္ခာဝေဒနာက ဥပေက္ခာဆိုတော့ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာလို့ ဝေဒနာသုံးမျိုးပဲ မရဘူးလား”

“မှန်ပါ။ သုံးမျိုးပဲ ရပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီသုံးမျိုးမှာလဲ ဥပေက္ခာက ငြိမ်သက်လို့ သုခသဘော ရှိသောကြောင့် သုခ၊ သုခဝေဒနာကလဲ သုခဆိုတော့ သုခ တစ်မျိုးတည်း မရဘူးလား”

“မှန်ပါ။ ရပါတယ်ဘုရား”

“ဒုက္ခဝေဒနာကတော့ ဒုက္ခပဲဆိုတော့ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဝေဒနာ နှစ်ပါးပဲ မရဘူးလား ဒကာကြီး”

“မှန်ပါ။ နှစ်ပါးပဲ ရပါတော့တယ်ဘုရား”

“အဲဒီနှစ်ပါးမှာလဲ သုခဝေဒနာဟာ ပြောင်းလဲသွားလျှင် ပျက်သွားလျှင် ဒုက္ခဖြစ်သွားဘူးလား”

“မှန်ပါ။ ဒုက္ခဖြစ်သွားပါတယ် ဘုရား”

“ဒါဖြင့် သုခဝေဒနာကလဲ ပြောင်းလဲသွားလျှင် ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကလဲ ဒုက္ခဆိုတော့ နောက်ဆုံး ရှုပွားအားထုတ်တဲ့ ယောဂီမှာ အရှုအပွား မှန်ကန်လျှင် ဒုက္ခပဲ အမြဲမထင်ဘူးလား”

“မှန်ပါ။ ထင်မှာပါဘုရား”

“ဒါဖြင့် ဒုက္ခအမြဲထင်တော့ ဒုက္ခဝေဒနာကုန်လို့ ထင်တာ လား၊ မကုန်လို့ ထင်တာလား”

“မကုန်လို့ ထင်တာပါဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ ကြိုးစား အားထုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ‘ဝေဒနာ မကုန်ဘူးလို့ နိဗ္ဗာန်

တယ်။ တရားပြဆရာကလဲ ဝေဒနာကုန်အောင်၊ ကျွတ်အောင် အတင်း အားထုတ်ခိုင်းနေတယ်ဘုရား၊ ခဏတော့ ကုန်သလိုပဲ ဘုရား၊ နောက် တော်တော်ကြာ ပြန်ဖြစ်တာပဲ ဘုရား”

“ဝေဒနာက အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတရား ဒကာ ကြီးရဲ့၊ ‘ဗဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဗဿသမုဒယာ ဝေဒနာ သမုဒယော’လို့ ဘုရားရှင် ဟောထားတယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ဟောထားပါတယ်ဘုရား”

“ဒါဖြင့် တကယ့်တကယ် ဝေဒနာကုန်မှာက အကြောင်း ကုန်မှ ကုန်မှလား၊ သို့မဟုတ် အကျိုးဝေဒနာသက်သက်ကို ကုန်အောင်လုပ်လို့ ကုန်မှလား”

“အင်း...တပည့်တော်တို့ အားထုတ်နေတာ အလွဲချည်း ပါလားဘုရား”

“ဝေဒနာကုန်တာမှာ ပြောဦးမယ် ဒကာကြီး၊ ပထမ ဝေဒနာငါးမျိုး၊ နောက်သုံးမျိုး၊ နောက်နှစ်မျိုး၊ နောက်တစ်မျိုး ဆိုတော့ ဒုက္ခတစ်မျိုးတည်း ဖြစ်မသွားဘူးလား”

“မှန်ပါ၊ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ ဒုက္ခဝေဒနာကို ပြန်ပွားလိုက်၊ ကိုယ်မှာဖြစ်တဲ့ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာ၊ စိတ်မှာဖြစ်တဲ့ စေတသိက ဒုက္ခဝေဒနာလို့ နှစ်မျိုး ဖြစ်မလာဘူးလား”

“မှန်ပါ၊ ဖြစ်လာပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိက ဒုက္ခနှစ်မျိုးကို ဒကာကြီး တရားပြဆရာက ဘယ်ဒုက္ခကုန်အောင် အားထုတ်ခိုင်းလဲ”

“တရားပြဆရာက ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်မျိုးလဲ ခွဲမပြောပါဘူး ဘုရား။ တရားထိုင်လို့ တအောင့်လောက်ကြာတော့ နာကျင်၊ ကိုက်ခဲလာတာကိုပဲ ကုန်အောင် အားထုတ်ခိုင်းတာပဲဘုရား”

“အဲ...အထိုင်ကြာလို့ နာ၊ ကျင်၊ ကိုက်ခဲလာတာက ကာယိကဒုက္ခပဲ ဒကာကြီး။ အဲဒီ ကာယိကဒုက္ခက မကုန်နိုင်ဘူး ဒီကိုယ်ကြီးရှိနေသမျှ ရှိနေမှာပဲ၊ ဒကာကြီးတို့ အားထုတ်တာက ပင်လယ်ထဲက ရေတွေကုန်အောင်ဆိုပြီး အမြီးနဲ့ ယက်ထုတ်တဲ့ ရှဉ့်လိုဖြစ်နေပြီ၊ မကုန်နိုင်တာ ကုန်အောင် အားထုတ်နေတယ်၊ ကုန်ရမှာက စေတသိကဒုက္ခ ကုန်ရမှာ”

“ဒါကြောင့် တပည့်တော်လဲ ‘ဝေဒနာ မကုန်နိုင်ဘူးလို့ ခိုပ်မိတယ်’၊ တရားပြဆရာကလဲ အတင်း ဝေဒနာကုန်အောင် အားထုတ်ခိုင်းတယ်၊ အာမခံတယ်တဲ့၊ အားထုတ်တဲ့၊ ဝေဒနာကုန်တယ်တဲ့၊ အဲဒီလိုဆိုတော့ ခက်နေတယ်ဘုရား”

“ဒါဖြင့် အဲဒီဝေဒနာကုန်တယ်ဆိုတဲ့ တရားပြဆရာကို တူနဲ့ ခြေသလုံးရိုး သွားထုစမ်းကြည့်ပါလား”

“ထ အော်မှာပေါ့ဘုရား”

“အဲဒါ မကုန်လို့ ထ၊အော်တာပေါ့၊ ကုန်ရင် ဘယ်ထ၊ အော်တော့မလဲ၊ တကယ် ကုန်ရမှာက စိတ်မှာဖြစ်တဲ့ စေတသိက ဒုက္ခဝေဒနာကုန်ရမှာ ဒကာကြီး”

“ဟင်...ဒါဖြင့် ကုန်ရမှာကတခြား၊ ကုန်အောင် အား ထုတ်နေတာက တစ်မျိုးဆိုတော့ မှားမှ မှားပါလားဘုရား”

“အဲဒီ စိတ်မှာဖြစ်တဲ့ စေတသိက ဒုက္ခဝေဒနာ ကုန်တာက ကလဲ ဒကာကြီး ‘စိတ္တသဝါနံ ဟိ စေတသိကဒုက္ခံ နာမ နတ္ထိ၊ ကာယိကဒုက္ခံ ပန ဟောတိယေဝ’ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကထာ စကားအရ ရဟန္တာကျမှ စေတသိကဒုက္ခ ကုန်တယ်၊ ကာယိက ဒုက္ခတော့ ရဟန္တာမှာလဲ ဖြစ်သေးတယ်၊ ရှိသေးတယ်၊ ဘုရား မှာလဲ ဖြစ်သေးတယ်၊ ရှိသေးတယ်”

“အင်း...မပင်ပန်းသင့်တာနဲ့ ပင်ပန်း၊ အချိန်မကုန်သင့် တာနဲ့ တပည့်တော်တို့ အချိန်ကုန်ခဲ့ရတယ် ဘုရား”

“ပင်ပန်းရုံ၊ အချိန်ကုန်ရုံတင် မဟုတ်ဘူးဒကာကြီး၊ မကုန် နိုင်တဲ့ ကာယိကဒုက္ခ ဝေဒနာတွေကို ကုန်တယ်ယူရင် အယူမှန် သမ္မာဒိဋ္ဌိလား၊ အယူမှားမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလား”

“အယူမှား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပေါ့ဘုရား”

“အေး...အဲဒီ အယူမှားမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ သေက ငရဲနဲ့ တိရစ္ဆာန် နှစ်တန် တစ်တန်တန် ကေန်ရောက်မယ်တဲ့”

“ထိုင်နေအကောင်းသား၊ ထသွားမှ ကျိုးမှန်းသိ” ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့၊ ဒါနု၊ သီလနဲ့နေတာ အကောင်းသား၊ ဘာဝနာတက်ခါမှ ဆရာမှားတွေတော့ အပါယ်ကျရ၊ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား”

“အင်း...ဒါဖြင့် ဒီလင်္ကာလေး ကျက်ထား၊ ဆရာမမှား စေနဲ့၊ အမြဲရွတ်”

နပူပွန်းနှင့် ဒူးပွန်းခံကာ၊
 ကိုးကွယ်ပါလဲ အလွဲဆရာ။
 အပါယ်ငရဲ ပို့မြဲသေချာ၊
 ဝဋ်မြစ်တွယ် လွတ်ဖွယ်မရှိပါ။

“တပည့်တော်တို့ကို ဒီအတိုင်း ထားလို့တော့ မဖြစ်ဘူး ဘုရား။ အဲဒီ ဝေဒနာအကြောင်းကိုပဲ အားထုတ်တတ်အောင် ဆက်ရှင်းပေးပါဦးဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် နားထောင်၊ ဒီဝေဒနာကုန်ပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မယူဆတတ်သူ များတယ်၊ အဲဒါက အားထုတ်မှု မမှန်ကန်ခြင်းနှင့် စာပေမတတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တယ်”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“သုခဝေဒနာသည်လည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအတွင်းသဏ္ဌာန်၌လည်းကောင်း၊ ပြင်ပဖြစ်သော နတ်လူ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ သန္တာန်၌လည်းကောင်း အလုံးစုံသော ခံစားမှုဝေဒနာသည်ရှိ၏”

“မျက်လှည့်အလားကဲ့သို့ လှည့်စား လိမ်လည်ခြင်း သဘောရှိသော၊ ခံစား စံစားဆဲတွင် လျှပ်ရောင်အလား ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲ ပျောက်ကွယ်ခြင်းသဘောရှိသော၊ ဤ ဝေဒနာသုံးပါးကို ဒုက္ခသစ္စာဟူ၍ အမှန်အဟုတ် သိမြင်၍ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ တိုက်ခိုက်ထိပါးရာ ကိုယ်အင်္ဂါ၌ ရေပွက်

ငယ်တွေအလား တဖွားဖွားပေါ်ပေါက်၍ ချုပ်ကွယ်ပျောက်ဆုံးမှုကို ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌိ ထင်မြင်အောင် ရှုသည်ရှိသော် ထိုဝေဒနာသုံးပါးတို့၌ ဤသို့ အနိစ္စအစစ်၊ ဒုက္ခအစစ်၊ အနတ္တအစစ် ကောက်ဖြစ်၏ဟူ၍ အထူးသိနိုင်လေ၏”

“ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ကုန်ခြင်း၊ ခန်းခြင်းဟူသော ခယအမှုကို ထင်မြင်ခြင်းကြောင့် အာရုံ ခြောက်ပါးနှင့်တကွ ဝေဒနာ ဓမ္မတို့၌ တောင့်တခြင်းဟူသော ဆာလောင်ငတ်မွတ်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ အငြိမ်းကြီး ငြိမ်းလေ၏”

(သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်)

“ဒီအတိုင်းဆိုတော့ ပျက်ပျက်သွားတာကို မြင်တာကို ဝေဒနာကုန်တယ် ခေါ်တာပေါ့ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ ဒကာကြီးတို့ အမှတ်မထားလို့ မသိတာ၊ သီလပေးပြီးတဲ့အခါမှာ တချို့ဆရာတော်တွေက ‘အနိစ္စ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန’ စသည်ချပေးတာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ကြားဖူးပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီမှာ အနက်ပေးတော့ ‘ခန္ဓာ’ငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ ခယဋ္ဌေန-ကုန်ပျက်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်၊ အနိစ္စာ-အမြဲမရှိကုန်’လို့ ပေးတယ်၊ အဲဒီမှာ ‘ခယ’ကို ‘ကုန်’ ‘ပျက်’ အနက်ပေးတယ်၊ အဲဒါကို နားမလည်တဲ့ တရားပြဆရာက

‘ပျက်’ကို မသိဘဲ ‘ကုန်’ တစ်ခုယူပြီး ကွင်းလုံးကျွတ်ကုန်တာ သွားယူလိုက်တော့ အကြီးအကျယ် မမှားဘူးလား”

“မှားမှ မှားပဲဆရာ”

“တကယ်ဝေဒနာကို ရှုပွားရမှာက ဘယ်ဝေဒနာပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်ပေါ်ရင် ဖြစ်ပေါ်မှန်းသိ၊ ကုန်သွားရင် ကုန်သွားမှန်းသိ၊ ပျက်သွားရင် ပျက်သွားမှန်းသိ၊ ချုပ်သွားရင် ချုပ်သွားမှန်းသိ၊ စင်စစ်တော့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာတစ်ခုခုကို သတိ၊ ဝီရိယ၊ ပညာနှင့် အဖြစ်အပျက်မြင်အောင် ရှုပွားဖို့ပဲ ဒကာကြီး”

“ဒီလိုဆိုတော့ တရားအားထုတ်ရတာ လွယ်လွယ်ပါလား ဘုရား၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘာဝကို အလိုက်သင့် ကြည့်ရှုနေရုံ ပဲဟာ၊ ယခု ဒီသဘာဝ နားမလည်တော့ ဖြုတ်ကို အားကြိုး မာန်တက် ခါးတောင်းကျိုက်ဖမ်းသလို ဖြစ်နေတယ်ဘုရား”

“အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ကာယိကဝီရိယနှင့် စေတသိက ဝီရိယနှစ်ပါးလဲ နားလည်ရတယ်၊ အဲဒီ နှစ်ပါးညီညွတ်မှလဲ တရားရနိုင်တယ်၊ မညီညွတ်ရင် တရားမရနိုင်ဘူး”

“ယခုဆို ဝေဒနာနှင့် ပတ်သက်လို့ သဘောပေါက်သင့် သလောက် ပေါက်သွားပါပြီဘုရား၊ အားထုတ်ကြည့်ဖို့ပဲ လိုပါ တော့တယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ အားထုတ်ကြည့်ပေါ့၊ အားထုတ်ပြီး မရှင်း လင်းတော့ နောက်တစ်ခါလာခဲ့ပေါ့၊ အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်နဲ့ ဝိတ်မှာ စိတ်ကို အထူးသတိထားဆုံးမ။

“ဤလောက၌ နွားငယ်ကို ဆုံးမလိုသူသည် ချည်
တိုင်မှာ ခိုင်ခိုင်ချည်တုပ်၍ ရိုက်ပုတ်ဆုံးမသကဲ့သို့ ထို
အတူ မိမိစိတ်ကို ဆုံးမလိုသူသည် မိမိစိတ်ကို ဝေဒနာ
စသော အာရုံချည်တိုင်၌ သတိပဋ္ဌာန်လွန်ကြိုးဖြင့် ခိုင်ခိုင်
ချည်တုပ်၍ ပညာတုတ်ဖြင့် ရိုက်ပုတ်ဆုံးမရာ၏”
“ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

- ❀ ဝေဒနာရှုပွား အမှားများ ကြိုးစား စစ်ဆေးနိုင်စေသော။
- ❀ မစစ်ဆေးဘဲ အမှားပဲ ယူခွဲအပါယ် ရောက်မည်နော်။

ရဟန္တာလေးပေမာတဲတရား နာခွဲရတယ်

(၄၆)

ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်တွေ သည် ဂုဏ်တော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် အလိုလိုဂုဏ်ရောက် ပြီးသားဖြစ်နေ၏။ အပြစ်အနာအဆာ တစ်စုံတစ်ရာ ရှာဖွယ်ရာ မရှိ။ ရှာဖွေလျှင်လည်း မတွေ့နိုင်။

ယင်းသို့ အပြစ်ကင်း၍ အစ၊အလယ်၊အဆုံး အားလုံး ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တွေကို နာခံမှတ်သား၍ ပြန်လည်ဟောပြောသူသည် ‘ရွှေစားတောင်း ရောင်ကြောင့် ပါးပြောင်’ဆိုသလိုပင် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ဟောသည့်ဂုဏ်ကြောင့်ပင် ဂုဏ်ရောက်လျက်၊ ဂုဏ်ရှိလျက်ရှိပေ၏။

ယင်းသို့ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကြောင့် ဂုဏ်ရောက်လျက်၊ ဂုဏ်ရှိလျက်ရှိသော တရားဟောသူသည် တရားတော်၏ ကောင်း

ဓမ္မက္ခန္ဓာကြီး

ခြင်းဂုဏ်ကို မိမိတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှ တည်ရှိစေကာ ဟောပြောပါမူ အဘယ်ပရိသတ်သည် မရှိသေ မလေးစားဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ မချီးမွမ်းနိုင်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ တရားသဖြင့်ပင်မက မတရားသဖြင့်ပင် ရှိသေလေးစား ချီးမွမ်းပါလိမ့်မည်။

တရားနာပရိသတ်သည် အများအားဖြင့် သဘောကျလွယ်သူများဖြစ်၏။ လာစဉ်ကပင် နားထောင်ချင်စိတ်နှင့် လာသောပရိသတ်ဖြစ်၏။ အချို့မူ အပျင်းပြေလိုသောစိတ်၊ တရားနာလိုသောစိတ်၊ ဟောပြောသူကို အထင်ကြီးသောစိတ်နှင့် လာသူများဖြစ်လေ၏။ အလွန်တရာ ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းသော တရားကိုပင် နာရိဝက်၊ တစ်နာရီ သည်းခံ၍ နာလေ့ရှိသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဟောသူသည် ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကို စောင့်စည်းနိုင်သမျှ စောင့်စည်း၍ ဟောဖို့သာ အရေးကြီး၏။ မှန်၏။ တစ်ချိန်သော ဆောင်းကာလက မိမိကိုယ်တိုင် ကြုံခဲ့ရ၏။ မိမိသည် ရွာတစ်ရွာတွင် တရားဟော၏။ ယင်းရွာအပြီးတွင် မြို့ငယ်တစ်မြို့သို့ သွားရောက်ဟောရ၏။ မြို့ရောက်သော် တည်းခိုသည့် ကျောင်းမှ ဆရာတော်က ပြော၏။

“မောင်ပညာဇောတ မင်းနာမည်ကျော်နေပါလား”

“ဘယ်လို နာမည်ကျော်နေပါသလဲ ဆရာတော်ဘုရား”

“ရဟန္တာလေး၊ ရဟန္တာလေးနဲ့ နာမည်ကျော်တယ်”

“မလုပ်ပါနဲ့ ဆရာတော်ဘုရား၊ မိုးကြိုးတွေ ပစ်ချနေပါဦးမယ်၊ ရဟန္တာမပြောနဲ့ ရဟန္တာခြေဖျားကပ်တဲ့ မြေမှုန့်တောင် မမိသေးပါဘူး”

ထိုစဉ်အခါမှာ တန်ဆောင်မုန်းလဖြစ်၏။ မိုးမှာ ရံခါရွာ
တတ်သော မြန်မာပြည် မြေလတ်ပိုင်း မြို့ငယ်မြို့လေး တစ်မြို့
တွင် ဖြစ်၏။

“အဟုတ်ကျော်တာ မောင်ပညာဇောတရဲ့”

မိမိမှာ ပထမတော့ ပြောင်နေတာမှတ်သည်။ ယခုတစ်ဖန်
ထပ်ပြောတော့မှ ပိုမိုလန့်ထိတ်သွားသည်။ သို့နှင့် သိချင်၍ ဆရာ
တော်အား မေးလျှောက်ရတော့၏။

“အမိန့်ရှိပါဦး ဆရာတော်ဘုရား။ ဘယ်လိုက ဘယ်လို
ရဟန္တာလေးလို့ ကျော်တာလဲဘုရား”

“မောင်ပညာဇောတ ဟို(…)ရွာမှာ တရားဟောနေတော့၊
တို့မြို့က ဒကာမ ယောဂီတစ်ယောက် လာနာတယ်၊ မသိဘူး
လား”

“ပရိသတ်ကများတော့ ဘယ်သူက ဘယ်အရပ်က ဆိုတာ
မသိပါဘုရား”

“အေး...အဲဒီ ဒကာမယောဂီက အဲဒီမှာ တရားသုံးရက်
နာရင်းနဲ့ မောင်ပညာဇောတ နေတာ၊ထိုင်တာ၊ဟောတာ၊ ပြောတာ
စသည်ကို ကြည့်ရှုအကဲခတ်ပြီး ရဟန္တာလေးလို့ မှတ်ချက်ချ
လာခဲ့တယ်”

“သူက ဘာကြည့်ပြီးများ မှတ်ချက်ချခဲ့တယ်ဆိုတာ မသိ
ပါဘုရား”

“မောင်ပညာဇောတ သာမညနေပြီး ဆွမ်းခံရင်း တရား
ဟောတာကို သူပြောသံကြားတာပဲ”

မိမိမှာ ဆွမ်းခံဝါသနာပါ၍ တရားဟော ရောက်ရာအရပ်တွင် တန်းဆွမ်းခံသောအရပ်ဖြစ်က ဆွမ်းခံလိုက်လေ့ရှိသည်။ နေ့လယ်ဘက်တွင် ဆွမ်းခံလိုက်၍ ညဘက်တွင် တရားဟောရသည်မှာ ကျန်းမာရေးညီညွတ်သည်ဟု ယူဆသည်။ သို့သော် တချို့ ဒကာ ဒကာမများကမူ အထင်သေးမှာစိုးလို့ ဆွမ်းမခံစေချင်ပေ။

“အင်း...ခဏတစ်ဖြုတ် တွေ့ကြုံပြီး သူက ဆုံးဖြတ်ချက်ချလာတာနဲ့ တပည့်တော်က ပုထုဇဉ်ဘဝကနေ အလိုလို ရဟန္တာလေး ဖြစ်ရမှာလားဘုရား၊ သတင်းဖြစ်ပုံကို အစအဆုံး အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“အဲဒီ ဒကာမ ယောဂီက(...)ရွာမှာ တရားနာပြန်လာပြီး တို့ရိပ်သာရောက်တော့ ယောဂီတွေကို ပြောတယ်”

“ဘယ်လိုပြောပါသလဲ၊ အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ရဟန္တာလေးဟောတဲ့တရား၊ နာခဲ့ရတယ်လို့ ပြောတယ်၊ အဲဒီလိုပြောတော့ ငါက အံ့သြသွားတာနဲ့ အဲဒီယောဂီ ဒကာမကို မေးတယ်-

“ဘယ်မှာ နာခဲ့ရတာလဲ”

“ဟို(...)ရွာမှာ နာခဲ့ရပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလိုပြောပြီး မောင်ပညာဇောတ နေတာ၊ ထိုင်တာ၊ ဆွမ်းခံကြတာ စသည် အကုန်လျှောက်ပြောတယ်၊ ဒါနဲ့ ငါက မေးတယ်-

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

“အဲဒီ ရဟန္တာလေးရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောစမ်း၊ ဘယ်လိုလဲ”

“ဒီတော့ ဒကာမယောဂီက ပုံသဏ္ဌာန်ကို ပြောပြတယ်၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုပြောတော့ ဟောတဲ့ရွာနဲ့ တစ်ခါစပ်ကြည့်တော့ မောင်ပညာဇောတမှန်း သိတယ်၊ ဒါနဲ့ ငါက အဲဒီယောဂီကို ပြောလိုက်တယ်-

“အဲဒီ ရဟန္တာလေး ဒီမြို့ကို ကြွလာလိမ့်မယ်၊ ပင့်ထားတယ်”

“ဆရာတော်ကလဲ ‘**ပီးလောင်ရာ လေပင့်၊ နတ်ရွာ ပုံဆော်**’ ဆိုသလိုဖြစ်နေပြီ၊ နဂိုကမှ အထင်ကြီးနေရတဲ့အထဲ ဆရာတော်က ထပ်ပြောလိုက်တော့ ပိုဆိုးသွားမှာပေါ့၊ ဒါဟာ မတရားချီးမွမ်း၊ မတရားကြည်ညိုတာ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် မသာယာပါဘူး၊ မဃဒေဝလင်္ကာဆုံးမစာကို တပည့်တော် နှလုံးသွင်းထားပါတယ်ဘုရား”

“ဘယ်လိုလဲ မင်း မဃဒေဝလင်္ကာကို ရွတ်ပြစမ်းပါဦး”

“ဝမ်းမမြောက်သာ၊ ဤလူရွာဝယ်၊ ကျွမ်းဝင်ရာ ညွတ်၊ ကြိုက်ရာနတ်နှင့်၊ မမှတ်ဂုဏ်ဝါ၊ ထူးမရာဘူး၊ ကြည်ညိုရာမြတ်၊ ချစ်ရာတတ်၏၊ ဆတ်ဆတ်ကေနံ၊ မှန်သည်မရှိ၊ လူထုံးသိလော့၊ လောကီလူတမ်း၊ လူနှုတ်ခမ်းကား၊ ချီးမွမ်းကဲ့ရဲ့၊ ဖြစ်တတ်ခဲ့ရှင်၊ ပြစ်ဖွဲ့ကြည်ညို၊ ပြောဆိုကြလည်း၊ ပြောဆိုသူနှင့်၊ နှိုင်းကာချင့်တည့်၊ ယခင်ထိုသူ၊ ယုတ်မြတ်ဟူလည်း၊ အယူတူမှ၊ ကြည်ညိုကြ၏”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဒါကတော့ လောကသဘောပဲ မောင်ပညာဇောတရဲ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ယခုညတော့ လူစည်ကားလိမ့်မယ်ထင်တယ်၊ မောင် ပညာဇောတပဲ ကြည့်ရှင်းပေတော့”

ဆရာတော်က ယင်းသို့ပြောသော် မိမိသည် စဉ်းစားမိသည်။

“အင်း...တရားနာပရိသတ် သုံးပုံနှစ်ပုံသည် ရုပ် အဆင်းလှပခြင်း၌ ကြည်ညို၏။ ငါးပုံလေးပုံသည် ရဟန္တာ စသည် ကျော်စောသတင်းနှင့် အသံကောင်းခြင်း၌ ကြည်ညို၏။ ဆယ်ပုံကိုးပုံသည် ပစ္စည်းလေးဖြာ ကိလေ သာ ခေါင်းပါးခြင်း၌ ကြည်ညို၏။ အပုံတစ်ထောင်ပုံ တစ်ပုံသည်သာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ် ဓမ္မ၌ ကြည်ညိုကုန်၏”

မိမိသည် ယင်းသို့ စဉ်းစားပြီးသော် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်။

“ဤသို့ မမှန်မကန် သတင်းထွက်နေပါလျက်နှင့် ပရိသတ်များရေးအတွက် ငြိမ်နေလျှင် မတရားဝန်ခံရာ ရောက်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် လိမ်ညာတာနဲ့ ဘာမှ မထူးခြား အမှန်ကို ဖွင့်ဟပြောဟောသင့်သည်၊ ကြေညာသင့်သည်”

ညအချိန် တရားပွဲသို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။ တရားပွဲမှာ ပရိသတ် စည်ကားလှ၏။ ရဟန္တာလေးဟု ကျော်စောသတင်းကြောင့် ထင်၏။ သွားရာလမ်းတစ်လျှောက်တွင် အခင်းများ ခင်းထား သည်မှာ အပြည့်ပင်ဖြစ်၏။ ပလ္လင်ပေါ်တွင်မူ ထိုင်လို့တောင်မဖြစ် တော့၊ ပလ္လင်လက်တန်းပင် ကျော်၏။ အခင်းများဖြင့် ပြည့်နေ

၏။ မိမိသည် ယင်းပြဿနာပြေလည်အောင် တရားမဟောမိ သတ္တဇဋိလသုတ်ကို နိဒါန်းပျိုးရတော့၏။

သတ္တဇဋိလသုတ္တန် ၁၁၁နာ

အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် ညနေချမ်းအချိန် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထတော်မူ၍ တံခါးမုခ် အပြင်၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ် ကောသလမင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ထံသို့ ချဉ်းကပ် ရှိခိုး၍ ထိုင်နေ၏။ မင်းကြီး ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်၍ မကြာမီပင် ဆံကျစ်ထုံးရသေ့ခုနစ်ယောက်၊ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက်၊ အစေလကံတက္ကတွန်း ခုနစ်ယောက်၊ ကေသာဓကတိတ္ထိ ခုနစ် ယောက်၊ ပရိဗိုဉ် ခုနစ်ယောက်တို့သည် အထူးထူးအပြားပြားသော ရသေ့အသုံးအဆောင်တို့ကို ယူကုန်၍ ဘုရားရှင်၏ မနီးမဝေး၌ လွန်၍ သွားကုန်၏။

ကောသလမင်းကြီးသည် ယင်းတို့ကိုမြင်သော် ဘုရားရှင်၏ ရှေ့တော်မှထကာ ယင်းတို့ရှိရာသို့ လက်အုပ်ကိုညွတ်လျက် 'အရှင်ဘုရားတို့ အကျွန်ုပ်သည် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးပါ တည်း'ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အမည်ကို ပြောကြား၏။

ယင်းသို့ အရှိအသေပြုလျက် အမည်ကို ပြောကြားပြီးလျှင် ယင်းတို့ လွန်သွားသော် ဘုရားရှင်ထံသို့ တစ်ဖန် ချဉ်းကပ် ရှိခိုးလျက် ထိုင်ကာ ဘုရားရှင်အား လျှောက်၏။

တောတ္ထအကြိမ်

“အရှင်ဘုရား၊ လောက၌ အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်လည်းကောင်း ရှိကုန်၏။ ထိုရသေ့၊ တက္ကတွန်း၊ ပရိဗိုဇ်တို့သည် ရဟန္တာ၊ အရဟတ္တမဂ် ရသူတို့တွင် တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်ကုန်၏”

(ဘုရားရှင်၏ ကျောင်းဒကာကြီးလဲဖြစ်၊ ကျောင်းသို့လည်း တစ်နေ့သုံးခေါက်သွားလေ့လည်းရှိ၊ ဘုရားရှင်နှင့်လည်း အလွန် တရာ ရင်းနှီးသော ကောသလမင်းကြီးကိုယ်တိုင်ကပင် ကိုးရိုး ကိုးရားနှင့် ရသေ့၊ တက္ကတွန်း၊ ပရိဗိုဇ်များကို ရဟန္တာဟု အထင် ကြီးပါလျှင် ယခုခေတ်တွင် ပရိသတ် အခြံအရံ အသင့်အတင့် ရှိ၍ နာမည်ကျော်ကြားပြီး ဘေးတီးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ အား ရဟန္တာဟု သမုတ်ကြသည်မှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်တော့။ ပရိသတ်လည်းမရှိ၊ နာမည်လည်း မကျော်ကြား၊ ဘေးတီးလည်း မရှိသော မိမိပင်အချောင်ကျော်သေး၏။)

“မင်းကြီး ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိသော၊ သား သမီးတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသောနေရာ၌နေသော၊ ကာသိ တိုင်းထွက် စန္ဒကူးကို သုံးဆောင်သော၊ ပန်းနံသာ နံသာ ပျောင်းကို ဆောင်လေ့ရှိသော၊ ရွှေငွေကို သာယာသော၊ လူဖြစ်သောသင်သည် “ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန္တာဖြစ် ကုန်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်ကုန် ၏”ဟူသော အကြောင်းကို သိနိုင်ခဲ့သည်သာတည်း”

(ဘုရားရှင်၏ ယင်းမိန့်ကြားချက်ကို အထူးသတိပြုပါ။ ဥပမာပြုရသော် လူနှင့် ရဟန္တာသည် အဆင့် ဘယ်လောက် ကွာခြားသနည်းဆိုသော် စာမတတ်သူ ကလေးငယ်တစ်ယောက် နှင့် စာပေဒေါက်တာဘွဲ့ရ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပမာ ကွာလှ၏။ မှန်၏။ စာမတတ်သော ကလေးငယ်သည် စာပေဒေါက်တာဘွဲ့ရ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရည်အချင်း တော်မတော်ကို အဘယ်သို့ အကဲခတ် နိုင်မည်နည်း။ အကဲခတ်လျှင် လွဲမည်သာဖြစ်၏။)

“မင်းကြီး၊ သီလကို အတူတကွနေကြည့်သဖြင့် ရှိ မရှိ သိနိုင်၏။ ထိုသို့ သိနိုင်ရန်လည်း ကြာမြင့်စွာနေ ကြည့်မှသာ သိနိုင်၏။ ခဏနေကြည့်သဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူမှသာလျှင် သိနိုင်၏။ နှလုံးမသွင်းသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိမှသာ သိနိုင်၏။ ပညာမဲ့သူ မသိနိုင်”

“မင်းကြီး၊ စင်ကြယ်သောအဖြစ်ကို နှီးနှောပြောဆို ကြည့်မှ သိနိုင်၏။ ထိုသို့ သိနိုင်ရန်လည်း ကြာမြင့်စွာ နေကြည့်မှသာ သိနိုင်၏။ ခဏနေ ကြည့်သဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူမှသာ သိနိုင်၏။ နှလုံးမသွင်းသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူမှသာ သိနိုင်၏။ ပညာမရှိသူ မသိနိုင်”

“မင်းကြီး၊ ဘေးရန်ကြုံသောအခါမှ ဉာဏ်စွမ်းကို သိနိုင်၏။ ထိုသို့ သိနိုင်ရန်လည်း ကြာမြင့်စွာ နေကြည့်မှ သာ သိနိုင်၏။ ခဏနေ ကြည့်သဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံး သွင်းသူမှသာ သိနိုင်၏။ နှလုံးမသွင်းနိုင်သူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူမှသာ သိနိုင်၏။ ပညာမဲ့သူ မသိနိုင်”

“မင်းကြီး၊ ဆွေးနွေးကြည့်မှသာ ပညာကို သိနိုင်၏။ ထိုသို့ သိနိုင်ရန်လည်း ကြာမြင့်စွာ နေကြည့်မှသာ သိနိုင်၏။ ခဏနေကြည့်သဖြင့် မသိနိုင်၊ နှလုံးသွင်းသူမှသာ သိနိုင်၏။ နှလုံးမသွင်းသူသည် မသိနိုင်၊ ပညာရှိသူမှသာ သိနိုင်၏။ ပညာမရှိသူ မသိနိုင်”

“သီလ ရှိ မရှိ၊ စင်ကြယ် မစင်ကြယ်၊ ဉာဏ်စွမ်း ရှိ မရှိ၊ ပညာရှိ မရှိကိုတောင်မှ သိဖို့ရာ ဤမျှ ခက်ခဲ ပါလျှင်-

“ငါသိတဲ့ တရားအထူးကို လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ လျင်မြန်စွာ သိနိုင်ကြပါစေ၊ ငါ့ကိုယ်ပူကား ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် ဟု မသိကြပါစေနှင့်”

ဟု ရွှေအိုးကိုရသော ယောက်ျားပမာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် မိမိ၏ ရဟန္တာအဖြစ်ကို သူတစ်ပါးသိရန် လျှို့ဝှက်လေ့ ရှိ၏။ ယင်းရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါးပါးသီလမျှပင် မလုံနိုင်သူ၊ မင်္ဂလ သုတ်မျှ မရသူ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာဟု သိနိုင်ပါအံ့ နည်း။ သိပါသည်ဆိုလျှင် မှန်အံ့လော”

“အရှင်ဘုရား၊ အံ့ဖွယ်ဖြစ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား မဖြစ် ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏။ အရှင်ဘုရား မိန့်ဆိုအပ်သော ဤစကား သည် အလွန်ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်ပါ၏”

“အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်၏ မင်းချင်းယောက်ျား ဖြစ်ကုန်သော၊ လျှို့ဝှက်လှည့်လည်ကုန်သော စုံထောက်

တို့သည် တိုင်းကား ပြည်ရွာကို စုံထောက်၍ လာကုန်၏။
ထိုစုံထောက်တို့သည် ရှေးဦးစွာ စုံထောက်အပ်ပြီးသည်ကို
အကျွန်ုပ်သည် နောက်မှ ဆုံးဖြတ်ပြီးစီးစေပါ၏”

“အရှင်ဘုရား၊ ယခုအခါ၌ ထိုစုံထောက်တို့သည်
မြူအညစ်အကြေးကို မျှောကုန်၍ ကောင်းစွာ ရေချိုး
လိမ်းကျံပြုပြင်ပြီးသော ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍
ဖြူစင်သော အဝတ် ဝတ်လျက် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့်
ကုံလုံ ပြည့်စုံကြကုန်သည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော်ကုန်လတ္တံ့။”

ကောသလမင်းကြီးသည် ယင်းသို့ ထောက်ခံလျှောက်
ထားသောအခါ ဘုရားရှင်က ဤသို့ မိန့်ပြန်၏။

“မင်းကြီး အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို မြင်ကာမျှဖြင့် လူကို
အကောင်းအဆိုး သိလွယ်သည် မဟုတ်၊ အခိုက်အတန့်
မြင်ကာမျှဖြင့် လူကောင်းဟူ၍ အကျွမ်းမဝင်ရာ၊ ကိုယ်နှုတ်
နှလုံး မစောင့်သုံးသူတို့သည် ကောင်းစွာ ကိုယ်နှုတ် နှလုံး
စောင့်သုံးသူတို့၏ အသွင်အပြင် အသုံးအဆောင်ဖြင့် ဤ
လောကကို လိမ်ညာလျက် လှည့်လည်ကုန်၏”

“မင်းကြီး အတွင်း၌ မစင်ကြယ်ကုန်သော သူတို့
သည် အတူဖြစ်သော မြေနားတောင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
ကြေးပဲဝက်မျှထိုက်သော ရွှေရည်ပွတ်နားတောင်းကဲ့သို့
လည်းကောင်းဖြစ်၍ အပြင်အပ၌ တင့်တယ်ကုန်သကဲ့သို့

ဖြစ်၍ အခြံအရံ ပရိသတ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းကုန်သည်ဖြစ်၍
ဤလောက၌ လိမ်ညာလျက် လှည့်လည်ကုန်၏”

မိမိသည် ယင်းသို့ နိဒါန်းပျိုးပြီးလျှင် တရားကို ဆက်၍
ဟော၏။ နောက်ညတွင်မူ ပရိသတ် မလျော့သော်လည်း အခင်း
များမူ လျော့သွား၏။

❀ အစစ်အတု ထိုနှစ်ခု ဆစ်ဖုသေချာ ကြည့်နိုင်သော်။

❀ အတုတွေဟာ စစ်ပမာ တူစွာပြု၍ လိမ်သည်နော်။

ရှုပ်တစ်ကောင် နာမ်တစ်ကောင်ဆို

(၄၇)

ယခုခေတ်သည် တရားပြရိပ်သာနှင့် တရားပြဆရာများ ပေါများ၏။ တရားတု တရားမှားများလည်း မြောက်မြားစွာ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ တရားကို တကယ်လေ့လာ လိုက်စားလိုသူတို့သည် မိမိတို့ မြို့ရွာတွင်ရှိသော သီလပြည့်ဝ ပရိယတ္တိ ဗဟုသုတလည်းရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များထံ တရားအား ထုတ်ရာ၌ လိုအပ်သော အခြေခံဗဟုသုတကို လေ့လာလိုက်စား သင့်သည်။

သို့လေ့လာလိုက်စားပြီးမှ တရားကို နာကြားအားထုတ် သော် တရားဟောမှာ၊ ပြောမှာ၊ တရားပြမှားဘေးမှ ကင်းဝေး နိုင်မည်၊ ရှောင်ရှားနိုင်မည်၊ သို့မဟုတ်က တရားဟောမှာ၊ ပြမှား ဘေးနှင့် ကြုံတွေ့ရချေသော် အပါယ်ခြေကန်နိုင်ရန် နာကြား

စတုတ္ထအကြိမ်

အားထုတ်ပါလျက် အပါယ်ခြေမကန်နိုင်ဘဲ အပါယ်တွင် ခံရမည် မှာ သေချာ၏။

ယခုခေတ်တွင် အတုအယောင် အမှား မည်မျှ များမည် ကို ရှေးခေတ်နှင့် ချိန်ကြည့်ကာ ပိုသိနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ရှေးခေတ်က လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် တရားတု တရားမှားများ ဘေးမှ ကင်းဝေးရန် သတိပေး နှိုးဆော် မှာကြားခဲ့သော စာတန်း ကို ဖတ်၍ ယခုခေတ်နှင့် ချိန်ကြည့်ပါ။

“ယခုလောက၌ ဘာဝနာအလုပ်ကို အားထုတ် ကြသူ အလွန်ပေါများ၏။ သမထလုပ်နည်း အမျိုးမျိုး၊ ဝိပဿနာလုပ်နည်းအမျိုးမျိုး ရှိကြ၏”

“ရှုပ်နာမ်တရားတို့ကို ကောင်းကောင်းနားလည်၍ ရှုကြသူလည်းရှိ၏။ ရှုပ်နာမ်တရားတို့ကို ကောင်းကောင်း နားမလည်မှု၌ ထင်မိထင်ရာ ရှုကြသူများလည်း ရှိ၏”

ယခုခေတ် ရုပ်နာမ်ခွဲနည်း

ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ရေပန်းစားနေသော ရုပ်နာမ် ခွဲနည်းမှာ ‘သီတာနာမ် မသီတာရုပ်’ ဟူ၍ဖြစ်၏။ ဤမျှနှင့် ရုပ်နာမ် ကွဲပါလျှင် ယင်းတို့ကို ဥဋ္ဌိတည။ ဆိုမည်လော၊ ဝိပဋ္ဌိတည။ ဆိုမည်လော၊ သို့မဟုတ် နေယျဆိုမည်လော၊ ပညာရှိတို့သည် ဉာဏ်ပညာဖြင့် စိစစ်၍ ဝေဖန်ကြည့်ပါလေ၊ ဤမျှနှင့် ရုပ်နာမ်ကွဲ၍ ပညတ်မဖက် ပရမတ်သက်သက်သို့ ရောက်၍ ရှုပွားနိုင်ပါမည်လော။

“သမထအလုပ်ဖြစ်စေ၊ ဝိပဿနာအလုပ်ဖြစ်စေ၊
စွဲစွဲမြဲမြဲ အားထုတ်၍ လုပ်နိုင်လျှင် အဖုံးအပိတ် နီဝရဏ
တရားကို ခွာနိုင်၏။ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း အထူးသို့
ရောက်နိုင်ကြ၏။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါများလည်း ဖြစ်ပေါ်
လာကြ၏။ ဤသို့ အထူးအထွေဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို
အချို့က မင်္ဂလာတော် ဖိုလ်ဉာဏ်ရပြီဟု ထင်မှတ်ကြကုန်၏။
မဟုတ်လေစွ၊ နီဝရဏ ကွာမှု၏ အကျိုးဆက်မျှပေတည်း”

အားထုတ်မှုနှစ်မျိုး

ဆရာတော်ကြီး၏ မိန့်ကြားချက်ကို အထူးသတိရှိပါ။ အား
ထုတ်မှုနှစ်မျိုးရှိ၏။ ‘သမထနည်း၊ သိပ္ပဿနာနည်း’ ဖြစ်၏။
ယင်းတွင် ရုပ်နာမ်မသိဘဲ တစ်နေရာရာတွင် ထူးစိုက်မှတ်မှုမျိုး
သည် သမထသာဖြစ်၏။ ဝိပဿနာမဖြစ်ပေ။ မှန်၏။ ‘ဝိပဿနာ
၏ အာရုံသည် ရုပ်နာမ်ဖြစ်၏’ ယခုမူ အားထုတ်သူတိုင်း သင်္ခါ
ရူပေက္ခာဉာဏ် ရကြ၏။ ရုပ်နာမ်မူကား မသိကြ။ စဉ်းစားပါလေ။

“လောက၌ ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းဆန်းတွေလည်း
အလွန် ပေါများကြ၏။ အချို့သော ဆရာတို့သည် နတ်မှော်
သွင်းသကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှော်သွင်း၍ ပေးကြကုန်၏။ အချို့
သော ဆရာတို့သည် ဘီလူးမှော်သွင်းသကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း
မှော်သွင်း၍ ပေးကြကုန်၏”

ဧကုတ္တအကြိမ်

ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တွင် အားထုတ်ရင်း အော်ကြသူများ၊ ငိုယိုကြသူများ၊ ရူးကြသူများ ဤနည်းမျိုးနှင့် တွေ့ဟန်တူ၏။ မှန်၏။ ပိဋကတ်စာပေတွင် အားထုတ်ရင်း အော်သူ၊ ငိုယိုသူ၊ ရူးသူများ မတွေ့ရ။ အော်သူ၊ ငိုယိုသူနှင့် အရူးများ ပျောက်သည်ကိုသာ တွေ့ရ၏။

“အချို့သော ဆရာတို့သည် အနောက်နိုင်ငံမှ ရောက်လာသော စိတ်ညှို့အတတ်ကဲ့သို့ သူတစ်ပါးစိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ဖိနှိပ်၍ ခဏချင်း ထင်ချက်၊ မြင်ချက်ရအောင် ပေးကြကုန်၏။ ထိုအခါ လောက၌ အချို့သော ကသဲနတ်၊ ရှမ်းနတ်၊ တလိုင်းနတ်တို့သည် ခဏချင်း ဝင်ရောက်လာကြကုန်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူသူတို့၏ စိတ်၌ အထူးထူး အထွေထွေမြင်အောင် ပြကြကုန်၏။

ယခု မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း ဤနည်းမျိုး ခေတ်စားလျက်ရှိ၏။ အားထုတ်သူများအား တရားပြဆရာက အားထုတ်ချိန်တွင် ထင်မြင်ချက်ကို ပြောပေးနေ၏။ ပုပ်လာပြီ၊ ပွလာပြီ၊ ရောင်လာပြီ စသည် ပြောပေးနေ၏။ အားထုတ်သူတွင်လည်း ထင်မြင်လာ၏။ အချို့မှာ ဘယ်ရက်မှာ ဘယ်လိုထင်မည်။ ဘယ်လို ပြောမည်ဟု တွက်ချက်နိုင်၏။ ယင်းနည်းတို့မှာ စိတ်ညှို့အိပ်မွေ့ချပညာ၏ အဆွယ်အပွားမျှသာဖြစ်၏။

“အချို့သောသူတို့မှာ အသုဘကောင်ကြီး ထင်လာ၏။ အချို့သောသူတို့မှာ အရိုးစုကြီး ထင်လာ၏။

အချို့သောသူတို့မှာ မြတ်စွာဘုရား ရွှေရုပ်ပွားတော်ကြီး ထင်လာ၏။ အချို့သောသူတို့မှာ ရဟန်းတော်များ ထင်လာ၏။ အချို့သောသူတို့မှာ လှပတင့်တယ်သော လူရုပ်ပုံ၊ နတ်ရုပ်ပုံ ထင်လာ၏။”

“ထိုတွင် ရဟန်းတော်ကြီး ထင်သည်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးဆရာတို့က မြတ်စွာဘုရားဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ လှပတင့်တယ်သော လူရုပ်ပုံ၊ နတ်ရုပ်ပုံများ ထင်လာကြသည်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးဆရာတို့က ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အချို့ဆရာတို့က အရိမေတ္တယျမြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် နတ်မင်းကြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ အချို့ဆရာတို့က သိကြားမင်းကြီး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီးဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။”

အမှန်စင်စစ် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာသည် နှုတ်တက်ရာ ပြောဆိုနေခြင်းမျှသာမှတ်။ မိမိ၏ အဖုံးအလွှမ်း နီဝရဏက္ခာခိုက် သမာဓိ အရှိန်အဝါကြောင့် ပေါ်လာသော ပညတ်နိမိတ်များသာဖြစ်၏။

“လောက၌ လူတို့သည် ဘုရားရုပ်ပွားတော် ဘုရားအသွင်တော်ကို မြင်ရသည်ဆိုလျှင် အလွန်မက်မောကြ၏။ ထို့အတူ နတ်မင်းကြီး၊ သိကြားမင်းကြီး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် အလွန်မက်မောကြ၏။ အရိမေတ္တယျ ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးဆိုလျှင် တစ်လောကလုံးပင် မက်မောကြ၏။ သတိထားကြလေကုန်၏။”

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်မူ ယင်းသို့ မြင်ပါက နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်ကို မြင်သည်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ရသည်ဟု ပြောကြလေကုန်၏။ စင်စစ် ယင်းတို့ကို မေး ကြည့်သော် ရုပ်နာမ်မျှ မသိပေ။

မိမိအကျိုးကို တကယ်လိုလားသော အမျိုးကောင်းသား သမီးတို့သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မနစ်နာရလေအောင် နှုတ်တက်ရာ ပြောသော သင်တန်းတက်၍ မှတ်စုနှင့်တရားပြနေသော ယောင် ဝါးဝါး ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတို့၏ ပြောချက်နှင့် တင်းတိမ်မနေဘဲ ဆက်လက်လေ့လာသင့်၏။

တစ်ချိန်က နှုတ်တက်ရာပြောသော သင်တန်းတက် မှတ်စု နှင့် တရားပြသော ဆရာတစ်ယောက်၏ ယောဂီတစ်ယောက် နှင့် မိမိတွေ့၏။ ထိုစဉ်က ယောဂီက လျှောက်၏။

“ဦးပဋ္ဌင်းဘုရား ‘ရုပ်နာမ်ဆိုတာ အကောင်ကြီးဆိုတာ ဟုတ်လား’ ဘုရား”

“ဘယ်ကလာ ရုပ်နာမ်ဆိုတာ အကောင်ကြီးရမှာလဲ၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကိုက အကောင်မဟုတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ကို အကောင်လို့ ထင်နေတဲ့ အထင်ပျောက်အောင် အား ထုတ်ရတာ၊ ဘယ့်နှယ် အားထုတ်ခါမှ အကောင်မဟုတ်တဲ့ ရုပ် နာမ်က အကောင်ဖြစ်လာရတာလဲ”

“မသိပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် တရားအားထုတ်တော့ ထိုင်ပြီး အားထုတ်နေတဲ့ ကိုယ်ကြီးကိုလဲ သိနေ၊ မြင်နေတယ်၊

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

ရှေ့မှာလဲ တပည့်တော်ကိုယ် တစ်ကိုယ် ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နေတယ်၊ ဒါနဲ့တပည့်တော် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ မေးလျှောက်ကြည့်တယ်”

“မေးလျှောက်ကြည့်တော့ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာက ဘယ်လို ပြောလိုက်လဲ”

“ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာက ‘အမယ်လေး သူများတွေ အဲဒါမြင်အောင် မနည်းအားထုတ်နေရတယ်၊ အဲဒါ ရုပ်နာမ်ကွဲတာတဲ့၊ ရုပ်တစ်ကောင် နာမ်တစ်ကောင် နှစ်ကောင်ရှိရာ ရုပ်ကောင်က အမာခံ ထင်ရှားတယ်၊ နာမ်ကောင်က အရိပ်လိုပဲတဲ့။ အဲဒီလို ပြောတယ်ဘုရား၊ ဟုတ်လား ဦးပဉ္စင်းဘုရား၊ ရုပ်တစ်ကောင် နာမ်တစ်ကောင်ဆို”

“မဟုတ်ပါဘူးဆိုမှ ထပ်မေးနေပြန်ပြီ”

“ဒါဖြင့် တပည့်တော်ကို ရုပ်နာမ် ရှင်းပြစမ်းပါဘုရား”

“နင်အားထုတ်တုန်းက နင့်ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာက ရုပ်နာမ် ရှင်းမပြဘူးလား”

“ရှင်းပြတယ်ဘုရား”

“ဘယ်လိုရှင်းပြလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“သိတာကနာမ်၊ မသိတာက ရုပ်”တဲ့ ဘုရား။

“ဒါဖြင့်ရင် နင်ရုပ်နာမ်ကွဲနေမှ အကောင်ကြီး ပေါ်လာတော့ ဘာဖြစ်လို့ နင့်ဆရာ သွားမေးလဲ”

“မသိလို့ သွားမေးတာပေါ့ဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ နင်က မသိလို့ သွားမေးတော့ ဟိုက နင့်လောက်မှ မတတ်သူက ရမ်းပြောလိုက်တယ် မဟုတ်လား”

“အဲဒီလို သဘောရောက်နေတာပေါ့ဘုရား”

“ကဲ...ဒါဖြင့် နားထောင်၊ ငါတို့တို့ပြောပြမယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“နင့်ကိုယ်စမ်းကြည့်စမ်း၊ မာတာမတွေ့ဘူးလား”

“တွေ့ပါတယ်ဘုရား”

“နောက်တစ်ခါ စမ်းကြည့်၊ ပူတာ မတွေ့ဘူးလား”

“တွေ့ပါတယ်ဘုရား”

“နောက်တစ်ခါ စမ်းကြည့်၊ တွန်းတာ၊ ကန်တာ၊ တိုးတာ၊ မတွေ့ဘူးလား”

“တွေ့ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ မာတာရယ်၊ ပူတာရယ်၊ တွန်းတာ၊ ကန်တာ၊ တိုးတာတွေဟာ တွေ့ထိကောင်းတဲ့ ဖောဋ္ဌဗျူဟာတွေပဲ၊ အဲဒီရုပ်တွေကို တစ်ခုစီ ခွဲယူကြည့်စမ်း၊ ရမလား”

“ဘယ်ရမလဲဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ မရလဲ”

“ခွဲခွာလို့လဲ မရ၊ အကောင်လဲ သီးသန့်မှ မဟုတ်တာဘဲ၊ ဘယ်ခွဲယူလို့ ရမလဲ”

“ဒါနဲ့ ရုပ်တစ်ကောင်ဆို၊ အဲဒီရုပ်သုံးခုရယ်၊ နောက်ဖွဲ့စည်းသဘော၊ ကပ်သဘော၊ ရုပ်တစ်ခုထည့်၊ အဲဒီရုပ်လေးခုဟာ

ရုပ်ထဲမှာ အကြီးဆုံး အထင်ရှားဆုံးပဲ၊ သူတို့တောင်မှ အကောင် မဟုတ်လျှင် ကျန်တဲ့သူတို့လေးခု မှီနေတဲ့ ရုပ်တွေဟာ အကောင် ဟုတ်ပါ့မလား”

“ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ ဘုရား”

“ဒါဖြင့် ရုပ်တစ်ကောင်ရှိသေးလား”

“မရှိတော့ဘူး ဘုရား”

“အဲဒီ နင့်ကိုယ်မှာ အထင်ရှားဆုံး အကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ရုပ် လေးခုလဲ အကောင်မဟုတ်၊ ရုပ်လေးခုမှီပြီးနေတဲ့ ရုပ်တွေလဲ အကောင်မဟုတ်လျှင် အာရုံမျိုးစုံသို့ သွားပြီး သိတတ် ညွှတ် တတ်တဲ့ စမ်းသပ်တွေ့ထိလို့လဲ မရတဲ့ သဘောကလေးကကော အကောင်လား”

“ဘယ်ဟုတ်မလဲ”

“ဒါဖြင့် နာမ်တစ်ကောင်ဆိုတာ ယုံလား”

“မယုံလို့ ဦးပဉ္စင်း မေးကြည့်တာပေါ့”

“နင်စဉ်းစားကြည့်၊ နင်အားထုတ်ရင်းနဲ့ ၂-ကောင်တွေ တော့ ရှေ့က အကောင်က ထိုင်နေတဲ့အကောင်ကို သိတာလား။ သို့မဟုတ် ထိုင်နေတဲ့အကောင်က ရှေ့ကအကောင်ကို သိတာ လား”

“ထိုင်နေတဲ့ အကောင်က ရှေ့ကအကောင်ကို သိတာ ဘုရား”

“အကယ်၍သာ နင့်ဆရာပြောသလို ရှေ့က အကောင်က နာမ်သာဆိုရင် ထိုင်နေတဲ့ နင့်ကိုယ်ဟာ ရုပ်သက်သက် ကျန်တော့ တယ် မသိရဘူး၊ ရှေ့သို့ ခွဲထွက်သွားတဲ့ နာမ်ကောင်ကသာ သိရမှာ မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ယခုထိုင်နေတဲ့ အကောင်က သိတယ်ဆိုတော့ ထိုင်နေ တဲ့အကောင်မှာကို ရုပ်ရော နာမ်ရောရှိနေတယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ရှိနေပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီ ရှိနေတဲ့ ရုပ်နာမ်ကိုပဲ သိအောင် ကြိုးစားအားထုတ် ပါဦး၊ ရုပ်နာမ်သိရင် ရုပ်ဖြစ်ဖြစ် နာမ်ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုကို အရှု ခံထားပြီး အားထုတ်ပါလျှင် မကြာမီ တရားသဘောပေါက်ပါလိမ့် မည်၊ ကဲ...တော်ရောပေါ့၊ ညောင်းပြီ”

“မှန်ပါဘုရား”

❁ တရားရှုရန် အခြေခံ ရုပ်နာမ်ကွဲဖို့ လိုသနော်။

❁ ရုပ်နာမ်မကွဲ အားထုတ်လဲ ချော်လွဲကြမည် ဖြစ်သနော်။

သူများဘုန်းကြီးဟော နားခင်ချီလို့

(၄၈)

ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတို့သည် အများအားဖြင့် အချောကြိုက်၊ အမြောက်ကြိုက်၊ ချိုသာမှုကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်ချည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သံသရာဝဋ်မှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း သူကောင်းတရားကို နာကြားရာတောင်မှ အသံချိုသာမှ နာကြားချင်ကြသည်။ အသံမချိုသာလျှင် မနာကြားချင်ကြပေ။

ယင်းသို့ အသံချိုသာမှ နာကြားချင်သူများ၏ အလိုသို့ လိုက် အကြိုက်သို့ ဆောင်သောအားဖြင့် ပင်ကိုက အသံမချိုသာသော ဟောသူအချို့သည် ပင်ကိုက အသံချိုသူများသို့ အတုလိုက်ကာ လူကြိုက်များအောင်ဟဲ့ဆိုပြီး မိမိ၏အရှိသံကို ဆွဲကာ၊ ငင်ကာ၊ ပျစ်ကာ၊ ခွဲကာ ဟောပါလျှင် ဟောသူရော နာသူပါ အပြစ်မကင်း နစ်နာမည်ဖြစ်၏။

ဓမ္မစာအကြိမ်

မိမိ၏ အရှိသံနှင့် ရိုးရိုးဟောပါမူ ဟောသူရော နာသူပါ မပြစ်မရှုံ့ အကျိုးရှိမည်ဖြစ်၏။ သို့သော် အသံချို့သာမှ ကြိုက် နှစ်သက်သူအချို့ကမူ ပြောကောင်း ပြောပေလိမ့်မည်။ ကဲ့ရဲ့ ကောင်း ကဲ့ရဲ့ပေလိမ့်မည်။

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိကိုယ်တိုင် ကြံခဲ့ရ၏။ မြို့ကြီးတစ်မြို့ တွင် ဖြစ်၏။ အလှူတစ်လှူတွင် ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး တရား ဟော၏။ ဆရာတော်ကြီးမှာ တရားဟောကောင်း၏။ အသံ ချို့သာ ၏။ လုပ်သံ ပြုပြင်သံမဟုတ်။ ပင်ကိုကောင်းဖြစ်၏။ မေတ္တာ ကရုဏာရှေ့သွားပြု၍ ဟောသဖြင့် ပိုမိုကောင်း၏။ ပရိသတ်မှာ ငြိမ်လျက် ရိုသေစွာ နာယူနေ၏။

အလှူပွဲကား ပြီးပါပြီ။ လူများ ရှင်းလင်းသောအခါ ဒကာမ ကြီး သုံးလေးယောက် မိမိထံသို့ ရောက်လာပြီး ဦးချကာ ထိုင် နေ၏။ ယင်းတွင် တစ်ယောက်သော ဒကာမကြီးက မိမိအား ကြားလျှောက်တော့၏။

“သူများဘုန်းကြီးဟော နားဝင်ချို့လို့”

“သူများဘုန်းကြီးဟော နားဝင်ချို့လို့ဆိုတော့ ဘာဖြစ်လဲ စကားက ကျန်နေတယ်၊ သူများဘုန်းကြီးရှိရင် တို့ဘုန်းကြီးလဲ ရှိရဦးမယ်၊ ပြောပါဦး ဆက်ပြီး”

“တို့ဘုန်းကြီးများဟောလျှင် ဘယ်နေရမှန်းတောင် မသိ တော့ဘူး၊ အော်လိုက်၊ ငေါက်လိုက်၊ မာန်လိုက်၊ ထန်လိုက်တာ”

ဒကာမကြီးမှာ ရိုးသား၏။ စေတနာ သဒ္ဓါတရားကောင်း ၏။ ဟောဟောဒိုင်းဒိုင်း ပြောတတ်၏။ ရတနာသုံးပါး လေးစား

ကြည်ညို၏။ သို့သော် ပညာကား နည်း၏။ သို့နှင့် မိမိသည် ဒကာမကြီးအား သိစေလိုသည့် ဆန္ဒကြီးစွာနှင့် ခပ်မာမာပင် ဟော၏။ သို့နှင့် ပြန်ပြောလိုက်၏။

“ဒကာမကြီးကို အော် ငေါက် မာန် ထန် ဟောတာ တောင်မှ အကျွတ်တရားမရနိုင်တာ၊ ချိုချိုသာသာဟောရင် ဘယ်တော့ အကျွတ်တရားရမှာလဲ”

“ဟုတ်တော့လဲ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဟောမှလဲ နားလည်မှာဘုရား”

ဒကာမကြီးမှာ မိမိအား အလွန်ကြည်ညို၏။ သူ့ကို တရား ဟောလျှင် တည့်တည့်ပဲ ဟောပါ။ သွယ်ဝိုက် မဟောပါနှင့်။ တည့်တည့်ဟောတာတောင်မှ မသိနိုင်ရတဲ့အထဲ သွယ်ဝိုက် ဟောလျှင် ဘယ်မှာ သိနိုင်တော့မှာလဲဟု လျှောက်ထား၏။ သို့နှင့် မိမိသည် ခပ်မာမာထန်ထန်ပင် ဟော၏။

“ဒါနဲ့ ခပ်ကြမ်းကြမ်းဟောမှ နားလည်မှာလဲ ဆိုသေး တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ နားဝင်မချို့တဲ့ ဘုန်းကြီးကို လာကဲ့ရဲ့နေ သေးလဲ”

“ခပ်ကြမ်းကြမ်းဟောမှ နားလည်တာတော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ချိုသာတော့ နားထောင်ကောင်းတာပေါ့”

“ဦးပဉ္စင်းအသံမှ မကောင်းတာ၊ ဘယ်ချိုသာမှာလဲ၊ ခုဟောသလိုပဲ ဟောတတ်တာပဲဟာ၊ ကိုယ့်ကံက ဒီလောက်ပဲ အကျိုးပေးတာ ဒီလောက်ပဲ ဟောနိုင်တော့မှာပေါ့”

“မအော်၊ မငေါက်ရင် ကောင်းပါတယ်ဘုရား၊ အော်
ငေါက်တော့ ဘယ်ဆီနေရမုန်းတောင် မသိတော့ဘူး၊ ချောင်ကပ်
နေရတယ်”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ဖြင့် သနားတောင်
သနားပါတယ်”

အဖော်ပါလာသော ဒကာမကြီးများက ပြောခြင်းဖြစ်၏။

“ဒါက ဒကာမကြီးမို့ သက်သက်အော်ငေါက် ဟောတာပဲ၊
တခြားလူတွေ အော်ငေါက်ဟောရင် ဖြစ်ပါ့မလား၊ အရိုက်တောင်
ခံရမယ်”

“ဒါတော့လဲ ဘုန်းကြီးက အသိသားပဲ”

“အောင်မယ်၊ တရားဟောဘုန်းကြီးများ လူအ၊မှတ်နေ
လားမသိဘူး”

“ဒီလိုတော့လဲ မမှတ်ပါဘူး ဘုရား”

“ဒီမှာ ဒကာမကြီး တရားဟောနည်းက နှစ်နည်းရှိတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

တရားဟောနည်းနှစ်မျိုး

“ဣဓ အာနန္ဒ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-
အာနန္ဒ ဤလောက၌ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူ၏ စသည်ဖြင့်
ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ရည်စူး၍ ဟောတော်မူခြင်း
မျိုးကို ‘ဥဒ္ဒိဿ-ရည်မှတ်၍ တရားဟောမှု’လို့ ခေါ်တယ်”

စတုတ္ထအကြိမ်

“ဣဓ ဘိက္ခုဝေ တထာဂတော လောကေညပ္ပဇ္ဇတိ-
ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူ၏ စသည်
ဖြင့် ရှေ့တွင် ရှိရှိသမျှသော တရားနာပရိသတ်တွေကို
သိမ်းကျုံးပြီးလျှင် မရွေးမချယ်ဘဲ ဟောတော်မူခြင်းမျိုးကို
‘အနန္ဒိဿ-မရည်ရွယ်ဘဲ ပရိသတ်အားလုံး သိမ်းရုံး၍
တရားဟောမှု’လို့ ခေါ်တယ်”

“အဲဒီ နှစ်မျိုးမှာ ယခု ဒကာမကြီးတို့ ကျောင်းတရားပွဲ
ဆိုတော့ ဒကာမကြီးပဲ ရည်ရွယ်ပြီး အဓိကထား ဟောတော့
အော်ငေါက် ဟောရတာပေါ့”

“တပည့်တော်ကိုချည်းပဲ မရည်ရွယ်ဘဲ တခြားလဲ ရည်ရွယ်
ဟောပါဦးဘုရား၊ တော်တော်ကြာ သူများတွေ ဘုန်းကြီးမျက်နှာ
လိုက်တယ် ဖြစ်နေပါဦးမယ်”

“မဖြစ်ပါဘူး၊ ပရိသတ်က သိပြီးသားပဲ၊ သူတို့ကလဲ ဒကာမ
ကြီးကို နာနာဟောလေ ကျေနပ်လေပဲ၊ တချို့က လာတောင်
လျှောက်သေးတယ်၊ ဟောသာ ဟောပါဘုရား၊ ဒါမှ အကျွတ်
တရားရမှာတဲ့”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဒေါ်ဒေါ်ပဲ ရည်ရွယ်ဟောပါဘုရား၊
ဒေါ်ဒေါ် ရည်ရွယ်ဟောရင် အားလုံး နားလည်သွားတယ်”

“ကဲ...ဘယ်နှယ်လဲ ရှေ့မှာတောင် မြှောက်ပေးနေပြန်ပြီ၊
ဘုန်းကြီးကလဲ အမြောက်ကြိုက်ကြိုက်နဲ့”

“ခက်ပြီ၊ ပရိသတ်အကူအညီ ရမှာလားလို့ အကူအညီ
တောင်းပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတောင် မြှောက်ပေးနေပြန်ပြီ”

“မြောက်ပေးဆို သူတို့ကလဲသိတယ်၊ ဥပမာကလဲရှိတယ်
လေ၊ သူများ ခူးပြီးသားထမင်း အဆင်သင့် ဝင်စားသလိုပဲ၊
ဒကာမကြီးအတွက် ရည်ရွယ်ဟောတဲ့ တရားကို အသာနာရင်းနဲ့
သူတို့လဲ တရားသဘောပေါက်တာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဟုတ်တယ်”

အဖော်ပါလာသူများက ဝိုင်းဝန်း ထောက်ခံကြပြန်၏။

“ကဲ...ကဲ...ဟုတ်မနေနဲ့၊ အချိန်မရှိတော့ဘူး၊ တပည့်
တော်တို့ ပြန်ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား”

ဒကာမကြီးများသည် ပြောပြောဆိုဆိုပင် ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်
သွားကြ၏။ မိမိမူ သတ္တဝါတို့အကြောင်း စဉ်းစားကျန်ရစ်ခဲ့၏။

“အလုံးစုံကုန်သော အဆင်းမျိုးစုံ ရှုပါရုံတို့သည်
လည်းကောင်း၊ အသံမျိုးစုံ သဒ္ဒါရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊
အနံ့မျိုးစုံ ဂန္ဓာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ အရသာမျိုးစုံ
ရသာရုံတို့ သည်လည်းကောင်း၊ အတွေ့မျိုးစုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ
တို့သည် လည်းကောင်း၊ သဘောတရားမျိုးစုံ ဓမ္မာရုံ
တို့သည် လည်းကောင်းရှိကုန်၏။ ဤအာရုံ ခြောက်ပါး
သည် လောက၏ သုံးဆောင်ခံစားဖွယ် ‘အာမိသ’ မည်၏။
ကြမ်းတမ်းလှ၏။ ဤအာရုံ ခြောက်ပါးတို့၌ လူအပေါင်း
သည် နစ်မြုပ်၏”

“သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားရှင်၏ တပည့်သည်
ဤအာရုံခြောက်ပါးကိုလည်း ကောင်းစွာ လွန်မြောက်၍

မာရ်မင်း၏တည်ရာ တောဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခကို လွန်မြောက်
လျက် နေမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏”

(ဆဗဿာယတနသုတ်-မာရသံယုတ်)

- ❁ အာရုံခြောက်ပါး လွန်လိုက်စား တရားဝေး၍ နှစ်လိမ့်သော်။
- ❁ အာရုံခြောက်ပါး လွန်မြောက်ငြား တရားရ၍ အေးလိမ့်သော်။

ဟိုကိုယ်တော်တွေ နာခိုင်းဓျင်တယ်တဲ့

(၄၉)

“သာသနာ” ဟူသည် “ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ” ကို ခေါ်သည်။ “ပြု” ဟူသည် ယင်းဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ မတည် သေးသူကို တည်အောင်ပြုခြင်း၊ တည်ပြီးသူကို တည်တံ့ အောင် တိုးပွားအောင် ပြုခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ သာသနာ ပြုသူသည် သာသနာနှင့်ပြုတာကို ကွဲပြားအောင် ကြိုးစားသင့်၏။

ယင်းသို့ ကွဲပြားအောင် ကြိုးစား၍ ကွဲပြားသော် ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ သာသနာကို အဆုံးအမအတိုင်း မိမိ ကိုယ်တိုင် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမတော်မူတာနဲ့ ကိုက်ညီအောင် အရင် ပြု၍ တတ်နိုင်ပါလျှင် သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း အဆုံးအမ သာ သနာတည်အောင် ပြုပါမှ အချိုးကျမည်ဖြစ်၏။

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

သို့မဟုတ်ဘဲ အချိုးတကျ မိမိတွင် အရင်သာသနာ မတည်သေးဘဲ သူများသွားပြုသော် ယင်းအပြုခံရသူက သာသနာမတည်သေးဘဲ လာပြုသူ မိမိအား ပြန်၍ သာသနာပြုလိုက်လိမ့်မည်ဖြစ်၏။

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိသည် မြို့ငယ်တစ်မြို့သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ယင်းမြို့ငယ်မှာ မြို့ငယ်သလောက် ဝိပဿနာ ဝါဒများသော မြို့ငယ်တစ်မြို့ဖြစ်၏။ သူနည်းကိုယ့်နည်းဖြင့် နည်းတွေ ရှုပ်လှ၏။ ဟောပြောရန် မလွယ်ကူ။ ရောက်မဆိုက်ပင် ပင့်ဖိတ်သူ ဒကာကြီးများက လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား ဟို...ကိုယ်တော်တွေလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနဲ့ဘုရား”

“ဘာလဲ ဒကာကြီး၊ အရင်းမရှိ အဖျားမရှိ၊ ဘယ်လိုဟို...ကိုယ်တော်တွေကို မဖြစ်ရမှာလဲ၊ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောဦးမှပေါ့”

“ဒီလိုဘုရား၊ တပည့်တော်တို့မြို့မှာ အရှင်ဘုရားပါဆို တရားပွဲ သုံးပွဲပေါ့၊ ပထမဆုံး တရားပွဲမှာ နိုင်ငံတော် ဆရာတော်ကြီးအပါအဝင် လေးငါးပါးပဲ ဘုရား၊ ဟောတယ်၊ အထင်ကြီးတာနဲ့ သွားနာတယ်ဘုရား၊ နာမည်တခြား၊ ဟောတာ တခြားပဲဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒကာကြီး”

“ဝိပဿနာဆိုပြီးဘုရား၊ အသံနေ အသံထားကို ဦးစားပေး ဟောတယ်ဘုရား၊ ဒီခြားထဲ ဆရာတော်ကြီးကလဲ အမြောက်

ကြိုက်လိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့၊ တစ်ပါးက သတ်သတ် ဆရာ
တော်ကြီးကို မြှောက်ပင့်တာတွေချည်းပဲ၊ ထွက်ပြီး မြှောက်ရသေး
တယ်ဘုရား”

“ဒကာကြီးတို့က ‘တရားနာစာဖတ်၊ ငါးကြော်စားသလို
မှတ်’ ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း လိုက်နာမှာပေါ့”

“ဘယ်လိုပါလဲဘုရား၊ ရှင်းပြပါဦး”

“ငါးကြော်စားတဲ့အခါ အသားရွေးစား၊ အရိုးထွင်ပစ်သလို
တရားနာတဲ့အခါ စာဖတ်တဲ့အခါ ကြိုက်နှစ်သက်တာ ရွေးယူ
မကြိုက်နှစ်သက်တာ ဖယ်ထားပေါ့၊ ယခုလဲ အသံနေ အသံထား
မြှောက်တာပင့်တာ ဖယ်ထား၊ တရားသာ အာရုံပြုနာပေါ့”

“ဘယ်ရမလဲဘုရား၊ ရိုးရိုးကိုယ်တော်ဆို တော်သေးတာ
ပေါ့၊ ဝိပဿနာသာသနာပြု အမည်ခံထားတော့ သာဆိုတာပေါ့၊
ဟောတဲ့ ကိုယ်တော်တွေကိုယ်တိုင်က အသားနဲ့တူတဲ့ တရားသား
ဖယ်ထားပြီး အရိုးနဲ့တူတဲ့ အသံနေ အသံထားတို့၊ မြှောက်တာ
ပင့်တာတို့ ပေးနေတော့ တပည့်တော်တို့ တရားနာ ပရိသတ်
တွေလဲ အရိုးနဲ့တူတဲ့ အသံပေါ်မှာ နစ်ပြီး အရိုးနင်နေတာပေါ့
ဘုရား”

“ဦးပွင်းအတွက်တော့ မပူနဲ့၊ အသံလုပ်တာလဲ ဝါသနာ
မပါဘူး၊ အသံလုပ်စရာ အသံလဲမရှိဘူး၊ တရားသားသက်သက်
ကိုပဲ ဟောမယ်၊ တော်တော်ကြာ အိပ်ကုန်မှာတောင် စိုးရတယ်”

“မအိပ်ပါဘူးဘုရား၊ တရားသမားတွေပဲဟာ၊ အရှင်ဘုရား မကြွခင်က တစ်ပါးဟောသွားတယ်ဘုရား၊ ရိုးရိုးပဲ ဟောတယ်၊ သိပ်လူကြိုက်များတယ်ဘုရား”

“ဘယ်လို ဟောသွားသလဲ၊ ဟောပုံဟောနည်း ပြောပြ ပါဦး၊ အတုခိုးရတာပေါ့”

“တပည့်တော်တို့က အရှင်ဘုရား ယခုလျှောက်သလို လျှောက်ပြပြီး အသံနေ အသံထားနဲ့ ဟောခြင်းအပြစ်၊ မြှောက် ပင့်ခြင်းအပြစ်တွေပါ ထည့်ဟောပေးပါ၊ ရိုးရိုးပဲ ဟောပါလို့ လျှောက် တယ်ဘုရား”

အင်း...လျှောက်တော့ ဘာအမိန့်ရှိလဲ၊ အဲဒီ အရှင် ဘုရားက”

“အဲဒီလိုလျှောက်တော့ ‘ဟောပြောခြင်း၌ ရိုးသားခြင်း သည် အကောင်းဆုံးသော အခြေခံဖြစ်လေ၏၊ ရိုးသားခြင်းထက် အဘယ်နည်းလမ်းမျှ ပို၍မကောင်းပေ’ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်ထားပြီး ဟောလေ့ရှိတဲ့အတိုင်း ရိုးရိုးပဲဟောပါ့မယ်ဆိုပြီး ‘အသံနေ အသံထားနှင့် ဟောခြင်းအပြစ်၊ ဂုဏ်ဖော်ခြင်း၊ မြှောက် ပင့်ခြင်း အပြစ်တွေပြပြီး’ နောက်ပိုင်းမှာ တရားသားသက်သက်ပဲ ရိုးရိုးဟောတာဘုရား၊ ပရိသတ် သိပ်ကြိုက်တယ်ဘုရား”

“အင်း...ရိုးရိုးဟောတာ ပရိသတ်ကြိုက်လျှင် ဒကာကြီးတို့ မြို့ပရိသတ် မညံ့ဘူးပေါ့”

“ဘယ်ညံ့မလဲဘုရား၊ မညံ့လို့ ခုလိုပြောနေတာပေါ့၊ ညံ့ရင် ဘယ်ပြောမလဲ”

“အင်း...ဟုတ်သားပဲ”

“တရားပွဲလဲပြီးရော ဒကာကြီးတစ်ယောက်က ပြောတယ် ဘုရား”

“ဘယ်လိုပြောလဲ”

“ဒီတရားကို ‘ဟို ကိုယ်တော်တွေ နာခိုင်းချင်တယ်တဲ့’ ဘုရား။ ဟို ကိုယ်တော်တွေ သာသနာပြုအမည်ခံပြီး ဒီတရားမျိုး သူတို့ သိချင်မှ သိမှာတဲ့၊ ဒါကြောင့် သူတို့ အသံနေ အသံ ထား သိပ်ပြုပြင်၊ ဂုဏ်တွေ သိပ်ဖော် မြှောက်နေတာတဲ့ ဘုရား”

“အင်း...တရားပွဲ တစ်ပွဲတည်း ဆိုရင်တော့ ကိစ္စမရှိဘူး။ နှစ်ပွဲသုံးပွဲ ဆိုတော့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် အကောင်းအဆိုး အစစ်အမှန်ကို ဉာဏ်ရှိသူက သိတယ်၊ ဉာဏ်မရှိသူကတော့ မသိဘူး”

“ဟုတ်တာပေါ့ဘုရား။ ဉာဏ်မရှိသူကလဲ နေရာတကာမှာ မသိဘူး။ မရိပ်မိဘူး။ ဉာဏ်ရှိသူကလဲ နေရာတကာမှာ သိတယ်၊ ရိပ်မိတယ်ဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်းကတော့ သာသနာပြုနည်းကို ဒီလို သဘော ပေါက်တယ်”

“အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

သာသနာပြု တာဝန်ဆုံးရပ်

“သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တို့ လုပ်ရန်တာဝန်သည်-
၁။ သာသနာ့အန္တရာယ်ကာကွယ်ရန်၊

စတုတ္ထအကြိမ်

၂။ သာသနာတည်တံ့ရေး ကြိုးစားရန်နှင့်၊

၃။ သာသနာတိုးတက်စေရန်ဟူ၍ တာဝန် သုံးခုရှိ၏။

“ဥပမာ အခက်အလက် အသီးအပွင့် ဝေဆာနေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးကို ၁။ တာရှည် တည်တံ့အောင် အန္တရာယ် ကာကွယ် ရမည်။ ၂။ မရှိသေးတဲ့ နေရာမှာ တည်တံ့အောင် စိုက်ရမည်။

၃။ ရှိပြီးသားနေရာမှာ တိုးတက် စည်ကားရန် ကြိုးစားရသလိုပဲ။

“မြန်မာပြည်ရှိ သာသနာ့ သစ်ပင်ကြီးကို

၁။ အန္တရာယ် ကာကွယ်ရမည်။ ၂။ အနှစ်ငါးထောင်

တည်တံ့ရန် ကြိုးစားရမည်။ ၃။ တိုးတက်စည်ကား

ပြန့်ပွားရန် ကြိုးစားရမည်။

“အဲဒီလို သဘောပေါက်လျှင် အောင်မြင်တာပေါ့ဘုရား။

ပထမ အရေးကြီးတာက အန္တရာယ်ပဲဟာ၊ ယခု အသံနေ အသံထား လုပ်တာဟာ သာသနာ့အန္တရာယ်ပဲ မဟုတ်လား ဘုရား”

“အင်း...သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ယိုင်လျှင် တစ်ယောက်သာ ယိုင်သည်မဟုတ်၊ တစ်သာသနာလုံး ယိုင်သည်၊ ဒါကြောင့် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြုနိုင်လျှင်နေပါ၊ မယိုင် ပါနဲ့ဆိုတာ သိပ်မှန်တယ်၊ အဲဒီလို ယိုင်တော့ သာသနာပြုရာ မရောက်ဘဲ ဖျက်ရာ ရောက်သွားတယ်”

“သိပ်မှန်တာပေါ့ဘုရား၊ သာသနာကို ကိုယ်ကစပြီး ပြုရမှာ မပြုတဲ့အပြင် ကိုယ့်မှာပျက်နေတဲ့ သာသနာကို လာပြပြီး သူများ မှာ တည်နေတဲ့ သာသနာကို လိုက်ဖျက်နေတာနဲ့ တူတယ်ဘုရား”

မိမိသည် ဒကာကြီး ယင်းသို့ပြောသော် သံဝေဂ အကြီး အကျယ်ဖြစ်သွားသည်။ စကားပင် ရှေ့ဆက်၍ ပြောမရ။ ဒကာ ကြီးလည်း စကားမဆက်၊ ထိုစဉ် စဉ်းစား၏။ သုတ်တစ်သုတ် ပေါ်လာသည်။

“ရဟန်းတို့၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းမှု၊ ဣန္ဒြိယ သံဝရ သီလ မရှိလတ်သော် ယင်းသီလပျက်စီးသော
— ရဟန်းအား ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏”

“ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ မရှိလတ်သော် ယင်း သီလ ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤမှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု သမ္မာသမာဓိသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်း ရှိ၏”

“သမ္မာသမာဓိ မရှိလတ်သော် သမာဓိပျက်စီးသော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ယထာဘူတဉာဏ် အမြင်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏”

“ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ယထာဘူတဉာဏ် အမြင် မရှိလတ်သော် ယင်းဉာဏ်အမြင် ပျက်စီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငြီးငွေ့မှု နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် စွဲမက်မှုကင်းခြင်း မဂ်ဉာဏ်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏”

“နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် မဂ်ဉာဏ် မရှိလတ်သော် ယင်း နှစ်ပါး ပျက်စီးသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာမှ လွတ်

မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်အမြင်
သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏”

(ဣန္ဒြိယသံဝေဒသုတ် ဆက္ကဋ်တ္ထရ ပါဠိတော်)

“အင်း...ဒီသုတ္တန်အရဆိုရင် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊
ကိုယ်၊ စိတ်ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှု တယ်အရေးကြီးပါလား”

မိမိသည် ယင်သို့ စဉ်းစားပြီး ဒကာကြီးအား ပြောလိုက်၏။

“ဒကာကြီး ဘာမှ မပူနဲ့၊ ဒကာကြီးတို့ပြောတဲ့ ကိုယ်တော်
လိုပဲ ဦးပဉ္စင်းကလဲ ရိုးရိုးပဲ ဟောနေကျပဲ၊ ရိုးရိုးပဲ ဟောမယ်၊
သာသနာ့အန္တရာယ် ကာကွယ်ဟောမယ်၊ တည်တံ့အောင် ဟော
မယ်၊ ပြန့်ပွားအောင် ဟောမယ်”

“သာဓုပါပဲ ဘုရား”

“ကဲ...နားကြဦးစို့ ဒကာကြီး၊ ညောင်းပြီ”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ အလိုက်မသိရာ ကျသွား
တယ်ဘုရား၊ ပြောချင်ဇောတွေက အားကြီးသွားလို့ပါဘုရား၊
ခွင့်လွှတ်ပါ ဘုရား”

❁ သူများသာသနာပြုသူမှာ ကိုယ်မှာ အလျင်ပြုရမည်။

❁ ကိုယ့်မှာမပြု သူသွားပြု ကိုယ်ပြုမတည် ပျက်လိမ့်မည်။

ရွာကိစ္စ ရပ်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်တာ

(၅၀)

ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မဝိနယခေါ် ပိဋကတ်လာ တရားတော်တွေသည် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောခြင်း၊ မုချအားဖြင့် ဟောခြင်း၊ တိုက်ရိုက်ဟောခြင်း၊ ဆောင်၍ ဟောခြင်း၊ ရည်ရွယ်၍ ဟောခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိ၏။

ဟောပြောသူသည် ယင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို အတိအကျ လေ့လာမှတ်သား၍ ရံခါ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောရ၏။ ရံခါ မုချအားဖြင့် ဟောရ၏။ ရံခါ တိုက်ရိုက်၊ ရံခါမူ ဆောင်၍ ရံခါမူ ရည်ရွယ်၍ ဟောရ၏။

ယင်းသို့ ဟောပြောသောအခါ တရားနာကြားသူသည် ဒေသနာသဘာဝကို အချက်ကျမသိလျှင် အခက်တွေ့တတ်၏။ ဟောသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကတစ်မျိုး၊ နာသူ၏ ယူဆချက်ကား တစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓာကြီး

မှန်၏။ တစ်ချိန်က မိမိကိုယ်တိုင် ကြုံခဲ့ရ၏။ မိမိသည် တောရကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် နေ၏။ ဆွမ်းခံရွာ ဒကာ ဒကာမ များက သူတို့ ဥပုသ်ရက်ရှည်စောင့်၍ တရားအားထုတ်ပါမည်။ တရားဟောပေးပါဟု လျှောက်သဖြင့် ရွာကျောင်းသို့ ကြွ၍ တရားဟောချိန်တွင် ဟောပေး၏။

ယင်းတရားပွဲတွင် မိမိက တစ်နေ့ ဤသို့ တရားနိဒါန်း အစပျိုး၏။

“ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့တရားလေ့လာ လိုက်စား အားထုတ်သူဆိုတာ အရှင်ကြီး တင်တတ်ရတယ်။ သို့မဟုတ်လျှင် တရားလေ့လာ လိုက်စားခွင့် မရနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် အရှင်ကြီး တင်ပုံတင်နည်းကို သင်ထားပြီး ‘အရှင်ကြီး...ကျွန်တော် ကျွန်မတို့ကို ဒီတစ်နေ့ ခွင့်ပေး ပါဦး၊ တရားနာချင်လို့ပါ။ တရားအားထုတ်ချင်လို့ပါ။ တရား နာကြား အားထုတ်ပြီးလျှင် အရှင်ကြီးအလိုကျအတိုင်း ဖြစ်စေရပါမယ်၊ အရှင်ကြီး အလိုကျအတိုင်း ဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်”

“ငဖြူတို့၊ ငမူတို့ မကောင်းဘူး၊ ‘ရွာကိစ္စ ရပ်ကိစ္စ ဆောင် ရွက်တာ’ ဘုန်းကြီးသွားလျှောက်တယ်”

ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က ထပြောခြင်းဖြစ်၏။ မိမိရော ပရိသတ်ပါ အံ့အားသင့်သွား၏။ တရားဟော ရပ်တန့်သွား၏။ ဒကာမကြီးမှာ ရွာတွင် ရွာဆော် ဒကာမကြီးဖြစ်၏။ ရွာကိစ္စ၊

ကျောင်းကိစ္စတွင် ရှေ့တန်းက ရွက်ဆောင်၏။ မဟုတ်မခံ ပြော
တတ်၏။ ယခုလည်း တရားဟောဆဲပင် ကိုဖြူနဲ့ ကိုမူကို
ဆူလေသည်။

“ဘာဖြစ်တာလဲ ဒကာမကြီး”

မိမိမှာ အံ့အားသင့်နေရာမှ သတိရ၍ ဒကာမကြီးအား
မေးရခြင်း ဖြစ်၏။

“ငဖြူတို့၊ ငမူတို့ ဘာကောင်းသလဲ ဘုရား၊ ထစ်ခနဲဆို
ဘုန်းကြီး သွားလျှောက်တယ်၊ တပည့်တော်က ရွာကိစ္စ၊ ရပ်ကိစ္စ
ဆောင်ရွက်တာပါဘုရား”

“ဒကာမကြီးက ဘယ်လို ရွာကိစ္စ၊ ရပ်ကိစ္စ ဆောင်ရွက်
လို့ ဘယ်သူက ဘုန်းကြီးကို လာလျှောက်သလဲ”

“ဘုန်းကြီးကလဲ သိလျက်သားနဲ့ မေးနေပြန်ပြီ၊ တပည့်
တော် ဟိုတစ်နေ့က ရပ်ရွာအတွက် နတ်တင်တာကို ငဖြူနဲ့
ငမူက ဘုန်းကြီး လာလျှောက်လို့ ယခု ဘုန်းကြီးက တရားထဲမှာ
ထည့်ဟောတာပေါ့”

“ကိုယ့်ဒကာ ဒကာမများနှင့် ကိုယ့်ဘုန်းကြီးဆိုတာလို
ဖြစ်နေလို့ တော်တော့တယ်၊ တခြား တစ်မီးတွေသာပါရင်
အခက်ပဲ၊ လန့်သွားမှာပဲ”

“အိုးမလုံ အိုပွင့်”ဆိုတာ အဲဒါပဲ ဒကာမကြီး၊ ယခု
နှစ်ရက် သုံးရက်အတွင်းမှာ ကိုဖြူနဲ့ ကိုမူလဲ ဦးပွင်းကျောင်း
မလာပါလား၊ ဦးပွင်းလဲ ဒကာမကြီး နတ်တင်တာ မသိပါလား၊

တေ့တ္ထအကြိမ်

တကယ်လို့ ကိုဖြူနဲ့ ကိုမူ ဦးပဉ္စင်းကျောင်း လာဦးတော့ သူတို့ ဘယ်ပြောရဲမလဲ၊ ဦးပဉ္စင်းက ရွာကိစ္စ၊ ရပ်ကိစ္စကျောင်းမှာ လာမပြောရဘူးလို့ ပြောထားတာပဲ”

“ဟုတ်သားပဲ အကြီးရ၊ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းလဲ မရောက် ဘူး၊ ရောက်လဲ အကြီးအကြောင်း ဘယ်ပြောရဲမလဲ”

ကိုဖြူက ဒကာကြီးအား ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ဒကာမ ကြီးမှာ ရတနာသုံးပါး အလွန်ကြည်ညို၍ မှန်ကန်တိကျသူ ဒကာမ ကြီးဖြစ်၏။ ရပ်ရွာမှာ လူတိုင်းက လေးစားကြ၏။ ရှိသေကြ၏။

“ကဲ...ဘယ့်နှယ်လဲ၊ အသာငြိမ်နေရင် အကောင်းသား၊ ထအော်ခါမှ အကုန်လုံး သိကုန်တယ်”

မိမိက ဒကာမကြီးအား ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအခါမူ ဒကာမကြီးမှာ မျက်နှာအမူအရာ ပြောင်းလဲသွားတော့၏။ သို့နှင့် မိမိသည် တရားနီဒါန်းဆက်၏။

“ကဲ...ကဲ...တရားဆက်လက်ပြီး အာရုံပြုကြ၊ တရား ဆက်ဟောမယ်၊ ဦးပဉ္စင်း ယခုပျိုးတဲ့ တရားနီဒါန်းက တင်စား ပြီး ပျိုးတဲ့ တရားနီဒါန်းပဲ၊ ဦးပဉ္စင်းနှင့်တကွ တရားနာနေတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေဟာ ဘယ်သူရဲ့ အလိုလိုက်၊ ဘယ်သူရဲ့ အကြိုက်ဆောင်နေရတယ်ဆိုတာ သိလား”

“မသိပါဘုရား”

“တဏှာသခင် အရှင်ကြီးရဲ့ အလိုလိုက်၊ အကြိုက်ဆောင် နေရတယ်လို့ မှတ်ထား”

ဒကာမကြီးမှာ ထိုအခါမှ မျက်နှာ သိသိသာသာ ရွှင်လန်း
ပြောင်းလဲသွား၏။ အားလုံး ဒကာ ဒကာမများလည်း ပြုံးနိုင်၊
ရယ်နိုင်ရှိလာကြ၏။

အရှင်ကြီးတင်နည်း

“အဲဒီလို တဏှာသခင် အရှင်ကြီးရဲ့ အလိုလိုက် အကြိုက်
ဆောင်နေတော့ မိမိကိုယ်ကိုး တကယ်အစစ်ဖြစ်တဲ့ ယခုလို
တရားနာမှု၊ တရားအားထုတ်မှု၊ ဒါနမှု၊ သီလမှုတို့ကို နာကြား
အားထုတ် လှူဒါန်းဆောက်တည်ခွင့်ကို ရတယ်လို့ကို မရှိဘူး”

“ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့”

“တင်ပါဘုရား၊ ဟုတ်ပါတယ်”

“ဒါကြောင့်မို့ ကိုယ်ကိုး အစစ် တကယ်ဖြစ်တဲ့ ဒါန၊
သီလ၊ ဘာဝနာမှုတို့ကို ကြိုးစားအားထုတ်လိုတဲ့ သူဟာ တဏှာ
သခင် အရှင်ကြီးကို ‘အရှင်ကြီး၊ အရှင်ကြီးအတွက် ကျွန်တော်
ကျွန်မတို့ အစမထင် သံသရာတစ်ခွင်လုံး လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေး
မွေးမြူခဲ့ပါပြီ၊ ရှေ့လဲ ဘယ်လောက် လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးရဦးမလဲ
မသိသေးပါ၊ အရှင်ကြီး အုပ်စိုးနေသမျှ အရှင်ကြီး အမိန့်အတိုင်း
လိုက်နာလျက် အရှင်ကြီးအား လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးရဦးမှာပါ၊
ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ကျွန်မတို့ကို သနားသောအားဖြင့် ဒီတစ်နေ့
တော့ တရားနာကြား အားထုတ်ခွင့် ပေးသနားပါ၊ ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာမှု ပြုခွင့်ပေးပါ’လို့ အရှင်ကြီး တင်တတ်ရမယ်”

ဓမ္မဒူတအကြိမ်

“ဒီကနေ့ ဒကာ ဒကာမကြီးတွေ ဒီအတိုင်း အရှင်ကြီး တင်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား”

“တင်ပါဘုရား၊ ဒီအတိုင်း တင်ခဲ့ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း...ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီ၊ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ကိုယ်၊ ဒကာ ဒကာမကြီးတို့ကိုယ်မှာ အုပ်စိုးနေတဲ့ တဏှာသခင် အရှင်ကြီးက ‘ဘာ စားချင်တယ် ရှာပေးစမ်း၊ ဘာဝတ်ချင်တယ် ရှာပေးစမ်း၊ ဘယ်လိုနေချင်တယ် လုပ်ပေးစမ်း၊ ဘယ်သူ့ တွေ့ ချင်တယ် သွားပေးစမ်း၊ ဘယ်သူ့ မခွဲနိုင်ဘူး မသွားနဲ့’ စသည် အမိန့်ပေးပြီး ခိုင်းနေတယ်”

“အဲဒီလို သူခိုင်းတာ ဆောင်ရွက်နေတော့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမူဘက်များ စိတ်ရောက်နိုင်သေးရဲ့လား”

“မရောက်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

“ဟော...ယခု တရားကို နာကြားအားထုတ်နေတော့ အဲဒီ တဏှာသခင် အရှင်ကြီးရဲ့ အလိုလိုက် အကြိုက်ဆောင်ရသေး လား”

“မဆောင်ရတော့ပါဘူးဘုရား”

“အင်း...အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့ကို တောင်းပန် ပြီးလို့ သူနဲ့ ကျေနပ်ခွင့်ရခဲ့လို့ပဲ၊ သို့မဟုတ်လျှင် တရားနာကြား အားထုတ်နိုင်ပါ့မလား”

“နာကြား အားထုတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘုရား”

“အင်း...အင်း၊ ဒါကြောင့် အရှင်ကြီး တင်တတ်ဖို့ဟာ သိပ်အရေးမကြီးဘူးလား”

“သိပ်အရေးကြီးပါတယ် ဘုရား”

ဒကာမကြီးမှာ ပြုံးသည်။ သက်သက်ထပ်ပြီး စောင်းပြော
နေသည်ဟု ထင်သလားတော့ မသိပါ။

“အင်း...အင်း။ ဒါဖြင့် ရှိရှိသေသေ နားစိုက်ထောင်ကြ၊
စိတ်တခြား မရောက်စေနဲ့”

“အချိန်ရှိခိုက်၊ လုံ့လမစိုက်ဘဲ တဏှာသခင် အရှင်
ကြီး အလိုလိုက်ပြီး နှစ်ခြိုက်ပျော်ရွှင် အိပ်ခြင်းကိုသာ
ခုံမင်ခြင်း။ အပါယ်လားကြောင်း မကောင်းသောအကြံ
အစည်ကိုသာ ကြံစည်ခြင်း။ မဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြောင်း
မဟုတ်သော တဏှာသခင် အရှင်ကြီး၏ အလုပ်တွေ
ကိုသာ နှစ်သက်စွာ ပြုလုပ်နေခြင်းတို့ဖြင့် အချိန်ကို
လစ်ဟင်းစေကာ သဘာဝအမှန်ကို သိနိုင်ရန် ဉာဏ်မရှိ
သောသူသည် ဒုက္ခငြိမ်းရာ နိဗ္ဗူတာသို့ အဘယ်မှာ တက်
လှမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း”

“မမှန်ဘူးလား ဒကာ ဒကာမကြီးတို့”

“မှန်ပါတယ်ဘုရား”

“အင်း...အင်း။ ထို့ကြောင့် မြို့မ တည်ကြည်သော
ပညာရှိ၍ မိမိအကျိုးကို မြှော်မြင်တတ်သော မိန်းမ
ယောက်ျားသည် ဘုရားတရားသံဃာ ရတနာသုံးပါး
အပေါ်၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားကို သွင်းထားရာ၏”

“ကေနံအားထုတ် ပြုလုပ်ထိုက်သည့်ဒါန၊ သီလ၊
ဘာဝနာစသော ကိစ္စမျိုးကို ဟိုနှစ် ဟိုလ ဟိုရက် မရွှေ့ဘဲ

ယနေ့ပင် ပြုလုပ်သင့်၏။ နက်ဖြန်ကျမှ သေရလိမ့်မည်ဟု
မည်သူမျှ အတပ်မသိနိုင်ချေ။ ဇွန် ပါးသော အနာရောဂါ၊
၂၅ ပါးသောဘေး၊ ၃၂ပါးသော ကံကြမ္မာ စစွာ သောင်း
သောင်း လက်နက်ကောင်း စစ်သားရှိသည့် သေမင်းနှင့်
ဘယ်နေ့ ဘယ်ရက်ကျမှခေါ်ပါဟု ဥစ္စာတန်ဖိုး လက်ဆောင်
ထိုးကာ ငါတို့တစ်တွေ၊ အချိန်အချက် မပြုနိုင်ချေ”
မိမိသည် ယင်းသို့ စသည်ဖြင့် တရားနိဒါန်းပျိုးကာ တရား

ကို ဆက်၍ ဟောပါသတည်း။

- ❁ တရားနာရာ လိုရင်းသာ မှန်စွာသိဖို့လိုသတည်း။
- ❁ လိုရင်းသိမှ အချက်ကျ မချတရားရမည်တည်း။
- ❁ လိုရင်းမသိ လွဲချော်ဘိ ဒိဋ္ဌိမှား ဖြစ်မည်တည်း။

ဓမ္မဇူတ-အရှင်ပညာဇောတ
ပိသိဋ္ဌ ဒီဃဘာဏက နှင့် သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ
၁၃၃၆-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်
၃၁-၉-၁၄

၄၂၈ *

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

တုတ္ထအကြိမ်